ANUL AL XIX No. 4890 — 2 lei NUMARUL — JOI 20 Septembrie 1923

Biblioteca Universităţii
Loco

REDACŢIA
IAŞI. — STR. SĂRĂRESCU 17.
TELEFON No. 209

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Pentru stăvilirea arbitrarului autorităţilor

Înţelesul cuvintelor Primului Preşedinte al Curţii de Casaţie

Protestul primului preşedinte al Inaltei Curţi de Casaţie contra desfiinţărei contenciosului administrativ, nu este produsul unui singur mădular din acest important organism de stat, nici un gest de om otrăvit de nedreptăţi sau măcar de nemulţumiri personale, nici cântecul lebedei al unui mare potentat de stat în criza sufletească a momentului când fatalitatea limitei de vrâstă va face din un om care a avut de multe ori ultimul cuvânt în stat, un biet pomanagiu al Casei pensiilor.

Cel care scrie aceste rânduri, a văzut nu mai departe de cât ieri, printr'o întâmplare, în Camera de consiliu două secţiuni a Inaltei Curţi, şi a constatat la toţi colegii primului preşedinte sentimentul aprobării fără hezitare a discursului acestuia şi o durere pentru reducerea Instituţiei, care mai mult de 15 ani a avut rolul de pavăză contra călcărilor de legi şi arbitrarului tuturor autorităţilor administrative.

Ce sunt legile? Normele vieţii în colectivităţi, în societate. Cine voeşte traiul în comun, trebue să se adapteze la norme şi afară de mici excepţii, toată lumea este gata să se supue legilor cu tot sufletul şi deci cu cea mai mare uşurinţă, dacă are sentimentul că legile sunt regule pentru toţi.

Aceasta este ordinea socială fundamentală, pe baza cunoaşterei drepturilor şi datoriilor fiecărui, cu respectul din partea organelor a acestor drepturi, fără exagerarea datoriilor impuse.

Noi suntem statul cel mai fecund în crearea legilor. Colecţia Hamangiu dacă ar fi la curent, ar constitui cel puţin 12 volume.

Suntem însă un stat în formaţiune. Autorităţile însărcinate cu aplicarea legilor şi la nevoe cu constrângerea cetăţenilor la respectarea lor, le calcă ele cel dintâiu. Aceste abuzuri smulg din sufletul cetăţenilor credinţa în utilitatea legilor.

Cred că totul în Stat se reduce la voinţa autorităţilor. De aceea nici nu se mai interesează să cunoască sutele de legi care se votează în fiecare sesiune parlamentară.

Ordine în Stat nu mai există, pentru că cetăţenii văd că totul se bazează pe echilibrul forţelor. Dorinţa şi voinţa celui care se aranjază să fie cel mai tare, trece deasupra legei.

Cine este în măsură să ne scoată din haos şi anarhie, asigurând aplicarea legilor deopotrivă pentru toţi şi deci să ne asigure ordinea legilor în Stat?

Numai instanţele judecătoreşti şi în special Instanţa cea mai luminată, cu mai multă experienţă şi cu mai mare rezistenţă faţă de călcătorii de legi, care în imensa majoritate a cazurilor sunt autorităţile însăşi, autorii legilor şi executorii lor.

Iată pentru ce în situaţia noastră de ieri şi cu atât mai mult în situaţia de astăzi, numai Inalta Curte de Casaţie poate să apere ordinea, impunând tuturor şi mai cu seamă autorităţilor respectul legilor.

Aceasta a spus'o în esenţă primul preşedinte al Casaţiei în protestarea acestei Inalte Curţi, contra desfiinţărei contenciosului administrativ.

In loc de însemnări

Un pericol naţional

S'a mai vorbit în ziarul nostru despre pericolul alcoolismului la sate.

Chestiunea însă are o aşa de mare importanţă, încât oricât am insista asupra ei, tot nu se poate spune că e prea mult.

Aproape jumătate din câştigul sătenilor se duce azi în tejgheaua crâşmarului.

Fie zi de sărbătoare, fie zi de lucru, localurile unde se vinde vin şi rachiu sânt pline. Iar seara, pe ulitile satului se văd trecând, pe trei cărări, oameni tineri cu soţiile lor, care adesea poartă copii mici pe braţe.

Intr'o singură comună din judeţul Bacău sânt 43 (patruzeci şi trei) de crâşme! E ceva spăimântător. Faptul că ţăranii pot să câştige azi mai mult, se întoarce împotriva lor: în loc să fie un îndemn la economie şi la o viaţă mai omenească, banul ce prisoseşte este un izvor de degradare fizică şi de abrutizare.

Vinovaţii cei mari nu sânt însă ţăranii. Emancipaţi fără nici o măsură de îndrumare, ei au luat calea obişnuită a copiilor fără o tutelă atentă şi severă. Cei care cunosc starea de lucruri de azi, o văd cu ochi buni şi o încurajează sânt liberalii, politicienii cu metode de „colonizatori" africani. Oamenii lor de încredere la ţară sânt crâşmarii, argumentul de convingere pentru sătean este litra cu rachiu şi cofa cu vin. Guvernul în loc să caute a da ţăranului la îndemână cele mai bune mijloace pentru întrebuinţarea cu folos a banilor, eliberează licenţe pentru crâşme. De altfel acesta e singurul mod în care liberalii mai pot „lucra" la sate: crâşma este adevăratul club unde se mai pot găsi aderenţi şi admiratori pentru meritele dinastiei Brătianu

I.

Suprimarea contenciosului

— şi d. Const. Dissescu.

Mai mulţi membri din guvern, întâlnind pe unii consilieri de la Casaţie s'au arătat surprinşi de discursul d lui Victor Rîmniceanu, primul preşedinte.

Când însă, după răspunsurile interlocutorilor, au avut impresia că primul preşedinte a fost ecoul sentimentelor întregei Casaţii relativ la suprimarea contenciosului administrativ, unul din miniştri a declarat că suprimarea contenciosului nu s'a făcut din iniţiativa guvernului ci din a d-lui C Dissescu care conducea comisiunea însărcinată cu redactarea nouei Constituţii Guvernul, a adăugat acel ministru, a greşit poate, numai pentru că nu s'a opus inovaţiei d-lui Dissescu

Dacă lucrul ar fi adevărat, d. Dissescu apare într'o tristă lumină.

La Maturitate d-sa a făcut mult timp parte din cercul de studii sociale al partidului conservator, care a impus în programul partidului înfiinţarea contenciosului administrativ, organizat în legea din 1905 a d lui Badareu.

Acum la bătrâneţă, d. Dissescu arde ceia ce a adorat la tinereţă.

Cetiţi în pagina IV-a

Ultima Oră

telegrafică şi telefonică

Responzabilitate municipală

Cazul de la Piatra-Neamţ

La Piatra Neamţ se vede că străzile sunt tot aşa de distruse ca şi la Iaşi. Numai că în prima localitate se găseşte câte un cetăţean care să reacţioneze în chip practic.

D. Ermil Isăcescu a dat în judecată primăria comunei Piatra-N. pentru faptul că, din pricina insuficienţei pavajului ploile i-au inundat curtea şi i-au deteriorat casa. Tribunalul a condamnat primăria la 28.000 lei despăgubiri civile. Primăria a făcut apel, dar apelul a fost anulat din insuficienţa timbrărei, aşa că condamnaţiunea a rămas definitivă.

Cazul de la Piatra-N. ar trebui să constitue un precedent. Dacă din bugetele comunelor nu se rapară străzile, să se plătească cel puţin despăgubiri locuitorilor.

Inchipuiţi vă ce mai despăgubiri ar plăti primăria Iaşi pentru cetăţenii din Socola, dacă aceştia sar trezi odată.

SPIRITUL INTOLERANT AL GUVERNULUI

IMPOTRIVA MINORITĂŢILOR ETNICE

—Invenţiuni grosolane.—Discreditarea ţărei în afară—

Mare zarvă în presă pe chestiunea tratamentului minorităţilor naţionale din cuprinsul statului nostru. Ziarele cu tendinţe democratice doresc pentru minorităţi respectul fiinţei lor etnice şi un tratament demn de fidelitatea tradiţională a poporului român şi de cerinţele normale ale civilizaţiei timpului. Aceasta este tema unei „numite" prese".

De cealaltă parte a cântarului stă „Viitorul" cu suratele sale regionale, în spiritul strămt al d-lui Vintilă Brătianu sintetizat pentru Europa de d. Duca, într'un faimos articol de ziar de 16 rânduri. „Viitorul" vrea pentru minorităţi un tratament cel puţin egal cu acela aplicat odinioară de Budapesta contra românilor ardeleni.

*

Pentru a legitima oprimarea minorităţilor, e nevoe ca acestea să facă acte de „trădare" şi să „submineze" statul român. D. Duca a declarat deci că minorităţile sunt „trădătoare" prin ele însăle „Viitorul" la rândul său ajustează faptele pe calapodul extraordinar al teoriei ministeriale. Şi fantazia „Viitorului" este nesecată.

Deplidă, oficiosul guvernamental — după un reportaj al suratei „Infrăţirea" din Cluj — ne-a vestit dintr'odată că blestămatele acestea de minorităţi înlocuesc justiţia oficială a ţărei printr'o justiţie particulară clandestină. S'a dat ca exemplu camera arbitrală a „Lloyd"-ului din Temişoara, împotriva căreia s'au ridicat şi câţiva avocaţi fără clienţi, la un congres avocăţesc din Ardeal.

*

Evident, chestia era foarte gravă!

Dar care-i adevărul?

Camera arbitrală a Lloydului există prin lege încă din 1869, aflându-se de atunci şi până astăzi sub supravegherea ministerului de justiţie, exercitată prin preşedintele Curţii de Apel. Intre membrii din comitet se numără şi preşedintele Camerei de Comerţ din Temişoara. In faţa Camerei arbitrale pledează avocaţi, dar bine înţeles, acei avocaţi pe care i însărcinează împricinaţii.

Adica, e vorba de o Cameră arbitrală la fel cu acelea care funcţionează pe lângă Camerile de Comerţ din regat iar „Viitorul" a scris—ca de obicei—prăpădstii.

*

Prins cu prostia în coloanele sale, „Viitorul" nu se dă bătut, ci arată că la Camera Lloydului cel puţin *„până acum limba mincinoasă şi spiritul acestei naţionalităţi a predominat"*

Vedeţi drăcie? Lloydul acesta a utilizat limba maghiară de la 1869 până în 1918, sub stăpânirea ungurească! Iată deci că tot a existat „trădare".

Iar până una-alta, străinătatea a putut afla din coloanele inepte ale oficiosului guvernamental, că în România justiţia oficială se dizolvă, publicul ne mai încrezându se într'însa şi recurgând la o justiţie clandestină.

Şi guvernul se mai întreabă cine discreditează ţara în ochii străinătăţii.. **Lr.**

Actualităţi din afară

Tricentenarul fundărei New-Yorkului. — New-Yorkul uriaşul port american, a fost fondat în 1623 de către nişte colonişti franceji.

In consecinţă, descendenţii coloniştilor, împreună cu Academia de Arte-Frumoase din Paris, au hotărât să participe la sărbarea tricentenarului, printr'o expoziţie specială franceză care va fi instalată în localul Academiei de ştiinţe, litere şi arte din New-York.

*

Tariful pe c. f. germane. Din pricina vertiginoasei deprecieri a mărcei, administraţia căilor ferate germane a stabilit în chipul următor tarifele de călătorie şi transport:

Se menţin preţurile din 1913 care se înmulţesc cu un coeficient proporţional cu gradul deprecierii valutare. Dar coeficientul acesta se ridică la milioane, şi se află în continuă creştere. Astăzi el este de 4 şi jum. milioane pentru călători, şi 1 şi jum. milioane pentru mărfuri.

Aşa că, dacă pentru un drum de la Berlin la Breslau plăteai depildă 30 mărci în 1913, astăzi plăteşti 135 milioane de mărci.

Fantastic tarif!

*

Femeile şi tinereţea.—Feministele din Paris s'au revoltat contra Academiei franceze.

Ultimul cuvânt pe care nemuritorii l'au lucrat pentru dicţionar este *jeunese*. După multe şi matuce deliberări s'a dat acestui cuvânt următoarea redacţie:

Jeunesse vrâsta omului de la 20 la 35 ani.

Feministele au găsit că limita de jos se poate tolera, dar cea de sus este o gravă eroare. Femeile cel puţin îşi păstrează tinereţea cu mult peste 35 ani, în cât textul dicţionarului trebue modificat pentru a rădica limita tinereţei cel puţin până la 45 ani.

Audienţele regale

— Opoziţia. Poporul —

„Adevărul" vorbeşte, în numărul de eri, despre relaţiile oamenilor politici cu Palatul. Mai înainte, Regele totdeauna se ştia unde-i; la Bucureşti, la Sinaia... Bărbaţii politici din opoziţie, când vroau să vorbească chestii de stat cu Suveranul, se înscriau într'o condică la Palat. Peste câteva zile—automatic — le venea rândul. Astfel opoziţia îl punea în curent pe Suveran cu faptele guvernului şi cu voinţa poporului. Dar nu numai oamenii politici obţineau uşor audienţe, ci şi simplii particulari, care aveau un proces de revandicare, o zestre de complectat, o invenţie... Suveranul, chiar când nu era o chestie de competenţa lui, dădea măcar un sfat. Cetăţeanul pleca fericit... vizita aceasta devenea punctul central al vieţii lui... şi în fiecare zi povestea de câteva ori: — Când am fost la Regele...

Năvala oamenilor politici asupra Palatului e foarte explicabilă. Minerul rotativei e în cabinetul regal. Reprezentanţii tuturor partidelor aveau, pe vremuri, acces la Palat: lupta deci se dădea în condiţii egale—care pe care.. Astăzi însă—numai anumite persoane politice sunt primite la Palat, celelalte—uneori chiar miniştri — rămânând pe dinafară. „Adevărul" subliniază anormalitatea acestei situaţii. Cum? Niciodată nu ştii unde-i Regele.. când îl descoperi, însfârşit — după oprirea circulaţiei pe diferite alei — nu poţi intra la El să i expui, prin altă prizmă, situaţia politică. Nu se ştie cine dirigueşte din umbră funcţionarea relaţiilor regale...

Noi însă trecem peste cererile nerezolvate de audienţă politică la Palat. Nu ne punem mari speranţe în ele,— şi nimeni nu trebue să-şi pună.. pentru binele patriei. Dacă ar fi astfel, — veşnic am fi în panică: cine ştie ce orator mare ar ţinea un discurs Suveranul şi ar căpăta la sfârşitul audienţei, puteres.

Ne gândim mai mult la marele public care, din părinţi, ştia că ultimul refugiu e la Palat. „A te duce cu

(Continuare în pag. II-a).

In chestiunea universitară

Problema cadavrelor evreeşti nereclamate.—Nevoia legiferării.—Sancţiuni contra acelora care fac false declaraţiuni de rudenie.

Ziarul „Opinia" a avut amabilitatea să-mi acorde ospitalitate în numerele cu data de 9 şi 10 Septembre a. c., publicând unele aprecieri ale mele, în chestiunea universitară. Imi propusesem a mă folosi de această ospitalitate, pentru a continua încă în două sau trei numere aceste aprecieri, într'o chestiune care ne interesează pe toţi în gradul cel mai mare; faţă însă de speranţele ivite în ultimile zile, într'o înduloire a lucrurilor şi o tendinţă spre normalizare a vieţii universitare, am crezut de prisos a mai continua cu expunerea acestor păreri.

Cred, totuşi, necesar a insista asupra unei singure chestiuni, de cea mai mare importanţă pentru liniştea în Universitate, în cazul redeschiderei acesteia; este vorba de chestiunea cadavrelor evreeşti pentru disecţie.

Este incontestabil că dreptatea, în ce priveşte această chestiune, este de partea acelora care au ridicat o; precum iarăşi este incontestabil, că nu studenţii evrei poartă vina lipsei cadavrelor evreeşti de la disecţii, şi nu metoda aplicată anul trecut—izgonirea studenţilor evrei din sălile respective—este metoda indicată, pentru soluţionarea acestei chestiuni. Toţi intelectualii evrei, inclusiv studenţii, sunt înţeleşi, că aceste cadavre trebuesc procurate sălilor de disecţii. Religia mozaică nu se opune la dare de cadavre evreeşti pentru disecţie; de altfel chiar, dacă s'ar opune, încă n'ar fi un motiv ca aceste cadavre, să nu se deie la sălile de disecţii, atunci când studenţii evrei îşi afirmă, şi cu drept cuvânt, drepturile lor la cultura universitară. Dat fiind însă faptul, că mai toţi evreii locuiesc la oraşe, cadavrele evreeşti sunt mai totdeauna reclamate de rudele morţilor, rude cari au posibilitatea, de a afla de existenţa cadavrelor la azile sau spitale. Nu este însă mai puţin adevărat că sunt cazuri, când aceste cadavre n'au rude cunoscute şi atunci sunt ridicate parte de Comunităţi, în parte de particulari, cari consideră îngroparea, ca o faptă pioasă. Astfel de cadavre se găsesc din când în când la spitale, azile, ospicii (în Iaşi: Socola, Galata, etc.)

Procurarea pentru disecţii a acestor cadavre evreeşti nereclamate nu trebuie pusă însă în sarcina studenţilor evrei precum nici studenţii creştini nu au fost învinuiţi de lipsa cadavrelor, când a fost cazul; studenţii nu au nici timpul ca să se ocupe cu aceasta, şi nici nu au mijloacele şi autoritatea necesară. Chestiunea trebuie să stea în primul loc în sarcina Facultăţei de Medicină şi a Ministerului respectiv şi în mod secundar în sarcina intelectualilor evrei, în afară de Universitate. Ministerul trebuie să obţină din partea Guvernului, chiar în toamna ce vine, legiferarea în senzul că toate cadavrele — în specie cele evreeşti — nereclamate de rude până la un grad anumit, să fie predate sălilor de disecţii, prevăzându-se o sancţiune severă pentru cei ce ar eluda Legea, făcând o declaraţie neconformă cu adevărul. Spitalele, azilele şi ospiciile, atât ale Statului, cât şi cele particulare vor trebui obligate prin lege a preda sălilor de disecţii cadavrele nereclamate, iar acei cari în calitate de rude în grad prevăzut de lege, vor reclama cadavrele din aceste instituţiuni, vor trebui să declare *în scris* gradul de rudenie, suferind consecinţele legii, pentru declaraţiuni neexacte.

Concomitent cu acăsasta, în lipsă de cadavre suficiente şi până la îndrumarea lucrurilor, în toate centrele universitare, anume persoane dintre intelectualii evrei, vor trebui să îngrijească de aflarea şi transportarea din provincie a cadavrelor evreeşti în categoria celor arătate mai sus, obţinând transportul gratuit din partea guvernului. Studenţii mediciniţti evrei trebuie să stăruie cu toată râvna pentru realizarea celor arătate aci, pentru ca eventual normalizându-se lucrurile, să nu se găsească fără soluţiuni practice în această privinţă.

De cât un lucru: cu starea sufletească a studenţilor evrei din ultimul an şi cu enervarea generală, nimenea nu s'a putut ocupa cu folos de a cestă chestiune, căci era şi neserios să alergi să găseşti cadavre când Universitatea era închisă şi când studenţii evrei erau goniţi de pretutindeni. De aceia, şi studenţii creştini trebuie să acorde răgaz în această privinţă, chestiunea cadavrelor evreeşti urmând să se soluţioneze nepripit şi în mod complect. De legiferarea mai

(Continuare în pag. II-a)

Teatrul Cinema Sidoli **Astăzi Marţi 18 Sepmb.** Matineuri la 3 şi 3jum. şi reprezentaţii serale. Readucem splendoarea ecranului. Cel mai mare succes al Cinematografiei Franceze

J'ACCUSE!.. Invinuesc!..

Grandioasă tragedie modernă, scrisă şi montată de ABEL GANCE Directorul Comediei Franceze din Paris. Somităţile scenice pariziane interpretează filmul.

Filmul „J'ACCUSE" are un scop umanitar. Menirea lui este ca să se arăte lumei intregi cruzimile ingrozitoare ale războiului, ca tragedia sângeroasă ce se desfăşoară pe ecran să influenţeze asupra tutuuor ca să înceteze neînţelegerile de multe ori neînsemnate intre popoare, cari dau loc la vărsări de sânge nevinovat.

Toţi acei cari au suferit din cauza tragediei roşii, nu numai pe front, dar şi din cauza nenumăratelor lipsuri chiar la căminul lor sau acei din captivitate, vor striga cu toţii : INVINUAM RAZBOIUL. Şi acest strigăt de durere eşit din milioane de piepturi va contribui poate să înceteze acest masacru dintre oameni. Răsboiul, care ruinează, nimiceşte şi desomeneşte în timpul răsboiului şi multă vreme după răsboiu.

Se reprezintă Opera Completă cuprinzând ambele serii la un loc în total 12 acte mari. Familia Noastră Regală a asistat în două rânduri la reprezentarea acesui film.

Cinema MODERN Astăzi în Matineuri la 3, 5 jum. şi seara la 9 jum.

Formidabilul succes O adevărată Cirandoare pe Ecran Opera Completă 10 acte

FERN ANDRA apare în celebra tragedie **Templul Dragostei**

Dramă modernă de mare spectacol montată in cadrul unui lux exorbitant. Tezi : Ce doresc femeile? Răspunsul il dă această măreaţă capo-d'operă cinematografică.

supliment la program : Ultimul şi cel mai teribil cataclism din Sicilia

Uriaşa Erupţie a Vulcanului ETNA

care a avut loc acum 3 săptămâni de pe urma căruia sate, oraşe întregi şi terenuri cultivate au fost rase de pe suprafaţa pământului. Totul este transformat într'un iad. Pământul plânge odată cu nenorociţii care au mai scapat cu viaţă,

Spectacolul se incepe cu ZIGOTO INCASATOR briliantă Comedie in 2 acte.

Sala SIDOLI **Celebra trupa izr. din Wilna**

Wilnaer - Truppe

sub direcţiunea d lui I. Goldenberg, artistul răsfăţat al Iaşului

soseşte în oraşul nostru şi va da prima reprezentaţie

Marţi 25 Septembrie 1923 - - - - cu piesa

Greu să fii evreu!

Cele mai distinse elemente teatrale. — Detaliile pe afişul zilei

Biletele se găsesc de pe acuma la Cassa Teatrului Sidoli.

LA ADMINISTRAŢIA Fermei BADAREU

SE POATE GASI

Must foarte dulce cu 70 lei decalitr.

Magazinul „La DOCAN"

str. I. C. Brătianu 141 vis a-vis de Spitalul Sf Spiridon

Proprietar I. ABZUG

Furnizorul mai multor şcoli. A primit următoarele articole

Stofe Bayadere · Gabardinuri · Şevioturi · Drap amazon · Mildo-français · Pluşuri raiate · Olejen de mătasă · Crêpe de chine · Mătasă cu flori pentru doublură · Juta pentru canapele · Driluri pentru saltele · Satinuri de lână p. plapome · Cacheminuri pentru uniforme şcolare · Eponjuri

Foulard-uri pentru doublură · Reţea pentru perdele · Meltoane · Barcheturi Tutankancon · Chifoane · Indianuri · Gradel · Nanghinuri · Citturi pentru feţe de perne calitatea I-a · Asortiment complect pentru mirese · Articole de toaletă pentru domni şi domne · Articole pentru aoteşuri

Se vinde cu 30 la sută mai eftin ca oriunde. Vizitaţi magazinul spre convingere.

La Magazinul „AURORA"

MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII

Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ

au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă Mostile gata de stofe engleze, velour de laine, pluş brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul journal. Preţuri foarte convenabile.

Notaţi bine firma „LA AURORA"

Institutul Anglican „SPERANŢA"

BUCUREŞTI — Strada Negustori 6—8

Intérnat şi Externat de fete sub **Direcţiune Engleză**

— Prospecte la dispoziţie —

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOŞ

Iaşi Str. Lăpuşneanu 23 Etaj

Consult. 2—5 p. m.

DOCTOR

MATIAS LEDERHENDLER

fost asistent privat

de operaţiuni al Prof. Halban şi medic secundar la I Clinica universitară (Schauta-Peham) de boli de femei şi faceri al. spitalului general din Viena, precum şi la alte spitale vieneze.

Specialist în Operaţiuni şi boli de femei

— MAMOŞ —

Consult. 3—5

Strada Lăpuşneanu 35 etaj Casele Berăriei ASTORIA

BANI CAUT

pentru plasat în ipoteci rangu

M. Şerbănescu

67 Strada Cuza-Vodă.

Dr. MEDIC

Hans Wohlgemuth

Iaşi str. Stefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies

După o practică de mai mulţi ani în clinicele din Leipzig, Breslau şi Königshüte (Silezia) s'a stabilit la Iaşi.

Specializat în boli interne, Mamoş, Mica chirurgie „Ultramikroscopie, Electrotherapie.

CONSULT 9—11, 3—5.

sus arătată este nevoie însă în primul rând, pentru a se stabili sancţiuni în contra acelora cari, crezând că fac o faptă pioasă, ar împuţina numărul cadavrelor nereclamate evreeşti, făcând declaraţie de înrudire, neconformă cu adevărul şi tulburând prin aceasta mersul liniştit al învăţământului universitar.

Dr. V.

Iaşi Septembrie 1923

jalba'n proţap la Vodă" — este o vorbă neaoş românească. Transformările s'au produs la noi atât de repede,— încât cetăţenii nici n'au prins de veste despre introducerea constituţionalismului şi, mai cu seamă, despre funcţiunea lui. Oamenii, după fiecare nedreptate suferită, fac planul unei audienţe la Palat. Cei mai mulţi nu-şi pun planul în execuţie. Unii însă iau trenul şi se duc la Bucureşti. Aceştia n'ar trebui lipsiţi de consolarea regală. Plecând de la Palat cu o asigurare, ei sunt mulţumiţi. Chiar dacă lucrurile rămân baltă— nu-i nimic! Guvernul le-a pus, desigur beţe în roate... Şi-i mai cerem ca, în ochii poporului, guvernanţii să aibă întreaga răspundere a faptelor lor.

. Uşile Palatului s'au închis pentru opoziţie şi pentru popor. Opoziţia are presa la dispoziţie. Poporul însă—n'are nimic. Şi nu-i bine ca poporul, printre nedreptăţile zilnice, să nu aibă nici o speranţă mai înaltă. Chiar dacă realitatea-i alta, . aşa, pentru suflet, d. Brăteanu ar trebue să dea îndărăt cheia de la Palat.

Echilibrul statului are nevoe de o ultimă speranţă populară. De ce să n'o dăm... mai ales că nu costă nimic...

M.

Viaţa teatrală în Iaşi

In ajunul deschiderei teatrului naţional

„Patima Albă" a d-nei Petrea. — Chestia Burger Fintzi.

Teatrul Naţional e în ajun de a-şi redeschide porţile. O întârziere s'a produs, din cauza unor reparaţiuni interne, socotite ca absolut necesare. Peste puţin va apare programul stagiunei, cuprinzând personalul artistic şi piesele pregătite.

*

Ne am mai ocupat de repertor, vroim să vorbim azi, de prima piesă originală ieşană ce se va reprezenta şi anume de *Patima albă* scrisă de d na *Paula Petrea*.

Distinsa doamnă cu care am avut plăcere să stăm câte-va clipe de vorbă, îmi spune, că prin *Patima albă* a încercat să scoată din viaţă un subiect, care să contrabalanseze teza din *La Garçonne* a d-lui Victor Margueritte. Pe când în *La Garçonne* se zugrăveşte femeea de azi, ca doritoare de a imita în totul pe băeţi, de a-şi lua lumea în cap, — în *Patima albă*, se arată, cum femeea, chiar doborâtă, caută să-şi liniştească sufletul, devotându-se iubirei de ştiinţă, şi pierde mai puţin răbdarea în acest cult, de cât bărbatul, care se află alături de dânsa.

Subiectul interesant, se petrece în mediul unor oameni de ştiinţă.

Interpretarea este încredinţată unui grup viguros de artişti şi artiste printre care se numără d na Braborescu-Neculau, d-rele Vrânceanu şi Melinte, d-nii Profir, Nosek şi alţii

Să ne aşteptăm la un succes.

*

Tot în preajma deschiderei teatrului naţional, populaţia israelită, ca şi intelectualitatea creştină, aşteaptă să vadă soluţionată în bine chestia d-rei Victoria Burger.

Cetitorii ştiu despre ce este vorba. Printr'o manifestaţie ostilă, organizată de mai înainte această artistă, cu deosebire remarcată de excelenţii săi protesori d-nii Dragomir şi Manolescu, a fost împiedecată de a juca. A fost o dublă nedreptate. Populaţia israelită consideră aceasta ca o lovitură dată artistei ca fiind evreică; intelectualitatea toată consideră faptul ca o lovitură dată însăşi artei si propăşirei teatrului naţional.

S'a încercat şi din aceleaşi motive o identică lovitură la teatrul naţional din Bucureşti, în potriva artistului Fintzi. A reuşit şi acolo o clipă. Dar nu a trecut mult şi valorosul artist şi a reluat locul şi dreptul său.

Voim sa sperăm, că chestia d-rei Burger, va fi soluţionată la teatrul din Iaşi, în aceiaşi măsură dreaptă,ca chestia Fintzi la Bucureşti.

*

E deplin hotărât, ca deschiderea stagiunei, să se facă cu piesa *Silvia Doamna*, de Bengescu, piesa scrisă în Iaşi, dar nejucată încă la teatrul naţional din localitate.

Dan

O dispariţie fantastică

De la Universitatea din Cluj a dispărut marele tablou HORIA SI CLOSCA al d-lui Popovici

Avem de înregistrat pe ziua de azi, o dispariţie cu adevărat fantastică.

Iată despre ce este vorba.

*

Acum doi ani, d. Popovici, distinsul artist şi director al şcoalei de Bele-Arte din localitate, s'a hotărât să doneze Universităţii din Cluj, marele său tablou HORIA ŞI CLOŞCA, atât de bine cunoscut ieşenilor.

Se'nţelege, cu o clipă grea, căci ieşenii ar fi dorit ca tabloul să remâie în Iaşi, dar dorinţa de a împodobi Universitatea din Cluj, abia deschisă, covârşea alte sentimente şi hotărârea fu luată.

D. Popovici supraveghea însuşi transportarea tabloului la Cluj.

*

Tabloul fu adus la Cluj, şi aşezat într'o sală principală, cu mare solemnitate. Tabloul ocupa aproape un întreg perete.

Mulţumirea sufletească pentru artist nu întârziase, prin o adresă foarte călduroasă ce o primi şi prin care rectorul şi profesorii îi exprima întreaga lor recunoştinţă pentru darul artistic făcut şi care va rămâne ca o vecinică podoabă pentru universitatea din Cluj.

*

Dar mare fu surpriza şi durerea d lui Popovici, când primi ieri înştiinţarea, că tabloul a dispărut de la Universitatea din Cluj.

Tabloul a fost pur şi simplu desfăcut, rădicat şi transportat nu se ştie unde.

Nerăbdător, d. Popovici, aşteaptă încă amănunte mai complecte, despre chipul, în care s'a produs dispariţia fantastică a tabloului său.

Dan.

Cadavru evreesc în Iaşi

—pentru studiul medicinei

La Ospiciul Galata, adăpost pentru cerşetori — invalizi, se îmbolnăvi acum câte-va zile un bătrân evreu, anume Herman Herfeld, fiind adus din altă localitate şi nearătând nici un fel de rudenie. Prin mijlocirea d lui dr. Wittner, medic comunal. bolnavul fu internat la spitalul israelit.

D. dr. Wittner, vesti Consiliul medical al spitalului israelit, că bolnavul nu are nici un fel de rudă, şi că în caz de moarte, ar fi drept ca să se înainteze cadavrul institutului de anatomie.

*

Bolnavul moare.

Nefiind reclamat, Consiliul medical împreună cu epitropii spitalului israelit, au dispus transportarea cadavrului la institutul de anatomie, pentru a servi la studiul medicinei.

Citiţi „OPINIA

Amînarea congresului averescan

— Explicaţiile din sânul partidului. —

Cum se explică în cele două jumătăţi ale partidului averescan amânarea congresului de la Chişinău ?

Partizanii d-lui Argetoianu—care se pretind majoritatea partidului poporului — jubilează. Dânşii afirmă că partizanii d-lui Averescu, au cerut amânarea — ceea ce este adevărat (de teamă că cazul Argetoianu ar fi fost adus în discuţie şi ar fi provocat spărtura, şi din hotărârea de a încerca până atunci pe toate căile împăcarea cu d. Argetoianu).

Averescanii declară că amânarea au cerut'o în adevăr, dar nu din caza d-lui Argetoianu care are cu dânsul numai o infimă minoritate, ci din cauza d-lui general Averescu, care n'ar fi putut asista la congres fiind ţinut în pat la Turnu-Severin de mai multe săptămâni.

D. Averescu, în turneul din Iunie din Dobrogea, s'a intoxicat la unul din banchete. Intoxicarea n'a fost eliminată încă până acuma. Din contra, s'a manifestat prin apariţia de bube pe corp şi în timpul din urmă s'a produs o coroană de bube la genunchiul drept care supurează cu toate îngrijirile şi obligă parientul să se supue la o intervenţie chirurgicală.

Doctorii curanţi sunt unanimi de acord, că bubele de pe corpul d-lui general, n'au nici o asemănare cu bila orientală cunoscută sub numele de lepră.

INFORMAŢII

x Ni se telefonează din Capitală că lumea politică de acolo vorbeşte cu multă insistenţă de demisia d-lui Nolică Antonescu din partidul liberal.

x D. general Gherculescu a plecat aseară din nou la Bucureşti, în interesul expoziţiei agricole.

D-sa va avea azi o intrevedere cu d Constantinescu, ministrul agriculturei.

x La şcoala de Bele-Arte, cursurile se vor deschide la 1 Octombrie. Solemnitatea religioasă va avea loc la 29 Septembrie.

x *Căsătorie.*—Joi se va celebra la Cernăuţi, căsătoria d-lui George Cuza, doctor în drept, fiul d-lui A. C. Cuza, cu d-ra Flondor, fiica d-lui Iancu Flondor.

Căsătoria religioasă, se va celebra în capela particulară a I. P. S. S. Mitropolitul Vladimir de Repta. Aceasta, după însăşi dorinţa Inaltului Prelat.

După celebrarea căsătoriei, va avea loc o masă intimă, la care nu vor participa decât ambele familii.

Cu trenul de 12 noaptea tânăra pereche, va pleca în străinătate. D.

x *Şcolare.*—Inscrierile la Liceul de băeţi „M. Kogălniceanu" din Iaşi str. Carol 23, se fac în orice zi între orele 4-6 p m. Taxele sunt cele dela clasele paralele dela şcolile Statului.

Elevii nu dau examen de admitere în cl. I-a, şcoala fiind asimilată cu şcolile statului.

Regulamentele în privinţa purtarei, frecventărei şi promovărei elevilor sunt cele dela liceele statului.

x Sfatul negustoresc din Iaşi anunţă membrilor săi că d-l avocat Jacques Pineles reîntorcându-se în localitate şi a reluat activitatea la contenciosul statului.

ECOURI

— Se caută o coafeuză bună. Se preferă să cunoască şi manicura. A se adresa la d-na Nicodim, stradela Banu 3.

— *Pentru elevi de şcoală.* — Cumparaţi cărţi de şcoală, precum şi rechizite cu preţuri reduse numai dela *Librăria Universală* str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de casele Braunştein unde se acordă rabat, la liste complecte.

SEMINARUL DIN DOROHOI

Lipsa localului necesar seminarului.— Liceul de fete amenințet cu desființarea

Am scris la timp despre înființarea unui seminar teologic la Dorohoi. Acest așezământ de cultură exista până acum numai pe hârtie, dar acesta va anul funcționa chiar în realitate.

In ziua de 15 cor. s'au început concursurile pentru cl. I-a. Pentru 60 de locuri s'au prezentat 250 de candidați; s'au întâlnit la acest concurs copiii din munții Vrancei—în costum național - cu tinerii moldoveni din Hotin, cărora le-a mai rămas în grai și în port ceva din cei 106 ani de stăpânire rusă. In sala în care se ținea concursul am întâlnit copii creștini de toate naționalitățile ce locuesc Moldova, Basarabia și Bucovina.

Cu această ocazie, acei ce au luptat pentru înființarea seminarului din Dorohoi s'au putut convinge ce mare operă de unificare sufletească va face cultura împărtășită celor veniți la noi în regatul vechiu.

Păcat că seminarul din Dorohoiu, care va avea de înfăptuit o așa de mare operă culturală nu se bucură destul de concursul și încurajarea celor dela București. Din cauza aceasta, seminarul deși înființat va funcționa foarte greu, căci n'are local propriu. Dacă ministerul de război nu va ceda pentru seminar cazarma regimentului 69 inf,—regiment acum desființat—, seminarul va ține cursuri în localul liceului de băeți iar internatul și-l va aranja în una din școlile primare. E probabil ca în curând să se trimeată la București o cerere semnată de întreaga populație dorohoiană, cerându-se cedarea căzărmei sus numite, în care e azi stabilit Cercul de recrutare.

Un alt mare dezavantagiu—am putea numi ch a- pericol—ce rezultă penrru Dorohoeni din necedarea căzărmii pentru seminar, este *neiuncționarea liceului de fete din Dorohoiu, din lipsa unui local;* la liceul de băieți unde a funcționat anul trecut liceul de fete, vor fi anul acesta 11 clase cu liceeni și 2 de seminar, iar la celelalte școli nu-i loc.

S'ar repeta povestea anteceului lui Arvinte, căci înființând seminarul, liceul de fete se va desființa, deși dela 1 Ianuarie 1923 urmează a trece la stat.

Ne facem ecou celor mulți și cerem în numele dreptății și a binelui, ca d. Ministru de Război să cedeze seminarului din Dorohoi localul căsărmii reg 69 infanterie acum desființat.

S. M.

Ultimele Informații

x Ținem dintr'o sursă foarte serioasă știrea că cercurile Inaltei Curți de Casație au sentimentul că în f r u n t e a Curților de apel din România-Mare stă astăzi Curtea de Iași.

Opinia înaltei Curți se bazează pe cunoașterea deciziunelor Curței de Iași deduse prin recursuri în judecata înaltei instanțe judecătorești.

—„Locul vacant de la noi, (a declarat un president de Casație, în fața colegilor săi) am dori să fie ocupat de d. Volanschi, sau de d. Cihodaru, în cazul când, după cum auzim, d. Volanschi nu s'ar putea decide să se mute la București".

PIAȚA VALUTARA.—Leul staționar la 8,10.

Devizele în Capitală notează: Francul francez 12 70, lira engleză 995, dolarul 219,50, francul elvețian 38,90, coroana cehă 6,70, lira italiană 9,70, coroana austriacă bani 0,31,50, marca polonă 0,10.

x D. Victor Râmniceanu primul președinte al Inaltei Curți de Casație își va publica în primul număr al revistei „Dreptul" discursul său dela inaugurarea anului judecătoresc.

Din textul discursului, se va vedea cât de senin și obiectiv a rămas acest înalt magistrat și cu nimic n'a fost influențat de faptul că la Iulie viitor va fi pus la retragere pentru atingerea limitei de vrâstă (68 de ani).

Sfințirea bisericei din Ungheni.— S'a fixat în definitiv pentru ziua de 7 Octombre, sfințirea bisericei din Ungheni. Vor lua parte la această solemnitate, d. Ministru Mârzescu, I. P. S. Mitropolitul Pimen și I. P. S. S. Gurie, episcopul Basarabiei.

Un tren special va fi pus la dispoziția numeroșilor vizitatori.

x Bircul d-lui Comșa, șeful agenției de vagoane cu paturi, s'a instalat într'o cameră de jos a gărei, lângă biroul șefului de gară.

Câți-va studenți în medicină ne roagă să întrebăm Epitropia Spitalului Izraelit ce a făcut cu examenul de concurs pentru cele două locuri de interni. S'a fixat odată examenul la 1 Iunie 1923, dar nu s'a ținut.

Pe când oare se va fixa examenul?

Sau poate locurile au fost ocupate fără concurs?

x Din Budapesta se telegrafiază că marele scriitor maghiar Victor Racoși a încetat din viață.

O donație.— D. profesor dr. Bogdan, în calitate de președinte al societății franco-română „Lutetia", a primit din partea d-lui dr. Anghelescu, ministru de instrucție, suma de 25.000 lei, în folosul societăței Lutetia.

D. profesor dr. Bogdan,—după cum a binevoit a ne spune,—va întrebuința această sumă, mai ales, pentru complectarea bibliotecii societăței Lutetia.

Taxa la trăsuri.— Cu începere de la 14 Sept. au intrat în vigoare următoarele taxe pentru cursele ce se fac cu birje în oraș:

Birji cu un cal.— Cursa din oraș la gară cl. I lei 12 cl. lei 10. Cursa de la gară în oraș cl. I lei 16, cl. II lei 14. Cursa obicinuită în oraș cl. I lei 10, cl. II lei 7. Cursa ce trece de o jum. oră cl. I lei 16, cl. II lei 12. Cursa o oră în oraș cl. I lei 30, cl. II lei 25.

Birji cu doi cai.— Cursa din oraș la gară 20 și 16 lei. Cursa dela gară în oraș 25—20 lei. Cursa obicinuită în oraș 15—12 lei. Cursa ce trece de o jum. oră 25—20 lei. Cursa o oră în oraș 40—35 lei.

Toți proprietarii de birje sunt obligați a se prezenta de îndată la Prefectura Poliției cu birjele pentru a fi clasate de Comisiunea instituită în acest scop.

x Prin stăruința direcțiunei regionale, trenul special Iași-București, obține zilnic noi îmbunătățiri. Așa, de aseară garnitura s'a mărit cu încă un vagon de clasa a doua, spre marea mulțumire a călătorilor ieșeni.

x D. inginer Niculescu, directorul serviciului apelor, și-a anunțat demisia pe ziua de 1 Aprilie viitor.

In majoritatea județelor din Vechiul regat au fost fixate pentru luna Septembrie următoarele prețuri la pâine:

4 lei kgr pâine neagră, 7 lei kgr. pâine albă.

Primarul nostru de ce doarme?

x Camera de punere sub acuzare, s'a ocupat eri, de apelul inculpaților, în fraudele de contingentare din Bivolari.

Camera a amânat pronunțarea pentru azi.

x S'a încheiat un contract între Primărie și Societatea „Steaua Română" pentru a pune la dispoziția comunei 250 de vagoane țiței din gara Moinești.

In modul acesta Uzinele Comunale nu vor mai avea de suferit din cauza lipsei de combustibil.

x Arestarea unor țigani.— Au fost arestați pe șoseaua Nicolina țiganii: Ion Gheorlan, Gh. Manole, Mitică Lazăr și Gh. Feraru care, benchetuiau prin cârciumele Nicolinei.

S'a dovedit că acești țigani furau regulat păsări și porumb de prin partea locului. S'a găsit la domiciliul lor o mare cantitate de păsări și multe lucruri furate.

Se crede că acești țigani nu sunt străini de crima din dealul Tomeștilor când s'a găsit într'un șanț o căruță și un cal ucis cu lovituri de topor; cât și despre jefuirea celor 3 comercianți evrei în apropiere de Tg.-Frumos.

Ei se află în cercetarea siguranței locale. Vor fi înaintați și instanțelor militare deoarece sunt și dezertori.

La jurați. Curtea cu Juri a judecat eri pe Vasile Drăgoi și soția sa Iftimia, inculpați de pruncucidere. Ambii au fost achitați.

Tot eri s'a judecat pe Petru Gherghel și Anton Gherghel din Cotnari, pentru furt la drumul mare. Au fost achitați.

x Astăzi se întrunește comisiunea pentru a studia eventual o majorare a prețurilor pentru tramvai și lumina electrică.

Au fost dați în judecată pentru specula Ițic Forsim, casap din hală, Meer Peritz, Moisă Iosub, R. Iosipovici pescari din hală, Berco Avram pescar din piața Nicolina, Solomon Leibovici și Natan Zein vânzători de pastramă cușeră din hală, Berăria Azuga și Berăria Excelsior, pentru neafișare de prețuri au fost dați în judecată Ițic Șmil zis Braunștein, Anton Pricop și Strul Bera vânzători de fructe din hală.

Mai mulți cetățeni din strada Smârdan ne scriu, rugându-ne să intervenim pentru instalarea unei cișmele pe acea stradă.

Primăria e datoare să țină seamă de această cerere îndreptățită din toate punctele de vedere.

ECOURI

— Anunțuri pentru toate ziarele din București, Chișinău, Cernăuți etc. se primesc la Agenția de Publicitate din Iași Str. Mârzescu 17 cu prețurile originale ale ziarelor, fără nici un adaus.

— D-nii institutori precum și Instituțiile școlare se bucură de rabaturi speciale cumpărând cărți de școală și material didactic numai dela „Librăria Universală" str. Cuza-Vodă 52 vis-a vis de Casele Braunștein.

DOCTORUL
L Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice și sifilis
Str. Anastasie Panu 19
(Piața Halei)
Cons: 9-11 a.m. 2 4 p. m.

Dr. N. P. BALAN
Medic secundar a clinicei medicale. Șef de lucrări a facultăței de medicină, reîntors din străinătate își reia consultațiile de
BOALE INTERNE
Consult 1—3 p m.
Iași — Str. Păcurari 56

DOCTORUL
Jacques Goldner
Boli interne și de copii
Cons. 2-4 d a.
Iași Str. Mârzescu 17, etaj

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli și operațiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpușneanu 31, Iași

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
— AVOCAT —
Fost magistrat Trib. Iași
Birou de notariat
— Iași Sfi. Sava 14 —

BLANARII
de la Cassa
ALTER DAVID S-sor
se găsesc de vânzare la firma
LUPU JACOBY & C-ie
în strada Ștefan cel Mare No. 48,
vis-a-vis de Banca Iașilor.

Becuri Electrice TOATE VOLTAJELE
cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertax etc. găsiți cu prețul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piața Unirei Iași

Liceul Particular de fete „M. Kogălniceanu"
Asimilat școalelor secundare gr. II.
IAȘI. — Str. Căpitan Păun No. 8
Curs primar și liceal complect. Externat. Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între orele 9-12 dimineața și 4-6 după amiază.
La clasa I elevele nu depun examene de admitere.
Profesori Asociați.

Apa de Căciulata Proaspătă
Mare depozit pentru Moldova Bucovina și Basarabia
la Farmacia Dr. KONYA-Iași
Prețurile și condițiuni de vânzare sunt
aceleași ca la sursă.

Se caută o casieriță. A se adresa în str. I. C. Bratianu No, 132.

Domnișoară tânără caută post de practicantă sau casieriță. A se adresa la ad-ția ziarului.

Aviz Podgorenilor. Butoaie de stejar, noi, verificate, 100-1000 litri, se găsesc de vânzare prompt la Casa de Comerț „ACER" str. Săulescu No. 1.

Fugită de acasă Copila etate 14 ani blondă, înaltă bine desvoltată cu șorț negru, pălărie albă în partea de sus a gurei 2 rânduri dinți. Cine o vede rugăm a anunța părinții stradela Sărărie 16 Iași.
Elisabeta Bădiliță

Se caută
o funcționară, cu practică de birou, având scriere frumoasă și FETE la lucru, bine plătite. A se adresa la Fabrica „LAMPA" Iași str. Sf. Andrei 30.

Ajutor contabil cu practică bună și scriere frumoasă se caută la Banca Moldova Iași.

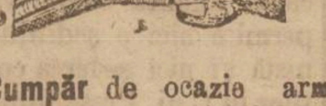

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de muniții de vânătoare.
Adresați magazinul B. Duminicatu, piața sf. Spiridon 12

Capital-Ipoteci
Cine dorește a-și
plasa capitalul în ipoteci
de rangul I sau cu alte garanții serioase, *cu maximum de rentabilitate;* **cine dorește să se împrumute** în condițiuni prielnice și avantajoase să se adreseze.
M. Șerbănescu
Str. Cuza Vodă 67,
(Palatul Camerei de Comerț)
între orele 10—12 dim. sau
4—6 după amiază

Pungi de hârtie
preț redus
vinde prompt Fabrica
„COMAG"
București str. Lucaci 119

BLĂNĂRIA
La David
str. Lozonsky No. 1
a primit un asortiment de blănării fine: Skongs, vulpi albe, biber veritabile. Lutru, biberette, Tibet-albe, gris, Pitois, opposon, Skongsoposon, Tibet-Katzen, si otter, vidre precum și d i f e r i t e blăni pentru îmblănit
Atelierul artistic pentru comenzi efectuiază ultimele modele.
Vizitați spre convingere

Direcțiunea II Regională a Căilor Ferate Române

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 25 Sept. 1923, ora 11, se va ține licitație la Direcțiunea Serviciului de Intreținere C.F.R., str. Cuza-Vodă No. 20, Iași, pentru vânzarea a circa 500 bucăți butoae de stejar construite din doage fasonate din anul 1912, cu capacitatea între 150—400 litri și depozitate în curtea fabricei C.F.R., din stația Podul-Iloaei.

Prețurile oferite se vor arăta pe litru, după capacitatea butoaielor:

a) Pentru butoaie dela 150-199 L
b) „ „ „ 200 299 „
c) „ „ „ 300-400 „

Doritorii de a concura la această licitație vor prezenta ofertele D-lor în plicuri sigilate, la adresa Direcțiunei Serviciului L.C.F.R. str. Cuza-Vodă No. 20 Iași, cu următoarea inscripție pe plic:

Oferte pentru butoaie de stejar. Licitația dela 25 Septembrie 1923.

Ofertele se vor primi până în ziua de 25 Septembrie, ora 11 dimineața, când se va începe deschiderea plicurilor. Pe lângă ofertă se va anexa și chitanța Cassieriei Direcțiunei II Regionale C.F.R. Iași, pentru depunerea unei cauțiuni de 5 la sută din valoarea butoaielor.

In oferta se va arăta No. butoaielor pentru care licitează și ce capacitate. Rezultatul licitației se va comunica în termen de 15 zile.

Concurentul asupra căruia se va adjudeca, furnitura, va depune valoarea butoaielor în termen de 10 zile dela aprobare la Cassa stației Iași. Podul-Iloaei, sau orice stațiuni C.F.R., în comptul fabricei de traverse C.F.R. Podul-Iloaei.

In caz de neplată, oferta se va anula și se va reține garanția în folosul Administrației C.F.R.

Termenul pentru ridicarea butoaielor este de 30 zile de la achitare.

Pentru fie-care întârziere după aceasta dată, se va plăti în adjudecator o locație de 5 lei pe zi de fie-care butoiu neridicat,—iar Direcția C. F. R. nu-și va avea nici-o răspundere în caz de incendiu.

Butoaiele se vor elibera numai în urma prezentărei chitanței de achitarea costului butoaielor. Fabrica are linie normală de garaj până în stația Podul Iloaei.

Ori-ce informațiuni se pot lua fie de la Direcțiunea Serviciului de întreținere, fie de la fabrica, unde se pot vedea și butoaiele.

Direcțiunea II Regională C.F.R
No. 50315 *IAȘI*

Studentă de confesiune mozaică în ultimul an al facultăței de științi dorește a da meditație la elevi ai cursului secundar. A se adresa la ziar sub C.W.

Ultima oră

Suveranul şi situaţia politică

Problema remanierei ministeriale. -- Deschiderea parlamentului

Suveranul se ocupă personal

de stabilirea situaţiei politice.

— Remanierea. Deschiderea parlamentului —

Bucureşti. — M. S. Regele a sosit Duminecă în Capitală, venind cu automobilul de la Sinaia, şi s'a înapoiat aseară la reşedinţa de vară.

Această scurtă prezenţă a Suveranului în Capitală este în legătură cu situaţia politică şi cu remanierea cabinetului.

*

Se ştie sigur că imediat după reîntoarcerea sa în ţară, d. Ionel Brătianu a vorbit Regelui de necesitatea remanierei, iar Suveranul a admis-o în principiu.

Singurul lucru rămas în discuţiune este forma în care remanierea va trebui să fie realizată.

Cei iniţiaţi pretind a şti că remanierea va fi largă şi va avea caracterul unei atitudini hotărâte în legătură cu mişcarea fascisto-antisemită care preocupă în special d lonel Brătianu.

*

In ce priveşte deschiderea parlamentului, Regele s'a opus categoric la ori-ce prorogare. Suveranul n'a admis prorogarea nici chiar pentru vizita în străinătate, preferind mai curând să a mâne această vizită,

Motivul cel mai puternic al acestei atitudini este că Regele nu vrea cu nici un chip ca deschiderea primei sesiuni parlamentare, după votare nouei Constituţii, să sufere vre-o amânare.

Urmează deci ca parlamentul să se deschidă la 15 Octombrie.

Schimbarea la direcţia c. f. r.

Bucuresti.— Se anunţă că d. Tancred Constantinescu va demisiona din direcţia generală a căilor ferate, pe ziua de 1 Octombre, indiferent de faptul dacă intră s'au nu în minister.

Dar intrarea d-sale înminister estu mai mult de cât probabilă.

Succesor la direcţia c. f. r. va fi d. N. Miclescu.

D Miclescu s'a şi înţeles cu d. Vintilă Brătianu în privinţa reorganizării căilor ferat pe baze autonome.

Un interview al d-lui Averescu

acordat ziarelor maghiare

Bucureşti. — Câteva ziare din Budapesta publică un interview al d-lui general Averescu.

Generalul a spus :

— Nu sunt duşman al maghiarilor şi n'am motiv de a fi. In politica internă, România nu face deosebire între cetăţenii săi.

Partidul poporului are în program rezolvirea chestiei minorităţilor, în aşa chip în cât acestea vor putea colabora politiceşte cu partidul poporului.

Mai depa te, d. general Averescu a spus că partidul liberal a făcut pentru totdeauna iluzoriu dreptul de vot. Noua Constituţie este ilegală. In genere — a încheiat generalul — situaţia României este foarte grea.

O declaraţie a d-lui Constantinescu

privitor la departamentul internelor

Bucureşti. - Din anturajul d-lui Al. Constantinescu se anunţă că ministrul domeniilor ar fi declarat că, întrucât d. Georgel Mirzescu nu mai rîvneşte ministerul de interne, d sa nu mai are nici o obiecţie de făcut în privinţa numirei unui alt titular la interne, în locul d-lui general Vaitoianu.

Fireşte, şi rea trebue primită cu rezervă.

Chestiunea Fiume

Complicaţiile excluse

Roma 17. Agenţia Stefani este autorizată să declare că alarma făcută în jurul chestiunei Fiume este absolut nejustificată, întrucât orice eventualitate de noui complicaţiuni este exclusă.

Cercurile italiene consideră actua mente că chestiunea Fiume este de importanţă secundară. Este probabilă apropiata reluare a tratativelor între Roma şi Belgrad.

Guvernul Sovietic

cere recunoaşterea din partea Angliei

Bucureşti. — Din Moscova se anunţă că d. dr. Racowski a fost însărcinat de guvernul sovietic să întrebe pe lordul Curzon dacă guvernul britanic ar fi dispus să recunoască *de jure* Sovietele, în cazul când ele ar convoca adunări populare în toată Rusia şi acestea şi-ar exprima încrederea în Soviete.

Ruşii mai cer să li se acorde un împrumut pe bază de garanţii reale.

Un senator liberal

judecat la consiliul de război

Bucureşti. — Din Craiova se anunţă că Consiliul de război al corpului I armată s'a ocupat ieri de procesul senatorului liberal d. Ion Ponescu învinuit de sustrageri de bani şi ac e publice.

Judecarea s'a amânat pentru ziua de 2 Octombrie.

Congresul sindical din Cluj

Scandalul provocat de comunişti — Intervenţia poliţiei — Un protest trimis guvernului —

Cluj. — Congresul sindical s'a deschis eri la orele trei după amiază, sub preşedenţia d-lui Gaidosch.

La cuvîntul d. Popovici care critică felul cum s'au strîns mandatele şi acuză pe avocatul Leonin, membru al secţiunii comuniste din Bucureşti, că a furat mandatele socialiste, trecîndu-le între cele comuniste pentru a mări în mod fraudulos voturile adversarilor afilierii la internaţionala dela Amsterdam. D. Popovici cere o nouă votare pentru a se vedi falsul făcut.

Preşedintele respinge această propunere şi anunţă că congresul este convocat numai pentru afilierea la Amsterdam. Dacă nu se ia o hotărîre, uniunile noastre vor fi excluse din uniunile internaţionale.

„Trecem deci peste chestiunile mici, spune d. Gaidosch, pentru a ne ocupa de chestiunea vitală şi începem discuţia afiliri". Se dă cuvîntul d-lui Bercovici pentru a traduce în ungureşte raportul de afiliere.

Comuniştii împiedică pe d. Bercovici să vorbească. Se naşte un tumult pe care preşedintele nu-l poate stăpâni.

Faţă cu această sabotare a afilierii pe care o consideră ca o crimă împotriva muncitorimii din România, preşedintele suspendă şedinţa şi convoacă adunarea pentru a doua zi la orele 9 dimineaţa.

La această şedinţă sunt chemaţi numai aceia care vor să facă afilierea la internaţionala de la Amsterdam. Cei care sunt împotriva ei, sunt liberi să ţină congres aparte. Şedinţa se ridică la orele 3 şi jumătate.

*

După închiderea şedinţei, a intervenit prefectul poliţiei care anunţă că nu va mai permite nici o şedinţă comunistă şi nici şederea comuniştilor în Cluj. Preşedintele protestează împotriva intervenţiei poliţiei în sala congresului.

D. Ilie Moscovici declară că spera că de astăzi înainte prin înlăturarea provocărilor comuniste din mişcarea sindicala, va începe o eră nouă pentru viaţa muncitorească din România.

Domnii Gherman, Moscovici, Fluerăş, Jumanca, Dan, Gaidosch, Popovici, Hartalici, Hoffer şi Damian au adresat primului ministru şi ministrului de interne telegrama următoare: „In numele congresului sindical, vă rugăm să dispuneţi de urgenţă ca autorităţile locale să permită delegaţilor din Amsterdam, Praga şi Budapesta să-şi spună cuvântul în faţa congresului, aşa cum se obişnueşte în toată lumea civilizată. Sperăm că cererea noastră va fi imediat satisfăcută pentru a nu se arunca un blam asupra ţării întregi".

Deraiere în Jugoslavia

Impiedecarea circulaţiei trenurilor româneşti.

Bucureşti. — Ieri după amiază, acceleratul de Bucureşti, care trebuia să plece din gara Domniţa Elena (Ardeal) la ora 4,40, a plecat cu o întârziere de aproape un ceas. Aceasta, din pricină că a întârziat în Jugoslavia, Simplonul de la care se ataşează în Temişoara câteva vagoane internaţionale, la trenul accelerat.

Intârzierea simplonului s'a datorit unei deraieri la Chiubowiţa în Jugoslavia de unde se anunţă mulţi morţi şi răniţi.

Alte amănunte lipsesc.

Drama din Arad

Bucureşti. - Am anunţat la timp despre moartea misterioasă a căpitanului Stroescu la hotelul «Crucea Albă» din Arad.

Ancheta a stabilit că e vorba de un accident nenorocit. Căpitanul Stroescu, ameţit de viu, s'a sprijinit de fereastra camerei, La un moment dat a căzut jos, sfărmîndu-şi craniul de pavaj.

De la Consiliul de miniştri

Bucureşti. In consiliul de miniştri ţinut ieri la Sinaia, d. Ionel Brătianu a făcut un expozeu asupra problemei agrare şi situaţia minorităţilor din Cehoslovacia, relevând faptul că situaţia noastră agrară este mai bună şi că minorităţile sunt mai bine tratate în România de cât în republica vecină.

D Vintilă Bratianu a cerut colegilor săi prepararea bugetelor.

S'a renunţat la călătoria primului ministru în Basarabia.

Regele nu va mai participa la deschiderea târgului de mostre din Temişoara, şi va vizita Banatul mai târziu, în în cursul toamnei.

S'a discutat chestiunea limbei de predare în şcolile minoritare din Ardeal.

Discuţia va continua în consiliul de miniştri care se întruneşte astăzi la ora 5.

Sosirea generalului Berthelot

Bucureşti. — D. ministru Constantinescu a comunicat ieri Regelui că generalul Berthelot va sosi în ţară Vineri 21 Septembrie, prin punctul de graniţă Cărpeniş.

Conflictul

din partidul liberal din Chişinău

Chişinău. — Conflictul care există în organizaţia guvernamentală din localitate, e pe calea aplanării.

In vederea aceasta, d. Gherman Pântea va demisiona din preşedinţia comisei interimare a comunei, iar d. Bîrcă va demisiona din vice - preşedinţia Camerei.

Dr. E. Ghelman

Specializat la Viena

Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfactelor pielei fetei.

SIFILIS şi VENERICE

ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral) ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.

Consultaţiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis - alături de Cinema Elisabeta

Cumpărăm Briliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi cânturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria Fraţii TISCHLER

IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj - IAŞI

INŞTIINŢARE

Nu vindeţi şi nu cumpăraţi cereale şi mărfuri decât prin intermediul Bursei Oficiale.

Este singura instituţie unde se întâlneşte cererea şi oferta şi vă asigură : realizarea vânzărei, predarea mărfei negociate, numărarea preţului şi perfecta îndeplinire a obligaţiunilor luate prin mijlocitorul oficial.

Cine refuză a încheia transacţiuni prin Bursă, aceia de la început refuză executarea contractului. Doreşte a încasa un acont gras în schimbul sămnăturei sale pusă pe un petec de hârtie, pe baza cărela să vă judecaţi ani de zile la instanţele ordinare, în timp ce acontul deţinut fără cauză nu produce nimic şi aveţi şi riscul de a nu vă mai scoate banii nici odată.

Camera Arbitrală judecă procesele în cel mult 12 zile dela introducerea acţiunei şi are prin lege, procedura scutită de taxele de timbru.

La Bursă se negociază şi se încheie transacţiuni numai între acele persoane care fac cinste şi onoare semnăturei lor pusă pe un contract de vindere cumpărare şi dela care se pot obţine sumele la cari eventual ar fi condamnaţi de Camera Arbitrală

Dovadă e că acei care au făcut vre-o operaţiune prin Bursă şi au recurs la judecata Camerei Arbitrale, constatând avantagiile acestor instituţii continuă a se folosi mai departe de ele, căci astăzi este timpul când fiecare preferă a-şi revendica drepturile pe calea unei judecăţi rapide.

M. ŞERBANESCU

Mijlocitor oficial de cereale şi mărfurial Bursei Iaşi Telefon Camera de Comer

SEZON

PENTRU

SOBE TERACOTA

Comandaţi-le din timd spre a se obţine reduceri la firma **I. ZLATOVICI**

Iaşi Str. Sărărie 12 Bis

D-tor L. HEITEL

MAMOŞ

de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt

Boli de Femei şi Naşteri

Instalaţie specială pentru

Băi Electrice

Str. Săulescu 2

alături de Biserica Talpalari)

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

FIRME

cu preţuri pe jumătate

pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti bănci, birour şi autorităţi comandaţi la

I. MAX

Str. Costache Negri 58

DOCTORUL

H. WECHSLER

Boli interne, Venerice Sifilis

Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.

Strada Armeană 4

Dr. H. ZANFT

Specializat în Germania

Boli de PIELE şi de PĂR

KOSMETICĂ

Syphilis, Venerice

ULTRAMIKROSKOPIE

Elektrotherapie

Cons. 8—11 a. m 1—5 p m

Iaşi Str. Cuza-Vodă 33

La Magazinul

„DAMIAN"

din str. Cuza-Vodă 75 vis-a-vis de (Banca Moldova)

Au sosit ultimile noutăţi în forme, pentru dame şi domnişoare şi furnituri de Mode,

Deasemenea se transformă şi se vopseşte pălării vechi de : fetru, catifea, Biber şi pluş, în modele cele mai noi.

ANUL AL XIX No. 4881 — 2 lei NUMARUL — VINERI 21 Septembrie 1923

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Biblioteca Universității Loco

REDACȚIA
IAȘI. — STR. BĂRNUȚIU 17.
TELEFON No. 200

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Preocupările guvernului și nevoile țării

Vacanțele sunt pe sfârșite. In așteptarea reluării activității parlamentare, politicianii dela cîrmă au reînceput agitația lor inutilă. Se vorbește iarăși despre remanieri mai largi sau mai restrînse, despre legi pentru protecția capitalurilor liberale sau pentru desființarea libertăților cetățenești.

Urmărind mișcările guvernului și privind cu luare aminte drumul spre care el își îndreaptă toate sforțările, constatăm încăodată că între tendințele cîrmuitorilor și nevoile țării este o prăpastie. Sferele în care se mențin guvernanții și cele în care evoluiază țara, sunt cu totul deosebite. Intre ele nu există un ritm comun, nici relațiuni de armonizare.

Preocupările guvernului sunt oblăduirea îndestularea și întărirea unei singure pături,— foarte puțin numeroasă și compusă din elemente adeseori dubioase. Prin sistemul acesta, liberalii vor să distrugă efectele situațiunii create de votul universal și împămîntenire.

Instituțiile noi făcute de liberali sunt artificiale; ele slujese unui partid dar sunt cu totul străine intereselor generale ale Statului. De o vreme mai ales, guvernul dovedește în toată activitatea sa preocupări aproape exclusiv bancare. Aceste preocupări sunt utile și într'o măsură oarecare chiar necesare, dar nu pot fi ridicate în nici un caz la rangul de chestiuni primodiale pentru țara românească. Pe primul plan la noi rămâne, cum am mai spus-o și altădată, reorganizarea producției agricole distruse prin expropriere și întemeierea unei economii rurale sănătoase. Atâta timp cât masele țărănești vor fi tratate cu un demagogism perfid,— care în loc de îndemnări și ajutoare, încurajează alcoolismul, risipa și lenea, — toate construcțiile din suprastructura societății noastre vor fi zadarnice. — In viața economică, cași n viața socială, anarhia și dezorientarea majorității e te fatală întregului organism.

Statul românesc de azi seamănă cu o casă cu mai multe caturi dintre care numai unul, cel mai deasupra, este îngrijit, luminat, tapetat și ventilat, pe când rândurile de jos sunt lăsate în voia soartei. Temeliile mâncate de apă și vermi se fărîmițează cu încetul și întreaga clădire se va dărâma într'o bună zi, prefăcând în ruină și confortabila instalație dela etajele superioare.

Dacă nu se iau măsuri cât este vreme, mai târziu toate încercările de reparație vor fi zadarnice.

Iată pentruce, atunci când se vorbește de remaniere și de activitatea guvernului liberal, gândul nostru trece peste măsurile preocupării ale oamenilor de azi și se îndreaptă cu grijă și cu teamă spre viitor. Vor veni oare vreodată cârmuitorii naturali și necesari, cârmuitorii adevărați? I. L.

ACTUALITAȚI DIN AFARA

O femeie plătește pensiune alimentară bărbatului el.— Faptul se petrece în America. Pentru prima oară, în analele judiciare americane, o femeie a fost condamnată să plătească soțului ei pensiune alimentară. E o revoluție în jurisprudență și moravuri.

Bărbatul, locuind în Los Angeles, pretinzându-se incapabil de a lucra, cerea o pensiune de cinci dolari pe săptămână soției sale, despre care zicea că câștigă 150 dolari pe lună.

Judecătorul i a acordat pensiunea zicând că în căsătorie acela dintre soți care e capabil, trebue să poarte o dublă sarcină când nevoia îl obligă.

*

Un serviciu poștal de avioane fără motor.—Un serviciu poștal de avioane fără motor a fost înființat în Germania între Wasser-Kuppe și Gersfeld.

Un planor din Wasser-Kuppe a parcurs ce cei doisprezece Kilometri care separă amândouă orășele în opt minute, adică cu viteza de 90 Km. pe oră.

*

Un medium ciudat. — Revista metafizică din Paris vorbește despre un tânăr medium, Johan Farkas în vârstă de 14 ani, cu care se ocupă de cîte-va luni și ziarele din America Europa și Australia. Acest copil dă foc fără să știe, locuințele pe care le vizitează.

Dorința s'a diabolică nu se manifestează decât atunci cînd suferă de dureri de cap. In stare normală, nu e periculos dar când are migrena, obiectele se aprind spontan în prezența lui.

INSEMNARI

Speculanții de morminte!...

Am înțeles și denunțat de multă vreme sistemul oligarhilor de la guvern de a-și face propagandă de partid prin mijlocirea comemorărilor culturalnaționale ale neamului.

Acest rost de propagandă l-au avut comemorările lui Avram Iancu și Andrei Șaguna, cu care prilej guvernul liberal s'a dus cu violeimul în Ardeal, ca să fure conștiințele țărănimei ardelenești.

Dovadă netăgăduită a faptului a fost că Brătienii nici nu s'au gândit să participe la pelerinajul de la Ruginoasa, cu prilejul cinquantenarului morței lui Cuza-Vodă. Oficialitatea a ignorat cu desăvârșire comemorarea făuritorului Unirei și Domnitorului țarsnilor, fiindcă Brătienii n'aveau de cucerit bună-voința și simpatia adormitului norod moldovenesc.

Am afirmat că guvernul liberal nu va mai descoperi în călindar de cât comemorări de figuri istorice și culturale din Ardeal, pentrucă interesul de partid le cere cucerirea sufletească a Ardealului. Și iată că vine să ne confirme centenarul morței lui Gheorghe Lazăr! Brătienii au hotărât să se ducă cu trozii la Avrig, ca să prosternească ținutul Sibiului și toată țărănimea transilvană.

In schimb, nu se anunță nici o asociare a oficialității la bicentenarul morței lui Dimitrie Cantemir, fostul voevod al Moldovei și cea mai strălucită figură culturală a românilor. Pe norodul moldovenesc l-au aservit de mult Brătienii, așa că nu le mai trebuește să recurgă la sistemul comemorărilor ipocrite, în legătură cu Moldova.

Suntem convinși însă că planul Brătienilor de a suge profit politic din gloria marelor morminte ale Ardealului, nu va reuși să înșele limpezimea de vedere și bunul simț al țăranului ardelean. R.

CATE-VA NOTE

La congresul din Viena al poliștilor s'a exprimat dezideratul de a se întrebuința limba latină ca limbă internațională.

Ca mâne-poimâne, vom auzi pe d subcomisar X. strigând în piața Halei din târgul Iașilor:

— „Quousque tandem abutere, Benedictus Hascalovici negotiatore, patientia nostra? Aut non cognoscis proverbium: nihil sine mercedula pro custode?!

Sau pe românește:

„Speculantule Burăh Hascalovici, cât timp vei abuza de răbdarea noastră? Sau nu cunoști zicătoarea: nimic fără bacșiș pentru polițist"?!

Cetiți în pagina IV-a

Ultima Oră

telegrafică și telefonică

Mereu politica de înarmări!

— Scopul vizitei d-lui Beranger.—Pentru ce se irosesc bani. — Cum se înhamă guvernul Brătianu la politica franceză. —

Ni s'a anunțat vizita distinsului om politic și membru al senatului francez, d. Beranger. Misiunea d sale este de a cerceta împrejurările din statele Europei centrale și posibilitatea ca Franța să le sprijine financiarmente.

D. Beranger a făcut următoarea precizare destul de vagă, dar totuși o precizare:

„*Avansările cerute de Mica Antantă*, reînoirea împrumutului Ligei Națiunelor pentru Austria, cum și posibilitatea autorizației unui împrumut ungar pe piața franceză, *sunt legate de politica militara* și ocisită a acestor țări *și de garanțiile oferite în chestiunea relațiile lor cu Franța*".

*

Textul acestei declarațiuni— așa vag și întortochiat cum este — ne dă totuși elemente suficiente a întrevedea temeiul politicei franceze la care s'a înhamat guvernul familiei Brătianu. (Ne referim numai la ceia ce privește România).

Ni se spune categoric că Franța va da bani, nu ca o simplă afacere economico-financiară, ci în scopul de a cumpara România și a o face mercenara Parisului.

Cu cât România va fi mai docilă, cu atât mai ușor va căpăta parale. Și în ce scop? Pentru politisa ei militară; o *anumită* politică militară.

*

Se știe că America, de câte ori a fost solicitată să ajute băneșteș la refacerea economică a Europei, a refuzat net, motivând că statele Europei nu-și se gândesc decât la risipă pentru înarmări și tot soiul de pregătiri războinice. Pentru o astfel de operă, America nu poate asuma răspunderea morală de a fi oferit concursul său.

Și-o asumă în schimb Franța d-lui Poincare, și subscrie încântat d. Brătianu al României.

*

Este exasperant spiritul de barbarie și violență care învăluie această bătrână Europă căzută parcă în nebunie! Toate statele sângerează prin mii de răni, dar se feresc a-și face pansamente. Franța se plânge că n'are puteri financiare ca să-și refacă ruinele războiului și voește din pricina aceasta, să mulgă poporul german până la nimicire. In acelaș timp însă Franța are bani să cumpere țări din Orient, pentru pregătiri războinice.

*

România familiei Brătianu este gata să sprijine o Ungarie nasgră și complotistă contra integrității statului nostru, numai să slujească interese franceze și să obție aur pentru preparări războinice care nu pot fi condiția restaurărei patriei noastre distruse. Ne înglodăm în noui datorii numai pentru cultul nenorocit al forței brutale.

Aceasta este o politică de trădare a nevoilor sociale și a aspirațiunilor de progres ale neamului românesc.

Mizeria politicei de acest gen secătuește toate națiile europene; iar scăpare nu se poate aștepta decât dela o prăbușire generală a oligarhilor conducătoare. *Lr.*

Efectele prăbușirei mărcei

la populația noastră rurală

Setea de milioane face furori dacă nu chiar ravagii în populațiunea noastră rurală.

Mărcile germane s'au infiltrat în epoca de degradare vertiginoasă, în orașele noastre mai întaiu, și apoi în sate.

Cunoaștem un mare proprietar de moșii și păduri din Moldova, acum stabilit în Cernăuți, care a ajuns să trăiască exclusiv din muncă, pentru că vînzîndu și averea imobilă pentru vre'o 7 milioane lei, l-a transformat în 30 milioane mărci cumpărate cu prețuri variînd între 50 și 18 bani marca. Valoarea de astăzi a acestei averi în mărci este mai puțin de 100 lei, de oarece cu 1 leu se pot cumpăra 350.000 mărci.

In special în județul Neamț, un agent al unui consorțiu german care se ocupă cu plasarea mărcilor în străinătate, a convins pe țărani din acel județ că pot ușor deveni milionari. A plasat țăranilor nemțeni sute de miliarde pe prețul remunerator pentru agent, de 30 lei (în loc de 3 lei) milionul de mărci.

De altfel țăranii n'au fost prea afectați de zvonul că frumoasele lor hârtii de milioane au scăzut căci și leul român pentru dânșii nu prea are mare valoare după ușurința cu care îl câștigă.

Un țăran din Hangu câștigă pe zi: 150 lei săpând la galeriele Creditului Minier. 200 lei un cal cu copilul de suit pe Ceahlău. 500 lei un car cu doi boi, 1000 lei bărbatul ou femeea ca să conducă o plută pe Bistrița.

Stabilizarea valutei

— Observații și precizări —

de V. I. Radu

Arătam într'un precedent articol cum Austria a putut să iasă din greaua situație financiară prin care a trecut.

Două lucruri a făcut această țară: 1) s'a ținut de cuvînt, întrebuințând banii în direcția la care s'a angajat față de împrumutători și 2) a fixat cursul coroanei.

Dacă cercetăm starea țării noastre, de ce observăm că ne plângem? Că prețurile articolelor de consumație și cu deosebire ale celor aduse din afară, variază de la zi la zi, iar variațiile se manifestă în sensul sporirii prețurilor.

Când Austria a stabilizat cursul monedei, a avut în vedere că nu se mai poate reveni la valutele și sistemul monetar dinaintea războiului. Coroana de astăzi și chiar cea de mâne nu va mai fi egală în valoare cu cea veche. De aceia prețul unei camere de otel de exemplu, este de 30 ori 40.000 coroane, iar nu 4 ori 5 coroane cum era altă dată.

Ea a făcut însă mult, când, pentru o bună bucată de vreme a stabilizat cursul coroanei.

In ce privește țara noastră, ori cine a putut observa că leul azi se ridică, azi scade. Totuși s'a putut constata că pe un interval de timp, ca șase luni și chiar mai mult, această valută a oscilat în jurul a opt centime. De ce nu s'ar fixa acest curs pentru o anumită perioadă?

Ni se va zice însă că noi stabilim cursul leului nostru, după cel francez și deseori francul francez are oscilații în sus și în jos.

Orice ar fi, oscilațiile lui sunt mici și n'ar putea influența așa de puternic asupra valutei noastre.

Dar prin stabilizarea valutei leului pentru șase luni, de exemplu, vom ști că dacă astăzi plătim 600 ori 700 lei pe un metru de stofă, tot atât vom plăti mâne, poimâne, până la expirarea timpului arătat.

Acesta va fi un progres asupra stării de nesiguranță în care trăim astăzi. Lumea se va deprinde cu prețurile, pe când acum, fiind un haos, nimeni nu știe cât să ceară, nici ce să dea când i se cere.

Trebue să ținem samă că schimbările de raporturi între monezile din diferite țări nu sânt ceva nou. Inainte de războiu, când eșeai din țară cu lei românești, îi schimbai în străinătate cu mai puțin ca valoarea lor din țară. Câți n'au primit pentru un leu românesc numai 80 bani? Ba, în unele țări, mi se pare în Șvițera, se primeau numai 70 bani.

Va să zică scăderile valutare

(Continuarea în pag. II-a)

CRONICA LITERARA

RAYMOND RADIGUET:

LE DIABLE AU CORPS

de **Demostene Botez**

Acest roman apărut acum 4 luni a stârnit o binevoitoare și părintească discuție în lumea literară din Franța.

Fiindcă autorul romanului are abea 17—18 ani, bătrânii preoți ai literaturii l'au primit în literatură, sărutându-l părinteste pe amândoi obrajii, și bătându-l protector și amical cu mâna pe umăr. Radiguet a fost astfel primit cu curiositatea bucuroasă și cu mândria părintească, cu care un bunic își istorisește faptele mărețe ale nepotului.

Toată critica s'a referit mai mult la vrâsta autorului decât la vrâsta pe care va atinge-o opera.

Marii maiștri ai scrisului francez, care oficiază ritualul ungerii tinerelor talente, au asistat la consacrarea operei ca la un botez la care îi strângeau datorii familiare, și mulți din ei l'au adoptat.

Vrâsta autorului cred că nu ar interesa însă decât într'un studiu mai amănunțit al operei, și mai ales pentru prognosticurile asupra viitorului.

Opera de artă în sine nu se poate valorifica într'un fel sau altfel, adică în bine sau în rău după actul de naștere al autorului,

Măgăliturile unui copil de un an cu tendințe oricât de manifeste de a reprezenta oameni pe hârtie, oricât de precoce ar fi, nu ne pot da o emoție artistică, — ci cel mult pot face bucuria părinților și a casei respective.

Această considerație însă, evident, numai teoretică, fiindcă romanul despre care este vorba e departe de a fi o creație puerilă.

Ceiace nu i dă farmecul operei la care te aștepți este tocmai lipsa de puerilitate în concepția romanului și mai ales în atitudinea și ideile „eroului", care denotă o maturitate de observație și experiență.

„Eroul" are atitudinea și ideile unui *cinic*. Fără a avea vre-un gest de revoltat sau de critic social, eroul, are un cinism care desfide și batjocorește sentimente și morale socialmente sanctificate.

Cinismul acesta nu are însă drojdia amară a cinismului unui om trecut prin viață și încercat de ea. Nu are nici amărăciunea dureroasă de învins, și nici bucuria jovială și ironică a omului care după ce a fost învins și admonestat de ele, și-a găsit în fine un suport de-asupra prejudecăților și moralei curente.

Radiguet are în cinismul eroului, bravada batjocoritoare a unui băet deștept care vrea să pară teribil.

Cine nu cunoaște, fiindcă cine n'a fost pe la 19 ani băet teribil?! Cine n'a avut la acea vrâstă recalcitrantă și pur individualistă, cuvinte batjocoritoare pentru toată alcătuirea morală, la care vrâsta și necesitățile vieții de mai târziu te adaptează uoizându-ți individualitatea.

Cine mai poartă în el la 30 de ani, când Societatea victorioasă și oribilă a făcut din el un om serios și deci „util omenirei", altceva de cât moaștele celui ce-a fost 18 ani, strivit de cosmos nu de-un cataclism universal (singura cădere nobilă pentru un tânăr de 18 ani) ci de puterea asfixiantă și umilitoare a obicelului și moralei nivilatoare.

Radiguet a avut talentul și ideia să interprete sufletul cuceritor și exaltat al băetului de 18 ani, bicinind cu bravadă nepăsătoare albia murdară a prejudecăților ipocrite și moralei pe care trebue să ți-o oreze viața, pentru ca să te poți strecura comod, așa, ca o pălărie dusă pe ape.

Eroul lui Radiguet este un tânăr care la 16 ani se ocupă cu artele plastice, fiindcă ele îi pot da ocazia de a contempla comod un nud real,—care la aceeaș vrâstă este amantul titular al unei doamne tinere de 18 ani, abia măritată și al cărei bărbat este pe front. In asemenea condiții bineînțeles că manifestă o activitate erotică exaltată, însă fără platonism, dar cu toate jignirile moralei sociale, la care se adaogă un cinism puțin patriot la adresa soțului de pe front, — obiect de exercițiu a sentimentelor diabolice manifestate de tânărul amant. Eroul romanului are bineînțeles și un copil la vrâsta de 17 ani, și deci sentimente paterne în care se amestecă mândria paternă a tuturor taților de pe pământ, cu batjocura acestor sentimente în care e și gelozie și îngâmfare de amor propriu și o mulțime de alte sentimente puțin lăudabile.

La aceiaș vrâstă eroul își pierde și amanta care moare pe urma nașterei.

Romanul surprinde prin maturitatea cu care sunt condensate o serie de observațiuni juste, spuse cu-o franșeță și ferocitate de adolescent, în forme lapidare. Pentru demonstrarea acestei afirmațiuni aș fi

(Continuare în pag. II-a)

Cinema MODERN Astăzi în Matineuri la 3, 5 jum. și seara la 9 jum.

Formidabilul succes O adevărată Clrandoare pe Ecran Opera Complectă 10 acte

FERN ANDRA apare în celebra tragedie **Templul Dragostei**

Dramă modernă de mare spectacol montată in cadrul unui lux exorbitant. Teza : Ce doresc femeile? Răspunsul il dă această măreață capo-d'operă cinematografică.

supliment la program : Ultimul și cel mai teribil cataclism din Sicilia

Uriașa Erupție a Vulcanului ETNA

care a avut loc acum 3 săptămâni de pe urma căruia sate, orașe întregi și terenuri cultivate au fost rase de pe suprafața pământului. Totul este transformat într'un iad. Pământul plânge odată cu nenorociții care au mai scapat cu viață,

Spectacolul se incepe cu ZIGOTO INCASATOR briliantă Comedie in 2 acte.

Sala SIDOLI **Celebra trupa izr. din Wilna**

Wilnaer - Truppe

sub direcțiunea d lui I, Goldenberg, artistul răsfățat al Iașului

sosește în orașul nostru și va da prima reprezentație

Marți 25 Septembrie 1923 - - - - cu piesa

Greu să fii evreu!

Cele mai distinse elemente teatrale. — Detaliile pe afișul zilei gile'ele se găsesc de pe acuma la Cassa Teatrului Sidoll.

Byron Steamship Company — Ltd. London —

M. EMBIRICOS & Co.

București, Str. Paris No. 1

LINIA

CONSTANTA

direct

NEW-YORK

deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux rapide, cari ating portul Constanța cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU și PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord și fără carantină durata voiajului este de 16 zile

AVIZ Transatlanticul de Lux „BYRON" ex MEGALI HELLAS 22.000 Tone pleacă la 6 Octombrie. Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE" pleacă la 5 Noembrie.

Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Rețienerile biletelor de vapor cu cabina și or-ce informațiuni se pot lua din biroul nostru central.

M. EMBIRICOS & Co.

București.— Str. Paris No. 1

CERETI BECURI

Vertex

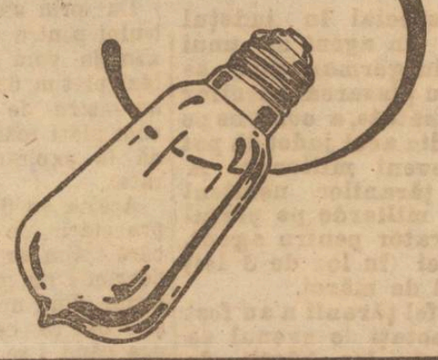

Școala de Arte și Industrie casnică

sub Direcțiunea

D-nei Eleonora Lohan

maistră titulară la școala Normală de fete „Mihail Sturza"

Inființează cu începerea anului școlar noi secții de specializare, dând o mare dezvoltare cunoștințelor de industrie casnică. Se primesc absolvente ale cursului primar, cari vor urma : în primul an, cursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare și ultimii 2 ani, practică în atelier.

Elevele fără cursul primar complect sunt primite ca practicante.

Școala dispunând de maistre recunoscute, va funcționa cu următoarele secții : esătoria, sericicultura, filatura, arta chromatică (vopsitul), țesetura de covoare, broderia națională, arta decorativă, țesetura artistică (alesături,) împletituri, cartonajul și gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetică, istorie, geografie, comptabilitate, desemn și caligrafie, arta decorativă și desemnul industrial.

Absolventele cu diplomă sau certificat de absolvire și cu aptitudini didactice, vor fi propuse Ministerului ca maistre de industrie casnică pe lângă școalele primare de fete urbane sau rurale, iar cele cu certificat de practică, vor obținea din partea școalei, rezboae de țesut și alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li se și fonduri inițiate pentru deschidere de ateliere.

Se primesc până la 1 Octombrie a.c, înscrieri în orice zi, între orele 2-4 p.m. la secretariatul Școalei în Str. Costache Negri (Ograda Bisericei Barboi).

VINUL KONYA cu principiile conținute în Kola, Coca, Guaran și Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilității mala diilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescențe

VIZITAȚI

HALA DE MOBILE

PIAȚA HALEI (Baraca 48)

HAIM LEIBA

cumpără și vinde orice fel de mobile uzate cu prețurile cele mai reduse.

Vin la domiciliu anunțat prin c. postală.

Atelierul str. Ghica Vodă 32.

ROMANIA

CORPUL PORTAREILOR

Trib. Iași

No. 1526

PUBLICAȚIUNE

Anul 1923 luna Septemb... zile

Se publică spre cunoștința generală că conform adresei Trib. Iași s. I No. 26121 | 23 se va vinde prin licitație publică în ziua de 29 Septembrie 1923 ora 2 p.m, averea mobila sechestrată cu procesul verbal No. 194 | 919 dela defunctul Th. Pogor reprezintat prin D-na Elena Th. Pogor, la pretenția fabricei de zahăr Roman, avere compusă din : 1 pian, 2 sifoniere și jumătate garnitură mobilă,—vânzaraa se va face în Iași str. Fundacul Mangirov No, 2 domiciliul debitoarei, pe bani gata și în asistența D-lui Grefier respectiv.

Șef Portărel *Indisciftabil*

Perdut una poliță de Lei 20.000 ord. Gukeri Pușcariuc Iași, scadența 15 Octombrie a.c. iscălită de subsemnatul. O declar nulă și fără valoare în mâinile oricui s'ar afla ZAHARIA WEISS Iași Piața Unirei.

DOCTOR

L.Cazac-Averbuch

Specializat la Berlin

Boli de copii și sugaci

Tratament radical al anemiei *reumatismului rachitismului* și a *scrofulozei cu*

Băi Electrice

de lumină ultravioletă (Hönensonne), Heliodiatermie (Sollux) electroterapie etc.

Strada V. Stroescu (fostă Zoe) No. 7 colț cu I. C. Bratianu

Consultațiunile 3—6

Dr. H. ZANFT

Specializat în Germania

Boli de PIELE și de PĂR

KOSMETICĂ

Syphilis, venerice

ULTRAMICROSKOPIE

Elektrotherapie

Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m. Iași Str. Cuza-Vodă 33

Industria Lânei

în curînd se va deschide un atelier de scărmănat lână str. Crucei 42 (62 nou)

ale monedei noastre au început dinainte de războiu. Războiul a accentuat criza și în loc de 70 sau 80 bani, de atunci, primim pentru leul nostru numai 8 bani astăzi.

Ideia de a se reface întreg sistemul monetar al unei țări nu e nouă. A fost ventilată cu mult înainte de războiu, căci de pe atunci raporturile variau. Astăzi se reia ideia și mulți sunt cei ce propagă să se recontopească sistemul monetar al diferitelor țări. Ei ar voi însă ca noul sistem monetar să fie același pentru toate țările. Se poate ?

Ori cum însă, întâi stabilizarea valutei și apoi refacerea sistemului monetar.

V. I Radu

Deschiderea staginnei teatrale

— D-ra Sorana Țopa în „Silvina Doamna. —

Stagiunea teatrului național se deschide Sâmbătă 22 Septembrie.

După cum am anunțat, deschiderea are loc cu piesa *Silvina Doamna*. Avem însă o adaugare de făcut, pe care, dintr'o nebăgare de seamă, pe care o regretam, am omis-o ieri și anume, că rolul de căpătenie, va fi interpretat de d-ra *Sorana Țopa*, artista atât de valoroasa a teatrului național.

Efectele lipsei de apă

Sifoane cu conținut suspect. —Primejdia unei epidemii

Din cauza unui accident pe tresaul conductei, timp de două zile, cantitatea apei de băut a fost redusă.

*

Reducerea cantității a făcut, ca să fie o lipsă de apă pentru fabricarea apei gazoase, pentru acei, cari nu s'au îngrijit la timp să aibă o cantitate de apa în rezervă ; ceia ce însă a dat loc la o constatare straniie.

In adevăr, ieri d. dr. Tănăsescu, medic șef al orașului, facând o inspecție, a găsit în unele localuri sticle cu apă gazoasă, care conțineau o apă murdară și probabil plină cu microbi.

Medicul șef a confiscat acele sticle, urmând a se stabili, de unde ele au fost puse în consumație.

Măsura e bine venită, căci, se prea poate întâmpla, ca să avem de înregistrat o epidemie și deci stabilirea responderei se impune.

ECOURI

— Se caută o coafeuză bună. Se preferă să cunoască și manicura. A se adresa la d-na Nicodim, stradela Banu 3.

— *Pentru elevi de școală.* — Cumpărați cărți de școala, precum și rechizite cu prețuri reduse numai dela *Librăria Universală* str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de casele Braunștein unde se acordă rabat, la liste complecte.

tentat să citez, dar tot volumul și tot farmecul lui tocmai în aceasta stă și o trăsnaire ar fi daunătoare. Atitudinea lui Radiguet în roman este aceea a lui Oskar Wilde sau a lui Bayron în viață. Sentimentele sunt controlate cu bărbăție și sânge rece ca într'un antret de clinica de un fel de doctor cu cioc și maniere de Mephisto.

El nu se opreste pentru nici un consideren de a le observa și denunța cu toată sinceritatea.

Romanul îți dă o satisfacție intelectuală deosebită. El nu poate însemna însă o operă „pozitivă" în înțelesul literar al cuvântului, fiindca în tot romanul nu se găsește un singur cuvânt sau un singur sentiment care să denote o atitudine mai omenească a autorului. Eroul e cinic și în fața morței iubitei lui.

Ce departe sântem de scepticismul și cinismul lui Anatole France, cu drojdia lui amară și grea, care duce la umanitarismul și compătimirea universală manifestată de maistru pentru nenorocirea inevitabilă a tuturora ! !

Demostene Botez

Un caz ciudat în localitate

Siguranța arestează pe d. Inginer Ribalschi și-l înaintează parchetului —

Inginerul comunal Ribalschi, a fost astă-noapte invitat la Siguranță și supus unui lung interogatoriu.

*

Iată ce se impută d-lui Ribalischi.

D-sa a fost delegat de administrația comunală, de a încheia contracte cu diferiți furnizori, pentru aprovizionarea Comunei cu nisipul necesar la refacerea stradelor în regie.

Prețul arătat de d. Ribalschi a fost de 160 lei căruța cu nisip. Ori azi i se aduce invinuirea, că de la fie ce căruța, retrăgea câte 30 lei în folosul său propriu.

*

Interogatorul d-lui Ribalschi s'a făcut în prezența d-lui Manciu prefect de poliție.

Inginerul tăgăduește orice culpabilitate și declară că este o urzeală a dușmanilor săi, care vor să-l nimicească, tocmai fiind-că își face datoria.

D. Ribalschi va fi înaintat azi parchetului, care urmează să se pronunțe.

Evacuarea din Basarabia

a refugiaților străini

— Măsurile stabilite de autorități —

După informații precise, evacuarea străinilor din Basarabia, Bucovina și Ardeal, se va face în chipul următor.

*

Acei, care au rude directe, ca părinți sau frați, vor putea rămâne în localitățile în care se găsesc.

Ceilalți vor fi trimiși în lagăre din vechiul regat.

Aci vor rămâne 40 zile, până ce își vor face pregătirile de a părăsi țara, prin orice punct vor voi.

Pe anume garanții vor putea să lucreze în localitățile din vechiul regat.

INFORMAȚIUNI

x *Relativ la un reportaj publicat în „Opinia" de ieri, d C. B. Penescu, directorul „Teatrului Național" ne trimite o scrisoare a cărei publicare, din lipsă de spațiu, o amânăm pentru numărul de mâne.*

Școala practică de comerț „N. V. Ștefănițu" din Iași își începe cursurile la 1 Octombrie a. c. în localul școalei primare „Gh. Asachi" strada Negruți.

Inscrierile se fac la cancelaria Camerei de Comerț, în fiecare zi de lucru între orele 9—1.

Elevii vechi trebuie să se reînscrie.

Candidații vor prezenta o cerere de înscriere la care vor anexa :

1. Actul de naștere, 2. Certificatul de vaccin. 3. Certificatul de absolvire a cursului primar de stat și 4 Certificatul de practica comercială de la magazinul unde funcționează.

Examenele celor amânați la diferite obiecte se țin la 25 Sept. a. c.

Școala este mixtă și primește și elevi adulți.

Cursurile sunt serale și durează doi ani.

Mâine, Joi, fiind ziua ertării cea mai mare sarbatoare israelită, pravaliile comercianților evrei vor fi închise de azi, ora 4 după prânz până Vineri dimineață.

Aflăm cu multă părere de rău, încetarea din viață a d-nei Maria Țincoca, mama părintelui Țincoca.

Înmormântarea rămășițelor pământești ale regretatei a avut loc ieri, la cimitirul Eternitatea.

Transmitem condoleanțele noastre.

La întrebarea pusă în numărul nostru de ieri, d. Carol Briner epitrop la spitalul izraelit, ne dă următorul răspuns :

„Epitropia Spitalului izraelit din Iași a primit oferte pentru ocuparea posturilor de interni. La timp se va anunța data când va avea loc concursul".

x *Școlare.*— Inscrierile la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu" din Iași str. Carol 23, se fac în orice zi între orele 4-6 p m. Taxele sunt cele dela clasele paralele dela școlile Statului.

Elevii nu dau examen de admitere în cl. I-a, școala fiind asimilată cu școlile statului.

Regulamentele în privința purtărei, frecventărei și promovărei elevilor sunt cele dela liceele statului.

Cine sustrâgea

dolarii din scrisorile trimise din America

— Arestarea împlenatului postal Alexa Constantin —

După cum se știe, la noi se practică un sistem foarte simplu de sustragere de dolari din scrisorile venite din America. Cu aceasta se ocupau diferiți funcționari poștali, care după ce sustrăgeau dolarii, făceau ca scrisorile să dispară.

Apropiindu-se sărbătorile izraelite, rudele din America a diferitelor familii au început a trimite. Dar cei din Iași nu mai primeau nimic din America, căci scrisoarea care conținea câțiva dolari era condamnată să dispară.

Cercetările au fost început în mod discret de către d. Grigore Botez șeful Brig. Siguranței împreună cu d. dirigente poștal Gheorghiu și d. Director Gafencu Petru.

A fost arestat cu această ocazie împiegatul poștnl Alexa Constantin, despre care s'a constatat că sustrăgea regulat în timpul serviciului său însemnate sumi de bani. Se crede că acest funcționar operează de mult și că are și complici.

Al.

S'au luat cuvenitele măsuri ca la Expoziția regională de animale a județului care va avea loc la 23 cor. la Copou, să se primească spre expunere cele mai de seamă produse ale Depozitului Flămânzi.

Publicul vizitator va avea rara ocazie a admira 12 produși rasa Ghidrom de un singur păr roib-auriu de cea mai mare frumusețe, ca tipuri originale.

x Mâine la ora 11 a. m. va avea loc la Primarie o consfătuire în vederea programului deschiderei Expoziției Agricole și Industriala care are loc în ziua de 27 Septembrie. a. c.

D. Toma președintele comisiei interimare, pleacă mâine seara la București.

D. Rudolf Sutzu licențiat în litere și fost efor al Spitalelor Sf. Spiridon a fost numit director administrativ provizor al noului cămin studențesc din Iași.

Numirea aceasta a făcut o foarte bună impresie în cercurile profesorale și studențești, întrucât d. Sutzu a dat dovadă de deosebit talent și capacitate în chestinni de administrație publică.

In jurul crizei politice

— Primul ministru şi remanierea. Problema minsterialului de intern. — Ce-i cu subsecretarii de stat ? —

— Corespondenţă specială a corespondentului nostru din Capitală —

Bucureşti.—Ministeriabilii se află sub presiune—căci, după cum am anunţat, este fapt că zilele aceste se va produce remanierea. Primul ministru se ocupă de formularea ei şi, deşi toţi liberalii îi recunosc dreptul de a dispune, nu mai puţin el a început consultaţiile.

Corifeii partidului şi miniştrii importanţi l'au văzut pe rând ieri şi astăzi.

Este drept că d. Ionel Brăteanu ascultă numai şi nu lasă să se întrevadă ceva definitiv. Dar este evident că urmăreşte o remaniere largă—alt-fel n'ar fi recurs la o aşa punere în scenă.

*

Din cauza dificultăţei soluţionărei problemei ministeriatului de interne, s'au pus în discuţiune chestiunea unor subsecretariate de stat.

Din cea mai bună sursă deţinem însă informaţia că cu nici un chip nu se vor înfiinţa aceste subsecretariate. In primul rând fiind-că d. Vintilă Brăteanu nu admite o impovorare a bugetului.

Nu vor fi deci subsecretariate şi în cazul când d. Ionel Brăteanu va fi silit să ia ministerul de interne, va avea de secretar-general un intim, socotit om „a poigne". In intimitatea liberală se şi pronunţă diferite nume.

In împrejurări de asemenea natură este natural să circule nume de cei ce pleacă şi cei ce vin.:

Listele acestea au cusurul de a exprima de multe ori dorinţi personale sau credinţi de ale fracţiunelor în luptă.

Pozitiv se ştie că pleacă d. general Văitoianu şi că, încetând ministeriatele de stat ale Bucovinei şi Basarabiei, este nevoie de două locuri pentru d-nii Inculeţ şi Nistor, care vor trece la departamentele efective. Atât e sigur. Restul sunt versiuni.

Aşt fel se spune că ieşă din guvern d nii Jean Th. Florescu, general Moşoiu, Cozma, Banu; că d. Sassu va trece la alt departament, că vor intra doi ardeleni, dintre care şi d. Lepadatu; că d Nicuşor Săveanu va ocupa justiţia; că d. Tancred Constantinescu vine la industrie, că d. general Văitoianu vine la rezboi, că d. general Măldărescu trece ca şef de stat major general al armatei.

Repetăm: zvonuri, versiuni sau dorinţi personale sau de coterie—din care unele foarte improbabile.

Ca fapte pozitive. cum am spus, sunt; plecarea d-lui Văitoianu de la interne şi trecerea d-lor Inculeţ şi Nistor ca titulari efectivi. Restul rămâne de văzut.

Ultimele Informaţii

PIAŢA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat 8 centime.

Devizele în Capitală notează: Francul francez 12,68, lira engleză 1000, dolarul 219 25, francul elveţian 39,10, coroana cehă 6,30, lira italiană 9,68, coroana austriacă bani 0,31,50, marca polonă 0,09,50.

Un număr de peste 120 cetăţeni din Cetatea-Albă — în frunte cu deputaţi, profesori, liberi profesionişti, mari proprietari şi foşti înalţi demnitari — au trimis Ligei Drepturilor Omului în Bucureşti, un protest telegrafic împotriva teroarei şi abuzurilor pe care le săvârşeşte d. lt. colonel D. Stăncescu, prefectul judeţului Cetatea-Albă.

De la Barou.—In conformitate cu art. 61, 63, 64, 65 şi 66 din legea de organizare a Corpului, d-nii avocaţi ai Baroului de Iaşi sunt convocaţi în adunare generală pentru ziua de Duminică 7 Octombrie ora 12 în sala de şedinţă a Curţei de Apel Iaşi s. l-a pentru a se procede la alegerea unui membru în consiliul de Disciplină în locul d-lui Const. G. Mancu al cărui mandat a încetat prin ocuparea unei funcţiuni administrative.

x D. dr. Radu Moise, medicul circumscripţiei c. f. r. din Moineşti şi-a înaintat demisia pe ziua de 1 Oct.

x D. Prefect de poliţie a luat serioase măsuri ca toate hotelurile principale să fie evacuate de mulţimea artiştelor de varieteu care s'au pripăşit în oraşul nostru.

Sunt peste 73 artiste de varieteu care ocupă foarte multe camere prin hoteluri, aşa ca camerile să fie liberate pentru acei care vor veni la expoziţia dela Copou.

D. Dr. Iliescu, Medic Veterinar Primar al Judeţului, a plecat la Tg.-Frumos spre a lua ultimele măsuri referitor la Expoziţia regională de animale a judeţului care va avea loc la 21 cor. în acea localitate, iar la 23 cor. la Copou (rondul II-lea),

x Farmaciştii din localitate, s'au întrunit aseară, sub preşedinţia d-lui d-r Răteanu.

S'a hotărât a se da cel mai mare concurs Băncei, pe care asociaţia generală a farmaciştilor o înfiinţează la Bucureşti.

In ziua de Vineri 21 Octombrie a. c, se va face inaugurarea Cercului cultural „Vasile Lascar" şi a Societăţii de Economie, împrumut şi ajutor reciproo „Armonia" a funcţionarilor Serviciului special de Siguranţă Iaşi. Solemnitatea va avea loc în sala mare a hotelului Binder.

IAŞUL INDUSTRIAL

Fabrica Textila-Copou

Atelierele de ţesătorie, ceaprăzărie şi otgonărie.—Situaţia lucrătorilor.— Salariile. Starea lor intelectuală şi familiară

II

Am vorbit în alt articol despre o parte din instalaţiile fabricei textila-Copou.

Suind scările la al doilea etaj, dăm în atelierul ţesătoriei. Foarte bine amenajat din punct de vedere technic, foarte curat din punct de vedere higienic.

Războaele prin care se strecoară firele de matasă, lână şi bumbac îţi face impresia unei vijelii în mic.

Lucrătorul dirigueşte cu îndemânare îngrămădirea de piese mici şi mari care reprezintă maşina de ţesut modernă.

Produsul acestor maşini înpodobesc vitrinele magazinelor din diferite oraşe şi admiratorii lor n'au timpul să-şi aducă aminte de lucrătorul sau lucrătoarea care, prost hrănită şi îmbrăcată fiindcă este prost plătită, contribue în mare parte la realizarea acestor podoabe.

*

Vrând nevrând, ne abatem la secţia de ceaprazărie. Aici găseşti un adevărat laborator, de la cârpa cea mai neînsemnată până la substanţa chimică cea mai de valoare.

La această secţie se cere lucrătorului pricepere. gust şi simţ estetic la combinaţiile de culori, la împletituri, măestre de fire.

*

Jos în curte, e lungul atelier de otgonărie în care, pornind de la capătul dinspre atelierul mecanic ori alăturea, zeci de fire subţiri care îşi îndreaptă pasul spre cealaltă extremitate a atelierului unde odată ajunse, o singură deosebire există: firele de sfoară pornesc neputincioase în vârtejul lor şi ajung iarăşi la celălalt capăt al atelierului concentrându-se în otgoane puternice.

Dacă din punct de vedere technic fabrica Textila Copou constitue una din mândriile Iaşului, apoi din punct de vedere al felului cum trăesc lucrătorii şi cum sunt retribuiţi, lasă mult de dorit.

Lucrătorii acestei fabrici primesc de la 11 lei până la 75 lei pe zi.

Dacă luăm în consideraţie că cea mai mare parte din ei este plătită cu preţurile cele mici, se înţelege uşor că situaţia lor nu este de loc de invidiat.

Muncitorii dela Textila sunt puşi în situaţia de a se alimenta aşa de prost, încât cea mai mare parte din ei, sunt foarte slabi şi predispuşi la boalele mizeriei.

Din punct de vedere intelectual, aceşti lucrători, forţaţi să dea 12 ore pe zi, muncii din fabrică, sunt cu totul abrutizaţi de beţie şi alte vicii bestiale.

Familia este în mare parte distrusă, de oarece întâlneşte foarte adesea la fabrica Textila, tată, mama, fetele şi feciorii lucrând toţi în faarică Cum pot trăi aceşti oameni în familii când seara şi dimineaţa îşi lasă căminul în părăsire spre a-şi putea câştiga o mizerabilă sumă care nu poate reprezinta nici cel mai elementar trai omenesc ?

Fabrica posedă câteva locuinţi pentru lucrători, totuşi direcţiunea nu se poate mândri că a încercat sau cearcă în mod serios să amelioreze traiul acestor oameni.

In numerele viitoare vom vorbi despre manufactura R. M. S.

I. Veniamin

„De la lume adunate..."

Pacat... bună bucăţică !

Intr'un vagon de tren, călătoreau între alţii şi un preot catolic cu un rabin. Din una în alta, s'au dat amândoi în vorbă. Au vorbit de multe, până într'un timp, preotul scoate nişte slănină afumată, nişte costiţe de purcel şi o cutie, conserve de raci. Incepe cu slănina şi invită şi pe rabin să i-a o bucăţică.

— „Regret, imposibil—zice rabinul—, la noi asta nu se poate.

— „Pacat,—zice preotul—dac'ai şti ce bună bucăţică !! N'ai să mă refuzi însă cu o bucăţică de costiţă.

— „Imposibil, asta la noi nu se poate.

— „Ah ! ce bună bucăţică !! Ei bine, dar un rac trebue să iei ?

— „Rac ?! Da de unde ; asta la noi e oprit cu totul.

— „Vai !! Ce pacat ; apoi nu ştii d-ta ce bună bucăţică e asta ? !!

In fine masa preotului se termină, iar la a doua staţie, el se coboară, după ce îşi ia ziua bună de la tovarăşul de călătorie.

De la fereastra vagonului, rabinul strigă preotului :

— „Părinţele, să dai multe complimente la soţia matale.

— „Apoi eu n'am soţie.

— „Cum, de ce ?!!

— „La noi asta nu se poate ; e oprit să avem femee.

— „Ah ! Vai !! Ce pacat !!! Dac'ai şti părinţele, ce bună bucăţică !!!

DOCTOR

MATIAS LEDERHENDLER

fost asistent privat

de operaţiuni al Prof. Halban şi medic secundar la I Clinica universitară (Schauta-Peham) de boli de femei şi faceri al. spitalului general din Viena, precum şi la alte spitale vieneze.

Specialist în Operaţiuni şi boli de femei

— MAMOŞ —

Consult. 3—5

Strada Lăpuş neanu 35 etaj Casele Berăriei ASTORIA

CEREŢI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iaşi

Chlorodont

Pastă de Dinţi ideală

Albeşte şi curăţă Dinţii

De vânzare pretutindeni

Depozitul general de en-gros pentru Iaşi, la Magazinul „VENERA" Gustav Segall, str. Ştefan cel Mare 18 Iaşi.

PUBLICAŢIE

Zemstva Jud. Cetatea - Albă

In conformitate cu art. 70 şi următor din Legea Contabilităţei Publice, se publică spre cunoştiinţă generală că în ziua de 18 Octombrie 1923 se va ţine licitaţia publică în localul Uemstvei Jud. Cetatea Albă pentru vinderea medicamentelor din Depozitul farmaciei Zemstvei.

Valoarea totală a acestor medicamente este de lei 462.286 (patru sute şasăzeci şi două mli două sute optzeci şi şase le). Vânzarea se va face în 5 loturi sau în total.

Cantităţile pe categorii şi condiţiunile se pot vedea în orice zi de lucru la cancelaria Zemstvei la ora 9 — 1 dimineaţă şi 5—7 post mer.

Licitaţia se va ţine în faţa Comisiei Interimară a Zemstvei la ziua fixată şi se închide la ora 11 a.m.

Concurenţi vor depune garanţă legală.

Adjudecarea se va pronunţa imediat, iar predarea se va face conform art. 81 din Lege.

Preşedinte *A. Widmer*

Publicaţie — Se aduce la cunoştinţa generală că în conf. cu ordinul Comandamentului Terit. al C. 4 A. Serv. Int. No. 34046 din 8 Aug. 1923 se va ţine licitaţie publică în ziua de 24 Sept. 1923, ora 10 dim: la reşedinţa Depozitului Regional de Subsistenţă al C. 4 A. Socola Roşie, pentru instalarea unui pod basculă în curtea depozitului.

Licitaţia se va ţine conf. art. 72—83 din Legea Contabilităţei publice, cu oferte închise, ofertanţii depunând garadţia legală.

Supra oferte nu se admit.

Directorul Dep. Reg. de Subs C. 4 A.

Adm. Căpitan *Cremenciug*

No. 2356 din 21 | VIII 192

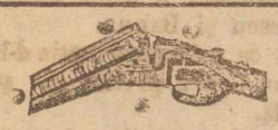

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.

Adresaţi magazinul B. Duminicatu, piaţa sf. Spiridon 12

LIBRARIA „UNIVERSALA"

— Str. Cuza-Vodă 52 —

angajează imediat *un vânzător sau o vânzătoare,*

Ciment TURDA

15 vagoane total sau parţial livrabile prompt.

A se adresa la ziar sub „Turda".

BANI CAUT

pentru plasat în ipoteci rangu I

M. Şerbănescu

67 Strada Cuza-Vodă.

LA ADMINISTRAŢIA Fermei BADAREU

SE POATE GASI

Must foarte dulce cu 70 lei decalitr.

Fabrica „LAMPA"

— Soc. în nume colectiv —

— Iaşi Strada Sfîu Andrei No. 30 —

produce maşini pentru lămpi şi ori se alte articole presate, din tablă.

Instalaţie specială de galvanizare, alămit şi nichelat.

Fabrică sistematică de **Pungi de hârtie**, în toate dimensiunile.

PBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Luni 24 Septembrie a. c. orele 11 a.m. se ţine în localul Magaziei de Materiale E. C. F. R. din gara Iaşi, licitaţiune publică pentru vinderea urmatoarelor rfecte :

1) 9 bucăţi cojoace.
2) 100 penechi bocanci.
3) 25 „ crâmbi bocanci.

Adjudecătarii vor depune 50 la sută din valoarea ofertelor ca garaţii provizorii totodată cunoscând că taxa de înregistrare de 55 la sută şi 1 la suta, cifra afacerilor privesc tot pe Donmia-Lor.

Direcţiunea II Regionala C. F. R. Iaşi. No. 47524

Maşină de scris

de ocazie, în bună stare de funcţionare se caută.

A se dresa la ziar.

Pungi de hârtie

preţ redus

vinde prompt Fabrica „COMAG"

Bucureşti str. Lucaci 119

Capital-Ipoteci

Cine doreşte a-şi **plasa capitalul în ipoteci** de rangul I sau cu alte garanţii serioase, *cu maximum de rentabilitate;* **cine doreşte să se împrumute** în condiţiuni prielnice şi avantajoase să se adreseze.

M. Şerbănescu

Str. Cuza Vodă 67, (Palatul Camerei de Comerţ) între orele 10—12 dim. sau 4—6 după amiază.

FIRME

cu preţuri pe jumătate

pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la

I. MAX

Str. Costache Negri 58

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOŞ

Iaşi Str. Lăpuşneanu 23 Etaj

Consult. 2—5 p. m

Intrebuinţaţi numa

De vânzare la parfumerii şi magazine de lux

Ultima oră

Grave tulburări comuniste în Bulgaria

Sângeroase lupte între gărzile roşii şi armata regulată

Noui complicaţii în chestia Flume

O nouă încordare italo-jugoslavă

— Agravarea problemei Flume. Italienii pregătesc anexarea. — Un protest al guvernului sîrb —

Bucureşti.— Guvernul Jugoslav se va întruni mîne şi va decide să transmită Aliaţilor o notă de protest contra numirii noului guvernator militar italian la Fiume, numire care este privită ca un act preliminar al anexării şi tot odată un act de intimidare faţă de tratativele în curs.

Din Susac se anunţă că noul guvernator, generalul Giardino, şi-a făcut intrarea oficială în oraş, în fruntea unor numeroase trupe.

*

Colaboratorul ziarului „New-York Times" din Roma, anunţă: numirea generalului Giardino ca guvernator militar la Fume cu misiunea de a restabili economiceşte acest oraş, a trezit pretutindeni un viu interes.

După unele ştiri, Mussolini a dat depline puteri generalului Giardino, care este cunoscut prin energia sa; — în timpul războiului, el a fost comandantul armatei a patra italiene.

Mai multe persoane autorizate insistă asupra faptului că numirea lui Giardino este simultană cu scadenţa termenului pe care Italia l a dat Jugoslaviei pentru a răspunde la ultimatumul său. Totuşi Mussolini nu intenţionează să întrerupă tratativele cu Jugoslavia.

„Messaggero" din Roma scrie că Mussolini ar fi declarat că numirea lui Giardino are în vedere numai populaţia din Fiume şi nu poate fi deci un act agresiv faţă de Jugoslavia.

Se poate considera cu atît mai puţin un act ostil numirea lui Giardino, cu cît tratatul din Rapollo şi convenţia dela Santa Margheritta au fost ratificate. Se dă o mare importanţă acestei ratificări, căci ea ar dovedi că ambele părţi vor să se abţină de a întrebuinţa mijloace brutale în chestiunea Fiume.

Grave tulburări în Bulgaria

In unele locuri comuniştii au proclamat republica.— Sângeroase lupte între gărzile roşii şi armata regulată

Bucureşti.— Faţă de măsurile de represiune ale guvernului din Sofia, comuniştii bulgari s'au decis să reacţioneze.

In comuna Măgliş (jud. Cazanlâc), comuniştii au proclamat republica sovietică. Garda roşie a ocupat primăria, poşta şi câteva puncte strategice. După o crâncenă luptă cu armata regulată, gărzile roşii au fost bătute, iar şefii comunişti au fugit în munţi.

La Gorna-Brenovo, gărzile roşii au arestat autorităţile şi au instalat comuna sovietică.

Deraiarea de la Mărăşeşti

Un tren de marfă sare la macaz. 7 vagoane complect sfărâmate.— Intreruperea circulaţiei spre Adjud.

Focşani. — Trenul de marfă colectiv, No. 3154, care venea din Bucureşti, a deraiat aseară la ora 7 la intrarea în staţia Mărăşeşti.

Faptele s'au petrecut astfel:

Locomotiva şi 4 vagoane au intrat pe linia 7-a, dar vagonul următor a deraiat la macaz. Alte 7 vagoane care veniau după acesta, au fost aruncate de pe linie. Din pricina marei presiuni a restului garniturei, cele 7 vagoane deraiate au fost complect sfărmate. Cu acest prilej, s'au prăpădit mărfuri de o mare valoare.

Din fericire, personalul trenului a scăpat neatins, sărind la timp din tren.

*

Deraiarea se datoreşte numai unui defect la macaz, căci s'a constatat că trenul venea cu viteza normală.

Circulaţia spre Mărăşeşti —Adjud a fost întreruptă. S'au început imediat lucrările de curăţire a liniei.

Direcţia C. F. R.

Bucureşti.— Se confirmă ştirea că d. ing. N. Miclescu va fi numit director general al căilor ferate, în locul d lui Tancred Constantinescu.

D. Miclescu primeşte această demnitate, în urma insistenţelor personale ale d lui Ionel Brătianu care i-a promis cel mai larg concurs.

Hotărârea de la Cluj

Cluj. — La congresul sindical ţinut în localitate, s'a votat afilierea sindicatelor române la internaţionala sindicală din Amsterdam

Citiţi „OPINIA

Mare scandal la Fălticeni

— Antisemiţii provoacă incendiu la un teatru evreesc. — — Câteva arestări. —

FALTICENI. — Luni seara, în timpul unei reprezentanţii dată de trupa fraţilor Friedman în sala Bayer, cineva a aruncat o rachetă pe fereastră, provocând mare panică printre spectatori, care au început să fugă îngroziţi, pe uşi şi pe ferestre.

In acelaşi timp, clădirea teatrului a luat foc, dar intervenit secţia de pompieri, incendiul a fost repede localizat.

Se crede că toate acestea sunt opera unor huligani antisemiţi. Câţiva indivizi au şi fost arestaţi.

Poliţia şi siguranţa fac cercetări minuţioase. **Felix**

Ingrozitoarea nenorocire din Roman

Prăbuşirea unui zid provoacă moartea a 5 copii şi a unui muncitor. — O femee înebuneşte de groază. —

ROMAN. — Ieri dimineaţă la ora 10, o groaznică nenorocire s'a întâmplat la imobilul d-lui Bercu Singher, din str. Elena Doamna.

Imobilul era locuit de familiile Finkelstein croitor şi Revitzchi comerciant.

Pe neaşteptate s'a prăbuşit o parte a unei magazii vechi peste nişte copii care se jucau.

*

Au sosit imediat la faţa locului reprezentanţii autorităţilor şi o companie de la şcoala militară de infanterie care au procedat la dezgroparea victimelor.

Au fost scoşi morţi copiii Aron, Idel, Aizic şi Nisen ai d-lui Finkelştein; deasemenea morţi un copil al d-lui Reiss şi tăetorul de lemne Măgureanu (originar din Vaslui).

Un copil grav rănit, a fost transportat la spital „Precista-Mare".

Cadavrele celor 5 copii şi acel al muncitorului, erau oribil mutilate, având ţestele sfărâmate.

Jalea familiilor era de nedescris.

Ca prin minune a scăpat femeia Margineanu care se afla în acelaş loc, dar care a înebunit de groază.

S'a deschis anchetă.

In chestia remanierei

— Hotărîrea la care s'a oprit până acum primul ministru —

Bucureşti.— Putem anunţa din sursă sigură că d. Ionel Brătianu va păşi la remaniere până în 10 zile.

Astăzi are loc un nou consiliu de miniştri, iar Sâmbătă se va întruni pentru ultima oară consiliul de miniştri în formaţiunea actuală.

In afară de schimbarea privitoare la departamentul internelor, s'a stabilit ieşirea din minister a d-lor Cozma, Florescu şi Banu.

In ce priveşte situaţia d-lui Sassu, ea e privită ca şubredă.

D. Nistor va lua departamentul cultelor, iar d. Ineu let lucrările publice.

Pentru ministerul justiţiei sunt foarte mulţi competitori. Primul ministru dă concurs d-lui Nicuşor Săveanu. D. Florescu recomandă ca succesor pe d. Istrate Micescu. In ultimul timp, a apărut ca pretendent serios şi cu foarte multe şanse, d. N. Bălănescu susţinut de d. Al. Constantinescu.

La ieşirea din consiliul de ieri, un ministru destinat sacrificării, a declarat:

—„Sâmbătă mi se poartă Sâmbetele"!

PROTESTUL INTELECTUALILOR

contra noilor impuneri fiscale

Infiinţarea Uniunei intelectualilor din România.

Bucureşti.— In sala Liedertafel s'a ţinut aseară o mare întrunire a intelectualilor bucureşteni (medici, avocaţi, inginer.), sub preşidenţia d-lui dr. Marinescu.

Au vorbit d-nii dr. Marinescu, avocat Dem. Dobrescu, dr. Niculescu, avocat Petrovici şi Bosnief Paraschivescu, protestând cu toţii contra impunerilor fiscale exagerate asupra veniturilor liberilor-profesionişti.

S'a votat o moţiune prin care se cere suspendarea aplicării legei fiscale până la deschiderea parlamentului, când să se voteze o lege de modificare a cotelor de impunere şi cu o procedură mai protectoare pentru contribuabili.

La urmă, s'a declarat înfiinţată o Uniune a intelectualilor din România, procedându-se şi la alegerea comitetului.

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli şi operaţiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpuşneanu 31, Iaşi

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

BLANARII
de la Cassa
ALTER DAVID S-sor
se găsesc de vânzare la firma
LUPU JACOBY & C-ie
în strada Ştefan cel Mare No. 48, vis-a-vis de Banca Iaşilor.

D-tor L. HEITEL
MAMOŞ
de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt
Bolile de Femei şi Nasteri
Instalaţie specială pentru Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

Dr. E. Gheiman
Specializat la Viena
Medic a serviciului venerie al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (înlăturarea defectelor pielei fetei.
SIFILIS şi VENERICE
ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral)
ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.
Consultaţiuni dela 2—7 p. m.
Str. Gându bis alături de Cinema Elisabeta

DOCTORUL
H. WECHSLER
Boli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

UNT DE LEMN DE GATIT OLIVIA

Liceul Particular de fete „M. Kogălniceanu"
Asimilat şcoalelor secundare gr. II.
IAŞI.— Str. Căpitan Păun No. 8
Curs primar şi liceal complect. Externat. Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între orele 9-12 dimineaţa şi 4-6 după amiază.
La clasa I elevele nu depun examene de admitere.
Profesori Asociaţi.

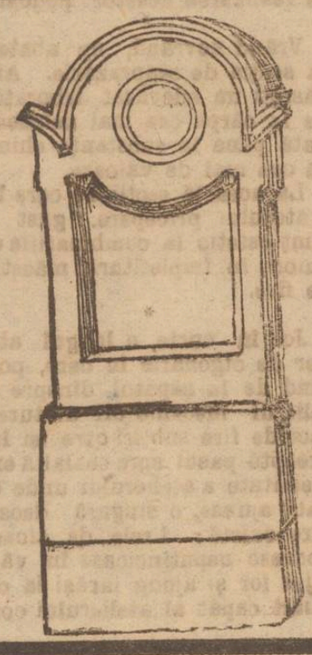

LA DEPOZITUL
DE MOBILE şi MARMORA
Fraţii Traubici
— şi —
Iosef Lander
Str. Ştefan cel Mare 13
Se execută monumente de marmoră adevărată cu preţuri reduse, începând de la 1500 lei.
Rugăm onorata clientelă a nu comanda, până ce nu va vizita magazinul nostru, spre convingere.

ANUL AL XIX No. 4892 — 2 lei NUMARUL — SAMBATA 22 Septembrie 1923

Biblioteca Universităţii Iaşi

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACŢIA — IAŞI. — STR. MĂRĂSCU 17. — TELEFON No. 209

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Puţină politică şcolară

Lumea se plânge de nivelul cultural scăzut al şcolarilor. Universitarii acuză pe profesorii secundari, aceştia pe învăţători.

Că nivelul cultural al şcolarilor este întrucâtva scăzut, este adevărat, dar cine-i vinovat?

Inainte de război, dăscălimea era mai considerată, era mai mult sau mai puţin obiectul de solicitudine al clasei dirigente. Deşi era umilită prin faptul că conducătorii statului îi impuneau personal administrativ şi de control ales şi susţinut de un partid politic, cel puţin aveau un salar cu care puteau trăi mai omeneşte. Pătruns de simţul datoriei, învăţătorul intra în clasă cu entusiasm şi-şi făcea munca ca un apostol. Dacă vedea că şcoala normală nu l-a pregătit în deajuns pentru această carieră, cu câţiva lei îşi cumpara o carte şi. având şi timpul necesar la dispoziţie, se punea şi îşi umplea golul din minte lăsat de pregătirea anterioară.

După războiu însă lucrurile s'au schimbat. Astăzi nu s'ar mai uita că persoana care îl controlează şi care trebue să-l îndrumeze este înfierat cu pecetea politicianismului pe frunte şi că n'au, de multe ori, nici o autoritate morală. dar îi lipseşte vlaga, energia necesară spre a sta înaintea copiilor, nu mai poate fi cu mintea la treabă, pentrucă se gândeşte că acasă are câţiva copii care cer mâncare, cer cărţi, el însuşi are nevoe de o haină, de o distracţie şi nu are de unde să şi satisfacă aceste nevoi. Şi atunci se supune la o muncă în plus pentru a adăoga la salarul mizerabil pe care i-l serveşte statul. Altmintrelea este condamnat să moară de inaniţie.

Invăţătorul are cap să judece că ţara e bogată şi dacă ar fi bine administrată ar putea să huzurească toată lumea nu numai cei de sus.

Şi atunci i-i necaz, rămâne nemulţumit. Invăţătorul este un revoltat, care judecă cu asprime, în cercurile în care se învârtesc ei, purtarea guvernanţilor. Şi de judecata lui se molipseşte şi cel care n'are dreptate şi pe încetul sentimentul de revoltă se lăţeşte. Şi aceasta nu e bine, mai ales pentru cei de sus.

Mâine se deschide şcoala.

Invăţătorul trebue să fie înarmat cu energia şi entuziasmul pe care le reclamă împrejurările şi locul. Dar aceşte banuri, el le-a cheltuit astă vară pregătind copii pentru examenul de admitere în cursul secundar. Mai mult de jumătate din învăţătorii din acest oraş bărbaţi şi femei, în loc să se ducă să şi petreacă vacanţa într'un aer întăritor, au stat în aceiaş clasă prăfuită şi rău întreţinută, în care şi-au mistuit toate puterile timp de ani de zile. Cu ce drag acest învăţător sau învăţătoare mai intră în clasă? Unde-i sunt energia şi entusiasmul trebuitoare?

Cea mai oropsită clasă socială este dăscălimea primară. Clasa dominantă nu se îngrijeşte nici s'o pregătească cum trebue, nici s'o plătească. Mai degrabă ar vrea s'o desfiinţeze. Dar asta nu se poate în secolul al XX, pentru că n'o lasă spiritul timpului. De aceia o împedecă de la lucru pe diferite căi, pentrucă nu doreşte răspunderea instrucţiei în popor

Instrucţia deşteaptă conştiinţa maselor şi atunci nu mai pot fi exploatate uşor. Răspândirea instrucţiei este moartea partidelor burgheze. Ele îşi dau bine seama despre aceasta. Fiecare membru marcant dintr'un partid burghez are în minte vorbele Caterinei II, împărăteasa Rusiei, care pe când decreta înfiinţarea de şcoli, în acelaş timp scriea unui guvernator: „In ziua în care ţăranii vor arăta dorinţa de a se instrui, atunci nici eu, nici d-ta nu vom mai păstra locurile noastre".

Nu-i nevoie să ne adresăm la istorii pentru ca să vedem că partidele burgheze au avut în toate timpurile această frică, lucrul se poate dovedi astăzi ca puţină cercetare. Lucrul este vădit, numai orbii nu-l zăresc. Burghezului i-i frică şi de răspândirea instrucţiei şi de perfecţionarea nutoadelor. Nutoadele, şi ele, formează la oameni altă mentalitate, de care burghezimea se îngrijeşte. Ea vrea să huzurească pe socoteala altuia. De aceia toate instituţiile sunt trebuincioase, numai şcoala primară mai puţin. Totul pentru celelalte instituţii, nimic pentru şcoa'ă. Programele medievale, metodele nenaturale învăţătorii rău plătiţi. Te pomeneşti că dacă ar fi bine plătiţi învăţătorii, atunci o elită intelectuală s'ar îndrepta spre şcoalele normale şi atunci vine lumea pe dos!...

C. V. Buţureanu

Greva comercianţilor din Giurgiu

Bucureşti.— Comercianţii din Giurgiu au declarat greva şi au închis cu toţii prăvăliile protestând contra impozitelor excesive.

O delegaţie va prezenta un memoriu la ministerul finanţelor.

Actualităţi din afară

Testamentul lui Harding. Testamentul preşedintelui Harding a fost înregistrat acum câteva zile la Marion (America). Fostul preşedinte lasă soţiei sale uzufructul unui sume de o sută de mii de dolari, casa sa şi jumătate din veniturile produse de clădirea în care se găseşte ziarul „Marion Star" pe care îl conducea.

Harding-tatăl, care e foarte bătrân va primi uzufructul unei sumi de cincizeci de mii dolari, totodată şi casa în care locueşte. Defunctul specifică că nici o cheltueală nu va fi făcută pentru ridicarea unui monument funerar, şi se va pune pe mormânt numai o piatră simplă.

Un erou al telegrafiei fără fir. — Taki Yonemura este un operator de telegrafie fără fir japonez care în timp ce postul său se cutremura de asalturile repetate ale grozavelor cutremure ce-au distrus Japonia, trimetea telegrame de ajutor în toată lumea.

Postul său era situat la 200 km. de Yokohama, la Tomioka şi prin intermediul acestui erou toată lumea află primele noutăţi ale catastrofei care a devastat imperiul niponilor.

De multe ori, sub cutremurăturile îngrozitoare, aparatele se dislocau. Neobosit, Japonezul făcu reparaţiile necesare şi continua de a trimite telegrame.

Când sosiră primele ajutoare Taki Yonemura fu întrebat dacă n'are nevoe de nimic.

„Nu, răspunse el. Nu sunt decât un fir de nisip dar gândiţi-vă la milioanele de nenorociţi".

IN JURUL UNEI POLEMICI

Păţania d-lui N. Iorga. Cine are drept la guvernarea ţărei?. O chestiune de boşofilie.

D. Nicolae Iorga — consecinte maniei d-sale de a contesta rând pe rînd ori-ce valoare a ţărei, pentru a rămîne numai d-sa pe planul întâi — şi-a pornit acuma din nou şi din senin, atacurile împotriva d-lui Al. Marghiloman, şeful conservatorilor progresişti.

D. Iorga a reluat vechiul cântec al „boşofiliei" d-lui Marghiloman şi afirmă că şeful progresiştilor s'a exclus singur de la dreptul de a conduce statul român, prin politica d-sale din timpul războiului şi al armistiţiului.

*

Nu mai este acum timpul ca d. Iorga să fie lămurit asupra importanţei salvatoare pentru ţară şi Dinastie, a guvernului Marghiloman din 1918. Sacrificiul făcut de d. Marghiloman atunci, va rămâne totdeauna mai presus de conştiinţa tulburată şi pătimaşă a istoricului nostru.

Dar la contestarea dreptului de a face politică şi la acuzaţia de „boşofilie" adusă d-lui Marghiloman, orgoliosul profesor şi istoric trebuia pus odată la punct. Acest lucru a fost întreprins din loc competent, adică de ziarele progresiste „Timpul" şi „Le Progrès".

*

Cele două organe de publicitate precizează că, persoana cea mai puţin indicată a solicita înlăturarea Coroanei este tocmai d. Iorga care a adus publicamente acuzaţia că Palatul sprijină fascismul şi întreţine în ţară mişcarea anarhică. Evident că omul politic care tratează astfel Coroana, nu poate urmări altceva decât să se sprijine pe musa cetăţenească împotriva Coroanei, cu pretenţia a fi impus la conducere. Dar realitatea arată că d. Iorga n'a fost şi nu este nici omul încrederei populare, şi deci nu poate pretinde în nici un chip dreptul la diriguirea destinelor acestei ţări. Dreptul acesta îl poate pretinde de o mie de ori mai mult şeful partidului progresist.

*

In ce priveşte chestiunea „boşofiliei", dacă d. Marghiloman nu s'a condus niciodată de „filii" şi „fobii" ci a făcut numai politică de realităţi, în schimb d. Iorga a dat vechi şi puternice dovezi de germanofilie şi francofobie.

„Le Progres" urmăreşte scrierile şi acţiunile d-lui Iorga, dela 1900 încoace. dovedind o atitudine a istoricului nostru care-i ia acestuia dreptul şi autoritatea morală de a face procesul „boşofiliei" altora.

Demascarea echivocului în care stă d. Iorga a culminat prin cunoscuta scrisoare publicată de d. Marcel Montandon în „Mercure de France".

*

Lecţia pe care organele progresiste o dau d-lui Iorga, este, într'adevăr, usturătoare. Dar d. Iorga nu se poate plânge contra nimărui, ci suferă consecinţă firei sale detestabile.

A.

In loc de însemnări

Femeia sau bărbatul?

Timpurile noastre sânt destul de favorabile dezvoltării genului femenin. In viaţa intimă caşi în cea socială, sexul plăpând cucereşte un loc din ce în ce mai însemnat. Fenomenul acesta e observat şi comentat mai ales în Anglia, ţara prin excelenţă tradiţionalistă.

Intr'un volum apărut nu demult, d. Ludovici arată că englezii se efeminează şi că femeile profită de aceasta pentru a lua în viaţa socială un loc prea important pentru ele. D. Austin Harrison îi răspunde în „English Review" susţinând că femeia nu se depărtează dela tipul stabilit. Ea rămâne credincioasă dealungul secolilor, unui materialism inteligent pe când bărbatul o porneşte din când în când spre stele. Numai bărbatul este visător, creator, iluzionist, mistic, artist. „Am străbătut de curând o mare parte din Europa, spune d. Harrison, Ceiace m'a surprins mai mult, este femeia. Ea este pretutindeni aceiaşi. Soţia, iubita, mama sau sora bărbatului învins seamănă cu soţia, iubita, mama sau sora bărbatului învingător. Iubirea n'a fost sdruncinată de războiu. Neizbândă, glorie, victorie, probleme, sisteme, toate acestea nu-s din domeniul femeilor. Ele n'au decât două raţiuni de a trăi: iubirea sau numai dragostea de viaţă. Dacă n'ar fi aşa, dacă femeile ar fi preocupate de abstracţiuni, definiţii, delimitaţii şi transgresii, ca bărbaţii. Europa de azi ar fi o casă de nebuni..

Ce păcat că nu se poate ca tot pământul să fie populat numai cu fiice de ale Evei! Politica ar fi înlocuită cu iubirea, cel puţin aşa susţine d. Harrison cu un admirabil sânge rece englezesc..

I.

A se ceti ULTIMA ORA

NOTE

Din ciudăţeniile zilei

Festivităţi

„Viitorul" publică, subt fina iscălitură: *Petronius*, o ştire interesantă, – şi anume:

„Avem indicaţiuni că şi la noi se vor da festivităţi de gală şi de simpatie pentru Japonia, căci – graţie mai ales călătoriei A. S. R. Principelui Carol în Extremul-Orient — ne-am apropiat intelectualiceşte de Japonia".

Această ştire, fiind publicată în oficiosul Siguranţei Generale a Statului, desigur că-i exactă.

Faţă de nenorocirea japoneză, societatea romînească s'a hotărît ca — în memoria oamenilor arşi, mutilaţi sau rămaşi pe drumuri în Extremul-Orient — să organizeze la Bucureşti câteva petreceri.. cu ceai, şampanie şi fox trot.

Şi aceasta.. *fiindcă* —„graţie călătoriei A. S. R. Principele Carol—ne-am apropiat ...intelectualiceşte (!) de Japonia". Dar dacă n'ar fi fost acea călătorie intelectuală? N'am fi jelit cu băutură şi dans cataclismul japonez?

După „apropierea intelectuală", societatea bună din Bucureşti va efectua deci o apropiere cu Japonia şi de alt ordin—mai importantă, fiind vorba doar de simţul gastric şi, mai ales, de cel textil: vom bea şampanie şi ne vom fox-trota şi pentru Japonia...

Sacrificiile neamului sunt infinite...

Monumentul Unirii

D. dr. I. Pistiner, deputat din Bucovina, a dat câteva amănunte interesante, – într'o convorbire acordată ziarului „Aurora",— asupra modului în care autorităţile din Cernăuţi strâng contribuţii populare pentru Monumentul Unirii.

„Oamenii sunt siliţi în diferite chipuri,— spune d. dr. Pistiner,— să dea contribuţii pentru acest monument. Dacă vine cineva la percepţie, nu i se îndeplinesc formalităţile până nu dă pentru monumentul Unirii o contribuţie care variază dela 10 lei până la 5000 Acelaşi lucru se petrece la vamă, la primărie, la prefectură, etc..Jandarmii au bilete pentru Monumentul U-

(Continuare în pag. II-a).

D. Ionel Brătianu

şi agitaţiile subversive

După ştiri precise sosite din Bucureşti, d. Ionel Brătianu se arată ferm hotărât a pune capăt dezordinilor fasciste-antisemite pe care le consideră ca un grav simptom de disoluţie socială.

Guvernelor liberale le-a plăcut totdeauna să se folosească de agitaţiile antisemite dar nu le-a convenit ca aceste agitaţii să ia o consistenţă reală şi să le încalece. Cum de data aceasta asemenea pericol ameninţă guvernul, este verosimilă ştirea că d. Ionel Brătianu e decis la represiuni. Ceiace au scris gazetele care şi-au dat seama din capul locului de situaţii, începe din nefericire a se adeveri. La alte cazuri semnalate, se poate adăoga şi cazul dela Cîmpulung - Bucovina unde mişcarea antisemită s'a dovedit combinată cu un puternic ferment de tulburare socială.— Mulţimea care porneşte la antisemitism trece repede la lupta împotriva oligarhiei politico-economice şi deci împotriva liberalilor.

Partidul dela cîrmă are deci motive să se deştepte din inconştienţa dovedită până acum şi să înţeleagă că interesele lui sunt cel dintâiu ameninţate. Aşa se explică alarma d-lui Brătianu faţă de fascismul antisemit, existând probabilităţi că guvernul va recurge la alte procedee şi şi va supraveghea cu mai multă atenţie aţiţările subversive.

Iarăşi diplome false

Galaţi. — S'a deschis acţiune publică, în lipsă, contra a numeroşi tineri care sau servit la recrutare de diplome false, sau a cerut amânarea la armată, pe bază de certificate falşificate.

IMPRESII DE SEZON

SCOLARII

Vacanţa a trecut. Aşa de repede? Parcă mai eri se înturnau elevii dela şcoală, sărind într'un picior. Acasă—cărţile într'un coş... după vre-o ladă. Corigenţii îşi strângeau de-oparte un volum: un profesor rău i-a persecutat... După două luni de minge şi de cinematograf, cu preparaţii lungi în după-amiezile de vară, copiii apar—posomorâţi şi grijulii—la poarta şcolilor. Elevii şi elevele de liceu au avut şi o mică aventură: acum amintirile îi urmăresc timid... Ce dracu au profesorii cu dânşii?

Numărul de şcoli este infim. Numai prea puţini copii pot trece în rândurile elevilor: cei mai mulţi rămân pe dinafară. De-aceia copiii primiţi în şcoli au datoria să înveţe—de să rupă pământul.. Locul ocupat în şcoală de ei a fost refuzat altora, care—poate—ar fi învăţat straşnic. Cine ştie câte capacităţi nu se pierd,—fiindcă nişte nătăfleţe îşi rod pantalonii pe banca pupitrului!

Din pricina mizeriei sau a nepriceperii părinţilor, mulţi copii urmează la şcoli, pentru care n'au nici o chemare. Şcoala technică, cea Militară, Liceul? O chestie financiară. Un profesor cunoscut în comisiune. Un capriciu familial! Părinţii ar trebui să-şi dea seamă de răspunderea ce au faţă de copii pentru şcoala sau meseria, dată în silă acestora. Doar toată viaţa li-i angajată prin petiţia de înscriere: preot sau militar? Cusutoreasă sau profesoară de filosofie? Părinţii ar trebui, cu multă atenţie, să studieze bine aplecările copiilor—înainte de a face înscrierea.

Profesorii se plâng, în general, de copii. De multe ori însă vinovaţi, în astfel de chestii, sunt părinţii—care nu ţin samă de capacitatea şi de înclinaţiile copiilor.

Dar încă ceva. După ce copilul este înscris la şcoală şi urmează cursurile, cei mai mulţi părinţi nu se mai îngrijesc de dânşii. Un copil, lăsat în sama lui, alunecă cu uşurinţă.

Nu vorbim de mizerie. Mizeria îi împiedică, desigur, pe copii dela carte, părinţii trimiţându-i veşnic în târg după cumpărături sau punându-i acasă la lucru.

Dar, chiar în familiile cu stare, situaţia copiilor nu-i de invidiat. In familiile acestea—în cele mai multe—nu-i o atmosferă prielnică pentru învăţătură. Părinţii nu citesc... şi nici nu-şi dau samă ce-i cititul. Pentru dânşii—notele-s totul. Acasă, ei nu ştiu că trebue să-şi aranjeze astfel odăile şi timpul—ca fiii şi fiicele lor să poată, în linişte, studia. Sunt case cu salon, dar fără odae pentru copii. Aceştia, chiar de zece şi treisprezece ani, dorm în aceiaşi odae cu părinţii. Uneori părinţii iau pe copii noaptea la teatru sau la vizite. Alteori musafiri vin la dânşii. Sindrofia ţine până peste miezul nopţii. Cum vreţi, în aceste condiţii, ca elevii să-şi prepare bine lecţiile?

Şi am vorbit, până acum, numai de învăţătură. Prin faptul însă că copiii cresc de-a-valma cu părinţii, şi cum aceştia îşi rezolvă chestiile conjugale în faţa lor: y compris, sudălmi şi bătăi (chiar în elită), —purtarea copiilor este deplorabilă. Mai târziu, toate viciile găsesc un teren prielnic.

Acum când vin elevii la şcoală, când părinţii le aranjează viitorul între două şpriţuri, cînd profesorii se încruntă la dânşii pentru o greşală... ar trebui să ne ridicăm ochii de la micii leneşi şi obraznici—la marii vinovaţi: părinţii. Aceştia însă nu pot fi pedepsiţi.

Cronicar

Congresul naţionalist

din Câmpulung

Cernăuţi.—Cu toată interzicerea congresului cuzist din Cîmpulung, acesta s'a ţinut în prezenţa d-lui I. Zellea Codreanu şi cu asistenţa a peste 2000 săteni.

S'a constituit o secţie a Ligei creştine. Autorităţile nu s'au amestecat.

Cinema MODERN Astăzi în Matineuri la 3, 5 jum. și seara la 9 jum.

Premieră — Triumfala Capo-d'operă Foanceză — Opera completă 8 acte

Mare'e tragedian Francez, celebru din *Gânditorul* Le Panseur **D-l ANDRE NOX** apare în celebra dramă

CRIMA LORDULUI SAVILLE

Monumetala dramă modernă după celebra scriere a nemuritorului romancier Englez **OSKAR WILDE** autorul capo-d'operei Salomeea. — Spetacolul mai cuprinde: **Fatty Ghinionist** splendiea Comedie nouă, precum și cea **mai nouă actualitate**

Flota ilaliană în Marea Egee

Cinematografiere autentica luată la fața locului acum 10 Zile

Sala SIDOLI **Celebra trupa izr. din Wilna**

Wilnaer - Truppe

sub direcțiunea d lui I, Goldenberg, artistul răsfățat al Iașului

sosește în orașul nostru și va da prima reprezentație

Marți 25 Septembrie 1923 - - - - cu piesa

Greu să fii evreu!

Cele mai distinse elemente teatrale. — Detaliile pe afișul zilei

Biletele se găsesc de pe acuma la Cassa Teatrului Sidoli.

La Magazinul „AURORA"

MODE și CONFECȚIUNI pentru DAME și COPII

Str. Cuza-Vodă 42 (vis a-vis de Camera de Comerț

au sosit în vederea sezonului de toamnă, și iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluș brocat biberette, tigheret bine lucrate, ultimul jóurnal Prețuri foarte convenabile.

Notați bine firma „LA AURORA"

nrii de la care primesc procent, așa că ei au interes ca prin orice mijloc să le impună".

Iată deci un Monument al *Unirii* ridicat cu baioneta, jandarmii smulgându-le cetățenilor ultimul ban din punga pentru încasarea unor anumite procente.

Acest Monument al *Unirii* va fi, într'adevăr, simbolic... Unire întru samavolnicie!

M.

Magazinul „La DOCAN"

str. I. C. Brătianu 141 vis a-vis de Spitalul Sf. Spiridon

Proprietar I. ABZUG

Furnizorul mai multor școli. A primit următoarele articole

Stofe Bayadère	Foulard-uri pentru doublură
Gabardinuri	Re'ea pentru perdele
Șevioturi	Moltoane
Drap amazon	Barchetuci Tutankancon
Miklo français	Chifoane
Plușuri raiate	Indianuri
Olejen de matasă	Gradel
Crèpe de chine	Nanghinuri
Matasă cu flori pentru doublură	Citturi pentru fețe de perne calitatea I-a
Jută pentru canapele	
Driluri pentru saltele	Asortiment complect pentru mirese
Satinuri de lână p. plapome	
Cacheminuri pentru uniforme școlare	Articole de toaletă pentru domni și domne
Eponjuri	Articole pentru aote uri

Sé vinde cu 30 la sută mai eftin ca oriunde. Vizitați magazinul spre convingere.

BLANARIA

La David

str. Lozonsky No. 1

a primit un asortiment de blanării fine: Skongs, vulpi albe, biber veritabile. Lutru, biberette, Tibet-albe, gris, Pitois, oposon, skongsoposon, Tibet-Katzen, sea-otter, vidre precum și diferite blani pentru îmblănit

Atelierul artistic pentru comenzi efectuiază ultimele modele.

Vizitați spre convingere

Consiliul de Răsboiu Iași

doriad a cumpăra pentru biblioteca sa cărți de drept penal precum: Volumele de *Garraud, Blanche, Dalloz, Garçon, Tanoviceanu* etc., roagă pe cei care doresc a le vinde să-i comunice fie prin scris, fie prezentându-se chiar cu volumul la acel consiliu, în ori ce zi de la ora 9—12. 2

Institutul Anglican

„SPERANȚA"

BUCUREȘTI — **Strada Negustori 6—8**

Internat și Externat de fete sub **Direcțiune Engleză**

— Prospecte la dispoziție —

Pierdut

un portmoneu conținând: un bilet de demobilizare eliberat de Reg. 25 Inf. și un bilet de concentrare eliberat de Cercul de Recrutare Bacău, pe numele subsemnatului.

Le declar nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar afla

Ionaș Rozner

strada Ipsilante No. 7

INȘTIINȚARE

Nu vindeți și nu cumpărați cereale și mărfuri decât prin intermediul Bursei Oficiale.

Este singura instituție unde se întâlnește cererea și oferta și vă asigură: realizarea vânzărei, predarea mărfei negociate, numărarea prețului și perfecta îndeplinire a obligațiunilor luate prin mijlocitorul oficial.

Cine refuză a încheia transacțiuni prin Bursă, acela de la început refuză executarea contractului. Dorește a încasa un acont gras în schimbul sămnăturei sale pusă pe un petec de hârtie, pe baza căreia să vă judecați ani de zile la instanțele ordinare, în timp ce acontul deținut fără cauză nu produce nimic și aveți și riscul de a nu vă mai scoate banii nici odată.

Camera Arbitrală judecă procesele în cel mult 12 zile dela introducerea acțiunei și are prin lege, procedura scutită de taxele de timbru.

La Bursă se negociază și se încheie transacțiuni numai între acele persoane care fac cinste și onoare semnăturei lor pusă pe un contract de vindere cumpărare și dela care se pot obține sumele la cari eventual ar fi condamnați de Camera Arbitrală

Dovadă e că acei care au făcut vre-o operațiune prin Bursă și au recurs la judecata Camerei Arbitrale, constatând avantagiile acestor instituții continuă a se folosi mai departe de ele, căci astăzi este timpul când fiecare preferă a-și revendica drepturile pe calea unei judecăți rapide.

M. ȘERBANESCU

Mijlocitor oficial de cereale și mărfurial Bursei Iași

Telefon Camera de Comer

De ocazie

se vând 20,000 vite, producători direcți. Str. Săvescu 14.

VIZITAȚI

HALA DE MOBILE

PIAȚA HALEI (Baraca 48)

HAIM LEIBA

cumpără și vinde orice fel de mobile uzate cu prețurile cele mai reduse.

Vin la domiciliu anunțat prin c. postală.

Atelierul str. Ghica Vodă 32.

„Opinia" în Țară

VASLUI

Politice — Din partea organizației locale a Partidului Poporului au fost delegați pentru congresul care se va ține la Chișinău în zilele de 27 — 29 Septembrie d-nii Gh. Rășcanu, M. Bastache, I. Pădure I. Gheorghiu, și M. Popescu.

Licitație.—In ziua de 27 Sept. orele 11 a. m, se va ține licitație publică atât la această prefectură cât și la direcțiunea regională de păduri și șosele din Iași, pentru reconstrucția cantonului dublu de la km. 9 | 100 șoseaua județeană Todirești-Tibana-Iași.

Bâlciu anual. — Astăzi a început în localitate pe platoul din bariera străzii Călugăreni, tradiționalul bâlciu anual. Printre alte distracții avem: Marele Circ Kratejl, arena circ Theodora-Vârtojeanu, roata uriașă electrică, bărci electrice.

La acest bâlciu au sosit un mare număr de negustori străini.

Aup.

— —

DIN HUȘI

Bătae. — In urma unei certe violente între locuitorii Gh. D. Ghercu și Mihai Gosba din Epureni, primul a aplicat celuilalt o lovitură de cuțit în spate. Pacientul primind la timp ajutoare medicale, starea lui nu este gravă.

Incendiu, — Noaptea trecută un incendiu alimentat de vânt a consumat complect două stocuri de fân proprietatea plugarului Teoder Petrea, din Pahuește-Fălciu.

Cauza incendiului nu s'a putut stabili până acum.

Adunare.— Duminecă 23 Sept. ora 10 dimineața va aveâa loc în sala teatrului Renașterea marea adunare a comercianților din Huși și județul Fălciu.

Au fost invitați și au răspuns că vor lua parte la desbateri—mai mulți delegați din diferite centre comerciale.

Cheltelile la ordinea zilei sunt de o mare importanță pentru toți patentarii din județ.

Leontin

TG. FRUMOS

Teatrale. — Am anunțat la timp că Societatea Culturală „Progresul" din localitate a organizat pentru ziua de 16 Sept. 1923 o serbare în amintirea marelui Voevod al Moldovei Dimitrie Cantemir cu ocazia comemorărei a 500 ani dela moartea lui. Din diferite cauze însă serbarea a fost amânată pe ziua de 23 Sept. 1923.

Sportive.— Sâmbătă 15 Septembrie ora 5 p.m. a avut loc un mare match de foot ball între societățile sportive Val-Vârtej din localitate cu Macaby I din aceași localitate, pe terenul sportiv de pe lângă calea ferată. Ambele societăți tinere și cu elemente crude au avut concursul renumitei societăți „Olimpia" care este mult apreciată în orășelul nostru prin activitatea ce o desvoltă și prin seriozitatea ce prezintă însăși membrii acestei societăți.

După un joc ce a durat 27 minute în care timp publicul asistent a fost distrat nu de jocul interesant ci de zgomotul infernal produs de cearta dintre membrii (copii) a fost marcat un gol de către d. Michel Drimer dela Macaby I.

Prima repriză și ultima s'a terminat cu 1—1.

Cum era de așteptat, jocul s'a terminat înainte de timpul fixat cu o mică bătaie și huiduială.

Auro.

— —

PAȘCANI

Decorați. — Au fost decorați pentru munca și activitatea lor d-nii: prefect Gh. Tocu, primar M. Velea, ajutor de primar Dr. I. Catrinaru.

Deces.—D-rul M. Th. Dănilă a încetat din viață în urma unei crude boli, care nu iartă.

Rămășițele pământești, după dorința decedatului, au fost transportate într'un vagon de c. f. spre a fi înmormântate la Roman, orașul său natal.

Vestitor

CRIZA EDITORIALA

In jurul unei anchete. — Criza intelectuală și cea editorială. Cauzele crizei editoriale. — Scumpetea cărței. Trusturile. Tirajul. — Noile provincii. — Ce-i de făcut? — Date statistice. — Unificare sufletească?

Un ziar din Capitală a întreprins o anchetă printre editori, asupra crizei intelectuale și editoriale din țara noastră.

Am urmărit răspunsurile diferiților editori. Fiecare pune criza de cititori pe seama vreunei plăgi sociale sau a unei nevroze generale post-belice, scoțând în evidență, nu lipsa de cititori propriu zisă, ci lipsa de cititori pentru cărțile serioase, pentru literatură sănătoasă, știință etc.

Ancheta ziarului din Capitală, nu a putut deci arăta de cât cel mult oarecari aspecte ale crizei intelectuale. Căci nu poate fi vorba de criză editorială atunci când se recunoaște că totuși se citește *ceva* și acel ceva desigur că se editează.

Criza editorială totuși există. Și vom cerca, pe cât îmi permit mijloacele ce le-am la îndemână, să arât cauzele care produc această criză.

O primă cauză, ar fi scumpetea tiparului. Intr'adevăr, care dintre noi nu a fost nevoit să renunțe la vr'o carte, oricît ar fi vrut s'o citească, din cauza prețului ei prea mare?

Condițiunile de trai sunt astăzi destul de grele pentru acei ce au mijloace de trai limitate. Nevoile pun hrana trupească deasupra și înaintea celei sufletești și astfel cartea ocupă în bugetul cetitorului de azi acelaș loc pe care-l are un bilet de cinematograf sau unul de la bal mascat.

Care este însă cauza acestei scumpiri a cărței, atât de disproporționată?

In primul loc, vine de sigur scumpirea hârtiei, a materialului și a mânii de lucru.

Intr'adevăr, câțiva oameni care dețin trustul hârtiei în țara noastră, au găsit mijlocul de a stoarce averi fabuloase pe spinarea cetitorului, sporind prețul hârtiei după bunul lor plac.

Mâna de lucru s'a scumpit tot din cauza celor cari și-au făcut din mijloacele de trai ale muncitorului o potecă de trecere spre paradisul miliardelor. Ei își au dar partea lor —cea mai mare—în opera nefastă de înăbușire a vieței intelectuale și sociale a poporului și în același timp în producerea crizei editoriale de care vorbim.

Dar mai este o cauză.

Se știe că prețul cărței este în mare parte în legătură cu tirajul; este chiar determinat de aceasta.

Țara s'a mărit, și-a întins frontierele cuprizând atâta populație românească încât calculând după acest fapt, producția cărței românești ar trebui să fie *cel puțin de două ori și jumătate* mai mare ca înainte de alipirea noile teritorii.

Ce se întâmplă însă?

Din date satistice culese din birourile de editură, se constată *că din cărțile bune cele care se citesc mai mult astăzi, după cinci ani de alipire, numărul de exemplare vândute în noile provincii abia dacă atinge 50 la sută din tirajul destinat numai pentru vechiul regat.*

Se vede dar o complectă desinteresare pentru cartea românească în provinciile noi alipite.

S'a vorbit atâta de o așa zisă unificare sufletească a fraților de dincolo de Carpați și Prut! ce se face însă pentru această unificare? Nimic.

Conducătorii sufletești ai locuitorilor din provinciile alipite, în loc de a țârâ poporul în hărțuelile politice, ar aduce mai mult folos țărei și națiunei făcând propagandă pentru cartea și literatura românească deprinzându-i a o ceti și a o înțelege.

Cine vrea ss priceapă însă toate acestea? In orice caz nu actualii conducători, care au interes ca poporul să rîmînă cât mai întunecat.

Iată dar cauzele crizei editoriale, cauze care merg mână în mână și care duc fatalamente la o latură a celeilalte crize: intelectuală.

Am spus însă, că totuși se citește la noi. Se citește chiar mult. Voi vorbi într'un articol viitor despre ceea ce se citește, ce se citea odată și ce ar trebui să se citească. **Gr. Ilarion**

Viața teatrală în Iași

D-ra Celia Adler în piesa „Fata din stradă"

Trecem peste piesa *Mama uitată* și considerăm debutul d-rei *Celia Adler* la teatrul Elisabeta cu piesa *Fata din stradă.*

*

Această piesă este o traducere, probabil după un autor rusesc și are o acțiune, în adevăr interesantă.

S'o schițăm în puține cuvinte.

Actul întâi ne înfățoșează o casă de întâlnire, cu mai multe camere, cu o matronă cunoscută, și cu mai multe tinere fete, care, nepăsătoare, singure pe lume, se lasă a fi exploatate și se vând la toată lumea.

Una din aceste fete, Maria, întâlnește la o plimbare, pe tânărul Ferdinand, un compozitor sfios, care se'namorează de fată, crezând-o o lucrătoare cinstită. El stăruie mereu, să vadă modesta-i locuință, ea refuză mereu, căci, la rândul ei, îl iubește și nu vrea să-i destăinuiască că e o simplă prostituată. Dar într'o zi, se nu poate rezista rugămințel și acceptă o vizită a lui, împreună cu un prieten. Ea își aranjează camera să semene cu cea a unei lucrătoare, ajutată de prietena ei Jonka. Ferdinand vine, o asigură de întreaga lui iubire, dânsa răspunde aceluiași sentiment. Iată însă că sosește un vechiu client al casei, protestând că Maria nu e la dispoziția lui și Ferdinand aflând de adevărul lucrurilor, fuge. Dar iubirea sa e sinceră, se'ntoarce și smulge pe iubita lui din mediul ticălos. Și o duce la dânsul acasă, despărțind-o de trecut, pe care îl iartă.

In actul al doilea, ne găsim în camera modestă a compozitorului. Se iubesc și Maria simte fructul iubirei. O greutate mai este de învins. Mama lui Ferdinand, care are alte concepțiuni de viață și care cu greu, dar în fine este îndupleeată a tolera această unire, de dragul unicului ei fiu.

Dar Maria se simte izolată. Singuratatea o apasă, i se pare că lui Ferdinand îi e rușine de dânsa, Nu o scoate la plimbare, nu o ia la teatru, unde se repetă o operă a lui. Și începe oarecum nostalgia glodului. In zadar, el îi spune că duce aceiași viață izolată, dânsa continuă a fi frământată de suferința izolărei.

In actul al treilea, aceiași cameră. Ferdinand e la teatru asistă la premiera operei sale și Maria e singură acasă. Se îmbracă și pornește în stradă, se'ntâlnește cu fostele ei prietene, și răspunde invitației celui dintâi venit, pentru a i se da lui. Se'napoiază acasă, în stare de ebrietate. Mama lui Ferdinand, încearcă s'o facă a înțelege că trebue să-și schimbe felul vieței, dar Maria refuză, vroind să se'ntoarcă la traiul de altă dată. Atunci mama îi spune, că nu are dreptul de a face o prostituată și din copilul ce e aproape să nască.

Redeșteptată, Maria, preferă moartea, de cât să facă copilului ei aceiași soartă și se aruncă pe fereastră sfărâmându-se de lespezile stradei, de unde Ferdinand o rădicase...

*

In Maria, d-ra *Celia Adler* a făcut o creațiune admirabilă. S'a identificat cu stare sufletească a eroinei, în chip perfect — și în fie ce scenă, ni dă dovadă de pe deplin de puternicul ei talent. A avut de trecut scene grele, și le a trecut cu succes, storcând lacrimi și milă.

D. *Goldschmidt* în Ferdinand ni-a făcut dovadă, ce poate face un artist superior într'un rol, ce de fapt nu s'ar mai potrivi cu dânsul. S'a achitat conștiincios și mișcător.

D. *Buzatt* în scena cea mai dificilă, alături de d-ra Celia Adler, a dat o dovadă de puternicul său talent.

Iată o piesă, ce ar putea perfect fi tradusă în românește, și cu siguranță, că ar deveni o piesă de atracție pentru artiștii noștri. *Dan*

ECOURI

— D-na Alexandrina Iacov, moașă, fost directoare la Maternitate, reîntorcându-se din viligiatură și-a reluat ocupația la domiciliu, str. Gusti No. 3. Orele de consultații 8—10 a. m. și 2—4 p. m.

Comandamentul general al Basarabiei va fi desfiinţat

Desfiinţarea postului de guvernator al Bassarabiei, e perfect hotărâtă.

După cum se ştie, d. general Rudeanu comandantul Corpului 3 de armată, cu sediul la Chişinău, a luat în primire parte din sectoarele Basarabiei, iar restul de sectoare au fost luate în primire de către d. general Zadic, comandantul Corpului IV.

In urma acestei noi organizări, se consideră ca de prisos, postul de guvernator, care, după cum am spus mai sus, va fi desfiinţat.

Cazul inginerului Ribalschi

Astăzi tribunalul se va pronunţa asupra mandatelor de arestare.

Inginerul Ribalschi a fost depus.

Din cercetările preliminare ar rezulta în adevăr vinovăţia sa, declaraţiile martorilor fiind de acord, în a motiva urmărirea începută.

Inculpatul continuă a nega ori ce vinovăţie.

Azi tribunalul va avea a se pronunţa asupra confirmărei mandatului de arestare.

INFORMAŢIUNI

x *PIAŢA VALUTARA —Leul staţionar la 8 centime.*

Devizele notează în Capitală: Francul francez 12,70 francul elveţian 39, lira engleză 995, dolarul 219 coroana cehă 7, lira italiană 9 45 coroaa austriacă bani 0 32, marca polonă 0.12, marca germană 0 05.

❐ *Cu începere de mâine, apa va fi distribuită în localitate, în mod normal.*

x *Demisia d-lui general Gherculescu a fost respinsă. Totuşi, d. general este hotărât a o reînoi, din pricina nemulţumirilor de ordin militar care i-au fost pricinuite.*

D. dr. Angelescu, ministrul instrucţiunei, va veni în primele zile ale lunei viitoare la Vaslui, pentru a inspecta noile construcţiuni şcolare.

Trebuie notat că în judeţul Vaslui s'au construit din nou 72 localuri de şcoli şi s'au pregătit materialul necesar, pentru alte 50 localuri şcolare.

Ministrul instrucţiunii va rămâne câte-va zile la Vaslui.

x **D. G. G. Mârzescu, ministrul sănătăţei, a sosit azi dimineaţă în localitate, primit la gară de ambii prefecţi şi numeroşi prietini.**

Ministrul rămâne două zile în localitate.

❐ **Cererea locuitorilor din str. Trei Erarhi, făcută prin ziarul „Opinia" pare că va avea efect.**

Intr'adevăr căruţele Primăriei au depus o suma de pietre — de vreo 2 săptamâni — dar păcat că nu s'au adus încă echipele de lucrători, căci aşa pe zi ce trece, pietrele dispar prin curţile din apropiere, iar găurile din stradă devin tot mai mari.

x **Curtea cu juri a judecat eri pe Manole Meşteş, din Mahalaua Morilor, acuzat de viol încercat dar neisbutit asupra unei copile de 11 ani.**

Curtea l'a condemnat la 5 ani închisoare şi la 1000 lei despăgubiri civile.

x **Mâne 21 | 8 Septembrie (Sfânta Maria) nefiind sărbătoare legală, ziarul nostru va apărea la orele obişnuite.**

❐ **Camera de punere sub acuzare se va pronunţa abia azi cu privire la apelul comercianţilor din Bivolari.**

x *Şcolare.*— **Inscrierile la Liceul de băeţi „M. Kogălniceanu" din Iaşi str. Carol 23, se fac în orice zi între orele 4-6 p.m. Taxele sunt cele dela clasele paralele dela şcolile Statului.**

Elevii nu dau examen de admitere în cl. I-a, şcoala fiind asimilată cu şcolile statului.

Regulamentele în privinţa purtarei, freoventărei şi promovărei elevilor sunt cele dela liceele statului.

x **La Magazinul „Cristian" s'au expus în vitrină Medaliile [illegible] aur, argind şi bronz cu di[illegible] de[illegible] le respective care se vor plom[illegible] 21 şi 23 cor. la expozi[illegible] la [illegible] Frumos şi Copou, ex[illegible] ţiile T. [illegible] pentru animalel[illegible] pozanţilor [illegible] ste piese sunt lupremiate. Ac[illegible] totul artistic crate în mod ca[illegible] mitul sculp[illegible] la Paris de renu[illegible] tor Cristescu.**

x **D. C. Manciu, prefect de poliţie, a luat aseară măsuri serioase preventive, în jurul sinagogelor, ştiut fiind că acestea aveau să fie deschise tot timpul nopţei.**

Un geam a fost totuşi spart la o sinagogă din Ţicău. Autorul, un copilandru, a fost identificat.

A mai fost spart un geam la o sinagogă din str. Nemţească.

„De la lume adunate..."

— CEI DOI MISIŢI —

Doi misiţi, — Şmil şi cu Burăh—o duc greu de tot, fiecare cu câte o casă de copii. Vine războiul şi, ca pe mulţi alţii, îl face şi pe Şmil bogat, dar putred de bogat. Bietul Burăh rămâne mai sarac ca înainte. Intr'una din zile stând cu soţia de vorbă, îi dă prin minte şi zice.

— „Ştii ce, Sara, eu mâine plec la Şmil cu care am fost aşa bun prieten. El e aşa de bogat; nu se poate să nu mă ajute".

Zis şi făcut.

Ajunge la Şmil şi rămâne trăsnit de cele ce vede: curtea cu două rânduri, parc, trăsuri, automobil, slugi, de dau una peste alta; mă rog, belşug nu glumă. Iar Şmil îmbrăcat ca un conte îl primeşte foarte binevoitor, vesel că poate să arăte fostului tovarăş de suferinţe, cum trăeşte el azi. Il ţine, mai multe zile, îl îndoapă cu toate bunătăţile, îl plimbă în toate părţile,

Intr'o zi, după un dejun turbat, cei doi prieteni stau pe verandă, răssurnaţi în scaune şi sorb a lene cafeaua. — Zice Burăch:

— „Dragă Şmil, ce faci tu toată ziua?

—„Ce să fac? Dimineaţa după ce mă scol, mă sui pe verandă şi apoi iau cafeaua. Plec apoi şi fac o plimbare prin parc, apoi iar mă sui pe verandă şi pe urmă iau o gustare. După asta mă sui în automobil, fac o raită pe la pădure pe la iaz, mă întorc, dejunez apoi iar mă sui pe verandă. Mă culc, trag un somn bun, iar când mă scol, din nou mă sui pe verandă şi pe urmă iau tot o gustare. Şi aşa în fiecare zi, până seara. „Şi nu mă culc, până nu mă mai sui odată pe verandă".

Burăh rămâne trăsnit de felul cum îşi trece vremea, Şmil mai cu seamă când se gândeşte la chipul mizerabil de trai, pe care îl duce el.

Insfârşit, după mai multe zile, Burăh se întoarce acasă, îmbracat bine, încarcat cu de toate pentru balabusta şi copii şi cu câteva mii de lei la buzunar, Mare bucurie în casa lui Burăh, care le istoriseşte ce a văzut la Şmil şi nu ştie cum să mai laude bunătatea lui de suflet.

—„Ce să vă mai spun?! Şmil Şmil, e tot acela pe care îl cunoaşteţi voi. Nu s'a fudulit de loc, dar de loc! Un singur lucru nu mi-a plăcut mie acolo în casă. Şmil, nu-i mai spune la soţia lui, Rifca; acum o chiamă „Verandă ???"

O scrisoare a d-lui Pennescu

Din partea d-lui C. B. Pennescu, directorul Teatrului Naţional, primim următoarele:

Domnule Director

In ziarul D stră, din 20 Septembrie a. c, în reportajul *„In ajunul deschiderei teatrului Naţional"* între altele se spune:

„Tot în preajma deschiderei teatrului naţional, populaţia israelită ca şi intelectualitatea creştină, aşteaptă să vadă soluţionată în bine chestia d-rei Victoria Burger".

Pentru edificarea publicului de ori ce religie vroesc să dau următoarele lămuriri.

Atunci când s'a produs scandalul la teatru, fiind-că juca D-ra Burgher, am scris două articole în ziarul „Lumea" prin care; pe pe o parte reprobam faptul susţinând că în artă nu poate fi vorba de naţionalitate, iar pe de altă parte ziceam, că D-ra Burgher nu poate fi considerată ca străină prin faptul că este de religie mozaică.

După trei sau patru luni am fost numit Director al teatrului Naţional.

In aceasta calitate, văzând situaţia socială precară a D-rei Burgher, (era logodită cu un domn ofiţer căruia nu'i se permitea să se căsătorească fără dota reglementară), împreuna cu Dl. Senator Profesor Disescu şi Dl. Magheru, am pus toată stăruinţa să obţinem dispensa de la M. S. Regele pentru a se săvârşi căsătoria.

Prin urmare am fost mai mult decât bine-voitor pentru D-ra Burgher.

In Iulie s'a prezentat la mine, întrebându-mă ce fac cu D-sa, fiind-că nu'i ajunge onorarul ce primeşte. I-am răspuns că, bugetul nu-mi permite nici o mărire de salariu până la noul buget. La aceasta am căpătat, surprinzătorul răspuns, că, o persecut 'şi că, îşi va da demisiuna motivată şi va publica prin ziare demisiunea, arătătând că o persecut.

Faţă de această necuviinţă, am poftit'o să părăsească biuroul.

De atunci nu a mai venit la teatru.

Iată dar cum s'a soluţionat chestia D-rei Burgher de către Domnia-Sa însă-şi, după ce i-am dat un concurs pe care altul, poate nu îi l'ar fi dat.

Primiţi asigurarea stimei mele

C. B. Pennescu

❐ *Şcolare.*—**La inspectoratul şcolar regional, s'a întocmit tabloul definitiv al detaşărilor şi suplinirilor în învăţământul urban şi rural.**

Toţi membrii îşi încep activitatea la 22 a lunei acesteia.

*

In cursul lunei Octombrie, va avea loc la Burdujeni inaugurarea noilor construcţiuni şcolare.

Tot în ziua aceia, se va inaugura dispensarul pentru sugaci şi Grădina de copii, înfiinţată de societatea „Bunelor gospodine".

Vor lua parte la aceste serbări, în afară de reprezentanţii autorităţilor şcolare şi cei ai judeţului Botoşani.

*

Solemnitatea religioasă a deschiderei şcoalelor primare se va face la 22 Septembrie. Tot în această zi se va afişa lista cărţilor.

Cursurile vor începe la 24 Septembrie.

❐ **La examenul de admitere pentru clasa I-a la gimnaziul Alexandru cel Bun, a reuşit cel dintâi copilul Jean Steuerman, fiul regretatului dr. Steuerman-Rodion.**

x **La locuinţa d-lui Găvănescul a avut loc aseară o consfătuire a mai multor profesori universitari.**

S'a discutat despre apropiatul congres al profesorilor universitari.

D. Sachelarescu, inspector şcolar, pleacă Duminică în judeţul Botoşani, în vederea consfătuirei diferitelor comitete şcolare, în chestia de construcţiuni de şcoli.

— Anunţuri pentru toate ziarele din Bucureşti, Chişinău, Cernăuţi etc. se primesc la Agenţia de Publicitate din Iaşi Str. Mârzescu 17 cu preţurile originale ale ziarelor, fără nici un adaus.

CEREŢI PRETUTINDENI
Untdelemnul Superior Extra-rafinat
„OLIVIA"
produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri
Proprietatea „Morii Păcurari" S. A. Iaşi

Dr. E. Ghelman
Specializat la Viena
Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (Inlăturarea desfacterilor pielei fetei.
SIFILIS şi VENERICE
ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral) ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.
Consultaţiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis alături de Cinema Elisabeta

DOCTORUL
H. WECHSLER
Bôli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli şi operaţiuni de ochn
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpuşneanu 31, Iaşi

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
fost asistent privat
de operaţiuni al Prof. Halban şi medic secundar la I Clinica universitară (Schauta-Peham) de boli de femei şi faceri al. spitalului general din Viena, precum şi la alte spitale vieneze.
Specialist în Operaţiuni şi boli de femei
— MAMOŞ —
Consult. 3—5
Strada Lăpuşneanu 35 etaj Casele Berăriei ASTORIA

D-tor L. HEITEL
MAMOŞ
de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt
Boli de Femei şi Naşteri
Instalaţie specială pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m

UNT DE LEMN • DE GATIT • OLIVIA

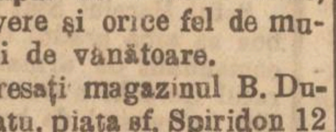
Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.
Adresaţi magazinul B. Duminicatu, piaţa sf. Spiridon 12

LIBRARIA
„UNIVERSALA"
— Str. Cuza-Voda 52 —
angajează imediat *un vânzător sau o vânzătoare,*

Ciment TURDA
15 vagoane total sau parţial livrabile prompt.
A se adresa la riar sub „Turda".

Citiţi „OPINIA

Liceul Particular de fete „M. Kogălniceanu"
Asimilat şcoalelor secundare gr. II.
IAŞI. — Str. Căpitan Păun No. 8
Curs primar şi liceal complect. Externat. Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între orele 9-12 dimineaţa şi 4 6 după amiază.
La clasa I elevele nu depun examene de admitere.
Profesori Asociaţi.

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piaţa Unirei Iaşi

Intrebuinţaţi numai
PUDRA
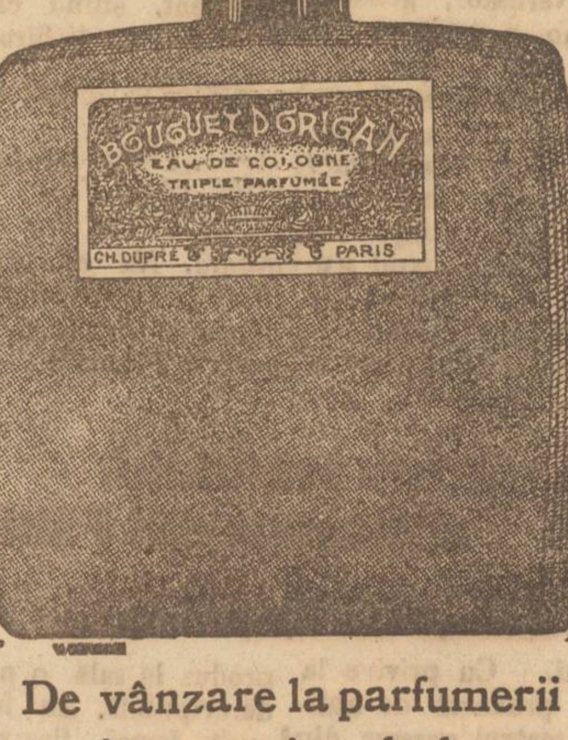

EAU DE COLOGNE
De vânzare la parfumerii şi magazine de lux

DEPURATIVUL REGENERATOR
Cel mai puternic depurativ-vegetal
SALPARILL
Cel mai puternic depurativ-vegetal
recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: guta, litează renală, boli de Piele, ecseme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.
CHEMIX S. A. Bucureşti
Depozit general pentru Moldova, Basarabia şi Bucovina, pentru toate preparativele „CHEMIX"
Farmacia Dr. KONYA — Iaşi

CEREŢI BECURI
Verfex

Ultima Oră

Italia instigă şi înarmează pe bulgari

Evacuarea Corfului -- Guvernul şi agitaţiile subversive

Bulgaria constitue o primejdie

Ea este instigată şi înarmata de Italia

Paris- Rapoarle oficiale sosite aci, arată că bandele bulgare sunt excelent organizate. Bulgaria ar fi cerut a se trimite la faţa locului o comisiune interaliată de control pentru a examina pe loc irealitatea aserţiunelor.

Interesant este că la acest demers al Bulgariei s'a asociat ministrul Italiei la Sofia, deşi se ştia că armele moăerne ale comitagiilor sunt de provenienţă italiană.

După părerea unora, Italia ar compta în Bulgaria contra concursului pe care Grecia îl are din partea Jugo-Slaviei.

*

Intr'un editorial «Le Temps» spune răspicat, că există o primejdie de război din partea Bulgariei, cu atât mai mult cu cât îndărătul Bulgariei se află Italia. Aceasta din urmă a furnizat Bulgariei 250,000 puşti 600 tunuri, 4000 de mitralieze.

Fiume manifestează pentru Italia

O stare de spirit care dovddeşte apropiata anexiune

Bucureşti. — In Fiume domneşte un entuziasm de nedescris, populaţia socotind că oraşul va reveni Italiei.

Noul guvernator, generalul Giardino, a venit cu doi colonei de stat major, Primirea a fost delirantă. Populaţia striga: „Trăiască Italia", „Trăiască Mussolini"! Publicul consideră anexiunea Fiumelui la Italia ca fapt cert.

In piaţa Romei, noul guvernator a fost salutat de autorităţi şi şefii fascişti.

Preşedintele demisionat a ţinut un discurs prin care salută pe generalul Giordino ca reprezintant al patriei, în mânele căruia poporul îşi pune soarta cu bucurie şi ataşament, ştiind că voinţa poporului va fi biruitoare.

Generalul Giordino a declarat:

— *„Ţinta va fi uşor de atins, căci Fiume este ataşat cu adoraţiune de patria mumă. Nu este putere în lume care ar putea pronunţa sentinţa de moarte pentru Fiume".*

Cum a decurs scandalul antisemit din Fălticeni

O cutie cu explozibil pusă într'o uşă, la foc. — Panica. Intervenţia autorităţilor,— Arestările.

Fălticeni. — Cu privire la scandalul provocat de antisemiţi la teatrul evreesc din sala Bayer, a'au stabilit următoarele:

In timpul spectacolului, la ora 12 noaptea, s'a pus, între cele două aripi ale unei uşi, o artificie compusă dintr'o cutie de tinichea conţinând o combinaţie explozibilă amorsată cu fitil.

La un moment dat, cutia a sărit în aer. Imediat s'a produs în sală o panică indescriptibilă. Au leşinat mai multe femei, fiecare voia să iasă mai repede şi între timp uşa a luat foc.

Din cauza proporţiilor ce s'au dat acestei întâmplări, au sosit la faţa locului toate autorităţile, pompierii şi un numeros public.

Doi cuzişti, dovediţi ca autori, au fost înaintaţi parchetului. Felix

Evacuarea Corfului

Bucureşti. — Trupele italiene au început să evacueze Corful. Două vapoare au debarcat soldaţi în porturile italiene apropiate. Autorităţile greceşti au început a fi reintegrate pe insulă.

Populaţia a făcut o manifestaţie ostilă Italiei.

*

Astăzi se întruneşte din nou consiliul Ligei Naţiunelor, în chestia conflictului italo grec.

D. Salandra a declarat că conflictul a fost definitiv rezolvat de Conferinţa Ambasadorilor, spre satisfacţia generală.

Tratativele franco-germane

Berlin — „Vorwärtz" şi „Germania" publică concomitent articole prin care se cere în mod identic ca guvernul german să numească un nou ambasador la Paris, pentru a începe tratative diplomatice rezultate cu Franţa.

Ambele ziare speră că comisiunea de reparaţiuni va conveni că ocupaţia Ruhrului scade capacitatea de plată a Germaniei.

Industria Lânei

In curînd se va deschide un atelier de scărmănat lână str. Crucei 42 (62 nou)

Excrocherii cu paşpoartele

Urmărirea d-lui Emanoil Spiegler, director la „Hollanda-America-Line"

Bucureşti.— Siguranţa din Făgăraşi a cerut Siguranţei din Bucureşti urmărirea şi arestarea d-lui Emanoil Spiegler, codirector la agenţia maritimă „Holland-America-Line", acuzat a fi excrocat numeroase persoane cu paşapoartele.

Sunt iminente 3 arestări.

*

La punctul de granită Halmi, au fost opriţi 40 emigranţi cu paşpoarte neregulate. Autorităţile au reţinut pe conducătorul lor Abraham Mayer.

Guvernul faţă de agitaţiile fasciste

Se va proceda cu rigoare Remanierea ministerială se va resimţi de această chestiune. — In jurul consiliului de miniştri care va avea loc Sâmbătă.

Bucureşti. — **In ce priveşte agitaţiunile fascisto - antisemite, ultimile constatări făcute depăşesc părerile cele mai pesimiste ale câtorva membri ai guvernului.**

Guvernul socoate mişcarea fascisto-antisemită ca o acţiune de disoluţie socială, contra căreia e hotărât a proceda cu toată rigoarea. S'a constatat necesitatea luărei unei serii de măsuri, care să trezească autorităţile la datorie.

Dovada complicităţii d-lui general Văitoianu cu lasciştii este făcută, aşa că plecarea acestuia de la departamentul internelor pare neîndoioasă. Până şi ziarul „Lupta"—care până acum a crezut altfel— a ajuns să-şi dea seamă de aceasta.

Pe de altă parte, d. Georgel Mârzescu e gata să demisioneze dacă d. Văitoianu va fi menţinut să înfăptuiască reforma administrativă.

*

La consiliul de miniştri de Sâmbătă, d. Ionel Brătianu va face primul act care va indica direcţia remanierei:

Primul ministru va reaminti colegilor săi că, încă de la constituirea cabinetului, şi-a rezervat dreptul să dispue de demisia lor. Acum situaţia politică e de asa natură încât dăinuirea guvernului e condiţionată de schimbări în structura lui.

*

Până la finele lunei, d-nii Cozma, Florescu şi Banu vor părăsi cabinetul. S'a decis şi plecarea generalului Moşoiu. Se afirmă că nu sânt excluse şi unele surprize.

Cazul d-lui Victor Antonescu

Prezenţa în Bucureşti a d-lui Victor Antonescu, ministrul nostru la Paris, este în legătură cu remanierea. D-sa a pretins să i se încredinţeze portofoliul justiţiei, dar a fost refuzat net de d. Brătianu.

D. Antonescu a ameninţat cu demisia din diplomaţie, dar d. Brătianu e decis să i-o primească. In locul d-sale va fi numit ministru la Paris d. Lahovary, actualul ministru al ţărei la Roma.

Chestia şefiei M. St. M.

Necesitatea unei continuităţi.—Recomandările făcute Regelui.— Generalul Mărdărescu nu va fi numit

Succesiunea generalului Cristescu la şefia Statului Major este foarte greu de regulat.

Regele ar preferi continuitatea în conducere. Defunctul general Cristescu a fost numit şef după ce mulţi ani fusese subşeful Marelui Stat Major.

Această continuitate n'ar fi posibilă, decât cu numirea generalului Gorschi, luminatul şi devotatul colaborator al generalului Cristescu. Generalul Gorschi n'are încă titlurile reglementare.

Şeful Marelui Stat Major trebue să aibă gradul de general comandant de armată. Generalul Gorschi n'are decât gradul de general de brigadă.

S'ar putea Statul Major să primească un şef cu grade mari, dar conducerea efectivă să rămâie sub-şefului, care ar continua a fi generalul Gorschi.

*

Ministrul de război a prezentat Regelui o listă de 4 candidaţi pentru a-şi da avizul şi a da indicaţii pentru numirea viitorului şef al Marelui Stat Major.

Lista era compusă din doi generali vechi: Mălărescu şi Stratilescu şi doi tineri: Cihoschi şi Holban.

Se pare că Regele merge cu sentimentele timpului: preferă tineretul.

Este sigur că generalul Mălărescu nu va fi numit şeful Marelui Stat Major, pentru că are prea multă nuanţă civilă.

Bandele în Dobrogea

Constanţa. — Pe şoseaua Oltina Parachioi, o bandă a oprit cât câteva ore, jefuind, pe toţi călătorii.

O altă bandă a operat pe drumul Ostrav-Constanţa. Apoi a atacat satul Cobuchi (jud. Durostor). S'a încins o luptă cu caraulele, căzând răniţi de ambele părţi.

Prefectul judeţului Durostor, în fruntea unei mari puteri, a plecat contra banditilor.

Criza averescană

Bucureşti. — Au sosit în Capitală delegaţiile averescane ale organizaţiilor din Moldova, în frunte cu d. Petre Dragomirescu, in scop de a încerca aplanarea conflictului Argetoianu — Averescu.

Cumpărăm Brillante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria Fraţii TISCHLER

IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

LA ADMINISTRATIA Fermei BADAREU

SE POATE GASI

Must foarte dulce cu 70 lei decalitr.

Fabrica „LAMPA"

— Soc. în nume colectiv —

— Iaşi Strada Sfîu Andrei No. 30 —

produce maşini pentru lămpi şi ori se alte articole presate, din tablă.

Instalaţie spacială de galvanizare, alămit şi nichelat.

Fabrică sistematică de **Pungi de hârtie**, în toate dimensiunile.

Şcoala de Arte şi Industrie Casnică

sub Direcţiunea

D-nei Eleonora Lohan

maistră titulară la şcoala Normală de fete „Mihail Sturza"

Infiinţează cu începerea anului şcolar noi secţii de specializare, dând o mare dezvoltare cunoştinţelor de Industrie casnică. Se primesc absolvente ale cursului primar, cari vor urma: în primul an, cursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare şi ultimii 2 ani, practică în atelier.

Elevele fără cursul primar complect sunt primite ca practicante.

Şcoala dispunând de maistre recunoscute, va funcţiona cu următoarele secţii: esătoria, sericicultura, filatura, arta chromatică (vopsitul), ţesatura de covoare, broderia naţională, arta decorativă, ţesatura artistică (alesetură,) împletituri, cartonajul şi gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetică, istorie, geografie, comptabilitate, desemn şi caligrafie, arta decorativă şi desemnul industrial.

Absolventele cu diplomă sau certificat de absolvire şi cu aptitudini didactice, vor fi propuse Ministerului ca maistre de industrie casnică pe lângă şcoalele primare de fete urbane sau rurale, iar cele cu certificat ce practică, vor obţinea din partea şcoalei, rezboae de ţesut şi alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li se şi fonduri iniţiale pentru deschidere de ateliere.

Se primesc până la 1 Octombrie a.c, înscrieri în orice zi, între orele 2-4 p.m. la secretariatul Scoalei în Str. Costache Negri (Ograda Bisericei Barboi).

BLANARII

de la Cassa

ALTER DAVID S-sor

se găsesc de vânzare la firma

LUPU JACOBY & C-ie

în strada Ştefan cel Mare No. 48, vis-a-vis de Banca Iaşilor.

SEZON PENTRU SOBE TERACOTE

Comandaţi-le din timd spre a se obţine reduceri la firma **I. ZLATOVICI**

Iaşi Str. Sărărie 12 Bis

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

ANUL AL XIX No. 4893 — 2 lei NUMARUL — DUMINICA 23 Septembrie 192

Biblioteca Universității Loco
REDAC
(IAȘI. — STR.
TELEFON No. 200

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

O epocă meschină

Lumea e mai nêastîmpărată ca oricînd. Pe întreg pământul popoarele agită sgomotos, în sînul lor grupări felurite se ciocnesc și se frămîntă. Niciodată nu s'a cheltuit atâta timp și energie pentru acțiunile de massă; în istoria omenirii, nu se mai pomenește nicăeri o vreme cu atâția avocați, oratori și profeți mulțumiți de prezent și încîntați de viitor. S'ar părea că trăim într'o epocă de activitate rodnică, de transformare a energiilor în creații și a timpului în construcții.

Din nenorocire, toată larma oamenilor din ziua de azi este înșelătoare. Pretutindeni se vînturâ idei învechite; activitatea conducătorilor de azi amintește melancolicul gând al lui Hamlet: vorbe, vorbe, vorbe...

In urma războiului nu s'a ridicat, așa cum era de așteptat, o omenire nouă, îmblînzită prin nenorocire, însetată de pace și idealism, ci au ieșit la lumină chipuri lacome și nemiloase, bancheri și bandiți de toate categoriile, paraziți pro pereză pe cadavrul unei civilizații și unui suflet pentru totdeauna îngropate în măcelul general.

Ce înseamnă, în ultimă analiză, cearta neamurilor din Europa de azi? Franța vrea să gâtue pe vecina sa Germania și întrebuințează pentru aceasta cele mai drastice mijloace cămătărești. Toată elocvența discursurilor d-lui Poincaré și toate finețele presei pariziene nu fac decât să dovedească același lucru, într'o firmă mai elegantă. Germania, condusă de o mână de capitaliști interesați și-a părăsit vechea ei tradiție de muncă și corectitudine, pentru a se aventura într'o ruinătoare operație valutară. Anglia nu poate să se hotărească între pace și dezordine. Italia și Spania s'au pus de bună voe sub regimul cazon. Cam același vânt bate și în țările balcanice.

In toate părțile domnește un spirit reacționar, de un egoism feroce. Nici o idee superioară, nici o pornire generoasă nu găsim în tristele agitațiuni populare și mai puțin încă în acțiunile guvernelor.

Nu-i nimic analog în pornirile lumii de azi cu acele elanuri superioare care ne-au dat secolii de aur. Ne-am depărtat nespus de mult chiar de mentalitatea veacului trecut, care s'a desăvârșit într'un spirit științific curat, semănător al pacifismului și umanitarismului. Privită într'o lumină, nepărtinitoare, epoca noastră apare ca o epocă meschină, cu zeități împintenate și aspirații negustorești. E prea mult cabotinism și orbire în ceftina ngâmfare a oamenilor de azi. O schimbare pare absolut necesară. In ultimul timp, forțele superioare ale Naturii au vrut parcă să ne dea un avertisment, arătându-ne în insulele răsăritului îndepărtat, cât de șubredă este puterea omenească și ce ușor se poate preface în cenușă și mormânt.

Trebue să ne regăsim sufletul pierdut să ne ridicăm ochii spre un cer înalt și senin, unde nu ajunge pulberea ridicată de zvârcolirile veacului țintuit în tină.

I. L.

A se ceti ULTIMA ORA

Ancheta contra fascismului

— Situația delicată a unor miniștri —

Ziarul nostru a informat exact și la timp pe cetitori despra alarma pe care în sfârșit d. Ionel Brătianu a resimțit-o față de primejdia reală a unei organizații fasciste clandestine. Am arătat că primul ministru s'a convins de exagerările acestui fascism și infiltrațiunile lui în armată, ceia ce înceta să mai ajute la nevoile de diversiune ale guvernului și tocmai îi săpa autoritatea odată cu forma actuală de guvernământ.

Am fost perfect informați și am pus în cunoștință pe cetitori de hotărârea d-lui Brătianu de a-și schimba atitudinea și a recurge la reprimări energice. Hotărîrea a început a fi pusă în practică, fapt care a dus la descoperiri senzaționale și poate chiar neașteptate de majoritatea miniștrilor.

Firește, guvernul e alarmat Dar se pune imediat o întrebare: ce a devenit situația ministrului de interne, înalt funcționar în stat, care nu numai că nu și-a dat seamă de chestiile grave pendinte de resortul său dar, după cum se știe destul de bine, nu și a precupețit simpatia pentru acțiuni dezordonate?

Ce a devenit situația ministrului de instrucțe publică, care nu și-a dat nici o osteneală să zădărnicească tulburările în Universități?

Ce a devenit situația ministrului de războiu care n'a știut să-și supravegheze subalternii și să le menție spiritu de disciplină?

Descoperirile făcute în chestia fascismului zdruncină în primul loc autoritatea guvernului și face imposibilă situația mai multor miniștri. Aceasta e problema principală care se pune.

INSEMNARI

Noțiunea „pericolului social"

Ziarul „Viitorul" publică următoarea mărturisire brutală:

„Nebunia individuală a narcoticelor tinde să se generalizeze. E un pericol social, pentru că nimic nu se întinde mai repede decât pofta de a avea cel puțin în vis o altă viață mai bună decât cea tristă de azi"!

„Ați văzut?

Războiul a făcut simțitoare progrese în ce privește concepția asupra ordinei burgheze și organizării sociale.

Până acum, oligarhia pumnului și a banului (adică Brătienii) aveau dreptul la bunătățile pământului. Ale lor băncile, fabricele, societățile, minele, ogoarele; ale lor puterea și onorurile; pentru ei poliția, jandarmeria, armata; ale lor plăcerile, desfrâul și abuzurile. Iar pofta norodului nefericit, de a-și stabili în lumea aceasta, un drept concret la o viață mai bună, a fost decretată „un pericol social"! In acest spirit oligarhia și-a făurit un scut legal.

Acuma pășim cu voinicie mai departe. Norodului nu-i este îngăduit *nici macar în vis* să pofticească o viață mai bună. La căpătâiul fiecărui om Brătienii vor instala câte un jandarm, ca să surprindă — după vorbele înșirate în somn — delictul himeric al dezmoștenitului norod. Orice fantezie onirică de mai bine, va fi crunt reprimată, ca „un pericol social"!

Oligarhia ne fură și visurile...

R.

ACTUALITAȚI DIN AFARA

Un sindicat original.— Sindicalismul este la ordinea zilei și câștigă câte odată aderenți neprevăzuți. Ziarul parizian „Le Matin" anunță de curând, după o telegramă primită dela unul din corespondenții săi, că în Turcia s'a format un sindicat al eunucilor. Ei strigă, cu glasul lor ascuțit, că a venit vremea unei acțiuni mai virile. Situația lor, niciodată de invidiat, ajunge din zi în zi mai ingrată: din cauza noilor moravuri introduse de Turcia jună, eunucii sunt amenințați de șomaj. Sinuciderile se fac din ce în ce mai rare.

Victimele cataclismului din Japonia.— După recensământul făcut la 8 Septembrie de prefectura de poliție, numărul morților la Tokio este de 60.000; numărul răniților îngrijiți de biurourile de asistență publică este de aproape 500.000. Victimele din Yokohama sunt aproape 110.000.

Dintre cei 3000 europeni și americani care locuiau în Yokohama au murit vre-o sută, din care 50 englezi și 20 americani.

VIAȚA POLITICA

Remanierea ministerială

— Cum se va face. — Semnificația ei. Militarii din guvern.— Răspunderea guvernului în agitațiile din țară —

Presa se ocupă, în unanimitate, de chestia remanierii După multe planuri de remaniere, prefăcute din lună în lună și amânate veșnic,—d. Brătianu s'a hotărât, însfârșit, să-și primenească cabinetul.

Câțiva miniștri vor trece de la un minister la altul,—conform strategiei d-lui Brătianu de a nu crea specialiști. Șeful guvernului, bănuind că unii miniștri au început să se deprindă puțin cu lucrările ministerului respectiv, îi mută la departamente nouă. Cu chipul acesta, guvernul liberal nu are niciodată miniștrii indispensabili. Voința șefului este liberă să-i mute pe miniștri în voe, și fără pagubă pentru țară, ca pe niște soldați de plumb.

Remanierea așa cum este proectată,—departe de a da satisfacție opiniei publice: ceiace ar fi avut loc, dacă remanierea s'ar fi bazat pe principii și curente, nu pe chestii de persoane, —aranjează doar situația internă a partidului liberal, în vederea deschiderii Parlamentului. Oricât parlamentul ar fi numit, guvernul trebue să țină samă și de voința lui. Parlamentarii sunt mai independenți supt regimul votului universal, de cât supt regimul colegiilor restrânse. Pe-atunci—numirea era totul. Astăzi mai vor ceva pe lângă numire: cultivarea colegiului sau violarea urnelor —operații care cer, una: muncă... alta, risc.

*

Totuși remanierea are încă un sens.

Vor ești din guvern poate trei generali: d nii Moșoiu, Mărdărescu și Văitoianu. Aceștia au condus cele mai importante ministere pentru vremurile de față: Comunicațiile, armata, internele. Rezultatul? Il vedeți cu toții. Niciodată trenurile n'au fost mai insubordonate: au sărit de pe șine, au apucat în gări pe alte linii, s'au ciocnit pe câmp, în stații, la curbe și pe loc drept... Podurile s'au prăbușit...

Niciodată în armată n'au pătruns, până acum, curente nesănătoase. Presa din București spune că și d. Ionel Brătianu este exasperat de situația morală, creată de d. Mărdărescu—la departamentul d sale. Și nu numai la acest departament dar în armată chiar.

Niciodată n'au fost atâtea tulburări în țară, tolerate și ineu rajate chiar de d. Văitoianu.

Aceste trei exemple sânt de a juns. Militarii din guvernul liberal n'au fost la înălțimea situației. Guvernarea unei țări este mai grea decât mușchiul a opt oameni - după reglement.

*

Privirile primului ministru cad, cum e și natural, asupra ministrului de Interne. Hotărârea d-lui Brătianu a fost luată. D. Văitoianu se duce—ca vinovat de starea anarhică din țară. Acesta-i un lucru recunoscut de guvernanți. Greutățile încep în alegerea urmașului. D. Ionel Brătianu ar vrea să ia internele — ca să pună capăt agitațiilor—dar d-sa fuge de muncă. Se caută deci un ministru de Interne, muncitor și energic—ne-antisemit și ne-fascist.

Guvernul se desolidarizează de d. Văitoianu — îl aruncă chiar peste bord — și se gândește la un succesor cu vederi opuse d-sale. Pocăința și măsurile lui sânt însă târzii.

D. Văitoianu de un an încurajează mișcarea antisemito-fascistă de aici. Toată lumea o știe. Guvernul, până acum, n'a aflat nimic? Deși d. Brătianu se debarasează acum de d. Văitoianu, d-sa poartă întreaga răspundere pentru faptele de până acum ale ministrului de Interne. Adevărul acesta-i. Guvernul a tolerat agitația din țară, ca o diversiune... dar, văzând că lucrurile nu se mai termină și că, dimpotrivă, se agravează—s'a hotărât să întoarcă foaia. Sau, cel puțin, așa pare. Din acest punct de vedere sacrificarea d-lui Văitoianu, care-i un mr bine pentru țară, nu-i un gest cavaleresc din partea premierului român.

Dar d. Brătianu nu-i deprins cu astfel de gesturi. **Rep.**

FAMILIA REGALA IN IAȘI

cu prilejul expoziției agricole

Comitetul expoziției agricole, s'a întrunit ieri în ședință plenară.

*

D. general Gherculescu, a făcut o expunere a demersurilor făcute la București, care au obținut un deplin succes

S'a obținut în primul rînd asigurarea că familia regală va veni la Iași, însoțită de mai mulți domni miniștri.

Deasemenea guvernul a acordat ajutorul promis.

Deschiderea irevocabilă a expoziției, va avea loc în ziua de 27 Septembrie.

Solemnitatea dureroasă la Atena

Onorurile pentru victimele atentatului de lîngă Ianina — Consternarea grecească — Serviciul special telegrafic al „Opiniei"

Atena.— Cu prilejul ridicărei victimelor atentatului de lângă Ianina, a avut loc la catedrala Saint-Denise o stranie ceremonie, într'o atmosferă încărcarcată și nervoasă.

Miniștrii greci, vădit impresionați, încercau să-și păstreze demnitatea. Președintele consiliului Gonatas avea figura congestionată și înfățișarea umilită. Patru miniștri purtau marea ținută militară și toate decorațiile.

Ceremonia a durat numai câteva minute. Corpul diplomatic era așezat în fața colonelului Gonatas. Ministrul italian Montagna, cu aerul grav, cu capul ridicat, era înconjurat de numeroși ofițeri italieni încărcați cu decorațiuni și manifestând o evidentă nervozitate.

D. Montagna nu saluta pe nici unul dintre miniștrii care intrau sau ieșeau.

Înăuntrul catedralei se mai aflau câțiva italieni din colonie și aproximativ cincizeci de greci curioși.

In fața catedralei, pustii, au luat loc numai automobilele oficialității. Onorurile au fost date numai de zece jandarmi.

Catafalcul din mijlocul bisericii era împodobit cu drapelul italian și cu palmi splendizi.

Slujba a fost oficiată de nunțiul papal.

Nu s'a ținut nici un discurs. Solemnitatea a durat în total o oră.

Tot timpul, corpul diplomatic a observat pe președintele Gonatos, care stând în bancă, avea figura unui condamnat.

La sfârșit, diplomații au ieșit întâiu, apoi au urmat membrii guvernului. Această ceremonie s'a terminat la orele unsprezece.

*

La orele zece, flota aliată a apărut la Falero. La zece și jumătate, vapoarele s'au înșirat la stânga escadrei grecești. In total erau opt vase italiene, având în frunte

(Continuare în pag. II-a).

„Natalka din Poltava"

Inceputurile literaturei culte ukrainiene

Mica trupă de reviste înjghebată în Iași, sub denumirea „Paradis", și-a încheiat activitatea în staginea aceasta de vară, cu operata „Natalka din Poltava", recomandată pe afiș ca „cea mai frumoasă operetă ukraineană".

Publicul ieșan fusese deprins, în cursul anilor, cu vioiciunea, antrenamentul, veselia reprezentațiilor lirico-coreografice ale trupelor malo-ruse (ukrainiene) de operetă, date în turneu de câteva ori pe scena Teatrului Național. Și trupele și repertorul malo-rus se arătaseră vrednice de laudă, așa că ieșenii au venit la „Natalka din Poltava" cu convingerea de a se înveseli și a se distra.

In schimb, însă, spectatorii s'au ales cu o deziluzie împinsă până la indignare. Li s'a părut „Natalka" o stupiditate desăvârșită, o bătae de joc îndrăzneață. Și spectatorii se întrebau cum de-i posibil ca ukrainienii, care posedă o literatură apreciabilă, să producă lucrări ca „Natalka", ba încă s'o considere pe aceasta ca „cea mai frumoasă operetă" a lor?

Unii spectatori s'au grăbit să-și dea răspunsul că—probabil — administrația „Paradisului" a făcut reclamă deșanțată „Natalkăi" și că în realitate operata nici n'ar fi luată în seamă—poate chiar fi ignorată—în Ukraina.

Noi înțelegem deziluzia publicului ieșan, dar nu-i dăm dreptate.

*

Publicul a cetit pe afiș că „Natalka din Poltava" este scrisă de I. Kotliarevsky. Alte indicații n'a mai avut, și nici nu i s'a părut interesant să le aibă.

Dar tocmai aici stă tot interesul chestiunei.

Ivan Kotliarevsky a trăit și a scris la sfârșitul veacului al XVIII lea și începutul veacului al XIX-lea (până la 1831). In timpul lui, limba ukraineană abia se emancipase de sub dominația limbei rusești (moscovite). Kotliarevsky a fost primul scriitor ukrainian original și un principal făuritor al limbei literare malo-ruse. Lucrarea lui satirică „Eneida travestit" a avut mare însemnătate și succes pe vremea aceia, și constitue un interesant obiect al istoriei literare ukrainiene.

Scrind „Natalka din Poltava", Kotliarevsky aproape dibuia în câmpul limbei literare și făcea inovație, sau mai bine zis punea temelia literaturei culte malo-ruse, pompând din spiritul poporului său și primind totodată influența literaturei moscovite (Karamzin).

In asemenea condițiuni și pentru vremea aceia, cum putea fi deci „Natalka din Poltava"? Desigur, o lucrare extrem de simplă, naivă și numai de un interes local și temporar. Autorul a biciuit foarte blajn moravurile compatrioților lui, și a stăruit tocmai să li evidențieze blândețea și bunătatea, mărinimia și statornicia. Cât privește patima beției pe care autorul o acordă din belșug personagiilor sale, se știe că în Rusia această patimă nu-i privită ca un defect.

„Natalka" interesa foarte mult pe ukrainieni, mai ales pe ukrainienii de la 1800. Li se vorbea de Poltava războinică, de suedezi, de Petru cel Mare, de Mazeppa și ofițerii lui, Iskra și Cociubei. Li se vorbea de vitejia căzăcească și de viața simplă și patriarhală a boerilor ruteni legați strâns de viața norodului.

Dar firește că, pentru vremea noastră „Natalka din Poltava" nu mai poate fi decât o învechită naivitate (întocmai ca vodevilurile și comediile lui Alecsandri, pentru moldovenii ciopliți, de astăzi); o naivitate în fond, înscenată stângaci și pusă pe o muzică adevuată naivității libretului.

*

Pentru Ukraina, „Natalka din Poltava" nu mai are astăzi decât un interes istoric. Ea nu se mai joacă probabil decât la festivalurile naționale rutenești (ca la noi „Cinel-Cinel").

Cu atât mai puțin, deci, se potrivește jucarea „Natalkăi" în traducere românească, ba în-

(Continuare în pag. II-a)

Cinema MODERN Astăzi în Matineuri la 3, 5 jum. și seara la 9 jum.

Premieră — Triumfala Capo-d'operă Foaneză — Opera complectă 8 acte

Marele tragedian Francez, celebru din *Gânditorul* Le Panseur **D-l ANDRE NOX**

apare în celebra dramă

CRIMA LORDULUI SAVILLE

Monumetala dramă modernă după celebra scriere a nemuritorului romancier Englez **OSKAR WILDE** autorul capo-d'operei Salomeea. — Spetacolul mai cuprinde: **Fatty Ghinionist** splendidă Comedie nouă, precum și cea **mai nouă actualitate**

Flota italiană în Marea Egee

Cinematografiere autentica luată la fața locului acum 10 Zile

Sala SIDOLI **Celebra trupa izr. din Wilna**

Wilnaer - Truppe

sub direcțiunea d lui I, Goldenberg, artistul răsfățat al Iașului

sosește în orașul nostru și va da prima reprezentație

Marți 25 Septembrie 1923 - - - - cu piesa

Greu să fii evreu!

Cele mai distinse elemente teatrale. — Detaliile pe afișul zilei

giletele se găsesc de pe acuma la Cassa Teatrului Sidoli.

Studentă de confesiune mozaică în ultimul an al facultății de științi dorește a da meditație la elevi ai cursului secundar. A se adresa la ziar sub C.W.

Se caută o casierită. A se adresa în str. I. C. Brătianu No, 132.

Domnișoară tânără cauta post de practicantă sau casieriță. A se adresa la ad-ția ziarului.

PUBLICAȚIE

Zemstva Jud. Cetatea - Albă

In conformitate cu art. 70 și următor din Legea Contabilității Publice, se publică spre cunoștință generală că în ziua de 18 Octombrie 1923 se va ține licitația publică în localul Uemstvei Jud. Cetatea Albă pentru vinderea medicamentelor din Depozitul farmaciei Zemstvei.

Valoarea totală a acestor medicamente este de lei 462,286 (patru sute șasazeci și doua mii două sute optzeci și șase lei). Vânzarea se va face în 5 loturi sau în total.

Cantitățile pe categorii și condițiunile se pot vedea în orice zi de lucru la cancelaria Zemstvei la ora 9 — 1 dimineață și 5—7 post mer.

Licitația se va ține în fata Comisiei Interimara a Zamstvei la ziua fixată și se închide la ora 11 a.m.

Concurenții vor depune garanția legală.

Adjudecarea se va pronunța imediat, iar predarea se va face conform art. 81 din Lege.

Președinte *A. Widmer*

Vând imobil mare în centrul Targului Ștefanești Jud. Botoșani. Informațiani *Osias Goldman* Ștefanești, sau proprietar *Martin Segall*, Str. Triumfului 88, București.

Consiliul de Răsboiu Iași

dorind a cumpăra pentru biblioteca sa cărți de drept penal precum: Volumele de *Garraud, Blanche, Dalloz, Garçon, Tanoviceanu* etc., roaga pe cei care doresc a le vinde să-i comunice fie prin scris, fie prezentându-se chiar cu volumul la acel consiliu, în ori ce zi de la ora 9—12. 2

De ocazie

se vând 20,000 vițe, producători direcți. Str. Săvescu 14.

FIRME

cu prețuri pe jumătate

pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX

Str. Costache Negri 58

BANI CAUT

pentru plasat în ipoteci rangu

M Șerbănescu

67 Strada Cuza-Vodă.

Mașină de scris

de ocazie, în bună stare de funcționare se caută.

A se dresa la ziar.

Desinfectarea **caselor și a grajdurilor numai cu creolină**

(originală Pearson)

Introdusă de 30 ani

De vânzare pretutindeni.

Păziți-vă de imitații și contrafaceri.

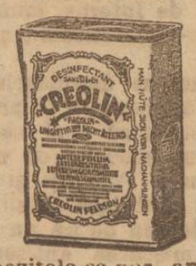

numai în tinichele ca aceasta.

Depozitele se vor anunța prin afișe speciale. singurii fabricanți: *William Pearson & Co.* Ges. m. b. H. Creolin-Werke Wien I.

PBLICAȚIE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de Luni 24 Septembrie a. c. orele 11 a.m. se ține în localul Magaziei de Materiale E. C. F. R. din gara Iași, licitațiune publică pentru vinderea următoarelor efecte:

1) 9 bucăți cojoace.
2) 100 penechi bocanci.
3) 25 „ crâmbi bocanci.

Adjudecătarii vor depune 50 la sută din valoarea ofertelor ca garații provizorii totodată cunoscând că taxa de înregistrare de 55 la sută și 1 la suta, cifra afacerilor privesc tot pe Donmia-Lor.

Direcțiunea II Regională C. F. R. Iași. No. 47524

Capital-ipoteci

Cine dorește a-și

plasa capitalul în ipoteci

de rangul I sau cu alte garanții serioase, *cu maximum de rentabilitate;* **cine dorește să se împrumute** în condițiuni prielnice și avantajoase să se adreseze.

M. Șerbănescu

Str. Cuza Vodă 67, (Palatul Camerei de Comerț) între orele 10—12 dim. sau 4—6 după amiază.

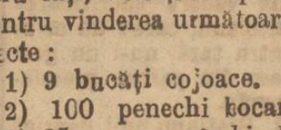

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de muniții de vânătoare.

Adresați magazinul B. Duminicatu, piața sf. Spiridon 12

LIBRARIA „UNIVERSALA“

— Str. Cuza-Vodă 52 —

angajează imediat *un vânzător sau o vânzătoare,*

Ciment TURDA

15 vagoane total sau parțial livrabile prompt.

A se adresa la ziar sub „Turda“.

Pungi de hârtie

preț redus

vinde prompt Fabrica

„COMAG“

București str. Lucaci 119

D-tor L. HEITEL

MAMOȘ

de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt

Boli de Femei și Nașteri

instalație specială pentru

Băi Electrice

Str. Săulescu 2

(alături de Biserica Talpalari)

Consultațiuni 3—6 p. m.

Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

DOCTORUL

Jacques Goldner

Boli interne și de copii

Cons. 2 - 4 d a.

Iași Str. Mărzescu 17, etaj

Dr. N. P. BALAN

Medic secundar a clinicei medicale. Șef de lucrări a facultății de medicină, reîntors din străinătate își reia consultațiile de

BOALE INTERNE

Consult 1—3 p m.

Iași — Str. Păcurari 56

Dr. MEDIC

Hans Wohlgemuth

Iași str. Ștefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies

După o practică de mai mulți ani în clinicele din Leipzig, Breslau și Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iași.

Specializat în boli interne, Mamoș, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.

CONSULT 9—11, 3—5.

Norocul unui sătean

El câștigă 100.000 lei la loteria expoziției agricole din Iași

Se știe că de către comitetul expoziției agricole, s'a înființat o loterie de bani, autorizată de ministeri. Biletele se găsesc în niște plicuri închise și se vând cu doi lei plicul.

Cam lâncezise loteria în ultimul timp, — nu eșise la iveală un câștig mai mare.

*

Eri, pe când comitetul expoziției se găsea în ședință plenară, se prezintă sfios un sătean și adresându se d-lui Rusovici, îi spuse că are niște bilete de loterie și ar dori să știe, dacă au câștigat ceva.

Scoase două plicuri și le prezintă casieriei. Plicurile fură deschise și se constată că nu sunt câștigătoare.

*

— „Mai am un bilet — zise sătenanul,—și scoase din brâu un al treilea plic.

Plicul fu deschis,—și de astă dată se constată că biletul e câștigător al unui lot mare de 100 000 lei.

De prisos să mai spunem cât de mare a fost bucuria sătenanului.

*

Fericitul câștigător e un sătean din Fălciu, care venise întâmplător prin Iași. *D.*

Opinia în Țară

SAVENI

Proces de specula. — In fața judecătoriei de pace din localitate a avut loc Vineri 14 Septembrie c. judecarea procesului de specula intentat de cetățeanul Brânzeiu, comerciantului A. Mișeloiei.

D. Brânzeiu a dat în judecată pe acest comerciant pentru motivul că a refuzat să vândă miere de albine.

In urma constatărei făcute de delegatul judecătoriei, d. dr. Galan că faptele sunt întradevăr astfel cum le prezintă reclamantul judecătorul d. l. Botez a dat curs reclamațiunei.

In urma pledoariei d-lui avocat Tomaziu din Doroboiu, din care reiese că n'a fost refuz intenționat și nici sustragerea de marfă pentru a o vinde cu preț mai scump ci amânarea de vindere pentru motive serioase.

A Mișeloiei a fost condamnat numai la o amendă de 5000 lei.

B. Rodisi

BALUȘENI—(Botoșani)

Spargere și agresiune. — In noaptea zilei de 16 Septembre pe când flăcăul D. Chihaie din satul Mănăstirea-Doamnei, se afla în casa logodnicei acestuia anume Ravelca a Irinei, din numitul sat, necunoscuți făcători de rele au atacat casa cu petre și ciomege, spărgându-i ferestrele.

Adoua zi, tatăl fetei, Ion a Irinei, presupunând ca autor al acestui atac pe flăcăul Gh. a Nițoaiei, însoțit de guardul satului sa dus acasă la acesta din urmă, bătându-l îngrozitor.

Postul de jandarmi respectiv cercetează.

Timpul, se menține secetos, din care cauză arăturile pentru grâu se fac cu anevoie.

HARLAU

Matchurl de Foot-Ball. — In cursul acestei săptămâni au avut loc trei matchuri foarte interesante de foot-ball.

Primul match între Hârlău și Botoșani cu rezultatul 2 0 în favoarea Botoșani.

Al 2-lea match public între Botoșani și Maxut. Rezultatul 1-1, și ultimul între Podul-Iloaei și Maxut cu rezultatul 7-2 în favoarea Maxutului.

Radis

ECOURI

— D-nii institutori precum și Instituțiile școlare se bucură de rabaturi speciale cumpărând cărți de școală și material didactic numai dela „Librăria Universală“ str. Cuza-Vodă 52 vis-a vis de Casele Braunștein.

— Se caută o coafeuză bună. Se preferă să cunoască și manicura. A se adresa la d-na Nicodim, stradela Banu 3.

— Răspuns d lui A. C. Cuza la articolele din Naționalistul, va apare în *„Studii și Critice“* de Carol Drimer.

Inaugurarea cercului cultural „Vasile Lascár“

In fața unei numeroase asistențe, compusă din parlamentari, magistrați, profesori și preoți, au avut loc azi dimineață inaugurarea cercului Cultural „Vasile Lascar“ și al Casei de economie, „Armonia“ înființate de brigada de siguranță din localitate.

După un serviciu religios, vorbesc d-nii Măcelaru și Leahu, arătând scopul cultural și de economie, al celor două instituții.

D. Leahu, apelează către prefectul de poliție, de a ruga pe d. ministru Mârzescu de a da sprijin acestor instituții.

D. Manciu, prefect de poliție, zice că e autorizat de d. ministru Mârzescu, de a-i scuza lipsa, însă cu asigurare că va da tot sprijinul posibil.

D. Manciu, mai spune că și personal va da tot sprijinul său, dorind ca polițiai să ajungă o a doua magistratură.

Urmează o agapă colegiala.

Ecoul Ruhrului în România

— Milioanele de mărci ale Principesei Olga Sturza. —

Principesa Olga Sturza, sub impresia probabil a părerilor celor ce o înconjoară, a dat ordin lui Dresdnerbank să-i cumpere la cursul de 40 bani marca, 3 000.000 mărci.

Ordinul a fost executat. Mărcile au fost trecute la depozitul Principesei. Astăzi mărcile nu fac nici cât taxa pentru depozit.

Sub o altă impresia probabil, Principesa s'a gândit să facă un fericit, cu o ruină. Crezând că Germania va trebui să plătească la un curs rezonabil mărcile în posesiunea cetățenilor francezi, a dăruit milioanele de mărci din depozit camerierului său, om foarte devotat, cetățean francez.

Principesa a dat ordin la Dresdnerbank să scoată mărcile din depozitul său și să le treacă într'un depozit nou indicând numele cetățeanului francez, camerierul său.

Dresdnerbank a răspuns cu scuze Principesei, că nu poate face operația cerută, pentru că Băncile germane nu fac nici o operațiune, de nici o natură, cu supușii Franței.

Serbarea patronului societății „Frăția“ a chelnerilor

Astăzi dimineață, soc. „Frăția“ a chelnerilor din Iași, și-a serbat patronul.

La ora 10, chelnerii s'au adunat la sediul societății de unde, în frunte cu muzica militară, s'au dus la templul Neuschotz. Acolo s'a oficiat un Te-Deum și s'au înălțat rugăciuni pentru Rege și Familia Regală. In urma s'a oficiat un parastas pentru chelnerii creștini și evrei morți în răboi.

De aici, chelnerii au plecat în aceiași ordine la biserica Prapadoamna din Păcurari, unde deasemenea s'au oficiat un Te-Deum și un parastas.

La ora 11 și jum. a avut loc o recepție în sala Societății de gimnastică, și o gustare, unde s'au rostit cuvântări ocazionale.

Citiți ziarul Opinia

INFORMAȚII

Aflăm din sursă autorizată, că congresul studenților basarabeni, care trebuia să aibă loc la Iași, se va ține a Bucureștl în zilele de 28 și 29 Septembrie a. c.

Autoritățile cărora li s'a prezentat o delegație la Centrului general al studenților basarabeni au autorizat ținerea congresului.

x La juratí.— Eri s'a judecat la curtea cu juri omorul săvârșit în satul Prisacani, în luna Decembrie anul trecut, când Gh. Dăscălescu ocnaș deabia reîntors dela Tg. Ocna a omorât cu trei lovituri de cuțit pe V. Popa fruntașul satului.

Apărarea a fost susținută de către d-nii avocați, Omer Popovici, Petrea și Ciolan.

Curtea după deliberare de o oră, aducând un verdict afirmativ, condamnă pe Dăscălescu la 15 ani muncă silnică și 30 mii lei despăgubiri.

x Expoziția anuală de vite în Iași, ce urma să aibă loc Duminică, a fost amânată pentru 27 a lunei, și se va ține pe platoul de lângă expoziția agricolă.

x Complectându-se corpul didactic, de azi au început examenele de admitere la gimnaziul din Tg. Frumos.

x *Școlare.*— Inscrierile la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu“ din Iași str. Carol 23, se fac în orice zi între orele 4-6 p m. Taxele sunt cele dela ciasele paralele dela școlile Statului.

Elevii nu dau examen de admitere în cl. I-a, școala fiind asimilată cu școlile statului.

Regulamentele în privința purtarei, frecventărei și promovărei elevilor sunt cele dela liceele statului.

TEATRALE.— Primele reprezentațiuni ale teatrului național, au fost fixate, după cum urmează:

Sâmbătă 22 Septembrie, seara, prima reprezentație cu „Silvina Doamna“.

Duminecă, în matineu „Don Cezar de Bazac“ și seara „Silvina“.

*

La teatrul Elisabeta au loc ultimele reprezentațiuni ale trupei israelite, cu d-nele Feinman, Adler și d-nii Goldsmith, Buzatt și Feningstein. Luni trupa părăsește localitatea.

*

Incepând de Marți, debutează la teatrul Sidoli, incomparabila trupă din Vilna. Debutul e cu piesa „Greu să fii evreu“.

Criticii marei prese din Capitală, au fost unanimi în a recunoaște superioritatea artistică a acestei trupe. E așteptată cu nerăbdare de populația israelită.

*

Se anunță apropiata sosire în localitate, a unui ansamblu în frunte cu artiștii d-na și d-Sturza-Doria și cu concursul genialului copil Mica Lola, în vârstă de 5 ani numai, care a uimit Capitala, prin jocul ei desăvârșit.

Pentru inscrierea la *Liga Drepturilor omului* a se adresa *d-lui Carol Drimer Iași.*

Liga culturală Morris Rosenfeld anunță că-și reia activitatea întreruptă din cauza reparării localului, anunțând pentru Sâmbătă 22 Septembrie ora 9 seara o ședătoare literară-artistică în localul școalei „Wachtel“.

Germanii de după război

Incercarea unui biurou de cadastru

Pățania d-lui inginer Swiecinschi

România și Hotentoția

Germanii de după război nu mai samănă cu cei dinainte de război. Ei se asimilează mult mai ușor.

D. inginer Swiecinschi a întemeiat un biurou technic pentru măsurători și lucrări de cadastru, în vederea executărei expropriérilor. Pentru această întreprindere, a angajat 10 germani din Austria, ingineri titrați, cu contracte în regulă.

Au sosit toți în țară pe socoteala directorului întreprinderei.

Au început prin a cere mari avansuri și după ce le-au încasat, au plecat la locul lucrărei distribuite. Aci s'au pus pe trăitele și petrecutele, natural din primul avans.

Au urmat apoi intervenții presante pentru al doilea avans, care a avut aceeași soartă ca și cel dintâiu.

Scurt timp după refuzul unui al treilea avans, d. Swiecinschi s'a trezit, de la șase dintr'ânșii, cu corespondențe sarcastrice, de peste granită, pe care o trecuse deși pașapoartele le lasase în mâinile d-lui Swiecinschi.

Unul dintre acești ingineri austriaci, probabil rămas încă cu apucăturile de pedanterie ale germanilor și care nu se pusese pe petreceri și nu luase de cât un mic avans, i-a trimes d lui Swiecinschi o justificare cu documente.

Acest inginer declară că a plecat pentru că viața în România este mai rea decât în Hotentoția. La gazda din satul Țuțora, unde îl plasase patronul, plătea 30 lei pe zi pentru dormit, dar îl culca pe prispă. In casă nu putea închide ochii de purici și alte insecte. Acte de la primărie alăturate la justificare:

Plătea 50 lei pentru un pui mic fript, dar nu putea căpăta pâine, oricât ar fi plătit. Plătea 5 lei un ou sau un pahar de lapte, dar nu i se dădea totdeauna.

Unul din aceiași serie de ingineri, de mai sus, după două avansuri s'a mutat la Hârlău la pădurile d-lui Fischer care l'a plătit mai bine, plus că a flase de Cotnari și Deleni.

Ultimele Informații

▲ Piața valutară. — *Leul a cotat ieri la Paris 7 90.*

Devizele în capitală au notat :

Francul francez 12,75 ; francul elvețian 38 75 ; lira engleză 997 ; dolarul 219,50 ; coroana cehă 6 60 ; lira italiană 9 72 ; coroana austriacă bani 0,31,75.

❑ *Cu prilejul serbătorilor evrelești, autoritățile polițienești au desfășurat cea mai vigilentă activitate, sub conducerea personală a d lui C. Manciu, prefect de poliție.*

Astfel, liniștea în oraș a fost exemplară, și tot odată au fost zădărnicite și operațiunile pungașilor, atât de obișnuite în vremea când populația evreiască— în timpul nopței - își face rugăciunele în sinagogi.

❑ *Tribunalul secția doua a confirmat ieri mandatul de arestare, lansat împotriva d-lui inginer Ribalschi.*

▲ *Camera de punere sub acuzare a respins apelul celor 7 comercianți din Bivolari.*

x **Conducerea uzinelor electrice.** — Ieri a avut loc la primărie o consfătuire pentru înjghebarea unei societăți cointeresate, din particulari și comună, pentru conducerea uzinelor de electricitate.

S'a numit o comisiune din d-nii Eugen Herovanu, decanul baroului, I. Botez directorul Băncei Iașilor, inginer Casetti și d. Valeriu Bulgaru, care va lucra sub președenția d-lui C. Toma la elaborarea statutelor și la pregătirea preliminariilor de organizare.

x **Expoziția de vite.**— Azi are loc expoziția anuală de vite la Tg. Frumos. Se împart premii în bani și în medalii.

Comisiunea de apreciare e prezidată de d. P. Fântânaru, prefect de județ.

x Mâine seară, un mare număr de funcționari comerciali, pleacă la București, pentru a participa la marele congres al funcționarilor comerciali.

x Mâine, Sâmbătă, la ora 10 dimineață, au loc serbările religioase de deschiderea anului școlar, la liceu și gimnazii.

❑ Lucrările de prelungirea liniei de tramvai până la rondul al doilea dola Copou, sunt complect terminate.

Un vagon de probă a cercat liniile, care sunt perfect de bine așezate.

Cu începere de Joi 27 Sept când vor circula tramvaele pe această linie.

— *Pentru elevi de școală.* — Cumpărați cărți de școală, precum și rechizite cu prețuri reduse numai dela *Librăria Universală* str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de casele Braunștein unde se acordă rabat, la liste complecte.

x **O nuntă la școala normală „V. Lupu".**—Duminică seara, 16 Sept., la școala normală „Vasile Lupu", s'a sărbătorit nunta tânărului C-tin Cotruță, învățător și fost pedagog al școlii, cu d-ra Natalia Ifrode, secretară,

Cununia civilă s'a făcut la primăria Copou iar cea religioasă în capela școlii, între orele 10—11 noaptea, de către păr. Andriescu, profesorul de religie al școlii. Ușor e de închipuit fastul nunții, pentru cine cunoaște „V. Lupu". Grupul de nuntași cu dispoziția de nuntă păș nd noctorn pe alee, pe sub castani, vorbind vesel în noapte, privind cărările de focuri de artificii spre stele, mireasa în alb, mirele și toată gateala de nuntă, în alb iarăși, cununia, sub lumina albă electrică din capelă, dădea impresia din poveste, cu ceva mistice, ce te impresionează mult.

Masa fu luată în pădure, iarăși viu luminată. Cu cât schimbul de sticle goale și pline, era mai des, cu atât creștea dispoziția mesenilor, până după glume (de bună samă, cu caracter nobil) se ajunse la două extreme : una atingea înălțimi ideale, provocate sau de orchestra ce intona melodica kolomeika ukraineană... sau de vântul tomnatic, ușor și necontenit, care se strecura cu multe înțelesuri, printre frunze... sau de întâțișarea fantastică a nunții din pădure.. ; alta, aici pe pământ, prezentând realități și golind pahare, căreia nu-i lipsea deloc contribuția frumoasă la basmica nuntă.

D. D. Crudu, dirija coruri improvizate, dragute, ca apropouri la vin și care mai ca toate cântecele românești, provocau melancolie, deși aveau teme hazlii.

După masă a urmat dansul, în sala iarăși luminată frumos, sala de gimnastică, unde se vedea și mai bine, caracterul intim al nunții.

An cununat d. Todicescu, directorul școlii și d. Cojocaru, subdirector. D. Soltuz, institutor la șc. primară, s'a reliefat ca bun dirijor al dispozițiilor tuturor, ca și d. Jean Todicescu, institutor. D na Soltuz își acompania soțul.

Și așa, în cerc familiar și prietenesc, fără multă frământare de lume, cei doi tineri, au pășit în altfel de trai, traiul visat de atâtea ori, ca să respecte prin asta, firescul fir al vieții.

Cei ce-i cunoaștem, le dorim fericire multă. *M. B.*

— Anunțuri pentru toate ziarele din București, Chișinău, Cernăuți etc. se primesc la Agenția de Publicitate din Iași Str. Mărzescu 17 cu prețurile orlginale ale ziarelor, fără nici un adaus.

▲ Din partea d-lui Ștefan Mitescu, secretarul gimnaziului Alexandru cel Bun, primim următoarea comunicare :

„In ziarul Dv. cu data de 21 Septembrie s. c, apărând o notiță cu privire la rezultatul examenului de admitere de cl, I-a de la gimnaziul Alexandru cel Bun, vin a vă aduce la cunoștință, că cele publicate în acea notiță, sunt absolut inexacte, de oarece rezultatul examenului nu s'a dat".

Răceala italo-engleză

Roma. —Presa italiană exprimă în termeni aspri decepția opiniei publice italiene asupra procedeului franco-englez de a forța Italia să evacueze insula Corfu într'un termen fix.

„Popolo italiano" ziarul lui Mussolini, scrie : „prietina tradițională anglo-italiană este amenințată, căci Englitera subvederează interesele Italiei în Mediterana, intereselor grecești, trecând peste interesele continent le comune pe care le au Anglia și Italia"

„Secolo" scrie : „Increderea italienilor în Anglia începe a dispărea".

Represiunea în Ruhr

— Confiscări de mari sume de bani —

Berlin. — După rapoartele sosite din teritoriul ocupat al Ruhrului, francezii au confiscat iarăși, din mai multe locuri, sume importante. De pildă la Oberhansen au luat patru sute miliarde mărci destinate pentru plata salariilor lucratorilor.

*

In Gelsenkirchen, autoritățile ocupante, au dat ordinul să se rechiziționeze imediat șaizeci miliarde mărci, fără nici o motivare.

Municipalitatea a refuzat să plătească suma cerută.

Situația în Spania

Madrid. Noul sef al guvernului spaniol Primo de Rivera a declarat ziariști or că el nu vrea să imite fascismul, cu toate că a folosit de câteva învățăminte și exemple din acțiunea lui Mussolini.

D, Primo de Rivera a mai daclarat că trupele spaniole vor incepe in curând ofensiva in Maroc.

Alegerile deasemenea se vor efectua in curând. Guvernul va organiza o gardă civică pentru menținerea ordinei publice.

PUDRA
Eau de Cologne
Bouquet d'Origan
originale cu semnătura
Charles Duprè
sunt cele mai bune
De vânzare la principalele parfumerii din țară.

D-nii Institutori
precum și Instituțiile școlare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărți de școală* și *material didactic* numai dela *Librăria Universală* Str. Cuza-Vodă 52 vis-a-vis de Casele Braunștein.

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
— AVOCAT —
Fost magistrat Trib. Iași
Birou de notariat
— *Iași Sft. Sava 14* —

CEREȚI PRETUTINDENI
Untdelemnul Superior Extra-rafinat
„OLIVIA"
produsul celei mai noi și mai moderne fabrici de uleiuri
Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iași

Teatrul ELISABETA Asociată trupă Americană Direcț. I. ETINGER.
ULTIMELE 3 REPREZENTAȚII ale trupei americane
Astăzi Vineri 21 Septembrie 1923 PREMIERA
In frunte cu celebrele stele **Celia Adler, Diana Feinman, Ichiel Goldsmith, Izidor Buzatt,**
SE VA JUCA —
TOIT ȘTRUF
Piesă în 4 acte și un tablou de Schod pusă în scenă de dl. ISIDOR BUZATT.
D-na Feinman în cea mai perfectă creațiune a ei Dl. Isidor Buzatt va apare în 2 roluri puternice.
Impresar H. Braunștein

Cea mai veche FABRICA DE MOTOARE austriacă caută **REPREZENTANT** pentru raionul din Iași
Firme solide bine introduse în această branșă să-și înainteze oferte sub cifra „*Benzin und Sauggasmotor 5249*"
LA M. DUKES NACHF. A. G. WIEN 1 | 1

La Blănăria „H REICH"
— Furnizor al Curței Regale —
Centrala : Str. Sfinților 27.— Telefon 40 | 47
Sucursala : Calea Victoriei 78 — Telefon 48 | 94
GĂSIȚI UN BOGAT ASORTIMENT DE :
BLĂNURI FINE CU PREȚURI EXTREM DE AVANTAJOASE
SE PRIMESC CONFECȚIUNI
Asortiment special pentru en gros.

MARGOT
CREMA
LAPTE DE CRIN
SOPON, PUDRA
POMADA, EAU DE CUININE
EAU DE COLOGNE. DEPH. ATOR
PARFUM
DEPOZIT GEN. FARM. Dr KONYA IAȘI
DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ȘI DROGUERIILE

LA ADMINISTRAȚIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 70 lei decalitr.

BLANARII
de la Cassa
ALTER DAVID S-sor
se găsesc de vânzare la firma
LUPU JACOBY & C-ie
în strada Ștefan cel Mare No. 48,
vis-a-vis de Banca Iașilor.

SEZON
PENTRU
SOBE TERACOTE
Comandați-le din timd spre a se obține reduceri la firma **I. ZLATOVICI**
Iași Str. Sărărie 12 B s

Comunitatea Evanghelică Iași
Toți membrii, credincioșii și prietenii comunității sunt înștiințați că Duminică 23 Septembrie se va oficia o slujbă religioasă la Biserica din str. Păcurari, la ora 10 a.m. de către d. Profesor doctor *KARL KURT KLEIN*, din Sibiu. Rugăm cu insistență ca fiecare să ia parte la această slujbă.
COMITETUL

Dr. E. Ghelman
Specializat la Viena
Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE și de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfactelor pielei fetel.
SIFILIS și VENERICE
ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute și cronice prin vaccine și URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral)
ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.
Consultațiuni dela 2—7 p. m.
Str. Gându bis alături de Cinema Elisabeta

DOCTOR
A. POLAC
Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA
Boli interne
Boli de femei
MAMOȘ
Iași Str. Lăpușneanu 23 Etaj
Consult. 2—5 p. m.

DOCTOR
L.Cazac-Averbuch
Specializat la Berlin
Boli de copii și sugaci
Tratament radical al anemiei *reumatismului rachitismului* și a *scrofulozei cu*
Băi Electrice
de lumină ultravioletă (Hohensonne), Heliodiatermie (Sollux) electroterapie etc.
Strada V. Stroescu (fostă Zoe) No. 7 colț cu I. C. Bratiann
Consultațiunile 3—6

DOCTORUL
L Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice și sifilis
Str. Anastasie Panu 19
(Piața Halei)
Cons : 9-11 a.m. 2 4 p. m.

APĂ DE GURĂ
SĂPUN
PASTĂ DE DINȚI
Legrain
CELE MAI BUNE

Ultima oră

Anchetarea fascismului clandestin

Interesante descoperiri făcute de autorităţi

Incordare bulgaro-jugoslavă

DEDESURTURILE FASCIEI ROMANE

Senzaţionale descoperiri ale anchetei.-- Mari sume de bani.-- Comandanţi militari superiori compromişi.

Bucureşti.— După rezultatele primei anchete asupra mişcărei fasciste clandestine, d. Ionel Bratianu a avut un schimb de vederi cu colegii din cabinet; apoi a plecat la Sinaia ca să raporteze Regelui.

*

In descinderile făcute aseară s'au recoltat bogate descoperiri. La unul din organele Fasciei în Bucureşti s'a găsit suma de 100,000 lei şi un numeros material informativ.

Majoritatea membrilor Fasciei erau însemnaţi cu cifre. Ofiţerii activi erau trecuţi cu nume închipuite şi însemnat în dreptul fiecăruia un număr de ordine.

S'au găsit ordine cifrate, în chipul următor:

„83 desfiinţat. 124 a plecat la Temişoara pentru a lua contact cu 28".

*

Un denunţ pe care guvernul l-a primit de la un militar, a dat pe faţă lucruri ce dovedesc că mişcarea luase mari proporţii şi întindere, netind un început de subminare a disciplinei în armată.

Intre militarii compromişi, se citează numele unui comandat de regiment şi a unui ofiţer superior cu atribuţiuni de comandament foarte înalte.

Se afirmă prima hotărîre a guvernului de a trimite pe un domn general în misiune în străinătate, pentru a-l rupe de la contactul intim cu fasciştii.

Faţă de cele constatate, în legătură cu situaţia în armată, s'a pus serios chestiunea numirei unui titular civil la departamentul războiului, dotat cu toată energia necesară pentru a determina reintrarea în ordine.

*

La descinderea făcută la d. colonel Zăvoianu, organizatorul ofiţerilor de rezervă, s'au confiscat liste cu numele unor înalţi funcţionari ai statului. Ieri, d. Zăvoianu a fost interogat mai mult timp de d. judecător de instrucţie Papadopol de la cabinetul VII instrucţie.

*

Percheziţii şi descinderi s'au făcut şi în cursul nopţei acestea.

Pe baza scriptelor confiscate, d. judecător Papadopol a plecat aseară în Ardeal, unde va proceda la descinderi de cel mai mare interes.

Supararea fasciştilor

Acţiunea energică desfăşurată din ordinul guvernului, a produs o mare impresie în cercurile fasciste.

Unii fascişti ameninţă cu acţiuni de violenţă; alţii şoptesc că se vor adresa Liga Naţiunelor, plângându-se că o întreagă organizaţiune politică este tratată mai rău decât o populaţie minoritară.

Fasciştii au pregătit un comunicat pe care să-l publice în numărul hotărât să apară astăzi, al ziarului «Fascismul».

Comunicatul începe astfel:

«Intrebăm guvernul ce măsuri înţelege să ia contra ştirilor cu care ziarele finanţei internaţionale alarmează de două zile opinia publică, atribuind fascismului comploturi contra integrităţei ţărei şi a ordinei în stat».

Comunicatul cere măsuri contra răspânditorilor de «ştiri falşe», invocând cu acest prilej devotamentul fascist pentru tron, ţară şi armată.

Comunicatul termină cu ameninţarea solemnă că fasciştii vor şti să aducă presa la «simţul realităţii» şi s'o înveţe a respecta «cinstea şi liniştea ţărei».

Precum se vede, la redactarea acestui comunicat, fasciştii nu bănuiau surpriza descinderilor care au dat totul la iveală şi au confirmat «ştirile alarmante» ale presei.

*

In cercurile guvernamentale, mişcarea fascistă este privită ca o acţiune ridicolă care maimuţăreşte pe italieni.

Se subliniază însă că datoria unui guvern este de a veghea la interesele statului şi la siguranţa armatei.

Gluma trebue lasată la o parte, şi răul trebue curmat cât mai devreme.

Relaţii încordate sîrbo-bulgare

— Manevrele armatei sîrbeşti.— Recunoaşteri aeriene la Kustendil.— Tonul agresiv al presei sîrbeşti şi bulgare. —

Bucureşti. — Relaţiile sîrbo-bulgare sînt destul de încordate. Guvernul jugoslav este informat că macedo-revoluţionarii pregătesc incursiuni de bande pe teritorul sîrb.

Jugoslavia a concentrat numeroase trupe la graniţa bulgară. In ultimele zile, aceste trupe au fost retrase la 20 Km. în interior.

Presa jugoslavă cere guvernului să ia măsuri severe contra provocărilor bulgare şi să vadeze definitiv chestiunea macedoneană.

*

Din Sofia se telegrafiază că guvernul din Belgrad a ordonat retragerea trupelor la cîţiva Km, în interior, unde au început mari manevre militare în special în jud. Piret.

Aeroplane jugoslave au făcut recunoaşteri asupra Kustendilului şi împrejurimilor.

Presa bulgară consideră pregătirile militare sârbeşti ca o provocare şi cere guvernului să răspundă energic şi cu demnitate.

Extinderea stărei de asediu în Banat

Bucureşti. — Din Lugoj se anunţă că prefectul de Caraş-Severin, în unire cu comandamentul corpului VI armată, a extins starea de asediu asupra întregului teritor care ţine de acest corp.

Sînt oprite cu severitate ori-ce fel de adunări, ori ce port sau ţinere de arme fără autorizaţiune specială, ori-ce ţinere de aparate telefonice etc.

Aceste măsuri au făcut adâncă impresie în populaţia bănăţeană.

Modificarea legei

pentru plata datoriilor în străinătate

Bucureşti. — Guvernul a hotărât să modifice legea pentru plata datoriilor în străinătate ale comercianţilor, în sensul convenţiei de la Manchester.

Debitorii dinainte de război care n'au intrat în această convenţie, nu vor fi prevăzuţi nici în lege Pentru dânşii se va face o o convenţie aparte.

ANCHETA

— la Teatrul Naţional —

Bucureşti.— D. Valjean, actualul director al teatrelor, a depus zilele acestea, în mâinele d-lui ministru Banu, raportul privitor la ancheta gestiunei d-lui Mavrodi, fostul director general al teatrelor.

Comisiunea specială de anchetă îşi va continua lucrările, anchetând gestiunea tuturoa teatrelor subvenţionate de stat.

Dr. H. ZANFT
Specializat în Germania
Boli de PIELE şi de PĂR
KOSMETICĂ
Syphilis, Venerice
ULTRAMIKROSKOPIE
Elektrotherapie
Cons. 8—11 a. m. 1—5 p. m.
Iaşi Str. Cuza-Vodă 33

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli şi operaţiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpuşneanu 31, Iaşi

Colaborarea socialiştilor

--cu partidele democratice din ţară--

Bucureşti—Indată după închiderea congresului sindical din Cluj, delegaţii socialişti s'au întrunit în conferinţă intimă.

D. Ilie Moscovici a făcut o dare de seamă asupra mişcărei socialiste şi a propus înfiinţarea unui ziar social-democrat la Bucureşti.

S'a discutat şi a prins teren chestiunea stabilirei contactului între socialişti şi partidele democratice, pentru acţiune politică paralelă, în lupta contra reacţiunei.

S'a mai discutat asupra măsurelor de combatere a demagogiei comuniste.

Alegerile municipale în Cehoslovacia

Viena. „Neue FreiePresse" anunţă din Pressburg (Pozsony):

La alegerile municipale, partidul socialist creştin a câştigat cele mai multe mandate: 14 din 48.

Comuniştii au luat 7, legionarii cehi 7, partidul slovac 5, evrei naţionalişti 4, partidele germane 3, social-democraţii cehi 3, partidul Klofak 2, partidul economic, al funcţionarilor, partidul social-democrat german 1.

Din şaptezeci şi două de mii de alegători, numai patruzeci şi patru de mii au participat la alegeri.

Iată proporţia mandatelor consiliului municipal: opoziţia 31; guvernamentalii 13; evreii naţionalişti 4.

La Kossine-Kassán partidele guvernamentele au suferit un eşec complect; majoritatea a fost formată de socialiştii creştini ungur, partidul popular slovac şi comuniştii.

In toată Slovakia, partidul popular slovac şi comuniştii au eşit învingători în alegeri.

VIZITAŢI
HALA DE MOBILE
PIAŢA HALEI (Baraca 48)
HAIM LEIBA
cumpără şi vinde orice fel de mobile uzate cu preţurile cele mai reduse.
Vin la domiciliu anunţat prin c. postală.
Atelierul str. Ghica Vodă 32.

UNT DE LEMN • DE GATIT • OLIVIA

BLĂNĂRIA
La David
str. Lozonsky No. 1
a primit un assortiment de blănării fine: Skongs, vulpi albe, biber veritabile. Lutru, bibarette, Tibet-albe, gris, Pitois, oposon, skongsoposon, Tibet-Katzen, sil-otter, vidre precum şi diferite blăni pentru îmblănit
Atelierul artistic pentru comenzi efectuiază ultimele modele.
Vizitaţi spre convingere

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
fost asistent privat
de operaţiuni al Prof. Halban şi medic secundar la I Clinica universitară (Schauta-Peham) de boli de femei şi faceri al. spitalului general din Viena, precum şi la alte spitale vieneze.
Specialist în Operaţiuni şi boli de femei
— MAMOŞ —
Consult. 3—5
Strada Lăpuşneanu 35 etaj
Casele Berăriei ASTORIA

Cumpărăm Brillante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

„IDEAL"
Fabrica sistematică de BOIANGERIE şi SPALATORIE CHIMICA cu aburi
OSIAS LUSTGARTEN
Centrala IAŞI Str. Pantelimon 42
Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi „La Basar American" Str. Cuza Vodă No. 53
Vaslui La Ideal Str. Hagi Chiriac No. 4
Se curăţă şi se vopseşte după ultimele cerinţi moderne în ori şi ce culori

STOFE		Blănuri	
Bumbac	Crep de Chine	Scongs	Samur
Mătăsuri	Plusuri	Lutru	Vidre
Marchizet	Catifele	Biber	Vulpi
	Cuverturi		Astrahan

Execuţie excelentă, prompt, cupreţuri modeste

VINUL KONYA cu principiile conţinute în Kola, Coca, Guaran şi Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităţei mala diilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescenţe

Liceul Particular de fete „M. Kogălniceanu"
Asimilat şcoalelor secundare gr. II.
IAŞI. — Str. Căpitan Păun No. 8
Curs primar şi liceal complect. Externat. Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între orele 9-12 dimineaţa şi 4-6 după amiază.
La clasa I elevele nu depun examene de admitere.
Profesori Asociaţi.

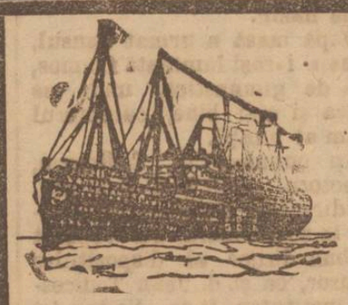

Byron Steamship Company
— Ltd. London —
M. EMBIRICOS & Co.
Bucureşti, Str. Paris No. 1
LINIA
CONSTANTA
direct
NEW-YORK
deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux rapide, cari ating portul Constanţa cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU şi PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord şi fără carantină durata voiajului este de 16 zile
AVIZ Transatlanticul de Lux „BYRON" ex MEGALI HELLAS 22.000 Tone pleacă la 6 Octombrie. Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE" pleacă la 5 Noembrie.
Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Reţinerile biletelor de vapor cu cabina şi or-ce informaţiuni se pot lua din biroul nostru central.
M. EMBIRICOS & Co.
Bucureşti.— Str. Paris No. 1

ANUL AL XIX No. 4894 — 2 lei NUMARUL — LUNI 25 Septembrie 192

Biblioteca Universitații Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA IAȘI. — STR. MA

TELEFON No. 356

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Complotul fascist

— Răspunderea guvernului —

In altă parte a ziarului, cetitorii vor găsi amănunte asupra complotului fascist.

Noi, mai demult, am vorbit despre gravitatea situației Tulburările antisemite protejate, și chiar încurajate de guvern, trebuiau să degenereze, — întronând anarhia în țară, o anarhie care face posibilă orice aventură.

Dezordinea din țară a servit deci de teren mișcării fasciste. Vinovat, în această privință, este guvernul.

In al doilea rând, dela război încoace, guvernarea țării se exercită de militari sau prin militari D. Brătianu a preconizat, din capul locului, această politică. D-sa a recomandat și instalat guverne de militari. D-sa și-a luat în guvern militari. D-sa a cedat militarilor tocmai ministerul de Interne și de Război. In plus, guvernul liberal a făcut alegerile și a cârmuit țara, dela instalare și până acum, prin militari.

Aceștia, fiind introduși în politică, au prins gust pe guvern. Ei s'au gândit că, decât să facă politică pentru alții, mai bine s'o facă pe cont propriu. In această privință, militarii au dreptate. Dar vina cade, întreagă, asupra d-lui Brătianu care a lucrat cu inconștiență.

Guvernul liberal n'are decât o ieșire din situația aceasta: Să renunțe la colaborarea politică cu militarii... să nu mai conducă țara cu baionetele... și să introducă ordinea cu mâna de fier.

Altfel..

NAȚIONALIZAREA

— Școlile din Basarabia —

Opera de naționalizare e în continuu progres. Rapoartele instituțiilor, însărcinate cu nationalizarea: începând cu Siguranța și terminând cu școala—toate, din tuspatru părți ale țării, aduc la centru vestea victoriei elementului romîn.

Această victorie se cucerește prin diferite metode,— metoda forte, bine-înțeles, avînd întâietate. Astfel un revizor școlar, întrând în cancelaria unei școli germane din Sudul Basarabiei, a pus revolverul pe masă: „Ori naționalizare, ri închid școala!".

Și fiindcă a venit vorba despre școlile Nemților din Basarabia, vom da câteva date relative la „naționalizarea" lor.

In Basarabia de Sud sunt vre-o sută de comune ale coloniștilor germani. Aceste colonii sunt în fruntea gospodăriei basarabene. Cînd treci pe acolo, ți se pare că trăești cel puțin cu o jumătate de veac înainte. Aproape fiecare comună are școală primară cu patru învățători — școli întreținute prin contribuțiile locuitorilor.

Subt Rușii, coloniștii germani erau persecutați. Inainte de războiu, oficialitatea rusă alcătuise un plan de expropriere a pământurilor coloniștilor și de strămutare, în Siberia, a familiilor germane. Dela țarism, Nemții se așteptau deci la expropriere și deportare. Dela bolșevici—cum Nemții sunt oameni înstăriți: iarăși expropriere. De-aceia coloniștii, care nu pot fi.... iredenți germani, — și nici ruși, — au primit, după foarte puține și explicabile șovăiri, unirea cu Regatul, căruia ei i-au fost supuși devotați. Devotamentul lor a luat chiar forma, cam antipatică, de guvernamentalism. In alegerile trecute, de pildă, pe când vecinii coloniștilor au votat cu opoziția,— Nemții l-au votat pe d. Inculeț...

Coloniștii, în timpul Rușilor, cu toată persecuția,— aveau școală națională, în care se preda limba germană, și tot în nemțește: religia și aritmetica. Oficialitatea impusese numai un curs de limba rusă.

Subt dominația Românilor, coloniștii cer același lucru, de care se bucurau subt regimul țarist. Ei vor să întrețină pe cont propriu toate școlile primare din comunele lor. In schimb, cer să se predee în ele limba germană, iar dintre obiectele celălalte — aritmetica și religia tot în nemțește. Coloniștii acceptă bine înțeles limba română, ca obiect...ba, mai mult: ei primesc să predee în românește și geografia, istoria, etc. Oficialitatea noastră însă nu-i mulțumită,— ci după exemplul revizorului școlar citat mai sus— pune revolverul pe masa cancelariilor nemțești: Ori naționalizare, ori închid școala!.. Prin naționalizare, ai noștri înțeleg romanizare completă.

Intre coloniștii germani, din această pricină, domnește acum o mare agitație. Astfel mulțumită metodelor absurde și brutale a le oficialității noastre, chiar cea mai devotată populație din Basarabia — atât de strâns legată prin interese de România—începe să se înstrăineze sufletește de noi.

Metoda forte își dă rezultatele.

M. S.

Organizarea revoluției în Spania

Madrid. — Agenția Havas anunță că cousiliile militare maritime s'au raliat la mișcarea lui Priw de Rivera.

Printre primele măzuri luate de directoratul spaniol este fixarea perioadei serviciului militar la doi ani.

Directoratul a emis un decret prin care funcționarii sunt obligați să lucreze cinci ore pe zi.

Un alt decret oprește jocurile de noroc din toată țara și chiar acele din cazinouri.

INSEMNARI

PROGRESUL RESTRICȚIUNELOR

Din grația lui Dumnezeu și voința națională, starea de asediu se extinde și se înăsprește în Ardeal. Pentru ce? Asta-i greu de știut; e un secret a cărui dezlegare e cu totul refuzată profanilor.

Ziceam deci că starea de asediu se înăsprește în Ardeal. Bine; înăsprescă-se. E o situație cu care aproape ne-am deprins, odată ce ne-am dat seama de inutilitatea oricărui protest.

Regimul acesta de excepție este stupid prin definiție, așa că amănuntele aplicării lui sunt fatalmente stupide. Și atunci, se pune întrebarea firească, de ce executorii stării de asediu caută cu orice preț să inventeze noui și originale stupidități care nu pot spori cu nici un soi de glorie stupiditatea generală a regimului?

Iată ce se întâmplă la Arad, depildă. Printre o sută și o mie de restricțiuni marțiale se prevede și interzicerea... petrecerilor, fără o autorizațiune specială a comandamentului militar! Bine s'a prevăzut măsura, căci organele mărunte de execuție vor avea grija s'o exagereze până la ridicul.

S'o poftească de acum arădenii la un pahar de viu în trei, că-i vede sfântul! Nu mai sunt permise nici distracțiile... artistice cu Iulișca în separeu, nici reuniunile familiare, nici petrecerile de nuntă și poate chiar nici praznicele. Ba te pomenești că trebuește permis special ca să... glumești cu nevasta, căci tot petrecere e și asta.

Mă rog, care-i rostul amestecului Curților Marțiale în budinca mesei de familie, în alcovuri sau în dămigenele cu vin?.... condiții firești, liniștite și indispensabile ale traiului omenesc.

R.

Arestarea unei bande de terorişti

17 persoane arestate O cantitate de arme şi explozibile găsite la ei —

Chișinău 21.— Siguranța Generală a reușit să aresteze în Hotin o nouă bandă de teroriști, care după toate probabilitățile nu este străină de accidentele de cale ferată ca și aruncarea în aer a podului dela Noua-Suliță.

Au fost arestate 17 persoane

La sediul bandei s'a găsit o mare cantitate de arme, revolvere bombe și explozibile, în special pirolizină.

Cei arestați au fost aduși în localitate.

Pentru întărirea forțelor democratice

Socialiștii discută reintrarea în lupta politică, în colaborare cu partidele burgheze din stânga. — Necesitatea concentrărei elementelor democrației. —

După cum s'a anunțat, congresul sindical din Cluj, a respins extremismul și suggerările Internaționalei III a, hotărând dimpotrivă afilierea la Internaționala din Amsterdam.

După această hotărâre— și poate sub influența ei — reprezintanții autorizați ai mișcărei socialiste de la noi s'au consfătuit asupra tacticei politice pe care s'o întrebuințeze, în actualele împrejurări ale vieții publice românești.

Și aici s'a manifestat un regres al extremismului. In adevăr, s'a pus în discuțiune și s'a privit în chip favorabil chestiunea colaborărei de opoziție a socialiștilor cu partidele democratice, pentru a se duce lupta unitară împotriva reacțiunei care ne prăpădește.

Chestiunea are o deosebită importanță pentru normalizarea politică și democratizarea țării.

*

In anii de după război, partidul socialist român—ajuns o forță apreciabilă—a recurs la tactica extremă. El a deschis lupta pe toate fronturile și s'a ferit cu încăpățînare de orice contact cu forțele democratice care existau în afara organizațiilor socialiste. S'au pierdut astfel multe situații oportune de a se exercita presiuni asupra sistemului ilegal și abuziv de conducere a statului.

Evident, din pricină că forțele democratice erau izolate, ba chiar se luptau între ele, oligarhia reacționară a tras cel mai mare folos, impunând dictatura de astăzi și suprimând de fapt reforma votului universal.

Tactica extremistă a socialiștilor i-a condamnat la o proprie sterilitate politică și la o slăbiciune care a făcut posibil succesul primei lovituri de violență aplicată împotriva lor.

Primele certuri din partid s'au iscat tot pe chestiuni academice de tactică; iar comunismul dizolvant a venit să desăvârșească ruina socialismului român.

Rezultatul a fost atotputernicia oligarhiei liberale, scăpată de grija unei presiuni a maselor, și hipertrofiarea fascisto-antisemitismului ca exponent al forței reacționare de guvernământ.

*

Se pare că socialiștii noștri sânt pe cale a trage învățămînte din cumplita încercare pe care singuri și au creat-o. Ei încep a înțelege că, mai înainte de orice idealuri de transformare integrală a societății, biata țară Românească are nevoe de domnia legalității burgheze și de respectul abecedarului democrației politice.

Pentru aceasta, este absolut necesar a se renunța la tacticele extremiste și a se stabili o colaborare minimală a forțelor noastre democratice, în lupta pentru domnia legei și pentru respectul drepturilor cetățenești recunoscute de mai bine de un veac în în orice societate civilizată.

Așa se va putea reface și mișcarea socialistă pe baze reale și serioase, iar democratismul românesc va căpăta un nou factor de luptă și o nouă împrejurare de influență și izbândă.

ACTUALITAȚI DIN AFARA

Record de încetineală.— Acest record nu s'a întâmplat la noi ceiace nu ne-ar mira deloc, ci în Franța în departamentul Vosgilor.

In ziua de 1 August 1912 un proprietar din împrejurimele Mirecourului adresă o carte poștală soției sale în care o întreba noutăți asupra sănătății.

Carta postală, care trebuia să ajungă în orașul Aheville la 70 Kilometri de locul de plecare, a parcurs această distanță unsprezece ani!

*

Cine a bătut recordul incendiilor. — Anglia e țara care a bătut anul acesta recordul incendiilor (excluzând bine înțeles Japonia).

Companiile de asigurare din Anglia sunt foarte nemulțumite. In luna August ele au plătit mai mult de 937,000 lire sterline.

Și „Times" care povestește acest lucru, termină cu următoarea amară și o stranie reflexie: „E o veche axiomă, că atunci când negustoria nu merge, incendiile se înmulțesc.

*

Un miliardar american își urmărește hoții. — Un miliardar din New-York a fost anul trecut victima unui furt. Niște abili pungași i-au furat bijuterii de valoare la care ținea foarte mult. După ce mi a dat rul a dat un premiu de 100 mii dolari pentru prinderea hoților și văzând că poliția nu pune pe ei, s'a decis să-i urmărească singur. Acum îi urmărește prin sudul Europei și speră că îi va prinde

S'ar putea efteni pânea?

Ce spune un mare proprietar din județul Vaslui. Rolul nefast al acțiunii statului.—Cine sompește grâul — Un ministru nechemat — Măsuri împotriva speculatorilor.

Văzând în „Dimineața" de Marcuri 19 Septembrie un articol asupra scăderei prețului grâului, semnat de d. I. Teodorescu, am vrut să am părerea marilor proprietari producători din județul nostru și m'am adresat d-lui Ed. Ghica, președintele Sindicatului Agricol din jud. Vaslui, care a binevoit a-mi declara următoarele:

Asupra chestiunii grâului părerea mea este, începe distinsul nostru interlocutor, că Statul nu trebue să se amestece în chestiunile economice decât pentru a le supraveghea și a le ajuta în mersul lor. De câte ori s'a încercat un guvern a reglementa producția sau a stabili un preț maximal, de atâtea ori măsura a dat greș și tot de atâtea ori producția s'a redus, produsele au dispărut aproape de pe piață și atât cît a rămas, s'a vândut în mod clandestin cu prețuri mult mai ridicate ca acele maximale.

Prin urmare singura soluție este libertatea absolută a comerțului de grâu și a tuturor cerealelor. Probă evidentă a celor ce afirm este că în toate țările din lume, afară de acelea cu regim terorist sau bolșevic, s'au ridicat toate măsurile excepționale și când un guvern a vrut să eftinească pânea pentru clasele muncitoare de la orașe, Statul a plătit diferența între costul făinei și prețul pâinei; iar nici unui guvern nu i-a trecut prin minte să eftenească pânea pe spinarea producătorului de grâu. Exemplul cel mai tipic îl oferă Franța, care înainte de războiu trebuia să importă grâu, iar acum, grație competentului ministru de agricultură francez Cheron, produce tot grâul necesar populațiunii sale.

La noi, după război diferite guverne s'au sbătut ca să găsească soluția pentru eftenirea pânei și cu cât s'au luat măsuri mai variate, cu atât agricultorii au fost mai descurajați. Așteptam ca sub regimul liberal producția de grâu să devie mai intensivă. Anul trecut se fixase un preț maximal de 25.000 lei pentru vagonul de grâu și 5000 lei prima; se da două sute lei pentru hectarul de sămănătură de grâu, se rechiziționa grâul de la proprietarul care l'ar fi predat în astfel de condițiuni pentru consumația publicului sau armatei, iar producătorul era dat în judecată și i se suprima prima de 5000 lei. Anul acesta se fixează prețul de 45.000 lei vagonul de grâu.

(Continuare în pag. II a)

NOTE

Rezumat de vacanță

Plecarea. — Intr'o lume nouă. — Reîntoarcerea

de *I. LUCHIAN*

Odată pe an, în timpul verii, se ivesc între om și locul pe care-l ocupă zilnic atâtea conflicte, încât conviețuirea lor devine imposibilă. Omul, partea mobilă din această combinație, se depărtează atunci cu un număr mai mare sau mai mic de chilometri,—după fantezie și după pungă.

Când sosește momentul supremei incompatibilități, părăsești amicii, lași copiii vecinului să zbiere fără auditor, și faci deosebita cinste cățelului zurbagiu al proprietarei, însărcinându-l să-ți păzească ușa. Pornești așa dar, străbați ținuturi întinse, treci poate chiar granițele. Când ai ajuns la locul căutat de atâtea ori cu degetul pe hartă, după ce scrii ilustratele de rigoare, rupi ori ce contact cu orașul reședință și intri cu voluptate, ca într'o baie călduță, în lumea cea nouă.

Deși te găsești și aici tot între oameni; deși tiranii obișnuiți nu întârzie să apară, căci pretutindeni se găsesc purici, câini și cocoși zeloși, vecini plini de curiozitate și chelneri inteligenți, totuși noua ta situație are o calitate în plus: provizoratul. E nespus de plăcut să știi că orice întreprinzi e pentru un scurt timp, că nu vei fi supus repetărilor până la automatizare, că visurile, ambițiile și legăturile tale de-aici sunt trecătoare. Mai cu seamă aventurile de vacanță sunt delicioase. Ce plăcut e să te lași legănat de gânduri dulci, să pui în jurul unei siluete ușoare florile fanteziei, când știi că aceste gingașe plăsmuiri nu vor avea vreme să se schimbe, pentrucă vei pleca înainte ca legea iubirii să-și poată împlini evoluția.

Totuși acest joc nu-i lipsit de pericole. S'a observat chiar de către cei interesați, că foarte multe căsătorii și divorțuri sunt urmarea directă a distracțiilor de vilegiatură. Intr'un fel, e foarte natural ca oamenii întreprinzători să cadă în această cursă. Inactivitatea vacanței îi neliniștește și atunci, în lipsă de alte afaceri, mai ales dacă în localitate nu se află un cazino, ei operează pe tărâmul sentimentelor, alegându-se la sfârșit cu un contract matrimonial.

*

Timpul fuge, termenul de libertate se sfârșește, dar nu te'uduri să pleci. In sfârșit, o telegramă, ca un laț vrăjit, te smulge din universul cel nou.

După o scurtă și picantă aventură în tren, sosești iarăși la reședință.

Incă din gară, incidente mesohine îți amintesc că nu ești nici prinț, nici făt-frumos, ci un simplu contribuabil al unei urbi burgheze.

Trenul a întârziat și nu găsești trăsură. Pornești pe jos, după ce ai avut o mulțime de necazuri cu bagajul. Dar abia ai cotit spre strada centrului când ești întâmpinat de o domnișoară și un tânăr. La început crezi că e o delegație a cetățenilor încântați de a te revedea în sînul lor. Indată însă observi că în locul tradiționalei tablale cu pâne și sare, ți se întinde o cutie pecetluită, în care trebue să pui o sumă

(Continuare în pag. II-a)

SOCIETATEA CONTINENTALA

PENTRU COMERŢUL FIERULUI

KERN & Co.

Reprezentanţa generală a uzinelor de fier Witkowitz
CERNAUŢI, Str. Miron Costin, 7 (f. Maria Terésia)
Adr. telegr.: Ferrokontinent, Cernăuţi. Telefon 420
Depozite: Strada Sălciilor (Weidengasse) No. 14 - 28

FIER ŞI TABLĂ

Fier brut pentru turnătorie, fier în bare, fier fasonat, fier laminat, fier larg şi universal, fier pentru beton armat, suporturi de construcţie, echere: Tablă de Teschen, originală, de orice categorie, talbă galvanizată, tablă pentru cazane, tablă de oţel, x-x arbore de transmisiuni, etc. etc. x-x

ŢEVI

Ţevi negre şi galvanizate, ţevi pentru sonde, ţevi fierbătoare pentru cazane, locomotive şi locomobile, fitinguri, flanşe, armături, ţevi de fontă cu mufe sau flanşe cu piese fasonate, serpentine pentru orice scop ţevi ondulate, baloane de oţel pentru oxigen şi odrigen.

ALTE FABRICATE

Cazane de tot felul, rezervoare pentru apă, spirt, ţiţei, etc. Construcţii de poduri de fier şi edificii de tot felul. Butoaie şi barele de fier pentru petrol, benzină şi spirt. Fundüri de cazane, Şine o.f.r., tramvaie şi mine Traverse pentru linii normale şi linii înguste. Instalaţiuni de uzină şi mine. Aparate pentru fabrici chimice, fabrici de ciment, rafinerii de petrol, destilatiunt de gudron, macarale şi tot felul de instalaţiuni de tranăport. cărămizi refractare şi x-x pământ refractar etc. x-x

CERETI BECURI

Verfex

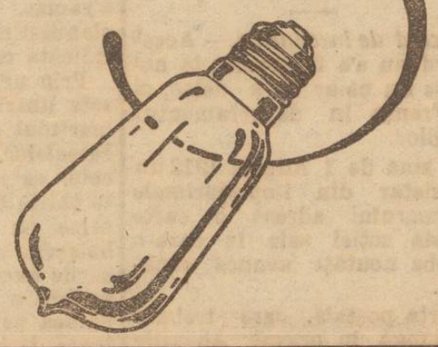

Fabrica „LAMPA"

— Soc. în nume colectiv —

— Iaşi Strada Sfîu Andrei No. 30 —

produce maşini pentru lămpi şi ori se alte articole presate, din tablă.

Instalaţie specială de galvanizare, alămit şi nichelat.

Fabrică sistematică de **Pungi de hărtie**, în toate dimensiunile.

Becuri Electrice

TOATE VOLTAJELE

cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piaţa Unirei Iaşi

Şcoala de Arte şi Industrie Casnică

sub Direcţiunea

D-nei Eleonora Lohan

maistră titulară la şcoala Normală de fete „Mihail Sturza"

Înfiinţează cu începerea anului şcolar noi secţii de specializare, dând o mare dezvoltare cunoştinţelor de industrie casnică. Se primesc absolvente ale cursului primar, cari vor urma: în primul an, cursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare şi ultimii 2 ani, practică în atelier.

Elevele fără cursul primar complect sunt primite ca practicante.

Şcoala dispunând de maistre recunoscute, va funcţiona cu următoarele secţii: ţesătoria, sericicultura, filatura, arta chromatică (vopsitul), ţesătura de covoare, broderia naţională, arta decorativă, ţesătura artistică (alesături,) împletituri, cartonajul şi gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetică, istorie, geografie, comptabilitate, desemn şi caligrafie, arta decorativă şi desemnul industrial.

Absolventele cu diploma sau certificat de absolvire şi cu aptitudini didactice, vor fi propuse Ministerului ca maistre de industrie casnică pe lângă şcoalele primare de fete urbane sau rurale, iar cele cu certificat ce practică, vor obţinea din partea şcoalei, rezboae de ţesut şi alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li-se şi fonduri iniţiale pentru deschidere de ateliere.

Se primesc până la 1 Octombrie a.c, înscrieri în orice zi, între orele 2-4 p.m. la secretariatul Şcoalei în Str. Costache Negri (Ograda Bisericei Barboi).

Domnişoară cu scriere frumoasă, caută Farmacia Dr. Coniver, str. Ştefan cel Mare, ocupaţie uşoară, câte-va ore pe zi.

Perdut buletinul de înscriere în Biroul Populaţiei, eliberat de Com. Disp. I-a. Îl declar nul şi fără valoare în mâinile oricui s'ar afla VASILE ROTARU şos. Moara de foc 6.

Ajutor Comptabil, cu practică şi scriere frumoasă, se caută. A se adresa la ziar sub A. B.

Studentă de confesiune mozaică în ultimul an al facultăţei de ştinţi doreşte a da meditaţie la elevi ai cursului secundar. A se adresa la ziar sub C.W.

Se caută o casieriţă. A se adresa în str. I. C. Brătianu No, 132.

PUBLICAŢIE

Zemstva Jud. Cetatea - Albă

In conformitate cu art. 70 şi următor din Legea Contabilităţei Publice, se publică spre cunoştinţă generală că în ziua de 18 Octombrie 1923 se va ţine licitaţia publică în localul Uemstvei Jud. Cetatea-Albă pentru vinderea medicamentelor din Depozitul farmaciei Zemstvei.

Valoarea totală a acestor medicamente este de lei 462,286 (patru sute şasazeci şi două mii două sute optzeci şi şase lei.). Vânzarea se va face în 5 loturi sau în total.

Cantităţile pe categorii şi condiţiunile se pot vedea în orice zi de lucru la cancelaria Zemstvei la ora 9 — 1 dimineaţă şi 5—7 post mer.

Licitaţia se va ţine în faţa Comisiei Interimare a Zemstvei la ziua fixată şi se închide la ora 11 a.m.

Concurenţii vor depune garanţia legală.

Adjudecarea se va pronunţa imediat, iar predarea se va face conform art. 81 din Lege.

Preşedinte *A. Widmer.*

De ocazie

se vând 20,000 vite, producători direcţi. Str. Săvescu 14.

Comunitatea Evanghelică Iaşi

Toţi membrii, credincioşii şi prietenii comunităţei sunt înştiinţaţi că Duminică 23 Septemvrie se va oficia o slujba religioasă la Biserica din str. Păcurari, la ora 10 a.m. de către d. Profesor doctor *KARL KURT KLEIN*, din Sibiu. Rugăm cu insistenţă ca fiecare să ia parte la această slujbă.

COMITETUL

Şeful unui birou de expediţie caută schimbarea postului. A se adresa la ziar sub P. S.

Caut un vânzator, plătit bine. A se adresa la magazinul de manufactură *„La Noul Paradis"* str. Elena Doamnă No. 1.

Maşină de scris

de ocazie, în bună stare de funcţionare se caută.

A se adresa la ziar.

Dr. E. Ghelman

Specializat la Viena

Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfactelor pielei fetei.

SIFILIS şi VENERICE

ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sitilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral) ELECTROLYZA GALVANOCAUSTICA.

Consultaţiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis alături de Cinema Elisabeta

DOCTORUL

H. WECHSLER

Bôli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

Pe baza acestui preţ şi chiar înaintea secerişului anului 1923 se fixează preţul făinei şi a pâinei; publicul se plânge că agricultorii scumpesc pâinea deşi morarii plătesc grâul cu un preţ mult mai mic decât acel fixat de guvern.

Anul trecut, preţurile plătite de morari erau aproape acelaşi ca cele plătite astăzi şi pâinea albă se vindea cu 5 lei kg. Publicul este nemulţumit, producătorul este speculat şi ceiace e mai extraordinar, e faptul că guvernul care ar putea să vie în ajutorul producătorilor în mod practic, fără să-l coste nimic, nu ia nici o măsură contra organelor sale adevărat vinovate. Astfel aducem la cunoştinţa guvernului şi în special d-lui Ministru de războiu că în jud. Vaslui unde şi micul şi marele agricultor are o producţie excepţional de curată, organele militare au contractat cumpărări de grâu cu sute de vagoane dela intermediari cu preţ maximal plus diferenţa de puncte în greutate hectolitrică şi diferenţa în minus a corpurilor străine, media fiind 76 kg. la hectolitru şi 5 la sută corpuri străine. *astfel că armata ajunge să plătească între 47—49 mii lei vagonul de grâu, pe când producătorul — mai ales cel mic — este obligat a l vinde la aceiaşi intermediari sub preţul de 45 000 lei.*

Noi agricultorii suntem cu desavârşire surprinşi că chestia grâului e lăsată pe seama Ministerului Industriei şi Comerţ, care e absolut incompetent şi a cărui insuficienţă se dovedeşte zilnic.

Pentru ce suntem lăsaţi la voia întâmplării şi apucăturilor unei persoane care se străduieşte a da soluţiuni în chestii de care e cu totul străină?

Până la alte măsuri, ar fi bine să se aplice măsurile din legea speculei pentruca pâinea să fie vândută proporcional cu preţul real a cumpărătorului grâului. Cel puţin în această materie d. Ministru al Industriei şi Comerţului care e şi avocat şi a făcut legea, trebue să se pricepă. Dece nu se pricepe?

Întrevederea luând sfârşit, am mulţumit distinsului meu interlocutor.

Aur.

ECOURI

— Aflăm că M. S. Regele a bine voit să acorde d nului Elias Nagler proprietarul Biroului Tehnic pentru Instalaţiuni de apă canalizări băi etc. din Iaşi str. Păcurari No. 3 **Titlul de Furnizor al Curţii Regale.** *D. Nagler a primit brevet Mareşalatului Curţei M. S. Regelui cu No. 909 923.*

— D-na Alexandrina Iacov, moaşă, fost directoare la Maternitate, reintorcându-se din vilegiatură şi-a reluat ocupaţia la domiciliu, str. Gusti No. 3. Orele de consultaţii 8—10 a. m. şi 2—4 p. m.

— Răspuns d lui A. C. Cuza la articolele din Naţionalistul, va apare în *„Studii şi Critice"* de Carol Dramer.

— *Pentru elevi de şcoală.* — Cumpăraţi cărţi de şcoală, precum şi rechizite cu preţuri reduse numai dela *Librăria Universală* str. Cuza Voda 52, vis-a-vis de casele Braunştein unde se acordă rabat, la liste complecte.

De la inaugurarea cercului „Vasile Lascar"

Interesantele cuvântări rostite

După cum am arătat, ieri a avut loc serbarea de inaugurarea cercului cultural *Vasile Lascar* şi a casei de economie *Armonia*, înfiinţată din iniţiativa brigadei de siguranţă din localitate.

Au fost patru cuvântări interesante.

*

Părintele *Valeriu Iordăchescu*, fin ca în totdeauna, arătând misiunea poliţiei, care nu ar putea lipsi dela nici o societate, ori cât de bine ar fi organizată, din punctul de vedere cultural şi religios, trebue însă să-şi dea bine seamă de misiunea ei.

„—Nici la dreapta, nici la stânga,—zise distinsul preot—iată ce vă cer, pentru a vă bucura de încrederea şi iubirea generală".

D. Măcelaru, a ţinut o adevărată conferinţă, ascultată cu multă plăcere.

D. Leahu, a fost drastic.

Fără înconjur, d-sa recunoaşte că ofiţerul de poliţie nu are o pregătire specială şi nu o are, pentru că nu sunt nici şcoli speciale şi nici măcar mijloace speciale. Şi astă-zi sunt vremuri mai grele,—pregătirea se cere mai cu stăruinţă.

D. Leahu crede, că prin Cercul Cultural acei care se devotează poliţiei, îşi vor putea singuri crea pregătirea lor.

D, *Manciu*, prefect de poliţie, făcând apologia magistraturei, care se bucură de încrederea şi respectul unanim,—se arată bucuros de crearea Cercului Cultural Vasile Lascar, în speranţă că şi poliţia să devie o a doua magistratură.

D.

Congresul primarilor

— D. Toma a pregătit şahul la adresa ministrului de interne —

D. C. Toma, preşedintele comisiei interimare, a plecat aseară la Timişoara, pentru a lua parte la congresul primarilor, ce se ţine acolo.

Congresul se deschide mâine.

*

D. Toma va depune un proect de reorganizare administrativă, bazat pe o reală şi largă descentralizare.

Şi dacă se va găsi vre-un primar care să susţie reorganizarea politică a ministrului de interne, d. Toma e hotarât a-l combate cu înverşunare.

Preşedintele comisiei interimare, pare a fi documentat în această privinţă.

Conferinţa imperiului britanic

Londra,—La întâiu Octombrie se va începe la Londra conferinţa imperiului britanic cînd se vor întruni toţi primii miniştri ai dominionurilor ce compun imperiul.

Serbarea societăţii „Vulturul"

— D. profesor dr. Bogdan şi redeschiderea Universităţei —

Eri societatea *Vulturul*, cu anexa cooperativa *Hărnicia*, şi-a serbat patronul şi aniversarea unei existenţe de 14 ani.

La biserică

La ora 10 dimineaţa membrii societăţii cu doamne şi domnişoare au pornit spre biserica Vulpe. In fruntea numerosului grup se aflau d-nii profesor *dr. Bogdan* prezidentul de onoare şi naşul societăţii, *Gh. Luchian*, preşedintele activ, *Mihai Borcea*, fost ajutor de primar şi membru în comitet.

Serviciul religios a fost oficiat de Părintele *Nicule*, protoereul oraşului, însoţit de un sobor de preoţi. S'a oficiat de asemenea un parastas pentru membrii decedaţi.

După slujba religioasă, Părintele Nicule a rostit o predică mişcătoare despre însemnătatea zilei, accentuînd misiunea înaltă a femeei şi rolul ce i'a avut în istoria creştinităţii. Felicită pe membrii societăţii Vulturul pentru munca rodnică ce depun.

D. *Gh. Luchian*, în cuvinte adânc simţite, mulţumeşte părintelui Nicule pentru cuvintele rostite şi îşi exprimă recunoştinţa pentru d. dr. Bogdan, pentru marele său concurs.

*

D. profesor dr. *Bogdan*, spune că meritul este al membrilor societăţii, cari depun o muncă neţărmurită.

Apoi d. dr. Bogdan îngenunchind înaintea altarului, zice că neputând săruta pe toţi, sărută drapelul societăţii şi îmbrăţişează astfel munca adevărată.

Toţi membrii îngenunchiază la rândul lor, închinându-se cu smerenie.

Banchetul

La ora 1, a avut loc o masă la restaurantul *Traiul*.

D. profesor dr. Bogdan, ridică primul tuast pentru M. S. Regele Ferdinand, făuritorul României Mari şi pentru familia regală.

Excelentul cor, sub conducerea d-lui *Popescu*, intonează „Muţi ani trăiasca", ascultat de toţi, în picioare.

D. *Gh. Luchian* închină pentru d. dr. Bogdan, preşedintele de onoare.

Părintele *Nicule* spune că masa, face parte din moravurile româneşti, fiind o veche tradiţie. Arată legătura strânsă între biserica şi toate aceste manifestaţiuni de muncă. Urează progres societăţei şi membrilor săi.

D. *Mihai Borcea* într'o frumoasă cuvântare arată cât de înălţătoare a fost rugăciunea pentru cei decedaţi, cari ni-au părăsit, ducându-se în calea lui Dumnezeu.

Spune că azi, Statul, în ţara întregită, nu mai poate face totul, şi iniţiativa privată este o necesitate. Cu atât mai de seamă este munca depusă de Societatea Vulturul, începută încă mai demult,

îşi exprimă toată dragostea pentru d. Luchian, preşedintele activ, care posedă calităţi deosebite, cărora se datoreşte în mare parte tot succesul.

D. Gh. Luchian, închină pentru d. Borcea. Azistenţa face d-lui Borcea o manifestaţie de simpatie.

Se mai rădică tuasturi pentru presă, pentru d-na Vasile Antoniu şi pentru arhitectul Manole din Brăila.

Se citeşte o scrisoare prin care d. Bantaş, ajutor de primar regreta a nu putea lua parte şi ureaza prosperitate societăţei.

Se deschide Universitatea

D. profesor dr. Bogdan la cel din urmă cuvântul, şi zice:

—*„Un student m'a întrebat, dacă se deschid cursurile Universitare şi la aceasta am răspuns:*

Nu ştiu ce se poate întâmpla, dar eu sufăr, căci sunt învăţat să-mi fin cursurile, să vorbesc, căci altfel mor.

Profit de prilej pentru a vă spune să închinam pentru d-nele şi domnişoarele de faţă pentru femei, care dă oricărei serbări farmec şi entuziasm.

Masa mai ţine un timp, şi azistenţa ascultă cu multă plăcere, un concert de armonică, executat de distinsul artist, d. colonel Ignatoff. D.

---

de bani. Te supui, iar domnişoara îţi pune în piept o mică fotografie, şoptindu-ţi: „Pentru sugaci!". „Semn bun!" îţi zici privind ţinutul care-ţi zâmbeşte din cadrul decoraţiei, şi pleci înainte.

Acasă te aşteaptă pe masă un teanc de citaţii la comisia de impunere. Iar dacă eşti însurat, afli dedesupt, cea mai recentă fotografie a soacrei, pusă anume acolo ca să-i facă surpriză.

Eşi să te plimbi. Amicii se declară foarte satisfăcuţi de reintoarcerea ta şi-ţi povestesc o sumă de lucruri, parcă anume ca să te amărască.

Unul îţi arată un afiş de revistă pe care îţi găseşti numele alături de-un cuvânt turcesc, altul, mai întreprinzător, îţi cere să dispui în favoarea lui de ultimele sume ce ţi-au mai rămas din călătorie.

Zăreşti pe prietina ta de rangul dintâiu, care trece foarte distrată la braţul unui subprefect.

La birou, constaţi că ţi s'a furat condeiul. Colegii, ca să te mângâie, îţi povestesc cum rivalul cu cioc dela o altă gazetă, s'a bărbierit toată vremea pe seama ta.

Seara, din nou acasă, nu găseşti liniştea dorită. Prietina de rangul al doilea e supărată foc. Ţi-a trimes înapoi ouăle de sare pe care i-ai adus ca „suvenir", imputându-ţi că nu i-ai trimes tot timpul macar o ilustrată. Amintindu-ţi lipsa de obraz, adaugă câteva lipsuri la persoana ta fizică, care se concentrează în exclamaţii puţin măgulitoare.

Te culci meditând la vorba unei doamne în vârstă: „efectele bălor le simţi totdeauna mai târziu".

Constaţi în adevăr, că eşti alt om şi închei bilanţul vacanţei, fredonând: partir, c'est mourir a ce qu'on *n'aime.*

I. Luchian

Congresul profesorilor universitari

Congresul profesorilor universitari, urmează a se deschide mâine.

Până acuma s'au anunțat 30 de profesori dela Universitățile din București și Cernăuți.

Dela Universitatea din Cluj, nu s'a anunțat încă nici un profesor.

D. Pangrati va fi găzduit la d. profesor dr. Bogdan.

In jurul molestărilor din trenul Pașcani-Iași

— Atitudini curioase ale autorităților în drept.— Datoria Justiției —

Am dat la timp amănunte, cu privire la molestarea evreilor în trenul Pașcani-Iași, în dimineața zilei de Luni.

Evreii au fost urmăriți din vagon în vagon, unii au fost bătuți, altora li s'au smuls bărbile, iar unii au fost chiar serios răniți.

*

O autoritate în drept a făcut o anchetă discretă. S'a identificat pe autorul principal, cel care a pus mai mult zel și a condus molestarea evreilor.

S'a stabilit, că este un funcționar.

*

Aci s'a oprit ancheta. Nu s'a făcut nici un pas înainte, nu s'a ordonat nici o cercetare.

Motivul e fantastic. Se așteaptă ordine superioare, care însă încă nu au venit.

*

Unii dintre evreii molestați, s'au plâns parchetului, unde însă li s'a răspuns, să facă o plângere și să indice pe agresori.

Dar nici unul dintre cei loviți, nu cunoaște pe autori și nu i-ar putea indica.

Aceasta însă, ne reamintește un articol judiciar, cetit mai dăunăzi, într'o revistă specială din Paris.

Se vorbea în acel articol, despre urmăriri, în materie penală.

In treacăt se arăta, că ori de câte ori infactorul este necunoscut, sau nu poate fi indicat de victimă, instrucția se deschide împotriva lui X.—necunoscutul— iar autorităților competente primesc tocmai misiunea, de a descoperi pe necunoscut.

Parcă așa e și firesc.

Ia închipuiți-vă că nu s'ar ancheta un furt sau o crimă, pe motiv că autorul este necunoscut!... Ar însamna negarea justiției.

INFORMAȚIUNI

Pentru înscrierea la *Liga Drepturilor omului* a se adresa *d-lui Carol Drimer Iași.*

La Bursa Paris, valutele ceva mai ferme. Leul staționar la 7.80.

Bursa Capitalei este închisă.

x D. G. G. Mârzescu, ministrul sănătății, s'a înapoiat aseară în Capitală.

D-sa va veni din nou în localitate, cu prilejul deschiderei expoziției agricole.

x Referitor la un articol de reportaj apărut în „Opinia" de ieri, princesa Olga Sturdza ne roagă să publicăm următoarea precizare:

S'au cumpărat 3,000,000 mărci pentru d-șoara Wilhelmina Holl guvernanta copiilor Principesei Olga Sturdza, pe piață, de la Banci cu 400 lei adică 133 lei milionul. Acești bani s'au dat prin Dresdnerbank pentru a fi remiși familiei, adică mamei D-șoarei Holl la Berlin.

Mâine Duminică 23 cor. va avea loc pe platoul de la Copou de lângă Observatorul Metheorologic, Expoziția regională de animale a județului.

Vor fi de admirat foarte frumoase tipuri de animale.

Au sosit deja pentru această expoziție 10 Ghidrom, rasă pură, toți părul roib-auriu de la Depozitul de remonta Flămânzi-Șipote.

Luni 24 crt. ora 9 seara, va avea loc adunarea generală a funcționarilor comerciali și de birou în localul din strada Stroescu.

La ordinea zilei: Raportul delegației la congresul din Ploești și alte chestiuni importante.

Solemnitatea dela Liceul Național. — Astăzi dimineață la ora 10 a avut loc la Liceul Național solemnitatea deschiderei cursurilor, în prezența profesorilor, elevilor și părinților.

După serviciul religios, părintele Petrovanu a rostit o înălțătoare predică.

Apoi d. Gr. Bârsan, directorul liceului, a ținut o frumoasă cuvântare, arătând rostul și rezultatele acestei școli și sacrificiile făcute în folosul elevilor.

Solemnități similare au avut loc la toate școlile secundare din oraș.

Trupa israelită, de la teatrul Elisabeta, a obținut aseară un succes deosebit în piesa „Pedeapsa și moartea".

D-na Diana Faiman și d-nii Buzatu și Goldsmith, în roluri covârșitoare, au obținut un adevărat triumf.

Dispensarii pentru meseriași

Consiliul Casei centrale a asigurărilor, întrunit sub președinția d-lui ministru G. G. Mârzescu, a luat în discuțiune construirea în Iași a dispensarului pentru meseriașii ieșeni.

După expunerea d-lui ministru, consiliul în unanimitate recunoscând nevoia imperioasă, a cercetat planurile și devizele și a votat un prim ajutor de cinci sute mii lei.

Față însă cu mijloacele restrânse proprii al casei centrale și a insuficienței cotizațiunelor, d. Mârzescu, pentru a vedea mai repede înfăptuit acel dispensar, a format, sub președinția d-sale, un comitet special, din care fac parte și meseriași ieșeni, d-nii V. Arseni, Mărgărit și Cojocar, care să se ocupe pe această construcție și a centralizo fondurile. Participă la acest comitet și consiliul central.

Lucrările vor începe în primavara viitoare.

x *Școlare.*— Inscrierile la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu" din Iași str. Carol 23, se fac în orice zi între orele 4-6 p m. Taxele sunt cele dela clasele paralele dela școlile Statului.

Elevii nu dau examen de admitere în cl. I-a, școala fiind asimilată cu școlile statului.

Regulamentele în privința purtarei, frecventărei și promovărei elevilor sunt cele dela licele statului.

Siguranța din Chișinau în, urma unor minuțioase cercetări și urmăriri, a reușit în fine a aresta, alaltaeri, în trenul Iași-Chișinău aproape de Ungheni, pe de mult urmăritul asasin Șulim Grinberg, autorul unui dublu asasinat, săvârșit acum 15 Luni, în pădurea Hâncești lor, și care arestat odată a reușit a fugi de sub escortă, pe când era transportat spre Chișinău.

Criminalul face mărturisiri complecte.

Conspirația în Portugalia

Lisabona. Poliția a operat numeroase arestări în capitala. Conspiratorii care voiau să asasineze pe primul ministru portughez, au fost prinși și încarcerați.

A se ceti ULTIMA ORA

Accident curios la Londra

— Cum a murit un maior de curînd căsătorit —

Londra. — Aici s'a produs un curios accident la Hotel Ce il. La etajul al patrulea al hotelului, ocupa un apartament maiorul Freeman, în etate de 41 ani, care se căsătorise cu două zile înainte cu fata de utatului Malon în vrîstă de 25 ani.

Maiorul a căzut pe fereastră, zdrobindu-se de trotoar, Soția lui, care lipsea din casă în momentul accidentului, pretinde că este o sinucidere. Dar nu poate fi chestiunea de asemenea act disperat, deoarece maiorul Freeman se arăta foarte fericit după două zile de căsătorie

Se presupune că accidentul s'a produs când maiorul voind să deschidă fereastra s'a aplecat prea mult în afară, și-a pierdut echilibrul și a căzut.

Germania aproape să capituleze

Rezultatele întrevederei Baldwin-Poincaré

Londra.— Pertinax scrie în «Echo de Paris»:

Guvernul francez a dovedit d lui Baldwin că capitularea germană este o chestie de câteva ore. D. Baldwin a recunoscut că rezistența pasivă se va sfărâma de fapt și a sfătuit pe d. Poincaré să nu ceară dela Germania revocarea ordonanțelor privitoare la rezistența pasivă, ci să înceapă negocierile cu guvernul din Berlin.

De asemenea a mai propus schimbarea ocupației militare în ocupație civilă.

Scandalul antisemit la Bâlciul din Vaslui

Vaslui 21. — Astă noapte pe la orele 12 un grup numeros de huligani, profitînd de lipsa completă de pază, în frunte cu frații Neculau, Dumitriu, Botez, Boghiceanu-Hușilonescu, Haralambie și alții, fără nici o provocare, am luat la bătaie cu ciomege și cu boxuri, pe mai mulți tineri evrei, aflatori în bâlciu.

S'a produs o încăerare enormă, țipetele femeilor răsunau până departe.

Consilierul comunal d-nul Mendel Zinger a fost grav rănit

Un bătrân Moise Leiba de 60 ani a fost palmuit și întrebat dacă nu are ceva bani asupra lui, Coresp.

†

Intristata familie aduce la cunostința rudelor și prietenilor încetarea din viață a iubitei lor

ELEONORA D. SCORȚESCU

Decedată în ziua de 20 Septembrie 1923, după o lungă suferință. Inmormântarea va avea loc astăzi Sâmbătă ora 4 p. m. la Cimitirul Eternitatea.

D-tor L. HEITEL
MAMOȘ
de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
Instalație specială pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

CEREȚI PRETUTINDENI
Untdelemnul Superior Extra-rafinat
„OLIVIA"
produsul celei mai noi și mai moderne fabrici de uleiuri
Proprietatea „Morii Păcurari" S. A. Iași

Cinema MODERN Astăzi în Matineuri la 3, 5 jum. și seara la 9 jum.
Premieră — Triumtala Capo-d'operă Foaneză — Opera completă 8 acte
Marele tragedian Francez, celebru din *Gânditorul* Le Panseur **D-l ANDRE NOX**
apare în celebra dramă
CRIMA LORDULUI SAVILLE
Monumetala dramă modernă după celebra scriere a nemuritorului romancier Englez **OSKAR WILDE** autorul capo-d'operei Salomeea. — Spetacolul mai cuprinde: **Fatty Ghinionist** splendidă Comedie nouă, precum și cea **mai nouă actualitate**
Flota italiană în Marea Egee
Cinematografiere autentica luată la fața locului acum 10 Zile

Sala SIDOLI Celebra trupa izr. din Wilna
Wilnaer - Truppe
sub direcțiunea d lui I, Goldenberg, artistul răsfățat al Iașului
sosește în orașul nostru și va da prima reprezentație
Marți 25 Septembrie 1923 - - - - cu piesa
Greu să fii evreu!
Cele mai distinse elemente teatrale. — Detaliile pe afișul zilei
gîletele se găsesc de pe acuma la Cassa Teatrului Sidoli.

Teatrul ELISABETA Asociată trupă Americană Direcț. I. ETINGER.
PENULTIMA REPREZENTAȚIE ale trupei americane
Astăzi Sâmbătă 22 Septembrie 1923 Pentru a 2-a oară
In frunte cu celebrele stele **Celia Adler, Diana Feinman, Ichiel Goldsmith, Izidor Buzatt,**
— SE VA JUCA —
PLAIURI VERZI
(GRUNE FELDER)
Piesă în 3 acte de Peritz Hirschbein pusă în scenă original după Kunst-Sherter din New York de Dl. I. Goldșmidh, La La „Plaiuri Verzi" D-ra Celia Adler are o creație uimitoare. In acest rol se întrece pe ea însăși.
Mâine Duminică Ultima Reprezentație TOIT ȘTRUF Impresar H. Braunștein

Chlorodont
Pastă de Dinți ideală
Albește și curăță Dinții
De vânzare pretutindeni
Depozitul general de en-gros pentru Iași, la Magazinul „VENERA" Gustav Segall, str. Ștefan cel Mare 18 Iași.

BLANARII
de la Cassa
ALTER DAVID S-sor
se găsesc de vânzare la firma
LUPU JACOBY & C-ie
în strada Ștefan cel Mare No. 48,
vis-a-vis de Banca Iașilor.

Liceul Particular de fete „M. Kogălniceanu"
Asimilat școalelor secundare gr. II.
IAȘI. — Str. Căpitan Păun No. 8
Curs primar și liceal complect. Externat. Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între orele 9-12 dimineața și 4 - 6 după amiază.
La clasa I elevele nu depun examene de admitere.
Profesori Asociați.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de muniții de vânătoare.
Adresați magazinul B. Dumicatu, piața sf. Spiridon 12

Consiliul de Războiu Iași
dorind a cumpăra pentru biblioteca sa cărți de drept penal precum: Volumele de *Garraud, Blanche, Dalloz, Garçon, Tanoviceanu* etc., roagă pe cei care doresc a le vinde să-i comunice fie prin scris, fie prezentându-se chiar cu volumul la acel consiliu, în ori ce zi de la ora 9—12. 2

FIRME
cu prețuri pe jumătate
pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la
I. MAX
Str. Costache Negri 58

BANI CAUT
pentru plasat în ipoteci rangu
M Șerbănescu
67 Strada Cuza-Vodă.

Ultima Oră

MARELE COMPLOT FASCIST

Lovitura revoluţionară trebuia să aibă loc ieri 21 Septembrie

6 generali compromişi. - Destituiri în armată. - Cum era să fie alcătuit guvernul revoluţionar.- Organizarea şi conducerea intimă a fascismului. - S'au început arestările.

Bucureşti.— Cercetările în jurul conjuraţiei militare fasciste, continuă, păstrîndu-se pe cât posibil secretul.

A fost pus sub urmărire individul V. Spataru care a jucat un mare rol în Banat. Acolo au plecat delegaţi ai parchetului de Ilfov pentru a descoperi întregul fir al complotului care avea complici pe unii politicieni în legătură cu Budapesta.

In ultimile două zile s'au operat numeroase arestări în Maramureş.

*

D. Ionel Brătianu s'a înapoiat în Capitală venind de la Sinaia unde a conferit cu Regele.

Ancheta este condusă personal de primul ministru şi executată de justiţie. N'au nici un amestec în facerea anchetei, nici ministerul de interne, nici Siguranţa în care nu mai are încredere, obiectându-le că n'au fost în stare să afle ceva asupra gravelor evenimente ce se pregăteau.

*

Din documentele confiscate s'a constatat că revoluţia militară trebuia să izbucnească acum 3 săptămâni, când lipseau din ţară Regele şi d. Brătianu.

Nu se ştie din ce motive lovitura a fost amânată, fixându-se pe ziua de ieri 21 Septembrie curent, pe când se compta că Regele va fi la inaugurarea expoziţiei din Temişoara, şi când revoluţia trebuia să fie proclamată la Bucureşti, Piteşti, Craiova, în Banat, la Iaşi şi în Bucovina

La Bucureşti trebuiau să fie ocupate milităreşte poşta, gara ministerele şi alte instituţiuni

Se pregătise arestarea miniştrilor şi a câtorva funcţionari superiori.

D. colonel M. care conduce o şcoală militară avea sarcina să sfătuiască pe d. Ionel Bratianu că orice rezistenţă este inutilă

Regele ar fi fost pus în faţa unui fapt împlinit, ca în Spania.

Guvernul revoluţionar

Represiunea militaro-fascistă trebuia să fie exercitată de 6 generali implicaţi în complot

S'ar fi procedat imediat la formarea unui guvern mixt în care trebuia să intre d. F. cunoscut politician dintr'o provincie liberală şi d. N. V. fost ministru.

Un delegat special trebuia să plece la Londra pentru a convinge pe d. Titulescu să intre în „guvernul de generare".

Guvernul de militari pregătise să impue Regelui noul program de guvernământ.

Represiunea complotului

S'a dat ordin de zi prin care d. general Holban este demis din comanda corpului II armată şi înlocuit prin d. general Alexiu.

Faptul acesta a produs mare senzaţie, cu atât mai mult cu cât generalul Holban era considerat «om al Regelui» şi era vorba să fie numit şef al Marelui Stat Major al armatei.

Guvernul a cerut demisia generalului D. astfel il va destitui şi va fi reformat.

Curând se vor produce mari schimbări în comandamentul Bucovinei, în comanda grănicerilor, şi în comanda corpurilor I şi II de armată.

O mare mişcare se va face în armată înainte de 1 Octombrie. O parte din ofiţerii activi, compromişi in complot, vor fi reformaţi, o altă parte — în special ofiţeri inferiori — vor fi deportaţi în garnizoane mici şi puşi sub supraveghiere.

Organizarea fascistă

Fuscistii prevedeau că în unele oraşe trupele vor refuza să asculte de ordinele comandanţilor revoluţionari. De aceia, au constituit miliţie fascistă civilă.

Autorităţile au descoperit că miliţia era compusă astfel :

Escadra (grupă de 50 persoane) comandată de decari.

Centuria (100 oameni) comandată de sutari.

Cehorta (500 oameni) comandată de căpitani.

Legiunea (5000 oameni) comandată de proconsuli.

Grupul de legiuni (50,000 oameni) comandate de consuli.

Comandanţii aveau semne distinctive: decarul o tresă, sutarul două trese, căpitanul trei trese, proconsulul două stele pe trei trese şi consulul trei stele pe trei trese.

Fasciştii aveau insignii de recunoaştere sub reversul hainei civile. Fasciştii simpli purtau un vultur cu aripile întinse; miliţienii purtau un cap de mort.

In scripte, membrii fasciei erau trecuţi foarte rar pe nume, ci erau indicaţi prin cifre, — ceia ce îngreuiază mult cercetările parchetului. Totuşi cercetările urmează cu strictete, ducând la descopertri din ce în ce mai surprinzatoare.

Remanierea guvernului

O mare fierbere a domnit ieri la Sinaia.

Regele şi primul ministru au făcut apel la d Al. Constantinescu să ocupe departamentul războiului. Apelul s'a făcut în termeni atât de măgulitori pentru d. Constantinescu, încât acceptarea d-sale pare sigură.

Prezenţa d-lui Constantinescu la ministerul de război este socotită în actualele împrejurări ca un act de stat de mare importanţă.

Acum primul ministru depune toate sforţările pe lângă d. Constantinescu ca să accepte pe d. Mărzescu la Interne, ca un om socotit energic a face faţă situaţiei.

Pentru a obţine asentimentul d-lui Constantinescu în acest sens, primul ministru este gata să-i cedeze în toate privinţele, să-i admită pe d. Tancred Constantinescu la industrie, pe d. N. N. Săveanu la comunicaţii, şi chiar să-i menţie în guvern pe d. general Văitoianu, la industrie.

*

Astăzi are loc un consiliu de miniştri de o mare importanţă. Se poate ca remanierea să fie fapt împlinit chiar astăzi Sâmbătă.

Chestia dezarmării

Geneva. — D. London, reprezentant al Olandei în Societatea naţiunilor, a vorbit în comitetul dezarmării, exprimînd părerea că dezarmarea generală este imposibilă atît timp cât toate ţările, nu vor fi primite ca membre în societatea Naţiunilor.

Abonaţi-vă la Opinia

Germania în preajma războiului civil

— Grave tulburări în Baden —

Berlin. — Ziarul „Rote-fahne", organ comunist scrie :

Diplomaţii străini cu reşedinţa în Berlin, o fost înştiinţaţi de oameni politici din partidele din dreapta că capitala Germaniei ar fi în ajunul războiului civil. In urma acestui fapt, personalul consulatelor şi legaţiilor şi-a trimis familiile în teritoriile ocupate sau în ţările de origină.

Mai ales legaţiile engleză şi franceză au primit informaţiuni că conflicte politice foarte grave sunt iminente. Totuşi cercurile competente ignorează complect toate acestea şi susţin că asemenea ştiri trebuesc primite cu multă rezervă.

*

In oraşul Lörach (Baden), o adevărată luptă de stradă a avut loc intre manifestanţi şi poliţie.

Manifestanţii au aruncat granate asupra poliţişti or ; aceştia au răspuns cu focuri. Doi manifestanţi au fost ucişi şi mai mulţi grav răniţi.

Manifestanţii erau lucrători nemulţumiţi. In timpul tulburărilor, conducătorii lucrătorilor negociau cu patronii Aceştia au admis o mărire de salariu, aşa că lucrători vor primi de acum înainte în mijlociu aproape 15 franci elveţieni pe zi. Dar ei cer revendicări politice, care tind să denatureze complect actuala formă de guvernământ.

Grave tulburări în Bulgaria

— Crîncene lupte între comunişti şi armată —

Bucureşti. Din Rusciuk se anunţă că în noaptea de 19 spre 20 Septembrie, 300 comunişti înarmaţi au atacat cazărmile din Stara-Zagora. Armata a respins pe agresori. Sunt 5 morţi şi mulţi răniţi.

Comuniştii au atacat poliţia din Kipran lângă Filipopole. Ei au fost respinşi, lasând 6 morţi şi numeroşi răniţi. S'au operat 200 arestari.

Comuniştii şi ţaranii au atacat temniţa pentru a elibera pe prizonieri. Sunt 40 victime.

La Nova-Zagora, comuniştii comandanţi de Petcu Ene, au ocupat primăria şi au proclamat republica. După crâncene lupte care au ţinut câteva ore, revoluţionarii au fost respinşi.

Aseară, un poliţist a ucis pe străzile Sofiei pe anarhistul Zaibarof, pe când împărţea apeluri la revoluţie.

Criza averescană

Bucureşti.— Delegaţia averescană din Moldova de Nord, în frunte cu d. Petrică Dragomirescu, a fost la Sinaia unde a văzut pe d. Argetoianu. Aseara d. Dragomirescu a plecat la T. Severin, la generalul Averescu—care se află mult mai bine şi s'a sculat din pat.

Delegaţia se arată optimistă şi speră într'o reconciliere.

Epilogul unei răpiri senzaţionale

Bucureşti. — Se cunoaşte faptul dispariţiei, acum 3 luni, a fiului d-lui Popaianopol, marele bogătaş şi proprietar al localului Alhambra.

Băiatul fusese răpit de bandiţi.

După tratative de răscumpărare care au durat în condiţiuni foarte ciudate, timp de 82 zile, şi după ce d. Papaianopol a depus suma de 8 milioane lei, băiatul răpit a revenit ieri la casa părintească.

Cumpărăm Brilliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria Fraţii TISCHLER

IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

LA ADMINISTRAŢIA Fermei BADAREU

SE POATE GASI

Must foarte dulce cu 70 lei decalitr.

Apa de Căciulata Proaspătă

Mare depozit pentru Moldova Bucovina şi Basarabia la *Farmacia Dr. KONYA-Iaşi*

Preţurile şi condiţiuni de vânzare sunt aceleaşi ca la sursă.

La Magazinul „AURORA"

MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII

Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ

au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluş brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jurnal Preţuri foarte convenabile.

Notaţi bine firma „LA AURORA"

De vânzare „LA CAMILA" Iosef Marcu

Str. Anastasie Panu 17 Iaşi

Cereţi pucioasă pentru afumat vase **„FLORIDA"**

ANUL AL XIX No. 4895 — 2 lei NUMARUL — MERCURI 26 Septembrie 1928

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

IAȘI. — S... 17.

TELEFON ... 300

Biblioteca Universității Loco

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Fascismul

Lovitura fascistă n'a reușit — sau, mai bine zis, de data aceasta n'a reușit. Complotul, astfel cum a fost organizat, a avut o meteahnă. Și-i păcat. Am fi dorit să vină la cîrmă un guvern pur fascist,—noi fiind totdeauna partizanii procedărilor fățișe. Apoi fascismul are ceva cavaleresc și energic: ceva din penașul unui borsolier... o prestanță greco-spaniolă, care încîntă ochii... In sfîrșit, în somnolența de astăzi, fascismul ar fi adus darabane, trompete, ocarine... Asta-i destul.

Avem impresia că fascismul n'a putut da aiuri maximum de rendement politic—fiindcă opinia publică de acolo opune o rezistență guvernului. Aici însă guvernele nu cunosc acest inconvenient. Opinia publică lasă guvernul în pace, — și are dreptate. Guvernul nu trebue împiedecat la urcarea pe tron. Orice contrazicere îi strică buna dispoziție. Și nu-i bine să ai un guvern indispus. Apoi—în cursul funcționării — guvernul nu trebue sîcîit. Asta îi atrage atenția în altă parte și-l enervează. Și iarăși nu-i bine să ai un guvern neatent și nervos...

Complotiștii fasciști au toată dreptatea.

De peste un an țara este agitată de tulburări antisemite. Aceste tulburări au ceva haotic. Cineva trebuia să le coordoneze și să le diriguiască. Cum guvernul - ocupat cu alte chestii—se mărginea numai la încurajări, date prin d. general Vaitoianu...fasciștii s'au hotărât să se organizeze singuri și, tot singuri, să se conducă. Fără îndoială, decît să fii instrumentul guvernului—mai bine-i să lucrezi independent!

Inițiatorii mișcării fasciste sînt în parte militari. Și i foarte natural. Oare nu militarii au făcut România-Mare? De ce s'o conducă civilii? Dar nu numai crearea acestei țări este o afacere militară, — ci și conducerea ei, de la războiu încoace, a fost exercitată fie direct, fie indirect—numai de militari, subt diferite etichete de guvernământ. Militarul nu poate merge până la urmă prin tranșee: trebue odată și odată, să iasă la atac... Decât să te guverneze militarii dela spate, mai bine să te guverneze din fața. E mai prudent așa. Ești scutit de surprize.

Venirea militarilor la putere are și o altă însemnatate: războiul va fi cași desființat. Intr'adevăr dacă militarii vor avea toate avantajiile în timp de pace — ei nu vor mai provoca războiu care, oricum, are și unele riscuri...

Și încă un cuvânt: toate programele politice s'au dovedit că nu fac două parale. Mai întâiu, nimeni nu se uită la ele: nici autorii lor, nici colaboratorii nici publicul... Programul numai încurcă lucrurile. De-aceia nu procedează mai corect și mai practic fasciștii, care n'au nici un program? In modul acesta, guvernanții nu s împiedecați, în opera lor, de nici un considerat lăturalnic, ci numai de binele patriei. Salus populi suprema lex esto!

Mulțimea legilor civile și penale numai încurcă lumea. Fasciștii, venind la guvern, vor da un ordin de zi pe țară extinzând asupra-i reglementul interior și cel în campanie. Țara va fi condusă atunci unitar și energic: unu, doi, trei... unuuu!...

Guvernul fascist va desființa presa, dreptul de întruniri, etc. Va dispărea deci discuția din care niciodată nu iesă lumină. Poporul va munci în liniște și beatitudine.

Păcat că n'a reușit prima încercare fascistă cu lovitura de stat! Păcat... — X —

INCIDENTU

de la congresul profesorilor universitari

Cu prilejul deschiderii congresului profesorilor universitari s'a întâmplat un incident regretabil. Autoritățile polițienești, în urma ordinelor primite de la centru, a oprit accesul studenților în sala congresului. Restricțiunea aceasta părea curioasă, întrucât congresul este public și cu atât mai mult niște studenți universitari, fie cuziști sau nu, au dreptul de a participa, bineînțeles ca simpli spectatori

Dar vina nu este a autorităților, ci a unor domni profesori care n'au pregătat niciodată să utilizeze pe studenți în scopuri anumite și să imprime atribuțiile pe care ei nu pot și nu trebue să le aibă. Nu i de mirare că autoritățile s'au îndoit de intențiile cu care studenții veneau la congresul profesorilor și au crezut că prin restricția impusă vor face tocmai operă de ordine, garantând liniștea și dezvoltarea normală a congresuiui.

Incidentul acesta a enervat în oarecare măsură pe profesori, dar soluționarea lui nu este numai o chestie de caz special, ci de o chestiune de un interes mai general și care cere modificarea de atitudini și metode care s'au încuibat în ultimul timp în universități.

Ardealul gata să izbucnească!

Așa anunță d. Al. Vaida

D. Vaida a acordat un interview ziarului „Lupta", asupra situației politice interne.

Este un interview curios și plin—ca să zicem așa—de iorghisme, adică de expresii sibilice glumețe în felul celora pe care d. Iorga le întrebuințează adeseori, ca să epateze România Mare.

Depildă, d. Vaida afirmă că raporturile dintre partidul național si țărăniști „vor fi iarăși cele mai bune". Iar când a fost întrebat ce crede atunci despre atacurile îndreptate contra partidului național, de către d-nii dr. Lupu și Iunian, fruntașul ardelean s'a mulțumit să răspundă ironic că „au haz".

Tot așa, d. Vaida a ținut-o pe glumă zicând că partidul d-sale păstrează „expectativa armată" față de guvern, sau că d Duca „va tăia buricul" Micei Antante, sau că „n'a avut ocazia să cetească ce a anunțat nunțiul" d-lui general Averescu la Oradea Mare...și așa mai departe, d Vaida a făcut ghiumbușlucuri în legătură cu toate problemele de politică internă asupra cărora a fost întrebat.

*

Totuși, d. Vaida a avut să se mai pronunțe asupra unei chestiuni față de care a părăsit tonul de indiferență și glumă. E vorba de starea de spirit a Ardealului și de nemulțumirile pe care guvernarea liberală le a creat în sînul populației ardelenești.

De data aceasta fostul președinte de consiliu a devenit tragic

D. Vaida nu izbucnește în imprecațiuni ci păstrează un laconizm desăvârșit dar elocvent și categoric D sa amintește zicătoarea că **„nimic nu-i mai periculos ca apele liniștite"** *pentru a adăuga imediat că:* **„Ardealul nu se mai plânge. Ardealul este liniștit"...**

•

D. Vaida lasă a se înțelege că izbucnirea nemulțumirilor populației ardelenești este inevitabilă și apropiată. Dar d sa mai socotește că această izbucnire este și necesară. Numai așa se explică de ce crede că „situația generală politică este foarte bună", și de ce—față de anarhia care culminează în țară prin comploturile fasciste —n'are de spus altceva decît mărturisirea cam cinică: „Imi place cum merg lucrurile"!

D Vaida crede necesară o izbucnire populară și de aceia este încîntat de orice situație tulbure care poate favoriza această izbucnire.

Nu analizăm justeța sentimentelor d-lui Vaida, nu le aprobăm, nici nu le condamnăm. Dar observăm în schimb cît de vinovat și neghiob este guvernul d-lui Bratianu, de a fi de terminat în Ardeal — ca și în restul țării, dealtfel— o situațiune primejdioasă față de care, chiar și un om cumpănit și cu răspundere ca d. Vaida, își pierde încrederea și răbdarea.

ÎNSEMNARI

O supărare justificată

Unele ziare au anunțat că d. Ionel Brătianu— decând cu complotul fascist—este supărat foc pe propteaua cea mare de căpetenie a regimului, adică pe Siguranța Generală a d-lui Romulus Voinescu.

Ne declarăm și noi de partea primului ministru. Dreptatea d-lui Brătianu este evidentă!

Se știe doar că aranjarea comploturilor este atribuțiunea exclusivă a d-lui Voinescu. Și se mai știe că aceste comploturi nu trebue să fie decât comuniste.

In fiecare anotimp, d. Brătianu avea plăcerea să ordone reprimarea severă a unui complot sau atentat muncitoresc, descoperit „tocmai la timp"; să ordone percheziții și închideri de cluburi socialiste, confiscări, trimiteri în judecată etc.

Și iată că de data aceasta se descopere un complot ceva mai real, din care nu iesă compromiși muncitorii, ci tocmai elemente din pleava cea mai selectă a oligarhiei. Iar Siguranța n'are nici un amestec! Și pe deasupra, șefii complotiști sunt vechi exponenți ai regimului de violentă și ilegalitate.

In tot timpul de manifestare a anarhiei fasciste, d. Brătianu surâdea șiret și mulțumit, își aranja treburile de minune,fiind convins că totul este o operă utilă a d-lui Romulus Voinescu. Și iată descoperindu-se dintr'odată că dihorul fascist râvnea cu tot dinadinsul sângele gânsacului guvernamental. Și Siguranța nu era amestecată! Siguranța nu conducea, ca de obicei, complotul!

In fața acestui pericol, cu oarecare caracter de serozitate, pentru întâia oară a simțit d. Brătianu că-l trec sudori reci. Și s'a supărat foarte tare pe neglijenta Siguranță care a lăsat să-i se încalce domeniul „comploturilor", „atentatelor" și al celorlalte mofturi senzaționale. **R.**

A se ceti ULTIMA ORA

Comerțul și fiscul

Stabilirea venitului impozabil

Ce zice legea —Cum au lucrat Comisiunile de impunere —Pericolul impunerei prin apreciere. — Să se revizuiască toate impunerile. — Comercianții să-și ție registrele la zi.

de **M. ȘERBĂNESCU**, Mijlocitor Oficial

Pentru stabilirea venitului net impozabil, care constituie partea cea mai importantă a lucrărilor necesare așezărei impozitului pe veniturile comerciale și industriale legea separă în două categorii modalitățile principale de stabilirea acestui venit și anume:

1) *Metoda directă* care permite de a se constata venitul pe baza elementelor bilanțului, controlate și combinate cu toate ce contribuabilul este obligat a declara și a pune la dispozițiunea Comisiunei de impunere, și

2) *Metoda prezumtivă*, prin care se recurge la alte mijloace pentru stabilirea venitului impozabil.

Prima metodă este preferată de lege, și nu se poate recurge la cea de a doua decât atunci când bilanțul nu ar fi încheiat în regulă și nu ar corespunde cu registrele regulat ținute

Dela prima cetire a dispozițiunilor de mai sus, oricine își face convingerea, după cum însăși Ministerul de Finanțe accentuiază în instrucțiunile date Administrațiilor Financiare, publicate în Mon. Of., că impunerile trebue să se facă pe baza elementelor bilanțului și numai atunci să se treacă la metoda impunerei prin prezumție, cînd bilanțul nu ar fi încheiat în regulă și nu ar corespunde cu registrele.

Cum au lucrat Comisiunile

Comisiunile de impunere, prin excelență, afară de unele cazuri destul de rare, au trecut cu cea mai mare ușurință la constatarea venitului prin apreciere, pentru că nu erau mulțumite cu rezultatul dat de contul de profit și pierdere, (când registrele erau regulat ținute) sub diferite motive și anume:

Că prețurile trecute în inventar nu ar fi sincere.

Că totalul cifrei de afaceri este mai mic decât al altui negustor de aceiași branșe;

Că negustorul cu cifra de afaceri mică, n'ar fi destul de sincer în scriptele sale și deci trebuie impus „prin apreciere";

Că dacă negustorul cutare, cu un renume mai mic pe piață, a fost impus prin apreciere la o sumă mare, apoi celui ce se bucură de mai multă faimă în oraș, nu-i pot fi ținute în seamă registrele și ca atare trebuiește și acesta impus „prin apreciere".

S'a ajuns până acolo, că s'a pretins de către o Comisiune, printr'un proces verbal de impunere, atacat cu apel, că este imposibil să nu se facă vânzări mari și multe în Iași, față de poziție acestui oraș cu Bucovina și mai ales cu Basarabia.

In fine, o serie de multe și variate motive cari uimesc pe orice contribuabil.

A jignit mult pe contribuabil și faptul că li s'a cerut cont de felul cum și-au făcut menajul în căsnicia lor, comparativ cu cifra de afaceri sau cu câștigul mic realizat în timpul anului.

In acest fel au lucrat cele mai multe din Comisiunile de impunere, și deaceia contribuabilii cu drept cuvânt se întreabă: *pentru ce toate acestea?*

Nimeni nu zice că Statul nu are nevoie de bani, dar nu este mai puțin adevărat că s'au comis cele mai mari nedreptăți și aceasta *grație metodei de stabilirea venitului impozabil prin apreciere*.

Ar putea să susțină cineva, afară de fisc, că doi negustori vecini, de aceiași branșe, să aibă aceiași vânzare?

De sigur că nu, pentrucă fără să aduc ofense cuiva, felul de a se comporta cineva în societate variază dela individ la individ și cu atât mai mult la negustori față de clienții lor ținându-se în seamă concurența dintre ei, calitatea mărfurilor, reclama magazinului și în fine toate mijloacele ce le cred fiecare utile pentru a-și atrage clientelă în prăvălie.

Dar să presupunem că doi negustori vecini, de aceeaș branșă, sunt de aceiași competență în conducerea afacerilor lor, cu singura deosebire că unul din ei este în principiul de a aduce marfă superioară, o vinde scump și pentru aceasta face vânzare puțină dar câștigă mult.

Invers, celălalt, este de principiul de a aduce mărfuri de concurență, le vinde eftin, dar face vânzare multă, mulțumindu-se cu un câștig minimal și realizează la sfârșitul anului un câștig aproape cu al vecinului său.

In acest caz, nici unul nu va fi crezut pentrucă la sfârșitul anului, fiscul va constata că au câștigurile aproape egale și că cifra de afaceri nu se potrivește.

Pentru acest motiv, celui cu cifra de afaceri mai mare i se va calcula un beneficiu de 30 la sută după cum s'a procedat

(Continuarea în pag. II-a)

CRONICA DRAMATICA

TEATRUL NAȚIONAL

Deschiderea stagiunii

„Silvina Doamna" de C. Bengescu-Dabija

Stagiunea Teatrului Național s'a deschis Sâmbătă 22 Septembrie sub auspicii naturale foarte favorabile. O noapte limpede, cu cer senin și lună de argint a încântat pe spectatori în drumul lor atât la dus cât și la întors. Anul acesta, începutul de toamnă e admirabil. Și în orașul nostru, unde mai găsești un zid bătrân de care se agață, ostenite, brațe subțiri de viță să batică, nopțile de Septembrie au un farmec nespus...

Dar am lunecat pe tărâmuri care n'au nimic comun cu „Silvina Doamna", drama istorică de C. Bengescu-Dabija, într'un număr neprecis de acte (5-6-7?).

E foarte greu de înțeles din ce motive s'a ales, pentru deschiderea actualei stagiuni, piesa care vrea să înfățișeze pe aventuriera poloneză Silvina, un fel de platonică Messalină, care vorbește în versuri albe și e amanta ungurului Mihaloș.

Piesa n'are de cât calități negative. Faptul istoric nu reprezintă nimic: drama e construită cu fapte de o banalitate desăvârșită. De roluri de creație nu poate fi vorba, căci „Silvina Doamna" nu-i o lucrare dramatică în adevăratul înțeles al cuvântului, ci o înșirare de monoloage de diferite lungimi. Toți eroii vorbesc singuri sau se adresează la lucruri ce nu pot răspunde precum un zid, o poartă, o hârtie, un satâr, etc. Dialogul, care e de esența teatrului, apare numai incidental în piesa de început de stagiune.

Pentru actori este foarte greu atunci când sunt îmbrăcați în haine domnești sau poartă zale de fier, să facă pe profesorul de psihologie tratând capitolul „geloziei" sau să intoneze, ca un june de acum patruzeci de ani, reminiscențe din Carol Scrob: „De-aș putea din piept să mi scot, inima cu dor cu tot"...

Un motiv trebue totuși să fie în hotărârea acelora care au scos pe Silvina Doamna dintr'o uitare foarte puțin dăunătoare atât autorului cât și spectatorilor. Uzând de procedeul logic numit „prin eliminare", nu ne putem opri de cât asupra unei singure ipoteze: Direcțiunea a vrut să ne dea o *piesă de rezistență*, pentru a încerca forța vocală a actorilor și puterea de răbdare a publicului.

Din acest punct de vedere, am fi nedrepți dacă n'am recunoaște că Silvina Doamna a fost un triumf.

Actorii au dovedit că au plămâni și că știu să vorbească, chiar când sunt singuri. Publicul s'a arătat foarte răbdător în lungul celor cinci, șase sau șapte acte ale reprezentației, ascultând pe actori fără să-i poată zări: în patru acte scena a fost într'un întuneric absolut!

Onorata direcție își poate continua opera începută cu atâta succes!...

Asupra *jocului* artiștilor n'avem ce spune pentrucă, după cum am arătat mai sus Silvina Doamna e un șir de monoloage. Debitarea lor în timpul acestei drame, ne-a dat însă putința să clasăm pe actori. Marea lor majoritate fac parte din școala declamatorie al cărui maestru e d. C. Nottara. Singur d. Vernescu-Vâlcea, cu realismul său perfect a făcut notă aparte. Și trebue să recunoaștem că d-sa a fost singurul care a izbutit să intereseze publicul, dându-i iluzia vieții într'o piesă cu totul lipsită de ea.

La întreg ansamblul am constatat mai mult decât bunavoința. Sforțările și chiar talentul recunoscut al unora dintre actori au fost zadarnice însa din cauza lipsei de sens și de viață a rolurilor.

Toată simpatia noastră este deci alături de actori și socotim că pentru meritele și bunele lor intențiuni se cuvin altfel de încercări decât cele la care au fost supuși în Silvina Doamna. Decorurile înseamnă un progres față de alte stagiuni.

Spectator

Cinema MODERN Astăzi în Matineuri și seara
NUMAI 2 ZILE
celebra dramă de moravuri a lui OCTAVE MIRBEAU
Romanul unei Cameriste Opera Completă 10 acte
Tablou din viața reală cu frumoasa LYANA HAID cunoscută din Lady Hamylton și Lucrația Borgia.
Mercuri 26 Septembrie zilnic 3 reprezentațiuni
Marele succes al Epocei ——— Imensul Triumf francez
L'EMPEREUR DES PAUVRES
(Imparatul Saracilor) — cu d-nii KRAUSS și LEON MATHOT
Grandioasă epopee socială în 12 acte de HELICIEN CHAMPSAUR

Sala SIDOLI **Celebra trupa izr. din Wilna**
Wilnaer - Truppe
sub direcțiunea d lui I, Goldenberg, artistul răsfățat al Iașului
sosește în orașul nostru și va da prima reprezentație
Marți 25 Septembrie 1923 - - - - cu piesa
Greu să fii evreu!
Cele mai distinse elemente teatrale. — Detaliile pe afișul zilei
Biletele se găsesc de pe acuma la Cassa Teatrului Sidoli.

BLANARII
de la Cassa
ALTER DAVID S-sor
se găsesc de vânzare la firma
LUPU JACOBY & C-ie
în strada Ștefan cel Mare No. 48,
vis-a-vis de Banca Ialșilor.

Intrebuințați numai
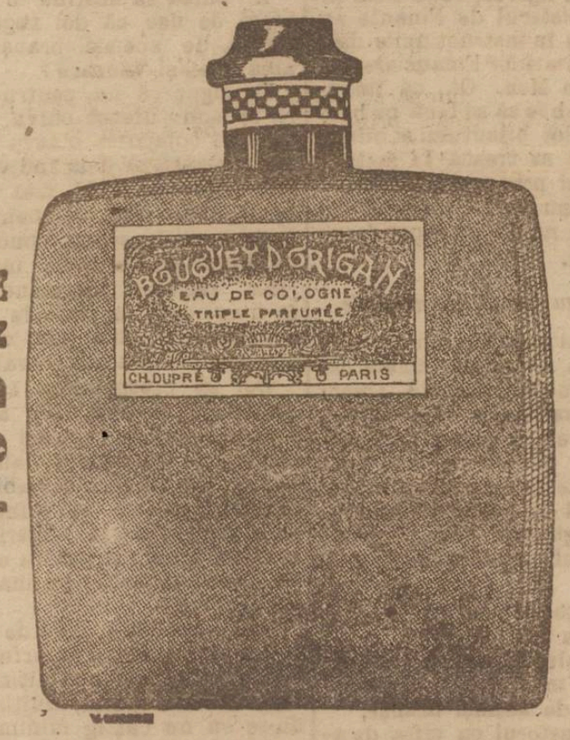

De vânzare la parfumerii
și magazine de lux

VINUL KONYA cu principiile conținute în Kola Coca, Guaran și Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilității maladiilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescențe

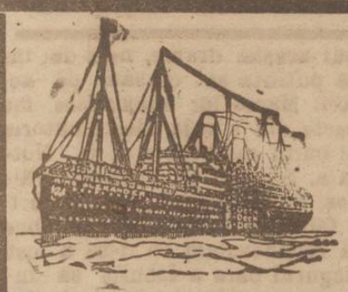
Byron Steamship Company
— Ltd. London —
M. EMBIRICOS & Co.
București, Str. Paris No. 1
LINIA
CONSTANȚA
direct
NEW-YORK
deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux - rapide, cari ating portul Constanța cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU și PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord și fără carantină durata voiajului este de 16 zile
AVIZ Transatlanticul de Lux „BYRON" ex MEGALI HELLAS 22.000 Tone pleacă la 6 Octombrie. Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE" pleacă la 5 Noembrie.
Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Reținerile biletelor de vapor cu cabina și or-ce informațiuni se pot lua din biroul nostru central.
M. EMBIRICOS & Co.
București.— Str. Paris No. 1

BANCA NEAMULUI
Societate Anonimă
— IAȘI —

Se aduce la cunoștința generală, că, începând dela 10 Septembrie a.c. Banca Neamului din Iași, str. Eternitatea No. 64, efectuiază orice soi de afaceri comerciale, bancare etc. primește la depuneri diferite sumi de bani pentru care se plătește dobânzi dela 7—12 la sută.
Cassa Băncei e deschisă în toate zilele de lucru, între orele 9—12 dim. și 3 jum. 7 jum. după amează.

Pelerină de postav negru, căptușită, bună pentru o elevă de școală, se află de vânzare în tr. Calarași 23.

S'a perdut două acțiuni ale Societatei Cooperative „Traiul" cu No. 1203 și No, 2614; prima pe numele M. Friciu și a doua pe numele Gr. Gh. Pascu.
Le declar nule în mâna ori cui s'ar gasi.
MIHAIL FRICIU

Perdut Sub-semnatul Marcu Haimovici domiciliat în Iași str. Elena Doamna No. 18 pierzând în ziua de 2 Septembrie 1923 între stațiile Vatra-Dornei și Dârmanești mai multe acte între care: Certificatul de încetățenire înregistrat sub No. 1344 din 26 Iunie 1919 și Buletinul de identitate No. 63 eliberat de biurou populației Circ. 4-a Iași. Le declar nule în mâna ori-cui s'ar gasi.
MARCU HAIMOVICI

Ajutor Comptabil, cu practica și scriere frumoasă, se cauta. A se adresa la ziar sub A. B.

Studentă de confesiune mozaica în ultimul an al facultatei de științi dorește a da meditație la elevi ai cursului secundar. A se adresa la ziar sub C.W.

Se caută o casieriță. A se adresa în str. I. C. Bratianu No, 132.

Șeful unui birou de expediție caută schimbarea postului. A se adresa la ziar sub P. S.

Caut un vânzator, plătit bine. A se adresa la magazinul de manufactură „*La Noul Paradis*" str. Elena Doamna No. 1.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de munițiuni de vanătoare.
Adresați magazinul B. Dumineatu, piața sf. Spiridon 12

la cea mai mare parte dintre negustorii noștri, iar celuilalt îi se va stabili un venit impozabil prin apreciere, egal cu al vecinului său.

Chiar dacă acești negustori ar avea registrele regulat ținute, tot nu vor fi crezuți a fi fost sinceri în scripțele lor, pentrucă ar fi fost aceiași nepotrivire între prețurile aflătoare în magazin, în momentul încheierei inventarului și lucrurile ar fi ajuns la același rezultat în ceiace privește stabilirea venitului impozabil — *impunerea prin apreciere.*

Ce ar trebui de făcut?

Față de impunerile excesive ce s'au făcut, este necesar să se revizuiască toate impunerile stabilite de către Comisiunile de impunere și în acest scop să nu se încaseze decât o pătrime din suma rezultată a supra venitului impozabil.

2. Să se scoată din lege sistemul de a se stabili venitul impozabil prin apreciere, pentrucă acest sistem dă prilejul cel mai fericit unor oameni de a și manifesta în chip inteligent unele sentimente de ură în contra contribuabililor, lovind astfel în interesele economiei noastre naționale.

3. Comercianții să-și țină registrele la zi. Să nu facă economie de câteva sute de lei lunar de la plata unui contabil, pentruca la sfârșitul anului să țipe că au fost pe nedrept impuși la sume mari. De altfel această obligațiune este impusă prin lege și sunt prevăzute sancțiuni severe în cazuri de contravenție.

4. Să se respecte registrele regulat ținute de contribuabili dacă nu se dovedește cu nimic că ele n'ar fi sincere.

M. Șerbănescu

„Opinia" în Țară

TG FRUMOS

Inspecția Spitalului.— D. Ion Dafin directorul Spitalelor Sf. Spiridon Iași, sosind în localitate a făcut o inspecție Spitalului „Dumitru Borș" pendinte de spitalul Sf. Spiridon Iași găsind totul în cea mai perfectă regulă.

Expoziție Județeană de animale.—Vineri a vut loc pe platoul d-nei maior Fotino, din acest oraș expoziția regională de animale. Juriul de clasare se compunea astfel:
Petre Fântânaru prefectul județului, P. Iliescu, medic primar Veterinar, J. Krasnaselski, mare proprietar, Coost. Rusovici mare proprietar, Vasile Matei consilier județean.
Distribuția premiilor s'a făcut de d. P. Fântânaru, prefectul Județului și C. Marinciu directorul prefecturei de județ.
S'au premiat cu medalii din partea ministerului de Domenii d-l Neculai Ghenea, medalie de aur pentru produse din armăsari ai statului; d. Vasile Nucă medalie de argint.
S'au premiat cai, vite cornute găini, produse Agricole și Sericicole.
S'au distribuit două premii întâi pentru cai 500 lei; cinci premii a II a 250 lei și opt premii a III a 150 lei.
Pentru vite cornute s'au dat 5 premii a II și două a III.
Pentru albine a luat d. D. I. Stamete ache din Tg. Frumos premiul I și d. C. I. Popovici premiul al II-lea.
Pentru gândaci de matasă s'au distribuit cinci premii.

De la Strunga

Furturile din gări

Afacerea Barboși la Dorohoi. — Implicarea comerciantului Poplingher. — Mersul instrucției

Dorohoi, 22.—Marfurile furate din vagoanele din gara Barboși au fost vândute de către mijlocitori unor negustori din nordul Moldovei și Basarabiei. Numele și adresa acestor negustori au fost furnizate de către inculpați, iar agenții siguranței au făcut descinderi în diferite orașe între care și la Dorohoi.
In acest oraș s'a făcut o descindere la magazinul și locuința cunoscutului manufacturist engros-ist Mendel Poplingher, la care s'au găsit mai multe bucăți de postav, care par a fi provenite din gara Barboși. Asupra acestor mărfuri comerciantul Poplingher n'a putut prezenta imediat facturi în regulă.
Agenții siguranței au încercat să l transporte la Galați pe Poplingher, ceiace șeful parchetului Dorohoi a oprit, emițând mandat de arestare a doua zi după descindere. Mandatul a fost confirmat și de Tribunalul local.
Poplingher, prezentând certificat medical, n'a fost depus la arestul preventiv ci a fost internat sub pază la spitalul județean dorohoian, unde a rămas vre-o zece zile.
In interesul instrucției, comerciantul M. Poplingher a fost trimis Miercuri 19 crt. la Galați, fiind escortat de un agent al siguranței locale.
Cazul Poplingher produce foarte multă senzație în oraș unde numitul se bucura de un credit extraordinar.
Chiar dacă se constată nevinovăția lui Poplingher în afacerea furturilor din gara Barboși, el urmează a fi dat judecății ca fiind contravenient recidivist la legea speculei.

S. M.

Intrunirea partidului Național-Romîn la Piatra-Neamtz.

Au luat cuvântul reprezentanții ardeleni.

Piatra-Neamț — Duminică 23 cor., ora 9 dim., a avut loc în sala „Continental" din localitate, o mare întrunire convocată de partidul Național Român. Pentru această întrunire au sosit reprezentanții din Ardeal, care au luat cuvântul, arătând cauzele pentru care luptă acest partid.
Sala, în tot timpul cuvântărilor, a fost plină de lume, atât de orășeni. cât și de săteni. Pela sfârșitul întrunirei, din cauza multei asistențe, s'a ieșit în curtea hotelului, unde cuvântările au continuat cu multă aprindere.
Au luat cuvântul d-nii: Ciceo Pop, deputatul Mișca, colonel Efstatiade, Dutu Isăcescu, ardelean, Boureanu, și profesor Ungureanu.
La orele 12 jum., când întrunirea a luat sfârșit, cetățenii au manifestat pentru d. Ciceo Pop și ceilalți fruntași ai partidului Național Român.

Emy

De la Sfatul Negustoresc

Impunerile fiscale.— Criza de numerar.

Duminică dimineață. s'a întrunit la Camera de Comerț, comitetul Sfatului Negustoresc, sub președinția d-lui N. V. Ștefăniu.
Intre multe chestiuni la ordinea zilei s'a discutat și impunerile fiscale, făcându-se critica felului nepractic pentru stabilirea venitului impozabil. Asupra acestei chestiuni s'a ajuns la concluzia ca Sfatul Negustoresc să organizeze un serviciu de contabilitate care va avea menirea de a a ține la zi registrele membrilor cotizanți care ar solicita acest serviciu.
In acest scop s'a alcătuit o comisiune compusă din d-nii N. V. Ștefăniu, Brener, Funiak Gălățeanu și Calmanovici cărora li s'a dat puteri discreționare pentru organizarea și conducerea serviciului.
Tot în această ședință s'a discutat și criza de numerar care tinde a paraliza cu desăvârșire activitatea economică a țărei.
D. N. V. Ștefăniu în expunerea ce a făcut asupra acestei chestiuni, a arătat pe larg la ce pericol ne va duce criza de numerar și a conchis că pentru înlăturarea ei, băncile să emită cecuri pentru creditele și plățile ce fac.
Prin acest sistem de schimb criza s'ar îmbunătăți simțitor chestiunea ridicată de d. Ștefăniu prezintă cel mai mare interes și s'a luat votul Comitetului de a se face demersurile necesare în acest scop.

Rep.

Citiți ziarul Opinia

Prăbușire

la farmacia D. Herțenberg

Azi dimineața, pe când d-rele farmaciste se aflau în plină act vitate, plafonul farmaciei d-lui D. Herțenberg, din strada Ștefan cel Mare, s'a prăbușit în două locuri. Ca mirac', farmaciatele au scăpat cu viată.
S'au sfărâmat numeroase sticle și utensile.
Plafonul amenință cu prăbușire, în întregime.

INFORMAȚII

Incendiul din strada Rosetti.— In noaptea de Sâmbătă spre Duminecă, din neglijența unei servitoare, a luat foc clădirea d lui Șimha Șmilovici din str. Rossetti, colț cu str. Sărată.
Incendiul a luat imediat proporții uimitoare distrugând în câte-va minute ceardacurile de lemne. Focul s'a intins la restul clădirei și până în zorii zilei au fost distruse complect 14 apartamente.
Toate secțiile de pompieri și autoritățile au sosit la fața locului.
D. căpitan Vițelaru care comanda secțiile de pompieri și d. locot. Ianovici, au dat dovadă de un admirabil devotament și sânge rece, expunându și viața în mijlocul flacărilor, și dându-și silința pentru a împiedica focul să nu se întindă la depozitul de spirt „Iașilor" care e lipit de clădirea incendiată.
De-abia dimineața la ora 6 când apa a început să curgă incendiul a putut fi localizat complect.
Pagubele se rădică la 12 milioane. Rep.

x Senatul Universitar, în ședința de Sâmbătă, a ratificat numirea d-lui Rudolf Suțu ca director administrativ al caminului studențesc din str. Păcurari.

x La școala normală „Vasile Lupu" s'a dat eri rezultatul de teză pentru examenul de capacitate. Au reușit toți 35 de candidați.
Examenul oral a început de astăzi,

* *

Tot azi se va da rezultatul concursului de admitere.
Cursurile încep la 1 Octombrie.

x Studenții evrei din localitate sunt invitați, a trece pe la cancelaria U. E. R. în orele de dupa ameaza, în vederea alcătuirei unei statistice în interesul lor.

In ziua de 3 Octombrie c. ora 11 dimineața se va ține în localul Primăriei Iași licitație publică orală pentru vânzarea unui loc în întindere de 1097 m. p. 87 c. m. situat în Mah. Frumoasa sub Dealul Cetățuei.

Liga Culturală Morris Rosenfeld, invită pe toți membrii și acei ce se interesează de această ligă, la adunarea extraordinară, ce va avea loc Luni 24 Sept. ora 9 seara la sediul ei în școala primară „Wachtel" str. Sararlei.
La ordinea zilei: chestiuni în legatura cu trupa din Wilna.

ECOURI

— D-na Dr. Suzana Grosi, șef de clinică obstetricală, s'a reintors în localitate și reia orele de consultații dela 1—5 p. m. Boale de femei și faceri.

— D-nii institutori precum și Institutiile școlare se bucură de rabaturi speciale cumpărând cărți de școală și material didactic numai dela „Librăria Universala" str. Cuza-Vodă 52 vis-a vis de Casele Braunștein.

— Se caută o coafeuză bună. Se preferă să cunoască și manicura. A se adresa la d-na Nicodim, stradela Banu 3.

— Anunțuri pentru toate ziarele din București, Chișinău, Cernăuți etc. se primesc la Agenția de Publicitate din Iași Str. Mărzescu 17 cu prețurile originale ale ziarelor, fără nici un adaus.

Congresul profesorilor Universitari

— VII incidente — Două arestări —

Profesorii universitari au în ceput de eri să se adune.

Relevăm de la Universitatea din Cluj, d-nii Vasile Dimitriu, Mişu Ştefănescu, Stancu, Ştefănescu-Goangă, Bogza, Giuglea. De la Universitatea din Cernăuţi, d-nii Hakman, Grecu, Berariu, Burileanu, Rădulescu, Spuoter.

Din Bucureşti, d-nii Valaori, Harmuzescu, Burileanu, Negulescu, Plastara, Longhinescu, Drouhet, P. Misir, M. Dragomirescu, Statescu, Sava, Atanasiu, Popovici, Băsnoşeanu.

Nu se oficiază nici un serviciu religios.

Dimineaţa oaspeţii au trecut-o în a-şi găsi gazdele şi a vizita diferite biserici.

*

La ora 4, se adunară în aula Universităţei, unde urma să se ţie şedinţa de deschidere, cu câte-va cuvîntări, rămânând ca chestiile mai palpitante, să se discute în secţiuni, începând de azi Luni.

Măsuri de ordine

In acest timp, d. Manciu, prefect de poliţie, luase o sumă de măsuri.

Toată poliţia era concentrată. Fie care poliţist avea postul său. Un număr de jandarmi pedeştri erau în aşteptare, sub comanda unui căpitan.

In faţa Universităţei, se afla prefectul de poliţie, împreună cu personalul superior al poliţiei.

Incidente şi arestări

Profesorii soseau refleţiţi.

La un moment dat, un grup de studenţi şi studente, având bilete de intrare emise de d. Găvănescul voia să pătrundă în Universitate.

Prefectul îi opri, zicând, că pentru liniştea congresului, opreşte intrarea studenţilor.

Studenţii protestara. Atunci prefectul ordonă circularea, jandarmii şi poliţia se puseră înainte, executând ordinul.

D-nii A. C. Cuza şi Găvănescul, protestară la rândul lor, dar prefectul de poliţie continua să declare că menţine ordinul dat.

Un student, ce se părea, că lovise pe un comisar, fu îndată arestat. El fu însă, curînd pus în libertate, căci se dovedise că studentul, n'a avut intenţia de a lovi.

In acest interval, profesorii se adunară în aula. Sunt mulţi profesori ieşeni.

D-nii Cuza, Găvănescul, d-r Şumuleanu şi C. Rădulescu-Cernăuţi, protestează în potriva măsurilor luate.

Nu trecu mult şi un nou incident se născu.

D. Ciulei, fost căpitan, voia să intre în Universitate, având bilet de intrare. El a fost oprit.

După relaţiile oficiale. D. Ciulei ar fi lovit pe un comisar, făcându-i animasi.

El a fost imediat arestat, sub incupare de ultragiu şi lovire.

Această arestare a fost menţinută.

*

Studenţii n'au mai intrat în Universitate.

In schimb, d. Găvănescul a invitat pe profesori la o şedinţă intimă.

Aci s'a protestat în potriva măsurilor luate şi s'a propus amânarea Congresului. Majoritatea însă a fost pentru continuare.

D. Găvănescul a declarat că se retrage din preşedinţia congresului.

*

Profesorii protestară declarând, a nu mai voi să participe la banchet. S'a renunţat la banchet.

*

După cum se vede numărul Congresiştilor veniţi de la alte Universităţi e foarte redus. Facultatea de medicină din Bucureşti nu are nici un reprezentant.

*

Fruntaşii liberali din localitate, se arată afectaţi de cele petrecute.

Personalul poliţienesc declară, că atitudinea d-lui Manciu, prin aplicarea strictă a ordinelor date, apără demnitatea acestui corp.

*

D. Valaori, secretarul general al Ministerului de instrucţie, a avut o atitudine impasibilă.

In fruntea unui grup de profesori a luat masa la Astoria.

*

In timpul nopţei, d. Manciu, prefect de poliţie a avut o convorbire cu ministrul de interne, raportând cele petrecute.

*

Azi dimineaţă, la ora 7, în preajma Universităţei, s'au luat aceleaşi măsuri,

Personalul superior poliţienesc are ca ordin strict: studenţii nu pătrund la congres.

*

Măsurile poliţieneşti au fost aplicate şi astăzi cu rigurozitate de d. prefect Manciu.

Şedinţa a fost deschisă azi dimineaţă la ora 10, sub preşedenţia d lui Valaori.

D. Gavănescul a rostit cuvântarea de deschidere.

Raportul secretariatului nu s'a mai cetit şi va fi publicat deadreptul în buletin, de carece d. Tafrali lipseşte din ţară.

D, Papacostea a cetit raportul financiar.

D. Bacaloglu vorbeşte despre situaţia materială.

Congresul continuă.

Ultimile informaţii

x *D. general Berthelot, însoţit de câţi-va miniştri, soseşte Joi dimineaţa în localitate, pentru a lua parte la deschiderea expoziţiei agricole.*

❑ *D. Marcu, directorul prefecturei de poliţie, a demisionat irevocabil.*

In locul d-sale a fost recomandat d. Dimitriu fost director al prefecturei de Iaşi.

❑ Duminecă a avut loc o şedinţă a Comitetelor şcolare israelite din localitate pentru a se decide formarea unui comitet central şcolar care va avea menirea de a reorganiza şcolile particulare din oraş, precum şi de a aviza la mijloacele de întreţinere şi bună administraţie a acestor instituţiuni.

Tot acest comitet va dispune întocmirea unui program unic de învăţământ, precum şi o justă repartiţie a elevilor în diferite şcoli.

⚓ *Deces.*—Eri dimineaţă a fost găsit mort la locuinţa sa din strada Patruzeci de Sfinţi, d. I. Dimitriu, autreprenor, persoană bine cunoscută în localitate.

*

Faţă însă cu svonurile ce circulă, că nu ar fi o moarte naturală, ci o sinucidere, parchetul a ordonat transportarea cadavrului la morga pentru a se face autopsia.

x Mâine, seară, Marţi, începe la Teatrul Sadoli, seria de reprezentaţii ale incomparabilei trupe israelite din Vilna.

x Azi s'au deschis cu solemnitate obicinuite, cursurile şcoalei profesionale de fete a „Reuniunei Femeilor romîne".

⚓ Comitetul clubului Concordia a votat suma de 1000 lei pentru sinistraţii rămaşi pe drumuri în urma incendiului din str. C. A. Rosetti.

O revedere duioasă

a absolvenţilor Seminarului Veniamin, promoţia 1893.

Absolvenţii Seminarului Veniamin, promoţia 1893, se întâlnesc azi în Iaşi, după o despărţire de 30 de ani.

Aşa au convenit în 1893.

Se înţelege că sunt unii, cari în aceste 3 deceni au părăsit lumea aceasta dar cei rămaşi în viaţă au trecut peste toate sacrificiile, şi s'au adunat în Iaşi.

Întâlnirea această, după 30 ani de despărţire, a dat loc la scene cum nu se poate mai mişcătoare.

*

La ora 9, absolvenţii s'au întrunit în Capela seminarului Aci s'a oficiat o rugăciune de mulţumire Domnului, care a făcut, ca să se întâlnească din nou, după ce acum 30 ani au părăsit băncile seminarului.

După aceasta, s'a oficiat un parastas, pentru foştii colegi decedaţi, în acest interval de ani.

Printre cei decedaţi, sunt Vasile Raileanu, arhimandrit, Gh Erbiceanu, Gh. Costachescu, Petru Sfetescu şi Vasile Chirnichi,

*

De la biserică, oaspeţii au vizitat expoziţia agricolă, după care au luat dejunul la părintele Andriescu, parohul bisericei Banu, absolvent din promoţia 1893.

*

După prânz au vizitat cimitirele Sf. Vasile şi Eternitate, înălţând rugăciuni pentru foştii colegi, cari se odihnesc în aceste cimitire.

Seara vor lua masa în comun la Seminar.

Serbarea întâlnirei continuă şi mâine.

x *De la juraţi.*—Sâmbătă s'a judecat de către Curtea cu juri procesul intentat lui Vasile Baciu, Petrache şi Costache Moisă din com. Ciurea, cari au bătut până la moarte pe pădurarul Acostachioaei.

Aceşti trei ţărani nutreau o ură veche contra pădurarului, care când le prindea vre-o vită pe imaşul Epitropiei Sf. Spiridon o închidea, şi ţăranii erau nevoiţi să plătească amendă. Petrache şi Costache Moisa sfătuiţi de către Vasile Baciu, au prins în luna Iunie 1922 pe Acostăchiaei în pădure şi l-au bătut cu ciomegile până l-au lăsat în nesimţire. Adus la spitalul Sf. Spiridon, Acostachioaei moare.

Apărarea a fost susţinută de către d-nii: Osv. Teodoreanu, Pogonat, Petrea, Omer Popovici, Ionel Teodoreanu şi Camil Gârcineanu.

Curtea aducând un verdict pozitiv pentru Moisă, aceştia sunt condamnaţi la câte 8 ani reclusiune, iar Vasile Baciu a fost achitat.

❑ Asociaţia „Cercurilor de Gospodine" mulţumeşte tuturor acelor cari au dat binevoitorul lor concurs cu ocazia chetei făcute în oraşul Iaşi, în special domnişoarelor cari s'au ostenit să cheteze.

Rezultatul material a fost relativ satisfăcator, atingând suma de 17.233,50 lei, repartizată în felul urmator:

Dr. Witner cu d-na Stefănescu 3023 lei d-ra Alexandrina Brudea 3,81 lei, d-ra Savescu 2360 lei, d-rele Lazarini 1931,50 lei, d-ra Nemţeanu 1737 lei, d-rele Veinberg şi Looker 1600 lei, d-ra Popescu 1200 lei, d-ra J. Ionak 1034 lei, d-ra A. Brociner 526 lei, d-ra E. Scholz 214 lei.

Evacuarea refugiaţilor ukranieni

Un trist convoi în localitate

Un trist convoiu a fost adus eri în localitate. Erau peste 600 de ukranieni, cei mai mulţi evrei, evacuaţi din Basarabia.

Pe feţele tuturora era întipărite durerea şi mizeria. Multe femei duceau cu dânsele şi unele utenzile de gospodărie. Una dintre evacuate, ţăraia după dânsa o maşină de cusut- în staturile date, de a căuta să se desfacă de maşină, pentru a nu-şi îngreuia călătoria, femea declară, că nu se desparte de maşina, care a hrănit-o până acuma.

Evacuaţii au fost adăpostiţi în curtea vămei. Aci au fost vizitaţi, de un comitet, având în frunte pe d-nii Horovitz, director la Banca Moldova, avocat Gherner şi alţii. Li s'au distribuit merinde.

*

La ora 10, evacuaţii au fost suiţi în tren, cu distinaţia pentru Bucureşti. Aci mai sunt de îndeplinit unele formalităţi, după care vor fi transportaţi la Constanţa. Aci se vor îmbarca pentru Statele-Unite.

CEREŢI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iaşi

Clinica Boalelor de Ochi
Dr. Miclescu
Bucureşti str Carol 24
Pacienţii se pot Consulta cu Oculiştii distinşi din Capitală.
Cons. 3 jumătate—6 ore.

CAETE ŞCOLARE
condeie, hartie de scris, creioane precum şi ori ce fel de articole şi requisite şcolare, fără rabat, însă *mai eftin ca ori-unde* vinde
Librăria Centrală
str. Gh. Mârzescu 25

D-tor L. HEITEL
MAMOŞ
de la clinicile din **Berlin Viena Frankfurt**
Boli de Femei şi Naşteri
Instalaţie specială pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

DOCTOR
A. POLAC
Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA
Boli interne
Boli de femei
MAMOŞ
Iaşi Str. Lăpuşneanu 23 Etaj
Consult. 2—5 p. m.

Dr. H. ZANFT
Specializat în Germania
Boli de PIELE şi de PĂR
KOSMETICĂ
Syphilis, Venerice
ULTRAMIKROSKOPIE
Elektrotherapie
Cons. 8—11 a. m. 1—5 p. m.
Iaşi Str. Cuza-Vodă 33

Dr. E. Gheiman
Specializat la Viena
Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PĂR, COSMETICA (înlăturarea defectelor pielei fetei.
SIFILIS şi VENERICE
ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral)
ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.
Consultaţiuni dela 2—7 p. m.
Str. Gându bis alături de Cinema Elisabeta

DOCTOR
L. Cazac-Averbuch
Specializat la Berlin
Boli de copii şi sugaci
Tratament radical al anemiei *reumatismului rachitismului* şi a *scrofulozei cu*
Băi Electrice
de lumină ultravioletă (Höhensonne), Heliodiatermie (Sollux) electroterapie etc.
Strada V. Stroescu (fostă Zoe) No. 7 colţ cu I. C. Bratianu
Consultaţiunile 3—6

Maşină de scris
de ocazie, în bună stare de funcţionare se caută.
A se adres la ziar.

VINOL
ANTIFERMENT
PENTRU A
OPRI FIERBEREA MUSTULUI
CONSERVÂNDU-L DULCE
ŞI
PREVENIREA BOALELOR VINULUI
E. MARVAN H. FURCH 1923
FABRICILE Dr URBEANU S.A.
De vânzare „LA CAMILA" Iosef Marcu
Str. Anastasie Panu 17 Iaşi
Cereţi pucioasă pentru afumat vase **„FLORIDA"**

INŞTIINŢARE

Nu vindeţi şi nu cumpăraţi cereale şi mărfuri decât prin intermediul Bursei Oficiale.

Este singura instituţie unde se întâlneşte cererea şi oferta şi vă asigură: realizarea vânzărei, predarea mărfei negociate, numărarea preţului şi perfecta îndeplinire a obligaţiunilor luate prin mijlocitorul oficial.

Cine refuză a încheia transacţiuni prin Bursă, acela de la început refuză executarea contractului. Doreşte a încasa un acont gras în schimbul sămnăturei sale pusă pe un petec de hârtie, pe baza căreia să vă judecaţi ani de zile la instanţele ordinare, în timp ce acontul deţinut fără cauză nu produce nimic şi aveţi şi riscul de a nu vă mai scoate banii nici odată.

Camera Arbitrală judecă procesele în cel mult 12 zile dela introducerea acţiunei şi are prin lege, procedu a scutită de taxele de timbru.

La Bursă se negociază şi se încheie transacţiuni numai între acele persoane care fac cinste şi onoare semnăturei lor pusă pe un contract de vindere cumpărare şi dela care se pot obţine sumele la cari eventual ar fi condamnaţi de Camera Arbitrală

Dovadă e că acei care au făcut vre-o operaţiune prin Bursă şi au recurs la judecata Camerei Arbitrale, constatând avantagiile acestor instituţii continuă a se folosi mai departe de ele, căci astăzi este timpul când fiecare preferă a-şi revendica drepturile pe calea unei judecăţi rapide.

M. ŞERBANESCU
Mijlocitor oficial de cereale şi mărfurial Bursei Iaşi
Telefon Camera de Comer

LA ADMINISTRAŢIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 70 lei decalitr.

DEPURATIVUL REGENERATOR
Cel mai puternic depurativ-vegetal **SALPARILL** Cel mai puternic depurativ-vegeta'
recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de Piele, ecseme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.
CHEMIX S. A. Bucureşti
Depozit general pentru Moldova, Basarabia şi Bucovina, pentru toate preparativele „CHEMIX"
Farmacia Dr. KONYA — Iaşi

Liceul Particular de fete „M. Kogălniceanu"
Asimilat şcoalelor secundare gr. II.
IAŞI. — Str. Căpitan Păun No. 8
Curs primar şi liceal complect. Externat. Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între orele 9-12 dimineaţa şi 4 6 după amiază.
La clasa I elevele nu depun examene de admitere.
Profesori Asociaţi.

Ultima oră

Spre aplanarea conflictului franco-german

Anchetarea complotului fascist - In jurul congresului universitar din Iaşi - Chestiunea remanierei

Prob'ema reparaţiilor

—Germania renunţă la re.istenţa pasivă — Probabilitatea unei înţelegeri franco-germane —

Bucuresti. Se anunţă că oficialitatea germana este hotărîtă definitiv a înceta rezisterţa pasivă în Ruhr.

O dovadă în acest sens este că marele industriaş Hugo St nnes, care plecase de la ocupaţiile sale, stabilindu-se la Hamburg, s'a reîntors în Ruhr, reîncepînd activitaten industrială normală.

*

D Baldwin, primul ministru britanic, reîntors la Londra, a declarat că în urma întrevederilor avute la Paris, a căpătat s guranta că Franţa nu urmăreşte anexarea Ruhrului şi deci exista probabilitatea unei înţelegeri franco-germane.

Profesorii bucureşteni

şi congresul universitar de la Iaşi

Se pregăteşte o contestaţie

Bucureşti.— Profesorii universitari din Bucureşti au fost informaţi că colegii lor cuzişti vor propune, în congresul din Iaşi, redeschiderea Universităţilor pe baza principiului numerus clausus.

Minoritatea profesorilor cuzişti nu-i lipsită de oare care şanse, întrucât mulţi profesori se abţin de la lucrările congresului.

Numeroşi profesori bucureşteni — şi e caracteristic că tocmai din acei înscrişi în partidul liberal — sânt hotărâţi a obţine respingerea lui numerus clausus. Cu această hotărâre au plecat şi alaltă seară şi aseară, mai mulţi profesori la Iaşi

Dacă soluţia lor va fi periclitată, universitarii bucureşteni vor depune un protest pe biroul congresului, contestând valabilitatea lucrărilor, pe motiv că numărul mic a' participanţilor la cangres nu permite a se vorbi în numele tuturor profesorilor universitari.

*

In consiliul de ministri ţinut aseară s'a discutat mult asupra raportului telegrafic al d lu Manciu, prefectul poliţiei Iaşi, relativ la incidentele de ieri d mineaţă de la deschiderea congresului universitar.

*

Raportul a făcut o bună impresi şi--ţinându-se compt de eventualităţile ce ar mai putea surveni — consiliul a transmis la Iaşi toate instrucţiunile necesare, aprobând în întregime vederile d-lui prefect Manciu.

Consiliul a mai stabilit măsurile ce trebuesc luate pentru interzicerea unui nou congres pe care cuzişti i îl proectează la Câmpulung (Bucovina).

Procesul banditului Dumitru Popa

El a fost condamnat la 10 ani

Huşi 23.— In actuala sesiune a Curţii cu juri din jud. Fălciu a venit spre judecare procesul faimosului şef de bandă Dumitru Popa, supranumit vestitul Takiţă despre ale cărui isprăvi am dat relaţii complecte la timp, în ziarul nostru.

O latâ cu el au fost judecaţi şi Vasile Aftincăi şi Vasile Jalbă consideraţi ca complici.

Din actul de acuzare rezultă că Dumitru Popa zis Tachiţă are la activul lui o serie nesfârşită de furturi şi atacări la drumul mare, furturi de vite şi alte delicte. El n'a săvârşit însă rime.

A fost apărat din oficiu de dl. avocat Lupu Friedman.

Complicii au fost apăraţi tot din oficiu de d-nii avocaţi Grig. Vericeanu şi D-tru Enciu.

Din desbateri nerezultând nici o probă de culpabilitate contra presupuşilor complicii, juraţii au pronunţat un verdict de achitare pentru aceştia şi de vinovăţie contra lui D tru Popa care a fost condamnat la 10 ani muncă silnică. Leontin

Incendiul din Cişmigiu

— Restaurantul Monte-Carlo distrus cu desăvârşire —

Bucureşti. — Aseară la ora 9 un violent incendiu a izbucnit la restaurantul Monte-Carlo de pe insula din lacul Cişmigiu.

Pompierii sosiţii în grabă, s'au transportat cu barcile la faţa locului, dar a fost prea târziu, căci în jumătate de oră rastaurantul a fost nimicit cu desăvârşire.

Pagubele se urcă la un milion şi jumătate lei.

Evacuarea Corfu ui

— a fost oprită —

Atena—Contrar tuturor prevederilor, evacuarea insulelor a fost amânată inopinat, pentru motive necunoscute. Transporturile de aseară, gata de plecare au fost oprite, grupate în faţa portului.

Patru cuirasate, din care două ce erau până acum la Falero, au sosit pe neaşteptate. Intreaga escadră adriatică se grupează acum la Corfu. Patru aeroplane sosite din Italia supraveghează insula.

Abonaţi-vă la Opinia

Temporizarea remanierei

— Ea se face după 1 Octombrie, dar înainte de deschiderea parlamentului. —

Bucureşti. D'n pricina temperamentului şovăitor al d-lui Ionel Bratianu, remanierea va suferi o întârziere şi nu se va ntreprinde nimic înainte de 1 Octombrie.

Astăzi şi mâne, d. Bratianu lipseşte din Bucureşti. Mercuri pleacă la Iaşi d-nii Mârzescu şi Al. Constantinescu. Acesta din urmă va trece imediat în Basarabia unde va rămâne 3 zile.

Deci, lucrările efective în vederea remanierei nu vor începe înainte de 1 Oct.

*

Sunt pozitive următoarele trei fapte:

1) Remanierea va avea loc negreşit, înainte de deschidere parlamentului.

2) D. general Vaitoianu pleacă sigur de la ministerul de interne. Pentru succesiunea la acest departament, şansele d-lui Mîrzescu au sporit mult în ultimul timp.

3) Remanierea va avea un caracter tranzacţional, urmînd a intra în guvern elemente de diferite nuanţe.

Intrarea d-lui N. N. Săveanu este sigură. Cât despre d. Tancred Constantinescu, d-sa este considerat astăzi mai apropape de d. Vintilă Brătianu decât de d. Al. Constantinescu.

Complotul fascist

— Instrucţia pe urmele unor noui şi interesante descoperiri —

Bucureşti. — Comunicatul ministerului de război, în ce priveşte neamestecul militarilor în complotul fascist, este sonsiderat la justa lui valoare de către cei iniţiaţi.

Din motive lesne de înţeles, nu se poate insista deocamdată asupra acestei chestiuni.

*

Instrucţia este în curs şi se face în condiţii serioase.

Putem anticipa că măsurile guvernului vor fi din cele mai severe în reprimarea UNOR NOUI FAPTE.

Se va produae zilele acestea în acest sens — un act important în Moldova de nord

*

Aseară la ora 9 şi jum. a fost chemat din nou şi reţinut la parchet d. col. Zăvoianu căruia i s'a luat un lung interogator.

Până la ora când vă telefonez, d Zăvoianu încă nu fusese eliberat.

Criza averescană

Mediaţiunea organizaţiilor din Moldova. Spre împăcare ?

Bucureşti.—D. Petre Dragomirescu însoţit de către d-nii Colonel Anghelescu şi Nemţeanu, şeful organizaţiilor averescane din Iaşi, Dorohoi şi Suceava, lucrând şi în numele organizaţiilor din Botoşani, Tutova, Tecuci, Covurlui, organizaţiuni cu care a putut lua contact, au fost Sâmbătă la T.-Severin, la d. general Averescu, după ce în prealabil îl vizitase pe d. C. Argetoianu la Sinaia. Delegaţiunea a transmis d lor Averescu şi Argetoianu, dorinţa organizaţiilor din Moldova ca să înceteze cu o oră mai curând conflictele lăuntrice care causează atâta rău partidului.

In sentimentul delegaţiunei este că lucrurile sunt pe cale bună şi că foarte curând tot ce a putut fi motiv de discordie între şef şi primul său aghiotant, va dipare.

Ancheta la Ianina

Atena. — Din Ianina se anunţă că ancheta asasinatului continua cu multă minuţiozitate. Ziua de eri s'a anchetat la locul crimei 13 ore, fiind întrerupte toate posturile de frontiera albaneză-greceşt.

Astă-zi comisiunea va trimite raportul consulatului ambasatori. Raportul va fi favorabil Greciei.

Congresul primarilor

Bucureşti.— La congresul primarilor urbani deschis ieri la Temişoara, se va produce lovitura montată contra d-lui Vaitoianu.

Pădure în flacări

Chişinău. . Un incendiu s'a declarat la pădurea Zlotzi-Ghirleni şi s'a întins repede din cauza vîntului. Incercările de localizare au rămas până acum zadarnice.

Până în prezent au ars 100 hectare de pădure Pagubele sânt enorme.

Cauzele incendiului încă n'au fost stabilite.

Criza politică în Grecia

Atena.— Guvernul a decis că locuitorii care vorbesc bulgăreşte nu vor avea dreptul de vot.

Situaţia politică internă s'a complicat din cauza retragerei lui Zaimis. Se vorbeşte de o coaliţie, în scop de a-l readuce pe Venizelos.

Predarea insulei Tenedos

Atena. — Astăzi grecii au predat turcilor insula Tenedos. Canoniera turcă Hoursit a ieşit pentru prima oară de la războiu din Dardanele, având pe bord pe ministrul de interne turc de la Angora. A venit şi multă populatie turcă dedându-se la manifestaţiuni patriotice.

Protocolul a fost semnat pe bord; apoi autorităţile greceşti au plecat. Drapelul turc a fost ridicat pe fortăreaţa în salve de tunuri şi aclamaţiile populare.

Mâne va fi predată insula Imbros. Din Ianina se anunţă: comisiunea continuă ancheta.

Pungi de hârtie
preţ redus
vinde prompt Fabrica
„COMAG“
Bucureşti str. Lucaci 119

PUDRA
Eau de Cologne
Bouquet d'Origan
originale cu semnătura
Charles Duprè
sunt cele mai bune
De vânzare la principalele parfumerii din ţară.

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj IAŞI

La Magazinul „AURORA“
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ
au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă Mantile gata de stofe engleze, velour de laine, plus brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jurnal Preţuri foarte convenabile.
Notaţi bine firma „LA AURORA“

Şcoala de Arte şi Industrie Casnică
sub Direcţiunea
D-nei Eleonora Lohan
maistră titulară la şcoala Normală de fete „Mihail Sturza“

Infiinţează cu începerea anului şcolar noi secţii de specializare, dând o mare dezvoltare cunoştinţelor de industrie casnică. Se primesc absolvente ale cursului primar, cari vor urma: în primul an, cursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare şi ultimii 2 ani, practică în atelier.

Elevele fără cursul primar complect sunt primite ca practicante.

Şcoala dispunând de maistre recunoscute, va funcţiona cu următoarele secţii: esătoria, sericicultura, filatura, arta cromatică (vopsitul), ţesătura de covoare, broderia naţională, arta decorativă, ţesătura artistică (alesături,) împletituri, cartonajul şi gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetică, istorie, geografie, comptabilitate, desemn şi caligrafie, arta decorativă şi desemnul industrial.

Absolventele cu diplomă sau certificat de absolvire si nu aptitudini didactice, vor fi propuse Ministerului ca maistre de industrie casnică pe lângă şcoalele primare de fete drbane sau rurale, iar cele cu certificat ce practică, vor obţinea din partea şcoalei, rezboae de ţesut şi alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li se şi fondur iniţiale pentru deschidere de ateliere.

Se primesc până la 1 Octombrie a.c, înscrieri în orice zi, între orele 2-4 p.m. la secretariatul Scoalei în Str. Costache Negri (Ograda Bisericei Barboi).

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piaţa Unirei Iaşi

ANUL AL XIX No. 4896

2 lei NUMARUL

JOI 27 Septembrie 1923

Biblioteca Universității Iași

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA
IAȘI. — STR. BĂRLESCU 17.
TELEFON No. 200

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

MIȘCAREA FASCISTA

— Comunicatul Ministerului de Războiu —

De câteva zile presa publică informații grave asupra mișcării fasciste. Aceste informații, după cum *afirmă* un confrate din București, sunt date de miniștri și de înalte personalități militare. Fasciștii români plănuiseră chiar o lovitură de Stat.

Cu această ocazie, guvernul a luat unele măsuri printre militari. Ofițeri superiori au fost interogați. S'au făcut descinderi. S'au operat arestări. Un procuror și Ministrul de Justiție s'au deplasat din București, au trecut munții și acolo au făcut perchiziții și arestări. Primul-ministru a hotărât, în sfârșit, scoaterea din minister al d lui Văitoianu. etc...

Opinia publică se alarmase.

De-odată însă, în mijlocul îngrijorării generale, cade un comunicat al Ministerului de Războiu :

Că unele ziare dau știri publicității „cu o uimitoare ușurință" ;

Că astfel „își croesc drum și informații neîntemeiate, care aduc grave jigniri instituțiilor sau persoanelor, zguduindu-le din temelii pe cele dintâiu și compromițându-le în mod neechitabil pe cele din urmă" ;

Că „un exemplu elocvent în această privință este legătura ce caută să stabilească unele ziare între mișcarea fascistă și armată",—

Și că „în interesul stabilirii adevărului, și, mai cu samă, pentru *apărarea prestigiului armatei*, ministerul de războiu dezminte toate aceste informații lipsite de orice temei".

Unele ziare, comentînd acest comunicat, vorbesc de politica capului de struț, pe care guvernul o practică de multă vreme. Basarabia oferă cele mai multe exemple. Atît știrile date de presa din țară, cît și de cea străină sunt regulat desmințite de organele guvernului—înainte sau după facerea anchetelor de vigoare—pentru apărarea prestigiului național.

La prima vedere, era să dăm și noi aceiași importanță comunicatului oficial care, la sfârșitul lui, se dă de gol „In interesele adevărului și, *mai cu samă*, pentru apărarea prestigiului armatei,— ministerul de Războiu.." Prin urmare, aceste informații sunt desmințite „mai cu samă" pentru prestigiul armatei. Ce-i de făcut însă când acest prestigiu se bate cap în cap cu adevărul? „Prestigiu" – greșit înțeles... căci faptele cîtorva zeci și sute de rătăciți nu compromit o instituție,— afară de cazul când instituția nu-i dă pe față și nu-i pedepsește.

Dar nu vom merge cu interpretarea printre rânduri e Comunicatului militar. Dăm crezare, zidoma, tuturor slovelor lui. N'a fost nimic, nu-i nimic !

Atunci o nedumerire ni se strecoară în suflet.

Dacă nu-i nimic exact din informațiile ziarelor, pentru ce autoritățile fac descinderi și operează arestări, pentruce sunt purtați pe drumuri oameni nevinovați ?

Prigoana guvernamentală împotriva civililor și, eventual a militarilor acuzați pe nedrept de fascism ar trebui să înceteze.

Insuși Ministerul de Războiu declară ca complotul militar fascist este un bas u. Il credem pe cuvînt. Altădată, să ne învățăm minte Presa—pentru a nu fi desmințită—trebue să publice numai comunicate oficiale. Declarațiile miniștrilor, casi ale înaltelor personalități militare—nu fac două parale, când nu-s scrise și iscălite de dânșii.

Cu acestea, încheem istoria imaginarului complot fascist..

M.

IN LOC DE INSEMNARI

Impozitele și edilii Iașului

Ziarele locale au anunțat zilele acestea că în curând harnicii noștri edili se vor aduna într'o consfătuire pentru a veni în ajutorul ieșenilor cu o nouă reformă.

E vorba să se voteze urcarea prețului luminii electrice și a transportului cu tramvaiul. Consiliul comunal socoate că toate impunerile și toate ridicările de taxe de până acum îl îndreptățesc să urmeze mai departe pe aceiași cale, până va ajunge să transforme masa cetățenilor într'o turmă care în toată seara să vină să-și depună conținutul buzunarelor în lăzile tainice ale Primăriei.

Toate sistemele pot fi bune, dacă se aplică cu măsură și iarăși, oricât ar fi de perfecte, aceleași sisteme devin o calamitate când sunt aplicate fără metodă de niște oameni absolut incompetenți. Fiscalitatea este și ea un sistem care poate duce la rezultate bune dacă e folosit cum se cuvine. Se transformă însă ușor în instrument de tortură pentru public, iar pentru edilii într'un fel de miere a cărei pres desgustată dulceață poate otrăvi și ucide, atunci când se uzează de biruri în fiecare clipă.

Impresia noastră, mai ales în ceiace privește scumpirea tramvaiului, este că ea se datorește altor cauze decât absolutei necesități. Motivul determinant pare a fi un fel de cinstit mimetism edilitar. In adevăr, călătorind des la București, consilierii au observat că acolo o cursă de tramvai costă trei lei ; prin urmare se cuvine să nu ne lăsăm mai prejos și să ne ridicăm și noi la aceiași... taxă. Dovada palpabilă a acestui mimetism de inspirație este că, în urma voiajurilor gospodarilor comunali prin urbea București, tramvaele noastre au început să-și schimbe culoarea, devenind vișinii, ca „Setebeul" capitalei.

Când care în virtutea aceluiași fenomen, harnicul părinte al Iașilor, va introduce o reformă în titulatura sa, pentru a nu rămânea mai jos decât *doctorul* Costinescu, primarul Bucureștilor.

Cum timpul presează, simpaticul nostru primar urmează a se înscrie în grabă ca student la institutul Maternitatea, unde va obține o diplomă, dacă nu identică cu a confratelui din Capitală, cel puțin înrudită, fiind din aceiași branșă. I.

Romanța remanierei

sau... A se slăbi !

In politica europeană predomină de ani de zile expresia „problema reparațiunelor", ca o etichetă a dezechilibrului provocat de război și a neputinței în care se găsesc conducătorii neamurilor. In politica internă a statului romîn, cu aceiași semnificație de incapacitate și dezorientare ca și expresia de mai sus, răsună de luni de zile cuvintele : problema remanierei".

Astă primăvară, în prejma închiderei sesiunei parlamentare, „remanierea" umplea coloanele ziarelor ca și acum, în prejma deschiderei parlamentului. Atunci întocmai ca și astăzi, remanierea era necesară, inevitabilă, hotărâtă. Ea trebuia făcută, pentru că anume metode și anume concepții ale unor anume persoane din guvern, nu se mai potriveau cu aspirațiile și ideile noui ale tineretului liberal, nici cu necesitățile noui de conducere ale statului.

Și totuși remanierea nu s'a făcut, ceia ce dovedește că nu existau nici aspirațiile, nici necesitățile, nici ideile pentru care s'a consumat, în fraze logice și palpitante, atâta bunătate de cerneală și hârtie Și dacă remanierea nu s'a făcut, țara nu și-a pierdut firea, ci și-a urmat firul guvernării normale, adica, guvernarea necinstită, incapabilă și abuzivă.

*

In ultimele zile, remanierea era deasemenea „absolut necesară și inevitabilă", pentru o sumă de motive logice, politice și patriotice. Dar până la remaniere, s'a descoperit complotul anti liberal al fascismului liberal. Și atunci remanierea și-a găsit, în fine, o precizie a justificării sale : nevoia unui cabinet tare pentru a izbăvi țara de fascism.

Dar iată că și argumentul acesta se întoarce pe dos, pretinzându se că, tocmai din pricina complotului, guvernul este absorbit de represiune și n'are timp să se remanieze.

Până una-alta, se compteză deci pe o temporizare a remanie el. Primul ministru s'a dus la Florica să și admire arăturile de toamnă ; d general Văitoianu s'a dus la Focșani să și încerce podgoria ; d. Mârzescu vine în Iași ca să târnosească o biserică în Ungheni ; d. Al. Constantinescu se duce în Basarabia ca să tragă niște sfori ; d. Sassu este așteptat la un chef la Vaslui ; in fine, M S. Regele s'a dus la vânătoare.

Iată cât de urgentă, necesară, salvatoare, era remanierea, față de noulle aspirațiuni ale mameluncilor d lui Brătianu și față de complotul care etc.. !

*

Un membru al guvernului, mărturisește sincer prin „Adevărul" că :

„Remanierea de acum nu poate avea semnificația unei infuzii de noui forțe, sau a triumfului unor nuoi idei de directivă".

Apoi, acesta i tot secretul basmului cu cocoșul roșu al remanierei !

Remanierea nu s'a făcut la cutare dată și din cutare necesități pentru țară, din simplul motiv că n'are urgență și nu atinge un interes general.

Când ea se va face, va atinge numai interesele bandelor de exploatatori economico-financiari și de condotieri politici care alcătuesc guvernul brătianist.

Depildă, d. Tancred Constantinescu va trece de la deraierea trenurilor la departamentul industriei, ca să execute câteva combinații cointeresate ale d-lui Vintilă Brătianu. D. Nicușor Săveanu sau altul, va intra ca să complecteze unele planuri ale d lui Al. Constantinescu. Și în genere, d. Ionel Brătianu va creia noui miniștri ca să și sporească cadrele partidului.

Și, mă rog, ce importanță vor avea combinațiile acestea pentru țară, pentru norod ? De ce ni se tot cântă cu remanierea în sus și remanierea în jos ?

...A se slăbi ! **Lr.**

Moțiunea admisă

de congresul prof. universitari

In ședința de ieri după amiază a congresului profesorilor universitari, s'a admis următoarea moțiune propusă da colegiul universitar din Cluj :

1. Studențimea e învitată să reia cursurile conform legii și regulamentelor universitare ;
2. Profesorii și studenții Universităților se obligă să lupte pentru realizarea tuturor dezideratelor pur universitare.
3. Chestiunile politice și sociale să se caute a fi realizate în afară de universitate.

Moțiunea a fost adoptată de unanimitatea celor prezenți, minus d. A. C. Cuza

Votul afirmativ al unor profesori era neașteptat. Însă convenințele au învins sentimentele și resentimentele.

Fără a mai insista asupra modului și persoanelor care au susținut și aderat la moțiune, ne mulțumim să constatăm cu satisfacție că, în orice caz, spiritul de civilizație triumfă odată mai mult în lumea universitarilor noștri.

Cum moțiunea de mai sus coincide cu mișcarea studenților pentru reluarea normală a vieții universitare, este de nădăjduit că liniștea în institutiile de înaltă cultură va fi reîntronată.

Ancheta de la Ianina

O ședință agitată.--Delegatul Italian face opinie separată

Evitarea unui grav incident

(Serviciul telegrafic special al „Opiniei")

Atena, 23. — Comisiunea de anchetă s'a întrunit aseară, spre a redacta raportul cerut de conferința ambasadorilor, asupra dispozițiilor Greciei în jurul anchetei.

Membrii delegați ai Franței și Angliei, cât și președintele comisiunii declarându-se favorabil Greciei, *delegatul italian a refuzat să semneze raportul redactat* sub dictarea președintelui Japonez și a declarat că va supune un raport separat guvernului său.

Delegatul italian continuă să susțină punctul de vedere italian după care Grecia este nu numai răspunzătoare de crima comisă pe teritoriul grec, dar că a și participat la complot.

O ședință agitată

Ședința de aseară a fost foarte agitată din cauza diferenței de vederi între delegatul italian și restul comisiunii. La acuzațiile delegatului italian că autoritățile grecești n'au transmis la timp ordinele necesare după comitera asasinatului, delegatul englez i-a replicat că această întârziere nu poate și nu trebue pusă în sarcina relei voințe din partea Grecilor. In regiunea aceasta, nu numai telefoanele, dar și întreaga administrație se află într'o stare de dezorganizare care explică foarte bine întârzierile produse în comunicarea ordinelor.

Nemulțumit de aceste explicații, delegatul italian declară că se va retrage din comisiunea de anchetă în cazul când ceilalți membri persistă în punctul lor de vedere favorabil Greciei.

La această amenințare, președintele a declarat că delegatul italian n'are decât să se retragă. Comisiunea fiind decisă să și facă datoria, cu sau fără colaborarea colegului italian. In consecință, raportul întocmit a fost expediat aseară Conferinței ambasadorilor. Lipsa iscăliturii delegatului italian nu împiedică acest raport să fie valabil.

Evitarea unui grav incident

Alaltă-seară, un mic detașament italian a debarcat la Santi-Quaranta, îndreptându se spre frontiera greacă, pe teritoriu albanez. Ajungând la frontiera greacă și încercând să o treacă, detașamentul a fost somat de sentinelele grecești să rămâie pe teritoriul albanez. In timpul acesta au fost anunțați de sosirea detașamentului, atât comandantul diviziei grecești, generalul Marcos care are comanda militară a întregii regiuni, cât și delegatul italian.

Generalul Marcos a ordonat îndată întărirea gărzilor de la frontieră și a trimis un ofițer superior spre a cere lămuriri asupra scopului prezenței detașamentului italian la granița greacă. Se află astfel că detașamentul avea intenția să formeze garda personală a delegatului italian din comisiunea de anchetă.

Incidentul

Generalul Marcos, de acord cu președintele comisiunii de anchetă, a ordonat ca detașamentul să nu fie primit pe teritoriul grec. Delegatul italian cerea însă cu insistență să i se ataşeze această gardă și, pentru a-și realiza dorința, se duse personal la punctul de graniță unde se afla detașamentul, spre a-l trece pe teritoriul grec.

Comandantul diviziei, aflând de această, înșiră trupe numeroase de-alungul frontierei și atrase atenția detașamentului asupra seriozității incidentului.

Italienii încercînd să înainteze, cu toate somațiile Grecilor, aceștia s'au pregătit să tragă, ceea ce a forțat detașamentul să se retragă în Albania, unde a și rămas. Incăerarea a fost astfel evitată ; la un moment dat însă, soldații greci și italieni se aflau față în față și cea mai mică provocare ar fi putut avea cele mai grave urmări.

Președintele Comisiunii de anchetă a atras atenția delegatului italian că asemenea procedeuri pot aduce grave complicațiuni în desfășurarea anchetei și l a făcut atent că lucrările Comisiunii au nevoie de liniște. Dacă delegatul italian are intenția să continue cu provocarea unor incidente ca cele de până acum Comisiunea îl sfătuește să se retragă, preferând să lucreze singură și în liniște.

Incident la granița Banatului

Bucuresti. — Locuitorii satului sârb Mocrin (Banat), nemulțumiți de chipul cum s'a delimitat granița româno-sârbă, au smuls și ars potourile fixate de comisia de delimitare.

Guvernul din Belgrad a deschis anchetă.

INTRE PROFESOR ȘI ȘCOLAR

Care sânt raporturile astăzi. — Cum ar trebui să fie.— Necesitatea unei armonizări.

Au trecut corijările, au trecut examenele de admitere a trecut trica făcând loc la bucurie sau la decepții și la nenorociri. Fiindcă și în anul acesta ca și în alți ani nenorocirile sunt în număr destul de mare, trebue să analizăm mai de aproape cine este vinovatul și cine are răspunderea.

Avem în fața noastră factorii : Unul este elevul și celalt d-nul profesor. Elevul trebue să învețe ceiace predă d-nul profesor, iar acesta are datoria de a învăța pe elevi sau mai bine zis de a preda în așa fel materia ca elevul să priceapă, să o prindă și acasă să o memorizeze pentru a o fixa în creerul său.

Profesorul poate fi, de exemplu, un eminent matimatician fără însă a fi un bun „profesor" în cazul când el nu poate să predeie cursul, sau nu poate să facă ca materia predată de el să fie înțeleasă. Consecințele sunt vădite : cCorigenți și repetenți". Căci altfel nu ne-am putea explica cum se poate ca la o clasă cu 25 de elevi, 18 elevi adică 72 la sută să rămâe corigenți la unul și același obiect, de exemplu la matimatică. In acest număr nu sunt cuprinși elevii care au rămas direct repetenți așa că numărul procentual este mai mare — dar de aceștia nici nu voim să ne ocupăm.

Desigur că fiecare se va întreba de ce elevii care au la toate celelalte obiecte media 6, 7, 8 etc. rămân corigenți la matimatică. Răspunsul și-l poate da fiecare : Ori acel Profesor nu știe să predeie cursul — ori nu se ocupă serios de elevi. Și una și alta sunt condamnabile și în acest caz, acel Profesor nu este „profesor" și prima lui datorie ar fi să renunțe din propria lui inițiativă la meseria aceasta pentru a nu aduce atâtea supărări în sânul familiilor și a distruge cariera atâtor elevi care subt un alt profesor care își cunoaște meseria ar fi fost elevi buni cum au și probat ei cu notele bune de la celelalte obiecte.

Meritul unui profesor este numai de a reduce numărul elevilor corigenți la zero. Acest rezultat îl va obținea numai atunci când va putea preda cursul și va învăța pe elevii săi în așa fel ca toți să aibă media cerută. Aceasta trebue să fie fala unui profesor, cu aceasta trebue el să se poată lăuda Ei trebue să poată spune : „la mine nu poate rămânea nici un corigent".

Auzi pe elevi vorbind : „cutare profesor e bun și cutare profesor e rău". Dacă te interesezi ce înțeleg ei prin profesor rău, răspunsul lor e scurt dar și logic : „ne trânteste pe un cap" și într'adevăr copilul a avut dreptate, numai cu o singură deosebire că acela nu e un profesor rău ci un rau pedagog.

Din întâmplare am văzut lista corigenților de la liceul internat și de la un gimnaziu din localitate. Am fost surprinși că tocmai acolo, unde elevii stau incontinuu de dimineață până seara târziu subt ochii profesorilor, a asistenților și a repetitorilor, am găsit un număr de corigenți care stă cu totul în disproporție cu scopul ce îl are acea instituțiune.

(Continuarea în pag. II-a)

SOCIETATEA CONTINENTALA

PENTRU COMERȚUL FIERULUI

KERN & Co.

Reprezentanța generală a uzinelor de fier Witkowitz
CERNAUȚI, Str. Miron Costin 7 (f. Maria Teresia)
Adr. telegr.: Ferrokontinent, Cernauți. Telefon 420
Depozite: Strada Săloiilor (Weidengasse) No. 14–28

FIER ȘI TABLĂ

Fier brut pentru turnătorie, fier în bare, fier fasonat, fier laminat, fier larg și universal, fier pentru beton armat, suporturi de construcție, echere: Tablă de Teschen, originală, de ori-ce categorie, talbă galvanizată, tablă pentru cazane, tablă de oțel, arbore de transmisiuni, etc. etc.

ȚEVI

Țevi negre și galvanizate, țevi pentru sonde, țevi fierbătoare pentru cazane, locomotive și locomobile, fitinguri, flanșe, armături, țevi de fontă cu mufe sau flanșe cu piese fasonate, serpentine pentru orice scop țevi ondulate, baloane de oțel pentru oxigen și idrogen.

ALTE FABRICATE

Cazane de tot felul, rezervoare pentru apă, spirt, țiței, etc. Construcții de poduri de fier și edificii de tot felul. Butoaie și barele de fier pentru petrol, benzină și spirt. Funduri de cazane,-Șine c.f.r., tramvaie și mine. Traverse pentru linii normale și linii înguste. Instalațiuni de uzină și mine. Aparate pentru fabrici chimice, fabrici de ciment, rafinerii de petrol, destilatiuni de gudron, macarale și tot felul de instalațiuni de tranăport. cărămizi refractare și refractar pământ etc.

CEREȚI BECURI

SEZON PENTRU SOBE TERACOTA

Comandați-le din timp spre a se obține reduceri la firma **I. ZLATOVICI**

Iași Str. Sărărie 12 Bs

Școala de Arte și Industrie Casnică

sub Direcțiunea

D-nei Eleonora Lohan

maistră titulară la școala Normală de fete „Mihail Sturza"

Inființează cu începerea anului școlar noi secții de specializare, dând o mare dezvoltare cunoștințelor de industrie casnică. Se primesc absolvente ale cursului primar, cari vor urma: în primul an, cursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare și ultimii 2 ani, practică în atelier.

Elevele fără cursul primar complect sunt primite ca practicante.

Școala dispunând de maistre recunoscute, va funcționa cu următoarele secții: țesătoria, sericicultura, filatura, arta chromatică (vopsitul), țesătura de covoare, broderia națională, arta decorativă, țesetura artistica (aleseturi,) împletituri, cartonajul și gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, artimetica, istorie, geografie, comptabilitate, desemn și caligrafie, arta decorativă și desemnul industrial.

Absolventele cu diplomă sau certificat de absolvire și cu aptitudini didactice, vor fi propuse Ministerului ca maistre de industrie casnică pe lângă școalele primare de fete urbane sau rurale, iar cele cu certificat de practică, vor obține din partea școalei, rezboae de țesut și alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li se și fonduri inițiale pentru deschiderea de ateliere.

Se primesc până la 1 Octombrie a.c, înscrieri în orice zi, între orele 2-4 p.m. la secretariatul Școalei în Str. Costache Negri (Ograda Bisericei Barboi).

LA ADMINISTRAȚIA Fermei BADAREU

SE POATE GASI

Must foarte dulce cu 70 lei decalitr.

DOCTOR
TOMA POPESCU - BERCA
Boli interne boli de copii, și venerice
Consult 8-10 a.m. 6-8 seara
Str. Dubalari No. 5 (capul tramvaiului Nicolina)

DOCTOR
Suzana Grosi
Șef de clinică obstetricală a Facultatea de Medicină
Faceri, Boli de femei
Iași, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
fost asistent privat
de operațiuni al Prof. Halban și medic secundar la I Clinica universitară (Schauta-Peham) de boli de femei și faceri al. spitalului general din Viena, precum și la alte spitale vieneze.
Specialist în Operațiuni și boli de femei
— MAMOȘ —
Consult. 3—5
Strada Lăpușneanu 35 etaj
Casele Berăriei ASTORIA

DOCTORUL
Jacques Goldner
Boli interne și de copii
Cons. 2-4 d.a.
Iași Str. Mârzescu 17, etaj

Dr. N. P. BALAN
Medic secundar a clinicei medicale. Șef de lucrări a facultății de medicină, reîntors din străinătate își reia consultațiile de
BOALE INTERNE
Consult 1—3 p. m.
Iași — Str. Păcurari 56

DOCTORUL
I. Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice și sifilis
Str. Anastasie Panu 19
(Piața Halei)
Cons: 9-11 a.m. 2-4 p. m.

DOCTORUL
H. WECHSLER
Boli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8-11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

DOCTOR
A. POLAC
Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA
Boli interne
Boli de femei
MAMOȘ
Iași Str. Lăpușneanu 23 Etaj
Consult. 2—5 p. m.

Tocmai pentru a evita ca un elev sa rămâe corigent sau repetent, părintele își dă ultimul său ban plasând copilul în acea școală, admițând că profesorul împreună cu ceilalți factori se vor ocupa mai de aproape de copilul său și ca consecință firească va fi cruțat de o surpriză în iunie și pe urmă de o alta și mai neplăcută, în Septembrie.

Oare Domnul Director al acelei școli împreună cu Domnul Ministru nu-și dau seama că rezultatul este cu totul negativ și nu stă de loc în concordanța cu renumele unei instituțiuni ideale?

Nu se întreabă el oare cum se face ca dintr'o clasă cu 25 elevi, 18 elevi sa ramae corigenți la unul și acelaș obiect (la un gimnaziu, tot din localitate, au ramas din 23 elevi 19 corigenți la acelaș obiect, circa 79 la suta). Oare profesorul cu un rezultat atât de dezastros, mai poate el figura între profesorii unei școli?

Trebuesc luate pentru ca atât truda profesorilor cât și timpul elevilor să fie întrebuințate cu folos. Fără o armonizare între cel ce predă și cel ce ascultă, școala nu-și poate împlini menirea.

Un părinte

„După Paști, în sărbători"!

sau expoziția agricolă din Iași

D. dr. Scarlat, viticultor și agricultor, vice-președintele sindicatului agricol din Vaslui, a comunicat ieri în restaurantul „Europa" din Vaslui următoarele:

— „Am fost zilele trecute „la Iași, în vederea partici„părei la expoziția agricolă. „M'a condus d. Ciulei. La „terminarea vizitărei, am ex„primat către d. Ciulei, mi„rarea, ca în stadiul în care „se găsește pregătirea expo„ziției aceasta se mai deschi„de.

„D. Ciulei mi-a răspuns: — Nu face nimic. Acum fa„cem o repetiție. Expoziția „adevărată o vom deschide la „Mai viitor, cu câmpul în „verzit și pomii înfloriți".

Față de această dată:

După Paști în sărbători
Când e câmpul plin de flori,

sperăm că d. dr. Enășescu nu-și mai menține iscălitura pe scrisoarea adresată „Opiniei" și nepublicată de ziarul nostru.

Conflict între congresiștii universitari și autoritățile locale

—Autoritățile refuză să participe la banchet și festival—

Eri la ora 12 și jum. a avut loc la liceul internat, o masă oferită profesorilor Universitari, de către biroul congresului.

Autoritățile locale, invitați de catre d Gavanescul, în calitate de președinte al biroului, au refuzat să participe la banchet, ca raspuns la acei dintre profesori care au făcut ca banchetul oferit de comună sa fie contramandat.

*

Reprezentanții autorităților, din aceleași motive, au refuzat să asiste la reprezentația ce au avut loc aseara la teatrul Național, organizat de biroul asociației.

„Opinia" în Țară

TG. FRUMOS

Școlare.—In ziua de 22 Septembrie curent s'a oficiat un serviciu religios la gimnaziul „Tg. Frumos" cu ocazia începerii anului școlar 1923—24 Au luat parte întreg corpul didactic precum și toți elevii și elevele împreună cu părinții lor. Au luat cuvântul Preotul Diaconescu Profesor de limba Româna și Preotul Dărângă directorul gimnaziului, cari în cuvinte puține au arătat școlarilor însemnătatea școlii pentru neam și datoriile elevilor față de școală și părinți. In ziua de 24 au început cursurile.

Teatrale.— Sărbarea Cercului Cultural „Progresul" pentru comemorarea lui D. Cantemir se amână din cauza lipsei din localitate a unor persoane cari joacă în piesa „Zile vesele după războiu", pentru ziua de 30 Septembrie 1923."

Sportive.—In ziua de 22 Septembrie curent a avut loc pe platoul sportiv din localitate un match de foot-ball între echipele „Macaby" I și II. Jocul a început la orele 4 p. m.

Rezultatul primei reprize este de 1—0 în favoarea echipei I. Rezultatul reprizei a II este de 4—0 tot în favoarea echipei I. In repriza II primele 3 goluri au urmat la intervale de câte 5 minute. Se remarcă d. Poper care a făcut toate golurile, Braunștein și Mendel. Golistul echipei II lasă mult de dorit. Arbitrul M. H. Beer a fost corect și imparțial.

Auro.

HUȘI

Culesul viilor.—Incepând din cursul săptămânei viitoare se vor culege viile din podgoria Hușilor. Recolta se prevede ca va fi de bună calitate. Producția anului trecut fiind terminată, transacțiile au început de pe acum. Se observa sosirea comercianților din alte orașe.

Deschiderea bâlciului.—Bâlciul anual instalat pe platoul Drie, a început. Se observă o vie animație. Au sosit un număr apreciabil de comercianți și producători din Basarabia care maresc veniturile comunei prin instalarea lor la bâlciu.

Temeiul este pe ziua de 27 crt. (Ziua Crucii) când se crede ca vor veni numeroși vizitatori.

Serbare.—La orfelinatul catolic din localitate a avut loc o serbare dată în onoarea D-nei *Lucia de Rochefort,* președinta onorifică a orfelinatelor catolice din Moldova.

Cu această ocaziune i s'a remis decorația „Pro Ecclesia et Pontifice"—cea mai înaltă distincțiune ce-o acordă Papa unei femei—care a fost adusă de noul Nunțiu Papal din Capitală.

Un mare număr de coreligionari au luat parte la această ceremonie. Leontin

Arta filmului

Impăratul saracilor

— In ajunul premierei filmului. —

Avem prilejul de a publica următorul articol scris în mod special pentru cetitorii noștrii de către marele scriitor Felicien Champsaur, autorul romanului pe care publicul îl va vedea adoptat pe ecranul Cinema Modern.

...Am încercat să închid cele șase volume: Săracul, Milioanele, Torțele, Murdarii, Vijelia, Floreal, sub titlul principal Impăratul Săracilor.

Am pus în acțiune ideia într'o serie de romane pitorești și dramatice cari, daca am putut să mă apropii puțin de reușită în încercarea mea îndrazneață, vor fi un fel de Biblie a păcei și a războiului, a revoluției, fiică a războiului și a speranței omenești.

Primele două volume, Săracul, Milioanele și sfârșitul celui de al șaselea, Floreal, se petrec pe coasta de Azur, Săracul, Milioanele, cuprind o aventura complecta și care se desfășoară în întregime pe Reviera, până la desnodamântul ei pasional unde se desiră și se dezvaluie inima Silvettei o fecioară îndrăgostită de un tânăr milionar deghizat în cerșetor. Desgustat de neînfrânarea sa, un seducător plin de aur, cu aparențele de cerșetor, devine amantul ei. Don Juan care, în Moliere, dă o piesă de aur unui sărac, pentru amorul umanității, ia în romanul meu locul acestui sărac: el devine un simplu mizerabil dar „Săracul mândru,— pe urmă Impăratul Săracilor. Un om de petreceri bogat, Mare Anavan, se transformă în apostol; alergator după plăceri, desgustat de sărutări, e desmierdat, de azi înainte de idei. E mai lung să faci turul unei idei frumoase decât al unui strengar.

Am vrut să pictez cu cuvinte, o imensă frescă socială, gălăgioasă, pasionată, unde viața, îmbelșugată de caractere determinate prin zgomotul mulțimei nesfârșite care se agită, palpită la suprafață și în profunzimi.

Dacă am reușit publicul va decide.

Felicien Champsaur

CUTIA CU SCRISORI

Un răspuns

al d-rei Victoria Burger

La scrisoarea d-lui C. B. Pennescu, directorul Teatrului Național — publicată într'un număr anterior al ziarului—primim de la d-ra Burger următorul răspuns, cu rugămintea de a-l insera:

Domnule Director,

D-l C. B. Penescu, directorul Teatrului Național, v'a trimis scrisoarea ce a-ți publicat-o în ziarul Dv. din 22 Septembrie crt., pentru a edifica publicul în privința soluționărei chestiunei; dacă voiu juca sau nu la teatrul din Iași.

Nu am decât cuvinte de mulțumire față de d. Penescu, pentru faptul că prin scrisul Domniei-Sale autorizat a reprobat manifestația ce mi se înscenase la reprezintarea piesei „V'a venit numirea" și am fost vădit încurajată atunci când la relatările și comentariile favorabile ale presei, s'au alăturat judicioasele articole ale d-lui Pennescu.

Deasemenea îi sunt recunoscătoare pentru ajutorul ce s'a oferit să-mi dea pentru tranșarea în bine a unei chestiuni din viața mea privată.

La închiderea stagiunei din anul trecut, văzând avansările ce s'au făcut în teatru, am solicitat d-lui Director pe drept cuvânt și avansarea mea, arătându-i că onorariul meu de *293 lei* lunar—mărit prin noul buget cu 11 lei—este prea mic.

Față de răspunsul că bugetul nu-i permite a depăși această sumă—cu toată condescendența ce aveam pentru d. Pennescu—am încercat să-i arăt situația precară în care m'ași găsi, de oarece din punct de vedere material, acest onorariu mi-era cu totul insuficient; iar din punct de vedere moral ași fi fost într'o situație cu totul deprimantă, căci colegele mele intrate odată cu mine în teatru erau avansate și doar eu eram de un an absolventă a Conservatorului—pe care dânsele încă nu-l terminaseră.

Nu puteam fi oare îndrituită a afirma că prin aceste lovituri eram forțată de-a părăsi teatrul și a face astfel jocul acelor care probabil ca-l convinseseră pe d. Pennescu de a-mi creia o astfel de situație?

Indurerată și surescitată de penibila discuție cu d. Director, i-am declarat că nu-mi rămâne decât să mi dau demisia, motivând bineînțeles cauzele—pentru a lămuri opinia publică.

In paranteză, mărturisesc că n'am auzit grațiozitățile cu care d. Pennescu m'a onorat la plecarea mea din biroul Domniei-Sale.

Am intrat cu un ideal în Teatrul Național și am prea mult respect și dragoste pentru instituția căreia voiam să-i închin toată puterea mea de muncă, așa că reculegându-mă după momentele de enervare, am parasit ideia de a arata publicului, în special celui de confesiune mozaică, nedreptatea ce mi se facea în ultimul timp.

Acum când independent de voința mea s'a redeschis această chestiune, mă vad silită să arăt cum stau lucrurile, pentru a ieși din postura de nerecunoscatoare în care d. Director mă aruncă și pentru a nu se conchide că *eu am soluționat cazul,* când în realitate nu e decât un compromis de rezolvare.

Primiți asigurarea stimei mele. **Victoria Burger**

ECOURI

— Aflăm cu plăcere că în seara zilei de 23 Septembrie 1923, în saloanele d-lui Bernhard Blank s'a sărbătorit în cerc intim logodna simpaticei d-șoare Lotyca Fiis cu tânărul Lupu Goldenberg.

— Filmul „Ost und West" (Lumea veche, lumea noua) rulează actualmente la Braila și în curând va fi adus în Iași. Pretutindeni, acest film în care joaca celebra artista Maly Picon, a facut furori.

— *Pentru elevi de școală.* — Cumpărați cărți de școala, precum și rechizite cu prețuri reduse numai dela *Librăria Universală* str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de casele Braunștein unde se acordă rabat, la liste complecte.

INFORMAȚIUNI

x *Comisiunea fiscală a dispus trimiterea la parchet a registrelor unui fruntaş farmacist din localitate, fiind bănuială că au fost aranjate în vederea impositului pe venitul profesional.*

x *La Cernăuţi descoperirile asupra uneltirilor fasciste din Bucureşti au produs o impresie de uşurare. Se ştie că în ultimul timp Bucovina devenise centrul unor agitaţiuni grave, care primejduiau ordinea publică.*

❑ Piaţa valutară. — *Leul a cotat la Paris 7,70.*

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 12,97; lira engleză 992; dolarul 220; coroana cehă 6 62; lira italiană 9,90; coroana austriacă bani 0,31,50; marca polonă 0,09 şi jum.

❑ D-nii profesori Coroi, Pella şi Dascovici au părăsit aseară Iaşul.

D. P. Misir, s'a înapoiat la Bucureşti, cu expresul de 2 după amează.

x D. Mitru inspector general al şcoalelor normale, pleaca astăzi la Cetatea Albă, pentru a lua cuvenitele dispoziţiuni, în vederea romanizărei şcoalei normale de acolo.

x Mâine începe la Liceul militar, din Dealul Mare, concursul pentru ocuparea de diferite catedre vacante la aceaste şcoli.

In Comisiunea de examinare fac parte şi d-nii profesori Teodoreanu şi Prassa din localitate.

❑ D. Ciulei căpitan aviator în rezervă, după cum se ştie, a fost arestat Duminică, învinuit de ultraj, căci a făcut „animal" şi a bruscat pe comisarul Dimitriu. D. Ciulei a fost înaintat eri Parchetului care a făcut acte de dare în judecată pentru rebeliune. Procesul a venit eri spre judecare înaintea Tribunalului Secţia I. După o scurtă deliberare, tribunalul ridică şedinţa, declinându-şi competinţa şi trimeţe afacerea înaintea Judecătoriei. Parchetul a făcut apel. Mâine va fi judecat Apelul şi până atunci d. căpitan Ciulei va fi menţinut arestat.

x Comercianţii din Bivolari detinuţi ca implicaţi în afacerea de contingentare din Bivolari au făcut cerere de liberare pe cauţiune.

Cererea a fost admisă în principiu, fixându se cauţiunea între 250.000 şi 100 000 lei

x Cu trenul de Hârlău, a fost adus în localitate soldatul A Sultanei Mihai din regimentul 10 jandarmi, tamponat de o maşină.

Soldatul a fost internat la spitalul militar.

❑ **Armenii la rând!** — Ziarul „Fascismul", oficios al organizaţiei clandestine cu acelaş nume, nu se satură numai cu salată de „jidani".

A luat acum şi pe armeni la rând, de care spune:

„Armenii sunt mai răi decit evreii. Limitaţi, josnici, nu au alt scop decât parvenirea şi banul. Pentru bani îşi omoară chiar părinţii, îşi dezonorează familia, îşi vând patria".

Vedeţi pe fasciştii noştri? Nu dau nimic înainte turcilor fanatici care masacrează de secole pe armeni. Nu le dau nimic... în „doctrină" cel puţin.

❑ Şcoala de adulţi de la şcoala de fete P. Poni din str. Păcurari, peste drum de fabrica de bere Zimbru, începe cursurile la 1 Octombrie şi urmează în fiecare Luni, Miercuri şi Vineri de la 6 în sus. Certificatele au aceiaşi valoare ca şi ale şcoalelor primare ale statului. Inscrierile se fac de acum.

❑ Asociaţia generală a medicilor secţiunea Iaşi, va ţine şedinţă Mercuri 26 c. ora 8 jum. p. m. în localul Institutului de Anatomie, la ordinea zilei, fiind:

1) Activitatea comitetului central în chestiunea impunerii medicilor.

Raportul secţiunei locale în aceiaşi chestiune.

Domnii medici sunt rugaţi a veni în număr cât mai mare, aceasta fiind ultima şedinţă ce va precede judecata apelurilor.

Programul serbărilor sportive de la Copou

Prima serie a marelor serbări sportive care vor avea loc cu ocazia expoziţiei de la Copou, a fost fixată pentru zilele de 27, 28 şi 30 Septembrie curent.

Programul serbărilor a fost astfel alcătuit de către comitetul diriguitor:

In ziua de 27

Atletism: Curse de viteză pe 100 şi 200 metri. Ştafetă pe 800 metri, luptă la frânghie şi alergări pe catalige.

Foot-Fall: Soc. de Gimnastică şi soc. Macaby.

In ziua de 28

Atletism: Curse pe distanţa de 400 şi 800 m. curse de obstacole (110 m. garduri). Aruncări de greutate, disc şi lance.

Curse de viteză pentru militari cu echipamentul de război.

Foot Ball: Echipa Aviaţiei cu Trenul Blindat.

In ziua de 30

Atletism: Curse de fond pe distanţa de 5000 m. şi 1500 m. Sărituri în lungime, înălţime şi cu prăjina, box şi scrimă.

Foot-Ball: Echipa reprezentativă a Iaşului cu echipa reprez. a Brăilei.

Aceste concursuri vor fi onorate cu prezenţa d-lui general Berthelot şi a membrilor guvernului.

Concursurile vor avea loc între orele 3 şi 6.30 după amiază. Ele vor fi înzestrate cu premii bogate în obiecte de sport.

Şcolarii care doresc a participa la paralele de atletism se pot înscrie la secretariatul regionalei la Parcul Sportiv, până în ajunul concursurilor.

▲ Domnişoarele studente şi d-nii studenţi evrei sunt cu insistenţă rugaţi a trece pe la cancelaria Asociaţiei, str. Lăpuşneanu 26, între orele 6—7 p. m.

▲ E probabil, că Vineri să aibă loc solemnitatea punerei pietrei fundamentale la căminul pentru fii de săteni, ce se construeşte lângă liceul Naţional.

Vor fi invitaţi generalul Berthelot şi miniştrii cari vor veni în Iaşi, cu prilejul deschiderei expoziţiei agricole.

x In ziua de Mercuri 26 | 9 se va ţine o mare întrunire publică de către Soc. funcţionarilor Comerciali în sala din str. Stroescu, la ordinea zilei: Rezultatul Congresului ţinut la Ploeşti.

Funcţionarii sunt cu insistenţă rugaţi a lua parte în număr cât mai mare.

❑ *Trupa din Vilna.* — Excelenta trupă din Vilna, a sosit aseară în localitate. Artiştii au fost primiţi, de un grup de tineri care au oferit flori artiştilor.

Un mort întors din drum

Un spectacol în Iaşi, original dar şi trist

Aseară, la orele 5, un mort evreu, era condus spre ultimul locaş la Cimitirul israelit din Târguşorul Păcurari. Convoiul era cel obicinuit. Carul funebru era urmat de familia îndurerată, de rude şi cunoscuţi. Un şir de trăsuri urmau convoiul.

*

Cortegiul funebru ajunse pînă la intrare în strada Păcurari, când fu oprit de autoritatea poliţienească.

Nimeni nu cunoştea pricina.

Timp de o oră, carul funebru, rămase în mijlocul stradei, în plânsetele familiei defunctului.

In fine, după o oră de aşteptare, ordinul fu dat, că înmormântarea este oprită şi mortul trebue transportat la morgă.

Jalea familiei decedatului, era, fireşte, foarte mare şi negreşit explicabilă.

*

Ordinul pare a fi provocat de serviciul sanitar, care bănueşte că defunctul suferise de febră tifoidă, care fiind o boală contagioasă, trebuia să fi adus la cunoştinţa serviciului sanitar, ceia ce nu s'a făcut.

Autopsia cadavrului va avea să confirme sau nu presupunerea.

Ori cum era un spectacol prea trist.

Intâlnirea absolvenţilor Seminarului Veniamin

Participarea I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei

Intâlnirea absolvenţilor seminarului Veniamin, promoţia 1893, a fost după cum am aratat eri, cât se poate de cordială.

La prima întâlnire a ţinut să aziste şi I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, care a rostit o cuvântare adânc mişcătoare, amintind de trecutul seminarului Veniamin.

Printre foştii absolvenţi, se găsesc şi d-nii C. Chiricescu, profesor la Universitatea din Bucureşti, şi Vespasian Erbiceanu, prim-preşedinte al Curţei de apel din Chişinău.

*

Din nou, după diferite vizite, absolvenţii s'au întunit la o masă colegială la seminarul Veniamin.

S'au rostit numeroase cuvântări şi timpul a trecut repede în amintirea vieţii de altă dată la seminar.

Seara, are loc o masă în cinstea oaspeţilor, oferită de Părintele Gotcu.

Congresul profesorilor Universitar

— Ziua de Marţi —

Şedinţa de azi dimineaţa s'a deschis la ora 10.

Se procede în primul rând, la alegerea noului Comitet al Asociaţiunei profesorilor universitar.

A fost aleşi: d-nii P. Misir, preşedinte, d. Iulian Teodorescu, casier, şi d. Statescu, secretar.

*

Se discută chestia nevoilor universitare. Iau parte cei mai mulţi Congresişti. Se convine a se face un apel, la membrii guvernului, de a se interesa mai de aproape de lipsurile de care sufăr universităţile, şi să dea mijloacele necesare, pentru îmbunătăţirele necesare.

In ceia ce priveşte greutăţile la acoperirea cheltuelilor, din cauza că ori ce ordonanţare trebue să fie făcută la Bucureşti, Congresul îşi exprimă dezideratul ca ordonanţare necesară să se facă prin rectorat.

Şedinţa continuă

O dovadă de complectă asimilare

In ziua de Joi, publicul pieţei Unirei a avut un spectacol interesant.

Damele din elita israelită au trecut de patru ori mergând către sinagogă pentru rugăciuni. Pentru fiecare rugăciune purtau altă toaletă.

Toate toaletele însă foarte elegante, numai mătăsuri, ajururi fine şi dantele, tot ... d că nu ultimele creaţiuni, — în ori ce caz creaţiuni de după război

x *Şcolare.*— Inscrierile la Liceul de băeţi „M. Kogălniceanu" din Iaşi str. Carol 23, se fac în orice zi între orele 4 6 p m. Taxele sunt cele dela clasele paralele dela şcolile Statului.

Elevii nu dau examen de admitere în cl. I-a, şcoala fiind asimilată cu şcolile statului.

Regulamentele în privinţa purtarei, frecventărei şi promovărei elevilor sunt cele dela liceele statului.

— Anunţuri pentru toate ziarele din Bucureşti, Chişinău, Cernăuţi etc. se primesc la Agenţia de Publicitate din Iaşi Str. Mârzescu 17 cu preţurile originale ale ziarelor, fără nici un adaus.

Herman Dauer cu familia anunţă cu nespusa durere rudele, prietenii şi cunoscuţii încetarea din viaţă după o scurtă şi grea suferinţă a tatălui său

ISAC DAUER

în etate de 65 ani

şi-i roagă să asiste la înmormântarea care va avea loc Mercuri 26 Septembrie ora 2 jum. p. m. Cortegiul va porni din strada Anastasie Panu No. 35 casele Pettigrew

Cinema MODERN Astăzi în Matineuri şi seara ULTIMA ZI

celebra dramă de moravuri a lui OCTAVE MIRBEAU

Romanul unei Cameriste Opera Complectă 10 acte

Tablou din viaţa reală cu frumoasa LYANA HAID cunoscută din Lady Hamylton şi Lucreţia Borgia.

Mâine Mercuri 26 Septembrie zilnic 3 reprezentaţiuni

Marele succes al Epocei ——— ImensulTriumf francez

L'EMPEREUR DES PAUVRES

(Imparatul Saracilor) — cu d-nii KRAUSS şi LEON MATHOT

Grandioasă epopee socială în 12 acte de FELICIEN CHAMPSAUR

TEATRUL SIDOLI

Turneul trupei izraelite „WILNAER TRUPPE"

Prima reprezentaţie astăzi MARŢI 25 SEPTEMBRIE ora 9 seara fix cu piesa

GREU SA FII EVREU

Comedie în 3 acte şi un prolog de Şalom Aşchem — pusă în scenă de L. Kadison

Direcţia: I. GOLDENBERG — Directorul trupei: M. MAZO

Mâine Mercuri 26 Sept. două reprezentaţii: **matineu** la ora 3 p. m. iar seara la ora 9 **MOTKE GANEV**

CEREŢI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iaşi

De vânzare Imobilul din str. Bărboi No, 3 nou Adresa la proprietar în imobil în fie care zi între orele 1 şi 3 după amiază.

Institutor cunoscând limba franceza şi puţin Germana, preda lecţii de curs primar şi de primele clase secundare. Adresa la ziar.

Perdut Subsemnatul, perzând la Chişinău, în tramvai, în ziua de 21 Septembrie: un buletin de înscriere în Biroul Populaţiei, eliberat de Comisia disp. 5-a Iaşi, un act de naştere, 3 fotografii, 2 chitanţi pentru scoaterea unor fotografii la Cernăuţi şi un extract de logodnă, le declar nule şi fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

RACHMIL sin IŢIC

Iaşi str. Bularga 3

Perdut actul de încetăţenire No. 2379 din 26 Iunie 1923 pe numele Komer H. Iţic. Actul de vaccină al copilului Pincu Komer din 26 August 1922; actul de naştere Pincu Komer No. 821 din Mai 1910, înregistr. la No. 7320 Prim. Com Iaşi; certificatul de absolvire a şcoalei Gh. Asachi p. numele Pincu Komer 1921 | 9-2

Rog găsitorul a le aduce în str St. Theodor 31 şi în caz contrar le declar nule şi fără valoare în mâinile ori-cui s'ar găsi ISAC KOMER Iaşi Strada Stt. Theodor 31.

BANCA NEAMULUI

Societate Anonimă

— IAŞI —

Se aduce la cunoştinţa generala, că, începând dela 10 Septembrie a.c. Banca Neamului din Iaşi, str. Eternitatea No. 64, efectuiază ori ce soi de afaceri comerciale, bancare etc. primeşte la depuneri diferite sumi de bani pentru care se plăteşte dobânzi dela 7—12 la sută.

Cassa Băncei e deschisă în toate zilele de lucru, între orele 9 12 dim. şi 3 jum. 7 jum. după amează.

Pelerină de postav negru, căptuşită, bună pentru o elevă de şcoală, se află de vânzare în str. Calaraşi 23.

Ajutor Comptabil, cu practică şi scriere frumoasă, se caută. A se adresa la ziar sub A. B.

BLANARII

de la Cassa

ALTER DAVID S-sor

se găsesc de vânzare la firma

LUPU JACOBY & C-ie

n strada Ştefan cel Mare No. 48, vis-a-vis de Banca Iaşilor.

MARGOT

CREMA

LAPTE DE CRIN

SOPON, PUDRA

POMADA, EAU DE CUININE

EAU DE COLOGNE, DEPH.ATOR

PARFUM

DEPOZIT GEN. FARM. Dr KONYA IAŞI

DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ŞI DROGUERIILE

La Magazinul „AURORA"

MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII

Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ

au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluş brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jöurnal. Preţuri foarte convenabile.

Notaţi bine firma „LA AURORA"

LIBRARIA „UNIVERSALA"

— Str. Cuza-Vodă 52 —

angajează imediat *un vânzător sau o vânzătoare,*

BANI CAUT

pentru plasat în ipoteci rangu

M Şerbănescu

67 Strada Cuza-Vodă.

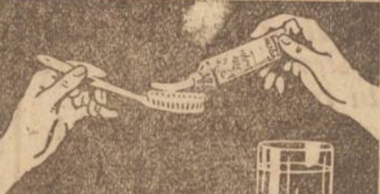

APĂ DE GURĂ

SĂPUN

PASTĂ DE DINŢI

Legrain

CELE MAI BUNE

Ultima oră

Germania ameninţată de haos

Lovitura naţionalistă pregătită în Bavaria - Revoluţia comunistă gata să izbucnească în Prusia - Apelul naţionaliştilor către popor.

Germania în faţa unei răspîntii istorice

Naţionaliştii apelează la popor contra politicei de capitulare

Revoluţia gata să izbucnească

Bucureşti —Din Berlin se telegrafază că fracţiunele partidelor naţionaliste din Reichstag şi Landtagul prusan au decis să publice o declaratie energică contra guvernului Stresseman care vrea o înţelegere cu orice preţ cu un duşman irreconciliabil şi plin de ură. O asemenea politică duce numai la capitulare complectă, care nu înlătură mizeria şi infamia.

Dar poporul nostru zice declaraţia este încă destul de tare pentru a se opune infamiei.

Respingem în faţa Istorie această politică şi declarăm solemn că nu-i vom recunoaşte rezultatele.

*

Ziarul oficios al guvernului german constată că declaraţia naţionaliştilor invita poporul a lua hotărâri extrem de grave. Dar poporul ar trebui să întrebe:

Cum crede partidul naţional că se poate finanţa mai departe rezistenţa pasivă? cum se poate asana valuta dacă vor continua emisiunile de monedă? cum va continua viaţa economică în Ruhr? unde se vor găsi mijloacele de forţă necesare pentru continuarea rezistenţei?

Aceste întrebări sunt considerate drept răspunsul oficios pe care guvernul îl da naţionaliştilor.

*

Berlin. — Oficial se publică ştirea că sub preşidenţia d-lui Ebert, au conferit cancelarul, ministrul de interne, al apărărei naţionale şi şeful armatei, pentru stabilirea dispoziţiilor de prevenire a mişcăreı contra autorităţii statului, care ameninţă cu răsturnarea

Pregătirile naţionaliilor-germani şi a germanilor-populari, pentru răsturnarea ordinei, s'au cuibărit în Bavaria unde ameninţă o izbucnire.

In acelaş timp, în Prusia va fi încercată o răsturnare comunistă

Guvernul crede că se poate sprijini pe reichswer.

Din toate părţile Germaniei se anunţă tulburări sânge roase.

Libera tranzacţie pentru prăvăliI

Bucureşti.— Din anturajul imediat al ministrului de justiţie, se anunţă intenţia guvernului ca, prin viitoarea lege a chiriilor, toate prăvăliile să fie redate liberei tranzacţiuni locative.

Franţa cere garanţii

şi propune Angliei să adopte serviciul militar obligator

Paris.— După cercurile bine informate Poincaré, ar fi cerut lui Baldwin, cu prilejul întrevederii din Paris, că dacă Franţa admite ca pactul de garanţii să fie întins asupra Poloniei, Cehoslovaciei şi Romăniei, trebue să se stabilească o dispoziţie militară care să asigure o acţiune războinică mai promptă decât cea a Angliei din 1914.

Anglia ar trebui să stabilească serviciul militar obligatoriu.

Criza averescană

Bucureşti. — Din anturajul d-lui general Averescu se afirmă că d. Argetoianu va trebui să se resemneze şi să stea o bucată de vreme în rezervă.

La 4 Octombre, d. Argetoianu va pleca la Paris şi se pare că durata voiajului va depinde de reaua sau buna dispoziţie a d lui general Averescu.

Fraudele

Bucureşti.—La Caracal a fost arestat ieri consilierul agricol Gh. Sotea, implicat în fraudele cu împroprietărirea.

Un caz misterios

la Cîmpulung — Bucovina.

Cernăuţi.— Impiegatul de mişcare Adolf Polesciuc din gara Cîmpulung (Bucovina) a fost găsit mort în împrejurări misterioase. Polesciuc şi-a luat postul în primire la ora 9 seara, fiind deplin sănătos şi foarte bine dispus.

După două ore a fost găsit în nesimţire, trîntit pe linia a treia a gării. Fiind avizate autorităţile, s'au început imediat cercetări.

Credinţa generală este că împiegatul, de origină evreu, a fost victima unei mîni criminale. Rămâne ca parchetul să lămurească această moarte misterioasă.

Abonaţi-vă la Opinia

Criza industriei româneşti

— Statul nu-şi plăteşte comenzile. — Lipsa de credit şi numerar. — Fabricile îşi vor închide porţile.—

Bucureşti.— Guvernul a fost prevenit de numeroase fabrici, şi în special de uzinele metalurgice, că ele se află într'o situaţie imposibilă.

„Astra" din Adeal, „Wolf" din Bucureşti şi Constanţa şi numeroase fabrici din Banat şi Ardeal, au înştiinţat că chiar în cursul săptămînei viitoare vor fi silite să concedieze 50 la sută din personalul tehnic.

Dacă nu se vor lua măsuri de îndreptare, cel mai tîrziu până în Noembrie fabricile îşi vor închide porţile şi vor licenţia pe toţi lucrătorii.

In memoriul fabricilor, depus la ministerul muncei, industriaşii se plîng că Statul - şi în special C. F. nu achită nimic din vechile datorii, iar din bugetul în curs, foarte puţine sumi au mers la lucrări productive, comenzile noui ale Statului sunt minimale. Necesităţile particulare sunt şi ele foarte reduse din cauza lipsei de bani. Fabricile abia îşi fac plăţile săptămînale. Credite nu există

Depildă, o mare fabrică, cu instalaţiuni de peste 50 milioane lei, n'are credit la bancă decât pentru jumătate milion.

Scandal pe calea Victoriei

— Ministrul Spaniei se consideră insultat —

Bucureşti.— Aseară la ora 7 un scandal s'a produs pe calea Victoriei, în dreptul hotelului Frascatti.

Din cauza aglomeraţiei, un student a lovit din greşală pe ministrul Spaniei, ducele D Amalfi.

Acesta a rostit o expresie de ciudă. Studentul i-a cerut socoteală. Atunci ducele l-a lovit cu bastonul.

S'a produs un mare scandal.

Ministrul Spaniei a declarat că va cere satisfacţie pe calé diplomatică.

Congresul extraordinar al studenţilor basarabeni

S'a ţinut la Iaşi în zilele de 21—23 Septembre

Ministerul Instrucţiunii publice, printr'o adresă către rectoratul Universităţii din Iaşi, a interzis ţinerea congresului general al studenţimei basarabene. Faţă de această măsură şi pentrucă erau chestiuni urgente de dezbătut, studenţii basarabeni s'au adunat într'o consfătuire în zilele de 21, 22 şi 23 Septembrie, consfătuire căreia i-au dat numirea de „congresul extraordinar din Iaşi" şi la care au participat toate organizaţiile studenţeşti basarabene.

S'au discutat următoarele chestiuni: Tulburările din universitate, cauzele interzicerei congresului general, un memoriu către congresul profesorilor universitari, compunerea centrului general, normalizarea vieţii universitare, îmbunătăţirea căminurilor.

In rezumat, studenţimea basarabeană s'a pronunţat împotriva întrebuinţării violenţei pentru împiedicarea cursurilor universitare; „numerus clausus" este respins ca dăunător naţiunii muncitoare.

Asupra chestiei căminurilor constatându-se că: mijloacele de ajutoare date studenţimei sunt insuficiente; că conducerea căminurilor se birocratizează; că studenţii Basarabeni sunt prigoniţi în special. Cere că a) fondurile pentru ajutorarea studenţimei să fie mărită b) conducerea căminurilor studenţeşti să fie în mâinile reprezentanţilor organizaţiunelor studenţeşti c) sfătueşte că student mea basarabeană să lupte pentru ca ajutorarea să fie în raport cu nevoile reale ale acestei studenţimi.

Desinfectarea **caselor** şi a **grajdurilor** numai cu **creolină** (originală Pearson)

Introdusă de 30 ani

De vânzare pretutindeni. Păziţi-vă de imitaţii şi contra faceri.

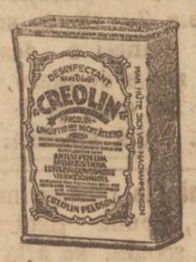

originale numai în tinichelele ca aceasta.

Depozitele se vor anunţa prin afişe speciale. singurii fabricanţi: *Willam Pearson & Co.* Ges m b. H. Creolin-Werke Wien I.

Dr. E. Ghelman

Specializat la Viena

Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfacetelor pielei fetel.

SIFILIS şi VENERICE

ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral)

ELECTROLYZA GALVANO CAUSTICA.

Consultaţiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis alături de Cinema Elisabeta

Ciment TURDA

15 vagoane total sau parţial livrabile prompt.

A se adresa la fiar sub „Turda".

Cumpărăm Brillante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria Fraţii TISCHLER

IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

Byron Steamship Company
— Ltd. London —

M. EMBIRICOS & Co.

Bucureşti, Str. Paris No. 1

LINIA

CONSTANŢA

direct

NEW-YORK

deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux rapide, cari ating portul Constanţa cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU şi PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord şi fără carantină durata voiajului este de 16 zile

AVIZ Transatlanticul de Lux „BYRON" ex MEGALI HELLAS 22.000 Tone pleacă la 6 Octombrie. Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE" pleacă la 5 Noembrie.

Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Reţinerile biletelor de vapor cu cabina şi ori-ce informaţiuni se pot lua din biroul nostru central.

M. EMBIRICOS & Co.

Bucureşti.— Str. Paris No. 1

INŞTIINŢARE

Nu vindeţi şi nu cumpăraţi cereale şi mărfuri decât prin intermediul Bursei Oficiale.

Este singura instituţie unde se întâlneşte cererea şi oferta şi vă asigură: realizarea vânzărei, predarea mărfei negociate, numărarea preţului şi perfecta îndeplinire a obligaţiunilor luate prin mijlocitorul oficial.

Cine refuză a încheia transacţiuni prin Bursă, acela de la început refuză executarea contractului. Doreşte a încasa un acont gras în schimbul sămnăturei sale pusă pe un petec de hârtie, pe baza căreia să vă judecaţi ani de zile la instanţele ordinare, în timp ce acontul deţinut fără cauză nu produce nimic şi aveţi şi riscul de a nu vă mai scoate banii nici odată.

Camera Arbitrală judecă procesele în cel mult 12 zile dela introducerea acţiunei şi are prin lege, procedura scutită de taxele de timbru.

La Bursă se negociază şi se încheie transacţiuni numai între acele persoane care fac cinste şi onoare semnăturei lor pusă pe un contract de vindere cumpărare şi dela care se pot obţine sumele la cari eventual ar fi condamnaţi de Camera Arbitrală

Dovadă e că acei care au făcut vre-o operaţiune prin Bursă şi au recurs la judecata Camerei Arbitrale, constatând avantagiile acestor instituţii continuă a se folosi mai departe de ele, căci astăzi este timpul când fiecare preferă a-şi revendica drepturile pe calea unei judecăţi rapide.

M. ŞERBANESCU

Mijlocitor oficial de cereale şi mărfurial Bursei Iaşi

Telefon Camera de Comer

De vânzare „LA CAMILA" Iosef Marcu

Str. Anastasie Panu 17 Iaşi

Cereţi pucioasă pentru afumat vase **„FLORIDA"**

Biblioteca Universităţii Loco

AN. ANUL XIX No. 4897

2 lei NUMARUL

VINERI 28 Septembrie 1923

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACŢIA ... NR. – STR. ... W.

TELEFON Nr. ...

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

CAND VREA POLIŢIA...

Congresul profesorilori s'a ţinut în liniște. Curios! Şi noi care, ca toată lumea, ne aşteptam la scandal...

Antisemiţii, la orice prilej neînsemnat, se adunau in corpore, cîntau imnuri patriotice, fortau uşile şi ferestrele Universităţii, arborau drapele negre, defilau pe străzi, spărgând geamuri şi brutalizând pe Evrei, etc.

De-odată s'a anunţat un congres profesoral. D. Găvănescul a îmbărbătat o delegaţie de studenţi, dându-le a înţelege că — dacă vor mai face oleacă de tărăboiu— lucrurile vor merge bine... Congresul, însfârşit, s'a deschis. Au luat parte, pe lângă d-nii Găvănescul, preşedintele congresului, A. C. Cuza, dr. Şumuleanu, şi profesori antisemiţi de pe lângă celelalte universităţi ca d-nii Marin Ştefănescu, Dimitriu, M. Dragomirescu, etc. etc. Niciodată nu se întruniseră atâţia profesori antisemiţi la un loc. Niciodată studenţii antisemiţi nu aveau ocazie mai bună de intervenţie—o intervenţie care le-ar fi putut da unele rezultate favorabile.

Şi studenţii au căutat să intervie. Dar... atunci s'a petrecut ceva straniu: poliţia s'a o us,—dar s'a opus, nu amical ca înainte, ci energic... aşa cum ştie să se opue d. Manciu, cînd are ordin categoric la mînă — şi mai ales cînd îi calcă cineva pe coadă demnitatea de prefect, păstrător al ordinei.

Şi... gata! Cineva numai a scîrţîit o vorbă. Poliţia l-a şi umflat pe sus. Revoluţia s'a calmat ca prin farmec. Publicul revoluţionar nu-i doar atît de prost: el a înţeles imediat cum stă chestia şi s'a retras demn şi indignat. Dacă nu-i voe dela „poliţiune",— cum să te-apuci de revoluţie? Ar fi o curată nebunie.

— Unde eşti, domnule Autonom Georgescu, să reînvii entuziasmul revoluţionar? Altfel se duc dracului toate jertfele de până acum...

M. Sevastos

Situaţia politică

Regele la vânătoare. — Armata şi politica. — Regele şi d. Brătianu. Spre un nou guvern? — Opoziţia reîncepe lupta. —

Bucureşti.— Ultimele evenimente interne au avut repercusii asupra sferelor celor mai înalte.

Regele a plecat la vânătoare pentru zece zile, contramănându-se toate vizitele şi inspecţiile ce urmau că fie făcute în acest timp. Suveranul este plictisit de faptul că se pune mereu în discuţie amestecul armatei în politică.

*

In urma audienţelor pe care câţiva corifei opoziţionişti le-au avut la Palat, rezultă că în politica internă avem astăzi următoarea situaţie:

Regele e sătul până'n gât de guvernarea liberală Mai cu samă începe a se simţi foarte rău ca prizonier al domnului Brătianu şi ar dori o contrapondere pentru actualul partid de guvernământ

Se pare că ar fi mulţumit să încredinţeze puterea d-lui Maniu, dar acesta va trebui să recunoască mai întâiu Constituţia şi apoi să se unească cu oameni care au experienţă de conducere şi ordine.

Dacă d. Maniu face concesiile cerute, regimul Brătianu va fi înlocuit în ianuarie. Până atunci însă, la 4 Octombrie când Regele se întoarce în Capitală, se dă ca sigur că în sfârşit va lua fiinţă remanierea.

*

Pentru deschiderea Camerelor, opoziţia se pregăteşte să reia obstrucţia. Vom avea deci iarăşi scandaluri de stradă, iarăşi manifestaţii, armată şi pompe.

Tulburările studenţeşti din Capitală

— Armata pe străzi —

Bucureşti — In urma tulburărilor studenţeşti de aseară, patrule militare au circulat în tot cursul nopţei, în special în str. Sărindar şi pe bulevard.

Jandarmii au fost concentraţi în afară de cazărmi. La prefectura poliţiei s'a lucrat toată noaptea.

INSEMNARI

Imprudenţe regale

Ziarele „Le Temps" afirmă că regele Spaniei este încântat de pronunciamentul pretorienilor săi. Constatarea este interesantă şi merită a fi pusă alături de fraternizarea regelui Italiei cu violenţa fascistă, şi de complicitatea regelui Bulgariei în lovitura militaristă şi asasină contra fostului regim legal şi popular.

Iată-ne într'o vreme când atâţia regi se încumetă să depăşească rolul care le-a fost determinat de evoluţia istorică. Ei dau pilda anarhiei şi a loviturilor de forţă, siluind ordinea constituţională şi temeiul democratic politico-social înfipt de zeci de ani în firea popoarelor.

Regii aceştia cu fantazii medievale şi cu gusturi de absolutism, şi-au luat rolul temerar să pue pe fronturi dusmănoase, faţă în faţă, tronul şi norodul; tronul cu veleităţi de stăpânire discreţionară, prin teroarea baionetelor,— şi norodul insultat în conştiinţa drepturilor şi libertăţilor lui constituţionale.

Astfel, regii se recomandă supuşilor ca dispreţuitori de datini şi legi, sperjuri, nechibzuiţi şi răi. Ei învaţă lumea cultul preponderant al forţei brutale. Şi prin aceasta, sapă bazele monarhiei.

Căci nu s'a putut şi nu se poate ca forţa vie şi vastă a poporelor să nu triumfe împotriva unui biet tron plasat în echilibru pe capete nesigure de pretorieni!

Iată ce tulburări de ape produc, cu imprudenţă, regii Spaniei, Italiei, Bulgariei...

Renovatus

Actualităţi din afară

Muzica face să crească părul.— Se zice că muzica îndulceşte moravurile, ea face deasemenea să-ţi crească părul după cum zice un practician American. Undele Sonore ale instrumentelor muzicale acţionează ca o friseţiune asupra pielei pleşuve şi desmorteşc rasele sanguine. Să ne gândim puţin: Liszt, Kubelik Paderawski n'aveau ei nişte plete care a face pe multe dudui să-i invidieze?

Pe când friciţiunea muzicală?

*

O vacanţă fericită.— Un cerşetor care cerea zilnic de pomană sub poarta unei biserici din Namur a afişat într'o zi pe poartă în locul său obişnuit următoarele:

„Voi lipsi dela 17 până la 27 Septembrie motivul: un voiaj la Lourdes".

Cerşetorul n'a încasat nici odată atâţia bani ca în aceste zile.

CRIZA POLITICA DIN SPANIA

Starea de spirit în preajma loviturii. — Cum s'a produs revolta militară. — Cât va dura directoratul. — Impresia în străinătate

Acum două săptămâni o conspiraţie militară, având şi consimţimântul suveranului, a dat o lovitură de Stat în Spania, alungând guvernul civil şi instituind un „directorat" compus din generali. A fost un adevărat pronunciamento, ale cărui cauze şi posibilităţi de reuşită trebuesc cunoscute bine, fiind foarte instructive mai ales pentru oamenii noştri de Stat. Căci organizaţia politică a Spaniei are foarte multe asemănări cu a României, prezentând aceleaşi aspecte şi suferind de aceleaşi neajunsuri. Ar fi foarte interesantă o descriere a sistemului politic spaniol, cu oligarhia, cu rotativa guvernamentală şi cu alte obiceiuri care se practică pe o scară tot aşa de lutinsă şi în ţara latină de pe malurile Dunării.

Din lipsă de spaţiu însă ne vom mărgini a face un scurt rezumat al evenimentelor ce-au adus în fruntea Spaniei Directoratul militar, lăsând ca cetitorul, cunoscător al situaţii lor dela noi, să facă paralela şi să tragă concluziile firesti.

*

Cabinetul liberal care se află la cârmă în momentul loviturii, a fost o decepţie pentru Spania. Venit la putere ca să rezolve mai multe chestiuni importante şi în special pentru a pedepsi pe vinovaţii dezastrului din Maroc (Iulie 1921), ministerul liberal a fost incapabil să întreprindă o acţiune folositoare. In special în afacerea Marocului s'a dus aceiaşi politică de tergiversări, de ordine şi contra-ordine, care a nemulţumit pe toată lumea. In special militarii dându-şi seama că afacerea din Maroc le aducea un prejudiciu considerabil, au început să se mişte. In cursul a numeroase reuniri secrete, pe care guvernul nu îndrăznea să le interzică, s'a decis că venise momentul ca ei să treacă dintre culise la lumina rampei.

In fruntea mişcării a fost pus mai întâiu generalul Aguilera, preşedintele tribunalului suprem militar. Apoi a luat conducerea generalul Primo de Rivera, marchiz de Estella căpitan general al Cataloniei.

Preşedintele consiliului fu înştiinţat de poliţie că se pregătea lovitura pentru 13 Septembrie: ceiace i-ar fi dat putinţa s'o înăbuşe; atunci Primo de Rivera transmise cu 24 ore mai devreme ordinul de revoltă tuturor garnizoanelor din Spania. La două dimineaţa guvernatorii militari ai tuturor provinciilor destituiră pe cei civili cu care împărţeau administraţia publică. Cinci generali se puseră în capul mişcării: Cavolcanti, şeful de cabinet militar al regelui, Saro, Frederic Berenguer, Daban, comandantul militar al Madridului, şi Primo de Rivera, favoritul constant al lui Aflons XIII.

*

La Madrid publicul s'a arătat indiferent: nici o manifestaţie de simpatie pentru guvernul alungat, nici o urare pentru cei noi veniţi.

Regele, se spune, nutreşte speranţa că ţara va fi salvată de militari.

Dorind să liniştească spiritele, generalul Prime de Rivera a declarat ziariştilor că directoratul are intenţia să-şi termine lucrările în 90 de zile şi că atunci un guvern civil onorabil va putea să reia puterea.

Totdeauna dictaturile au început cu termene scurte pentru a amăgi atenţia populară. E probabil deci că „directoratul" generalului Primo de Rivera va continua peste termenul fixat până la o contra lovitură.

*

In cercurile politice, atât cele conservatoare cât şi cele liberale, reuşita loviturei de stat a produs o mare neliniste. In schimb socialiştii, sindicaliştii şi republicanii socotesc greutăţile politice apropiate ca un excelent motiv de succes pentru propaganda lor.

*

Presa străină a primit cu răceală lovitura militară din Spania.

Chiar Franţa, pentru care Primo de Rivera a manifestat întotdeauna o simpatie entuziastă, se arată nemulţumitoare.

„Le Matin", ocupându-se de noua stare de lucruri din Spania, spune că noul dictator din Madrid nu trebui asemănat cu Mussolini. „In Italia, spune ziarul parizian, prestigiul politic al d-lui Mussolini asigură cooperarea autorităţilor civile şi militare. Personalitatea lui politică acopere deci în întregime pe suveran.

Dacă Primo de Rivera şi colegii lui pretind să formeze un guvern pur militar, combinaţia lor n'ar avea avantagiile de mai sus. De acea ne îndoim dacă directoratul militar din Madrid va fi destinat să devie adevăratul guvern al Spaniei".

Catastrofă minieră în Polonia

Bucureşti. — O explozie produsă la o mină din Dombrova (Polonia) a provocat un incendiu care pune în pericol 800 lucrători. Opera de salvare este aproape imposibilă. Numeroase cadavre carbonizate au putut fi scoase.

Lucrătorii din minele învecinate cer măsuri contru patronilor neglijenţi.

Criza Germaniei

Germania trece printr'o criză acută. Ea nu mai poate rezista grozavelor dificultăţi economice şi financiare care, în mare parte se datoresc dezorganizării producţiunii şi emisiunii destrăbălate din pricina ocupaţiei Ruhrului şi a rezistenţei pasive organizate de potentaţii capitalei

Actualul guvern democratic a înţeles că dăinuirea rezistenţei e imposibilă şi a hotărât în mod leal şi eroic să renunţe la ea. Faptul acesta dă prilej naţionaliştilor să agite contra guvernului şi desigur contra republicei, ceia ce ar putea necesita o represiune cu jertfe de sânge.

Mai îngrijitor însă este faptul că partidul comunist vrea să profite la rândul lui de situaţie. El are un puternic sprijin în enormele suferinţi şi lipsuri care exasperează poporul. Foametea, mai mult decât orice uneltiri politice, poate să arunce Germania în haos. Totuşi, dacă guvernul va proceda repede şi va găsi o cuminte bunăvoinţă din partea Franţei pentru normalizarea muncii şi înfrânarea mizeriei economice, prăbuşirea va putea fi evitată.

IAŞUL EDILITAR

PIEŢELE

Hala.— Focare de infecţie. Muştele.— Bărăcile.— Un început fără sfârşit.— Cât încasează Comuna? Ce dă în schimb?

In viaţa oraşelor, un loc de mare importanţă îl ocupă desigur pieţele, care deservesc nevoile de aprovizionare cu cele trebuitoare populaţiei.

Hala din oraşul nostru este o construcţie destul de bună din punct de vedere technic, asemănătoare pieţelor din străinătate. Cu subterane frigorifere şi alte îmbunătăţiri, hala noastră este făcuta să şi îndeplinească cu prisosinţă menirea.

Dar pentru aceasta, este nevoie de o permanentă îngrijire, care este de resortul comunei. Cum primăria nu vrea să se osteneasscă prea mult, hala e lăsată în îngrijirea celor ce-şi câştigă pâinea zilnică (pâne de altfel zaharisită) în acea piaţă. Totuşi a fost şi este absolută nevoe cel puţin de o supraveghere rigurosă a administraţiei comunale, ceia ce la noi nu există aproape de loc. Aceasta dă ocazie cetăţeanului conştient care vine să se aprovizioneze din hală să facă abstracţiile ca urmează:

Când te apropii de hală —

(Continuarea în pag. II-a)

Furia naturii şi solidaritatea omenească

Exemplul Japoniei.— Pământul se cufundă. — Incendiul. — Năvala apei.— Pagubele.— Ajutoarele. Refacerea

Omul nu poate lupta cu furia elementelor naturale. Maşinile şi tehnica modernă nu sunt de folos şi nu impresionează imaginaţia decât atunci când forţele universale dorm.

E de ajuns un uragan, un mic cutremur, ca toate iluziile să se prefacă în praf şi pulbere.

Totuşi în nimicnicia lui, omul are o putere pe care nu i-o poate distruge nici un cataclism, pentrucă e veşnică şi nepărmurită, ca toate puterile cosmice: e iubirea de viaţă. Ea ridică palate peste ruine şi flori peste morminte; ea uneşte toate forţele, trezeşte toate energiile. Exemplul Japoniei stă vie înaintea noastră.

Pentru a completa ceiste ştiute de până acum, dăm mai jos descrierea unui moment din care cetitorii pot înţelege ce înseamnă omul în faţa elementelor în turbare.

Pământul se ridică şi se cufundă

Oamenii de afaceri din Yokohama se pregăteau să închidă birourile în ziua de 1 Septembrie când deodată, se auzi un tunet formidabil. Pământul fu ridicat la înălţimi variind între 1 metru 20 şi 1 m. 50, apoi se scufundă. Cutremurul s'a prelungit timp de 20 secunde şi numeroase clădiri se dărâmară. Bucăţi din casele situate în partea de sus a oraşului au fost aruncate asupra cartierelor din vale. Pământul se ridica şi se cufunda ca valurile unei mări şi era brazdat de crăpături adânci care tăiau drumul locuitorilor ce fugeau.

Incendiul

Imediat s'a declarat incendiul şi s'a întins foarte repede din cauza vântului puternic care sufla. O enormă mantie de flăcări înfăşura în curând oraşul. Rezervoarele, conţinând milioane de tone de petrol, făcură explozie şi flăcările se răspândiră în canal comunicînd focul corăbiilor de salvare pe care se refugiaseră mii de persoane. In curând canalul fu în întregime înfundat cu cadavre şi chiar portul luă înfăţişarea unui imens lac de flăcări.

Năvala apei

Ruperea conductelor de apă şi inundaţiile care urmară măriră şi mai mult dezastrul general. De două ori omul din cartiere fu ridicat la 10 metri înălţime pentru că la sfârşit să dispară în apă. Mai multe vase culeseră pe supravieţuitori.

Pagubele şi numărul victimelor

După recensemintele făcute de prefectura de poliţie, din 85.000 case, 90 la sută au fost distruse iar numărul victimelor se ridică la 110.000, adică a patra parte din populaţia totală a oraşului.

La Tokio, numărul caselor incendiate se ridică la 316.000, adică 61 la sută din numărul total de locuinţe. La data de 10 Septembrie, numărul cadavrelor arse atingea 60.000. Printre clădirile administrative incendiate figurează prefectura de poliţie, ministerele de finanţe, industrie publică, interne, comunicaţii, agricultură, comerţ şi căi ferate.

Ajutoarele

După declaraţiile autorităţilor japoneze, se speră că stricăciunile cutremurului vor fi îndreptate într'un timp mai scurt decât s'ar fi crezut în primul moment. La aceasta contribue mult ajutoarele care sosesc din întreaga lume. Japonia a ştiut să câştige respectul şi simpatia tuturor şi de aceia toată omenirea, fără deosebire de rasă, religie, obiceiuri, păreri, s'a adunat în jurul ei într'o mişcare de solidaritate vastă şi spontană.

Refacerea

Poporul japonez n'a fost deloc descurajat de grozava nenorocire ce a căzut asupra lui.

In afară de ajutoarele materiale ce sosesc zilnic din toate colţurile lumii, japonezii s'au apucat să şi reclădească casele şi să-şi repare străzile.

Societăţile de asigurare japoneze au decis de a vărsa imediat sumele datorite din cauza perderilor suferite din pricina cataclismului, fără a profita de clausele relative la cutremurile de pământ menţionate în poliţele de asigurare.

Băncile au cerut guvernului să le avanseze 1800 milioane yeni cu scopul de a stabiliza situaţia financiară.

Alimentele sosesc din abundenţă. Jurnalele reapar regulat şi conţinutul lor nu e decât o lungă expresie de recunoştinţă pentru simpatia pe care întreaga lume a dovedit-o faţă de Japonia îndoliată.

Ajutoarele din afară

Prima ţară care s venit în ajutorul Japoniei când pământul ei a început să fie cutremurat, a fost Indo-China.

Imediat misiunea medicală franceză care se găsea în Indo-China s'a îmbarcat pe vasul „Cordillière" luînd cu ea 80 000 doze de serum şi vaccine diferite, material de chirurgie şi

(Continuare în pag. II-a)

CEREŢI PRETUTINDENI
Untdelemnul Superior Extra-rafinat
„OLIVIA"
produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri
Proprietatea „Morii Păcurari" S. A. Iaşi

INŞTIINTARE
După cererea generală şi cu mari sacrificii am obţinut reintoarcerea în localitate la TEATRUL ELISABETA a TRUPEI AMERICANE în frunte cu fruntaşii şi glorioşii artişti americani
Diana Feinman -- Celia Ad er
I. Goldşmith -- I. Buzatt
Urmăriţi afişul zilei — H. Braunştein Impresar

BLANARII
de la Cassa
ALTER DAVID S-sor
se găsesc de vânzare la firma
LUPU JACOBY & C-ie
n strada Ştefan cel Mare No. 48,
vis-a-vis de Banca Iaşilor.

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piaţa Unirei Iaşi

LA ADMINISTRAŢIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 70 lei decalitr.

DEPURATIVUL REGENERATOR
Cel mai puternic depurativ-vegetal SALPARILL Cel mai puternic depurativ-vegetal
recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de Piele, ecseme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.
CHEMIX S. A. Bucureşti
Depozit general pentru Moldova, Basarabia şi Bucovina, pentru toate preparativele „CHEMIX"
Farmacia Dr. KONYA — Iaşi

Byron Steamship Company
— Ltd. London —
M. EMBIRICOS & Co.
Bucureşti, Str. Paris No. 1
LINIA
CONSTANŢA
direct
NEW-YORK
deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux rapide, cari ating portul Constanţa cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU şi PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord şi fără carantină durata voiajului este de 16 zile
AVIZ Transatlanticul de Lux „BYRON" ex MEGALI HELLAS 22.000 Tone pleacă la 6 Octombrie. Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE" pleacă la 5 Noembrie.
Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Reţinerile biletelor de vapor cu cabina şi or-ce informaţiuni se pot lua din biroul nostru central.
M. EMBIRICOS & Co.
Bucureşti.— Str. Paris No. 1

D-nii INSTITUTORI
precum şi Instituţiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărţi de şcoală* şi *material didactic* numai dela *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* vis-a vis de Casele Braunştein

FIRME
cu preţuri pe jumătate pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la
I. MAX
Str. Costache Negri 58

Capital-Ipoteci
Cine doreşte a-şi plasa capitalul în ipoteci de rangul I sau cu alte garanţii serioase, *cu maximum de rentabilitate*; cine doreşte să se împrumute în condiţiuni prielnice şi avantajoase să se adreseze.
M. Şerbănescu
Str. Cuza Vodă 67, (Palatul Camerei de Comerţ) între orele 10—12 dim. sau 4—6 după amiază.

D-tor L. MEITEL
MAMOŞ
de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt
Boli de Femei şi Naşteri
instalaţie specială pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

Clinica Boalelor de Ochi
Dr. Miclescu
Bucureşti str Carol 24.
Pacienţii se pot Consulta cu Oculiştii distinşi din Capitală.
Cons. 3 jumătate—6 ore.

prin orice parte ai veni, — de la distanţă te isbeşte un miros respingător, încât îţi face impresia că mergi spre o enormă zăcătoare de gunoaie, spre un loc unde tot oraşul îşi leapădă murdăriile de toate zilele.

De cauţi să verifici *cu ochii* starea de lucruri descoperi pe locul viran din stânga şi din dosul halei gigantice mormane de gunoi şi băltoage în care în care înoată tot felul de murdărie.

Părăseşti acest focar de infecţie, intri în piaţa propriu zisă; împrejurul clădirei halei, printre tarabe, o murdărie de nedescris. Muştele şi fel de fel de jivine după ce se plimbă prin gunoae şi murdărie, se aşează pe fructele. bomboanele, plăcintele, covrigii etc. pe care desigur că depun cu totul altceva decât vre un leac contra holerii, tifosului, febrei şi celelalte boli.

*

Hala prezintă aspectul unui adevărat bazar. Se vând acolo: motociclete, gramofoane, îmbrăcăminte, încălţămite, sticlării, ferării, unelte, coarde, peşte, brânzeturi, pâne, zarzavat, fructe, covrigi etc. Aproape nu există lucru pe care să nu-l găseşti la hală, cu preţuri *„ca la hală"*.

Foasta administraţie comunală a luat măsuri de a construi prăvălii zidite in locul bărătcilor de scânduri. Măsura e foarte la locul ei, căci pe lângă ameninţarea permanentă de incendiu, ea ar fi dat un aspect mai estetic pieţii. S'a şi început a se construi. Dar la noi toate au un început; la sfârşit nimeni nu se gândeşte.

Construcţiile au încetat, planurile vor avea soarta celor ale Palatului Administrativ, iar bărătcile de scânduri inundă hala.

Toate or merge cum ar merge; chiar şi preţurile (de care ne vom ocupa altădată) dacă n'ar fi cumplita murdărie care se vede la fiecare colţişor al halei. In această privinţă însă se naşte o întrebare: oare *poate* primăria noastră să se ocupe de curăţenia pieţelor şi deci de sănătatea populaţiei? Să vedem.

Ce încasează primăria de la negustorii mari şi mici din pieţe?

Câte cel puţin 200 lei pentru firmă, între 100—500 lei pentru curăţitul gunoiului, între 20—150 lei *zilnic* chirie pentru bărătci sau locurile pe care le ocupă, apoi diferite taxe, parataxe şi suprataxe pentru tarabe, pentru fiecare bucăţică de marfă ce se vinde în piaţă, etc., etc., etc.

In termen mediu, ar veni câte *cel puţin* 200 lei de fiecare negustor din piaţă şi avem în hală zilnic câte 200—250 negustori. La întrebarea de mai sus, răspundem deci: Primăria nu numai că *poate* dar *chiar* trebue să se îngrijească de curăţenia şi estetica pieţii întru cât pentru aceasta i se plăteşte cu vârf şi îndesat de către cei interesaţi.

Credem de datoria noastră a arăta halul în care se găsesc edificiile publice şi dezinteresarea celor direct răspunzători.

Vom continua, arătând ce se petrece şi în celelalte părţi ale oropsitului nostru oraş.

I. Veniamin

pansamente, totodată şi cantităţi însemnate de orez. Un prim credit de 100,000 piaştri (12 milioane lei), a fost oferit de către Indo-China.

Australia de nord (Queensland) a contribuit cu o sumă de 10,000 lire sterline, şi cea de sud cu 5000 lire, cu alimente şi medicamente.

Colonia Spaniolă cea mai apropiată de locul detastrului a trimis îndată primele ajutoare la Yokohama.

In Statele-Unite s'a făcut o listă de suscripţie, deschisă prin iniţiativa preşedintelui Coolidge; s'au strâns imediat patru milioane de dolari. Crucea roşie americană a trimis şi ea un milion de dolari, medicamente şi infirmieri.

Indiile olandeze ca şi cele engleze au trimes fiecare câte un însemnat ajutor pentru sinistraţi.

China, Persia, Siberia şi alte multe state au venit în ajutorul japonejilor.

Statele Europene nu s'au lăsat mai prejos. Cele care au colonii prin apropierea Japoniei au dat imediat ajutor; în marile oraşe occidentale s'au deschis liste de suscripţie.

Se speră că japonezii care s'au pus pe lucru îşi vor reface ţara în câteva luni.

A. L

D-l Vaida-Voevod la Hârlău

— Intrunirea partidului naţional-român. — Asistenţa.— Cuvântările. — D. Vaida-Voevod şi fascisto antisemiţii —

Hârlău. — In ultimele două săptămâni partidul naţional-român, organizează în nordul Moldovei, întruniri, făcând astfel o intensă propagandă.

Eri, 25 Septembrie fruntaşii locali cu concursul mai multor învăţători, au organizat în Hârlău o mare întrunire, la care au luat parte ţărani din satele apropiate precum şi mulţi orăşeni din localitate, de toate categoriile.

Au luat cuvântul d-nii dr. Vaida-Voevod, avocaţi Polizu Micşuneşti şi Ionescu, dr. Lazăr şi profesor N. Ursoiu.

Şedinţa se începe la orele 11 a. m. Primul i-a cuvântul preşedintele adunării, d. N. Ursoiu care salută pe fruntaşul ardelean, dând cuvântul d-lui avocat N. Polizu Micşuneşti-conducătorul organizaţiei naţional-ardelene din judeţul Botoşani.

D. Polizu explică motivul întrunirii.

Iau cuvântul apoi d-nul dr. Lazăr şi avocat d. Ionescu-Botoşani. Primul, ardelean, îşi aduce aminte de frumoasa primire ce s'a făcut în acest oraş, voluntarilor ardeleni în timpul războiului.

D. Ionescu vorbeşte de mişcările antisemite, arătându-le ca nişte manopere interesate ale liberalilor şi-şi exprimă dorinţa de a vedea uniţi cel puţin în aceste mici târguşoare, locuitorii altă lege. Numai astfel va putea propăşi un oraş ca şi un stat.

Cu multe aplauze şi cu o adevărată evlavie e primit d-r Al. Vaida.

D-sa arată scopul ce-l îndeamnă de a cutreiera plaiurile Moldovei, de care a rămas încântat, şi îşi exprimă adevărata mulţumire ce o simte, ştiind că poate vorbi locuitorilor pământului locuit odinioară de Ştefan cel Mare.

Cu multă competenţă şi talent face un istoric al faptelor şi a situaţiei politice de dinainte de războiu şi până astăzi, când constată un mare regres care e pe cale de a deveni un pericol naţional. *Vestejeşte mişcările antisemite şi fasciste— de fapt identice— demască abuzurile actualei orânduiri, critică sistemul de guvernare al liberalilor.* Fără a face personalităţi, cu multă rezervă şi diplomaţie —arată la ce dezastru ne-ar putea duce dăinuirea acestui guvern, prin greşita politică internă şi externă şi termină spunând că acum este încă timpul de a remedia răul de către însăşi poporul care are această chemare şi „care are mai mare putere chiar decât Regele şi vitregii lui sfetnici".

D-l Polizu Micşuneşti închide şedinţa, mulţumind publicului şi oratorilor.

Rodis

Viaţa teatrală în Iaşi

Debutul trupei din Vilna

— Salom-Alehem în Iaşi. —

Trupa israelită din Vilna, a debutat aseară, în piesa „Greu să fii evreu" de Şalom Alechen".

Subiectul piesei se poate rezuma în puţine cuvinte. Doi absolvenţi de liceu, un creştin şi un evreu, buni prietini, serbătoresc absolvirea. Studentul evreu e îngrijorat, căci doreşte să pătrundă în Universitatea din Petrograd şi cunoaşte greutăţile ce întâmpină un evreu ca să locuiască în Capitala, — studentul creştin, nu înţelege aceste greutăţi şi propune prietinului sau un schimb: un an de zile, studentul creştin să se dea drept evreu şi cel evreu drept creştin. Propunerea e acceptată. Acuma începe pentru studentul creştin „greutatea de a fi evreu". E primit în casa evreească, şi în fiece clipă, vede ce nedreptăţi se face evreilor şi se revoltă împotriva lor. La urmă cade şi el victima suferinţelor, convins că în adevar e „greu să fii evreu".— Diferitele scene ne arată în acelaşi timp imagini reale din vieaţa evreilor, redată cu acel colorit puternic al marelui autor ce a fost *Şalom Alechem.*

Ansamblul—şi aci stă puterea trupei din Vilna—e uimitor. Scena pentru ei, e casa în care se desfăşoară acţiunea.

Artiştii sunt identificaţi cu rolurile ce interpretează, totul e real, numai viaţa- — indiferent limba care o vorbesc, într'atâta te farmecă jocul lor, fin, fără o umbră de exagerare, de un realism, ce însamnă arta pură. Şi când mai înţelegi limba, te convingi de dicţia curată şi dulce. Punerea în scenă este exemplară.

Artiştii, d-na Gottlieb, d-ra Liuba Kadison, d-nii Kadison, Kamen, Stein şi ceilalţi au făcut creaţiuni admirabile şi au drept aplaudaţi şi rechemaţi, de imensa mulţimd adunată în sala Sidoli.

Vom reveni asupra acestor artişti,—dar credem a interesa pe cetitori, dând câte va amanunte, în adevar palpitante, cu privire la vizita pe care regretatul *Şalom Alechen* o făcuse în Iaşi.

Dan

CUTIA CU SCRISORI

In jurul unei agresiuni

Primim următoarele:

Iaşi 20 Septembrie 1923

Domnule Director,

Vă rog să bine voiţi a publica în apreciatul dv. ziar următoarele:

Citesc în ziarul „Lumea" (20 Septembrie 1923) o notiţă datorită d lui Jean Coulon din care reese că elevul Iamandi, pe nedrept ar fi bănuit ca autor al agresiunii săvârşite în seara de 15 Septembrie pe str. Lăpuşneanu' de oarece la acea oră tânărul şi cunoscutul licean, cunoscut mai ales unor anumite organe însărcinate cu paza persoanei şi avutul cetăţenilor „consuma" împreună cu d. Coulon, la Vlădescu.

Or, văd (cu legitimă surprindere) că ne aflăm în faţa unui interesant caz de... dublă personalitate sau alt fenomen necunoscut.

In adevăr, în acelaş timp (ora 7 jum. seara) pe când tânărul I. savura coteturile casei Vlădescu (vezi mărturia incontestabilă a d lui Coulon) desigur că o a doua a sa personalitate brusca pe subsemnatul şi pe alţi doi colegi cu cari mă aflam. (N'am ripostat cunoscând cu toţii povestea unui oarecare „hoţ de păgubaş").

Peste câteva minute şi tot în acel loc (în dreptul cârciumei Traiul) un tânăr cu un ochiu vânăt şi cu obrazul... carmin însoţit de câţiva trecători urmărea „sufletul rătăcitorului care se refugiase printre tainicele tufe ale grădinii „Traiul".

La ora opt fără un sfert, o maşină condusă cu competenţă transporta spre vie încoşmoţat şi livid interesantul avatar spre a culege (de sigur) razachie sub razele lunei.

B. Marcovici
Student al Fac. juridice din Iaşi

Sunt, împreună cu cei doi colegi, la dispoziţia celor pe cari i-ar interesa ciudatul fenomen.

INFORMAŢII

Societatea Viticolă roagă pe toţi podgorenii din regiunea Iaşi, a lua parte la expoziţia de la Copou, care se deschide la 27 Septembrie a. c., expunând în pavilionul viticulturei orice produse ale viilor şi gospodăriilor lor ca: struguri din toate varietăţile, vinuri, rachiuri, fructe, legume, plante, etc.

Toate obiectele expuse vor fi cercetate de specialişti şi se vor acorda premii exposanţilor. In acelaş timp se vor alege şi determina speciile de viţe din cele mai bune, mai productive şi mai potrivite pentru plantare în regiunile noastre viticole, stabilindu-se totodată şi adevăratele lor denumiri, necunoscute până în prezent.

Demisia din armată a d-lui locot. C. Rotaru a fost primită pe ziua de 1 August.

D. locot. Rotaru a fost numit administrator de plasă.

Mâine 27 Septembrie, împlinindu-se trei ani de la moartea defunctului profesor *Teodor Teodorescu*, se va oficia un parastas la ora 11 a. m. la biserica Sft. Spiridon din localitate.

Rudele, prietenii şi cunoscuţii sunt rugaţi să ia parte.

Siguranţa locală a fost înştiinţată ca un individ rămas necunoscut s'a introdus în casa d-lui Duci Loschi din Piatra-Neamţ şi i-a furat toată hainaria, lingeria şi argintăria.

Se crede că hoţul s'a îndreptat spre oraşul nostru. S'au luat întinse măsuri pentru prinderea lui, căci semnalmentele îi sunt cunoscute.

Şcoala de adulţi de la şcoala de fete P. Poni din str. Păcurari, peste drum de fabrica de bere Zimbru, începe cursurile la 1 Octombrie şi urmează în fiecare Luni, Miercuri şi Vineri de la 6 în sus. Certificatele au aceleaşi valoare ca şi ale şcoalelor primare ale statului. Inscrierile se fac de acum.

D. general Berthelot
în drum spre Iaşi
O vizită d lui general Prezan. — Preparative în localitate.

D. general Berthelot însoţit de d. ministru Al. Constantinescu au părăsit astăzi Capitala.

Generalul Berthelot şi ministrul Constantinescu s'au oprit la Vaslui de unde cu automobilul au plecat la o moşie, pentru a face o vizită d-lui general Prezan. Aci vor rămâne până deseară, când vor pleca spre Iaşi.

Generalul Berthelot şi ministrul Constantinescu sosesc în localitate astăzi, cu trenul de 11.40 noapte.

*

Eri, reprezentanţii autorităţilor, s'au întrunit la Primărie, sub preşidenţia d-lui P. Fântânaru prefect de judeţ.

S'au luat cuvenitele dispoziţii, pentru primirea d-nului general Berthelot şi a miniştrilor, cari sosesc în localitate.

Comuna va oferi un mare banchet oaspeţilor.

Banchetul va avea loc chiar la *exp* oziţia, a cărei deschidere oficială se va *face* mâine.

*

De azi dimineaţă oraşul este pavaozat.

Inchiderea congresului profesorilor universitari
— Chestia salariilor şi a pensiunelor —

Ultima chestie, discutată la congresul profesorilor universitari, a fost cu privire la situaţia materială a profesorilor.

*

D. Popovici, a analizat situaţia profesorilor şi implicit aceea a tuturor funcţionarilor.

Vorbind de pensiuni d. Popovici, relevă mica pensiune ce o primeşte profesorul universitar şi alţi pensionari ai statului.

Această stare de lucruri s'ar putea remedia.

Se ştie că funcţionarilor se reţine 10 la sută din salarii pentru pensii. Această sumă se înglobează în veniturile statului.

Ori, dacă s'ar constitui o Bancă, care să fructifice reţinerile, de sigur, că pensiunea ar fi aceiaşi, ca şi salarul, pe care un funcţionar o primeşte în timpul activităţei sale.

*

In privinţa situaţiunei materiale a profesorilor, discuţia a fost de lungă, şi au luat parte mai mulţi profesori.

Un dezderat, că se cuvine ca profesorii universitari, să fie cei mai bine retribuiţi, încheie discuţiunea.

Congresul a luat sfârşit.

Ultimele Informaţii

❑ **Piaţa valutară** — *Leul a cotat la Paris 7.80.*

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 13,15; lira engleză 974; dolarul 216; coroana cehă 6 50; lira italiană 9,68; coroana austriacă bani 0,31,50; marca polonă 0,09 şi 50; francul elveţian 38 25.

x Brătienii, pe cît sunt de feroci cu fruntaşii politici din provinciile alipite, pe atâta sunt de galanţi la moartea acestora. Funeraliile naţionale se ţin lanţ. Dacă ar dispărea prin vre-un accident d-nii Maniu şi Vaida-Voevod, funeraliile lor naţionale ar încheia o săptămână.

x **Mâine** dimineaţă soseşte în localitate d. ministru Mârzescu însoţit de d. senator Belloti şi şeful de cabinet,

Decanul baroului invită pe d-nii avocaţi să se întrunească în adunare generală Duminecă 30 Septembrie ora 9 jumătate dimineaţă în localul tribunalului secţia I, pentru a lua cunoştinţă de punctul de reformă a codului penal, asupra căreia Ministerul de justiţie cere avizul corpului.

x **De la Juraţi.** — Eri s'a judecat înaintea Curţei cu juri procesul de omor săvârşit dar neisbutit, al lui Gh. Ciubotariu care în August 1922 luându-se la ceartă în cârciuma lui Nusăm Berou din Păcurari, cu Costache Buiceanu, i-a ieşit înainte printr'o stradă dosnică şi i-a lovit cu câte-va alice, rănindu-i

In urma rechizitorului d-lui procuror Cerbu şi pledoariei apărării, juraţii aduc un verdict negativ în urma căruia G. Ciubotariu fu achitat.

Tot ieri, Curtea a achitat pe flăcăul Tabaranu din Bivolari, acuzat de tâlhărie.

❑ **La băile comunale** au început transformarea uzinei, lucrare ce se impune.

S'au luat totuşi măsurile cuvenite pentru ca funcţionarea băilor să nu fie întreruptă.

❑ **La reprezentaţia de mâine** seară Joi 27 Septembrie cu piesa „Ciuta" de D-l V. Popa, ce se dă la Teatrul Naţional, vor asista D-l General Berthelot D-nii Miniştri ce vor sosi cu ocazia deschiderei expoziţiei agricole, precum şi delegaţiunele din întreaga Românie Mare.

❑ **Elevii reuşiţi la Seminarul Veniamin.** — La concursul de admitere pentru seminarul Veniamin, au reuşit în ordinea clasificaţiei:

Bursieri Ardeleanu I. Max, Călugăru N. Nicolae, Popescu Gr. Titu, Vasiliu V. Inon, Gheorghiţă I. Dimitriu, Ungureanu Gh., Rotaru C. Nicolae, A. Catrinei N. Mihai, Cezar Gh. Inon, Creţu Al. Gheorghe, Corhan D. Inon, Dabija Const, Toleanu I. Damian, Duca N. Gh., Asloaei Vasile, Tarălungă Gh. Mircea, Branză V. Mihai, Ţenu I. Inon, Gherasim Gh, Huţuparş Gh. Mihailescu Gh, Popovici D Ioan, Săulescu I. Barbu, Chiriţă Gh.

Solvenţi: Maziliu C. Mihai, Huştiuc I. Const, Ţarcanu Al., Pavel Dumitru, Stoian I. Ioan, Andriaş Mihai.

❑ **Ministerul de finanţe** a eliberat d-lui Frătiţă, ajutor de primar, un milion lei, în contul zecimilor comunale, ce se încasează de minister.

x **In ce priveşte** întâmplarea cu convoiul mortuar despre care am vorbit ieri, ni se comunică dela serviciul sanitar al oraşului că s'a făcut o intervenţie oficială pentru oprirea înmormântaru înainte de plecarea carului funebru, pentru a se cerceta cauza morţei, dar dispoziţia autorităţilor sanitare n'a fost respectată de familia defunctului şi astfel s'a ajuns la incidentul de ieri.

x *Şcolare.*— Inscrierile la Liceul de băeţi „M. Kogălniceanu" din Iaşi str. Carol 23, se fac în orice zi între orele 4-6 p m. Taxele sunt cele dela clasele paralele dela şcolile Statului.

Elevii nu dau examen de admitere în cl. I-a, şcoala fiind asimilată cu şcolile statului.

Regulamentele în privinţa purtarei, frecventărei şi promovărei elevilor sunt cele dela liceele statului.

ECOURI

— D-na Dr. Suzana Grosi, şef de clinică obstetricală, s'a reîntors în localitate şi reia orele de consultaţii dela 1—5 p. m. Boale de femei şi lăuzei.

— *Pentru elevi de şcoală.* — Cumpăraţi cărţi de şcoală, precum şi rechizite cu preţuri reduse numai dela *Librăria Universală* str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de casele Braunştein unde se acordă rabat, la liste complecte.

Şcoala industrială de ucenici No. 1 Iaşi

In ziua de 1 Oct. a. c. se redeschid cursurile acestei şcoale. Patronii sunt încunoştiinţaţi a-şi trimite ucenicii la cursuri între orele 5—8 seara după orarul ce se va fixa pentru fiecare clasă.

Inscrieri din nou se fac la Inspectoratul Muncii şi la Direcţia şcoalei în strada Lascar Catargiu No. 23 la şcoala inf. de Meserii.

Ucenicii care sunt absolvenţi ai cursului primar, sunt primiţi în anul I industrial, iar cei care n'au cursul primar complect sunt primiţi în secţia adulţilor.

Absolvenţii cursului industrial au dreptul la termen redus în armată.

Această şcoală are scopul de a da elevilor o sumă de cunoştinţi teoretice în legătură cu cele practice ca: Matematici, Fizică, Chimie, Mecanică, Technologie, Contabilitate, Desemn industrial etc.

Pentru a asigura o frequenţă regulată, începând din acest an se va aplica legea învăţământului complimentar, aplicându-se amenzi şcolare, patronilor ce nu-şi vor trimete ucenicii la şcoală.

Inserţii *

Urdrea Grigore din str. Trei Calici No. 4, s'a prezentat la redacţia noastră, plângându-se că prezentând o cerere la Cercul de Recrutare, a fost reţinut de către plutonierul major Ungureanu care l'a dus la dânsul acasă şi l'a forţat să lucreze 4 zile, fără a-i plăti un ban.— Fugind de la această muncă silită, plutonierul îl urmăreşte cu soldaţi, ameninţând că îl va ţine arestat 10 zile.

* Redacţia nu răspunde de cele publicate în această rubrică.

Opinia în Ţară

PIATRA-NEAMŢ

Furtul din strada Cuza Vodă.— Amânarea inaugurărei busturilor N. Albu şi E. Costinescu. Teatrale

La locuinţa d-nei Debora Soicher, văduvă, din str. Cuza Vodă, s'a săvârşit, în noaptea de 23 | 24 cor., un furt în următoarele împrejurări: hoţii, profitând de lipsa celor de acasă, s'au introdus în casă, prin forţarea uşilor din faţă. Aci, după ce-au luat tot ce le a trebuit şi s'au îndepărtat. De mirare, este faptul, că în timpul ce au operat, care după păreri a durat mult timp, nici un poliţist n'a trecut pe acolo, deşi este cea mai principală stradă din acest oraş. Pare curios, că rău facătorii n'au luat nişte obiecte de argint, obiecte care le-au stat la îndemână şi a căror valoare este destul de mare. Ancheta a fost făcută de d-nul poliţaiu I. Turnea, iar cercetările continuă. Lipsurile nu se pot evalua, fiindcă d-na Soicher, este plecată la Râmnicu-Sărat, la părinţi. Se bănueşte, însă, că s'a furat multă îmbrăcăminte şi lingerie. Bănueli nu cad asupra nimanui.

— Inaugurarea frumoaselor busturi ale lui Emil Costinescu şi Nicu N. Albu, care era fixată pentru ziua de 27 Sept., s'a amânat pentru altă zi. Cauza acestei amânări, este că d. Ionel Brătianu, care ţine să asiste la aceste serbări, nu va putea părăsi pentru în acea zi Capitala.

— Depe acuma, au început să se anunţe turneurile de toamnă, a trupelor artistice din Bucureşti. Aşa, pentru ziua de 5 Ncembrie, se anunţă sosirea companiei „Cărăbuş", iar în curând, turneul marelui tragedian Ion Manolescu.

Emy.

Cinema MODERN — Astăzi Mercuri 26 Septembrie 1923 zilnic la 3, 5 jum. şi seara la 9 jum

Pentru I-a oară — Un Enorm Triumf al zilei — 12 acte mari 12

Gloria Ecranului Extraordinarul şi Puternicul succes Francez-Entuziasmul spectatorilor

L'EMPEREUR des PAUVRES (Impăratul Saracilor)

Grandioasă epopee socială după celebrele romane: *Saracnl, Milioanele, Torţele, Murdarii, Vije ia şi Floreal* ale celebrului romancier francez FELICIEN CHAMPSAUR

Magistrala interpretare cuprinde în primele roluri: fermecatoarea frumuseţe a Parisului D-ra *GINA RELLY* de la Teatrul Sarah Bernhardt, precum şi D-nii

KRAUSS şi LEON MATHOT

Celebrii tragedieni de la Comedia Franceză din Paris. Primul cunoscut din Mizerabilii şi al doilea din Monte-Cristo. **Imparatul Saracilor** este filmul care a întrecut cu mult formidabilul succes obţinut cu Cei 3 Muschetari.

TEATRUL SIDOLI

Turneul trupei izraelite „WILNAER TRUPPE"

Astăzi Mercuri 26 SEPTEMBRIE ora 3 fix matineu cu piesa

GREU SA FII EVREU

Comedie în 3 acte şi un prolog de Şalom Alechem — pusă în scenă de L. Kadisan

Astăzi seara la ora 9 fix cu piesa

MOTKE GANEV

Direcţia: I. GOLDENBERG — Directorul trupei: M. MAZO

Chlorodont

Pastă de Dinţi ideală

Albeşte şi curăţă Dinţii

De vânzare pretutindeni

Depozitul general de en-grots pentru Iaşi, la Magazinul „VENERA" Gustav Segall, s r. Ştefan cel Mare 18 Iaşi.

Mica Publicitate

Se caută un bun comptabil bilanţier, eventual pentru jumătate zi. Preferabil unul care are practică în comptabilitatea de comerţ cu cereale. A se adresa la ziar sub B. 1000

Se caută băeţi de prăvălie. A se adresa str. I. C. Brătianu 132.

Germană predau, gramatica şi conversaţie. Informaţiuni 12 5 în str. Carol 42.

Caut odae mobilata în centru inginer Inspector I. C. Lepadatu Gara Iaşi.

Dau de sufiet un baiat de 13 luni, bun şi sănătos. Maria Dimitriu str. Carol 44 la Dr. Bacalogu.

Perdut buletinul de înscriere în Biroul Populaţiei eliberat de Disp. Comis. 3-a şi biletul de demobilizare eliberat de Regimentul 73 Inf. Le declar nule şi fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi. *Antonu Gh.* Str. Cuza Vodă 67.

Doamnă caută serviciu într'o familie de elita sau la un pension. Se angajează şi ca funcţionara sau casieră.

A se adresa la Adela Dobrea str. Măracineanu 21 vechi.

Perdut buletinul de înscriere în Biroul Populaţiei, eliberat de comisia Disp. 3-a şi certificatul de incetaţenire, pe numele subsemnatului.

Le declar nule şi fără valoare în mâinile oricui s'ar afla *Alter Haim* Str. Lascar Catargi 51.

Pelerină de postav negru, căptuşită, buna pentru o elevă de şcoala, se afla de vânzare în str. Calaraşi 23.

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tătăraşi No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniţă bună uscată, în curte două camere de locuit, una ghereta tencuită în rând cu cârciuma, magazii şi curte mare, teren circa 700 metri părraţi, are lumină, apă şi tramvai în faţa casei, cu preţul de Lei 300 000. se fac înlesniri de plată, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

Perdut actul de încetaţenire No. 2379 din 26 Iuni. 1923 pe numele Komer H. Itic Actul de vaccină al copilului Pincu Komer din 26 August 1922; actul de naştere Pincu Komer No. 821 din Mai 1910, înregistr. la No. 7320 Prim. Com. Iaşi; certificatul de absolvire a şcoalei Gh. Asaki pe numele Pincu Komer 1921 | 922

Rog găsitorul a le aduce în str. St. Theodor 31 şi în caz contrar le declar nule şi fără valoare în mâinile ori-cui s'ar găsi ISAC KOMER Iaşi Strada Sft. Theodor 31.

Studentă de confesiune mozaica în ultimul an al facultaţei de ştiinţi doreşte a da meditaţie la elevi ai cursului secundar. A se adresa la ziar sub C.W.

Şeful unui birou de expediţie caută schimbarea postului. A se adresa la ziar sub P. S.

De vânzare Imobilul din str. Barbol No, 3 nou Adresa la proprietar în imobil în fie care zi între orele 1 şi 3 după amiază.

Institutor cunoscând limba franceza şi puţin Germana, predă lecţii de curs primar şi de primele clase secundare. Adresa la ziar.

BLĂNĂRIA

La David

str. Lozonsky No. 1

a primit un asortiment de blănării fine: Skongs, vulpi albe, biber veritabile. Lutru, biberette, Tibet-albe, gris, Pitois, oposon, skongsoposon, Tibet-Katzen, sil-otter, vidre precum şi diferite blăni pentru îmblănit

Atelierul artistic pentru comenzi efectuiază ultimele modele.

Vizitaţi spre convingere

PUDRA

Eau de Cologne

Bouquet d'Origan

originale cu semnătura Charles Duprè

sunt cele mai bune

De vânzare la principalele parfumerii din ţară.

Adânc îndureraţii şi în veci nemângâiaţii: Hers, Mina, Clara şi Lupu Siminovici, Roza şi Rebeca Leibovici, Iosub, Avram, Iancu Baraş cu familiile lor, Sura Gross, Ruhla şi Strul Haimovici. Rebeca Laufer, Clara, Solomon. Bernhard şi Izu Brauner şi familia A. Aranovici au durerea de a anunţa încetarea din viaţă a scumpei lor, soţie, mamă, soră, cumnată şi mătuşa

Ruhla H. Laufer

decedată după o lungă şi grea suferinţă în noaptea de 25 spre 26 Septembrie a. c. în etate de 62 ani. Inmormântarea va avea loc Joi 27 Sept. orele 2 p. m. Cortegiul va porni de la locuinţa defunctei Hotel Binder. Aceasta ţine locul ori-carei alte înştiinţări.

Ultima oră

Germania a capitulat în chestia reparaţiilor

Naţionaliştii nemulţumiţi. -- Bavarla ameninţă
Sângeroase tulburări

Situaţia gravă din Germania

Guvernul a renunţat la rezistenţa pasivă.-- Proclamaţia preşedintelui Ebert.

Bavaria pregăteşte războiul civil.--Sîngeroase ciocniri şi lupte de stradă.

Bucureşti. — In urma ultimelor consfătuiri politice şi examinări a situaţiunei, guvernul german a hotărât să renunţe făţiş şi deplin la rezistenţa pasivă Reprezintanţii partidelor, afară de naţionalişti, au aprobat hotărârea guvernului. Deasemenea, marii industriaşi şi financiari au admis că înoatarea rezistenţei pasive se impune.

In ce priveşte găsirea modalităţilor pentru punerea în aplicare a noulor deciziuni, se comptează pe abilitatea politică a d-lui Stresseman.

Proclamaţia preşedintelui Ebert

Preşedintele Ebert va adresa o proclamaţiune populaţiei din Ruhr, somând pe funcţionari să rămâe pe loc şi invitând pe lucrători să reia lucrul, întrucât Ruhru şi provinciile Renane vor rămâne ale Germaniei.

Proclamaţia preşedintelui va apare astăzi sau mâne Joi. Ea va afirma că Germania consideră ocupaţiunea Ruhrului ca un act contrar dreptului ; cu toate acestea, ea capitulează în faţa forţei brutale, nevoind să acumuleze suferinţe asupra poporului.

Preşedintele îşi va exprima speranţa că :

a) francezii vor lăsa pe funcţionarii expulzaţi să-şi reocupe locurile.

b) supuşii germani condamnaţi sau arestaţi pe motive politice, vor fi amnistiaţi.

c) traficul de cale ferată va fi restabilit între Germania şi teritoriile ocupate.

*

Ziarele extremei drepte şi cele ale extremei stingi, care apar la Berlin, denunţă capitularea guvernului în termeni foarte tari şi ameninţători, în special vizînd pe cancelarul Stresseman.

La rîndul său, guvernul ameninţă cu represiune severă orice încercare de răscoală.

Comandantul armatei generalul von Seekt, a luat toate măsurile de siguranţă.

D. Gessler, ministru de război, a declarat că răspunde de reichswehr în care se poate avea încredere absolută. Orice încercare de lovitură de stat va fi prompt reprimată.

Bavaria se răscoală

La Munchen, organizaţiile crucei încîrligate proclamă pe faţă războiul civil.

La o manifestaţie din Augsburg a participat şi mareşalul Ludendorf. S'a îndemnat la luptă contra Germaniei de nord.

O izbucnire pare iminentă.

Trupele bavareze, de sub autoritatea primului ministru von Kniling, stau gata a combate contra Prusiei.

In unele punete de graniţă s'au şi produs ciocniri sîngeroase.

*

La Drezda continuă tulburările. Un atac contra gărei a fost preîntimpinat de poliţie. S'au operat mai multe arestări.

Pe străzi s'au ridicat baricade.

Poliţia a confiscat numeroase muniţiuni, 13 mitraliere, mai multe arme şi două tunuri mici, din acele furnizate de Petrov, delegatul sovietic la Berlin.

*

O manifestaţie comunistă la Berlin, a fost împrăştiată de poliţie. S'a confiscat drapelul roş şi s'au operat 7 arestări.

Guvernul Baldwin se retrage ?

Londra. Ziarele de alci spun că s'ar putea ca guvernul Baldwin să fie nevoit a se retrage.

Cauza ar fi concesiunile prea mari făcute de cabinetul englez a lui Poincaré.

DOCTOR
Suzana Grosi
Şef de clinică obstetricală la Facultatea de Medicină
Faceri, Boli de femei
Iaşi, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

Iar complotul fascist

Generalul Mărdărescu la Rege

Bucureşti.— Ministrul de război, d. general Mărdărescu, a fost primit Luni în audienţă de Rege, caruia i-a expus chestia fascismului şi a afirmat — pe răspundere personală—că ofiţerii activi n'au amestec în complot.

*

Aneheta continuă cu energie contra organizaţiilor fasciste civile.

Deschiderea expoziţiei agricole

Programul stabilit. — Partioipanţii

După cum anunţăm în altă parte, d-nii general Berthelot şi Ministrul Constantinescu, soseso în astă seară.

Vor fi întâmpinaţi de d-nu Toma preşedintele comisiei interimare, care li va ura buna sosire.

D. general Barthelot va fi găzduit la d. profesor dr. Bogdan, iar d. ministru Constantinescu la şcoala profesională a Reuniunei Femeelor Român.

*

In vederea deschiderei expoziţiei, sosește mâine dimineaţă d. ministru Mârzescu.

Toţi invitaţii se întrunesc pe platoul expoziţiei la ora 9 dimineaţă.

La ora 10 şi 30, în pavilionul special, se va oficia un serviciu religios de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, însoţit de un sobor de preoţi.

Vor urma cuvântările Mitropolitului Pimen, a d-lui P. Poni, preşedintele Marelui Comitet al expoziţiei şi a d-lu Crupenschi, membru în comitetul expoziţiei.

Seria cuvântărilor o va încheia d. ministru Constantinescu, care în urmă va tăia cordonul tricolor, ce va forma până atunci, bariera de despărţire spre expoziţie.

*

După vizitarea pavilioanelor, invitaţii se vor înapoia în pavilionul de recepţie, unde se va servi o gustare.

*

La ora 1, în restaurantul de pe platoul expoziţiei, se va servi un banchet, oferit de Comună în onoarea oaspeţilor.

Ora 5 p. m.

Bucureşti. -- In ultimul moment aflăm că Situaţia din Bulgaria este extrem de gravă. Lompalanca este ocupată de comunişti. La Vidin se dau lupte crâncene.

Oraşul Sofia este împresurat de revoluţionari.

Regele nu se ştie unde se află. Guvernul bulgar a decretat mobilizarea oamenilor până la 46 ani.

CERETIBECURI
Verfex
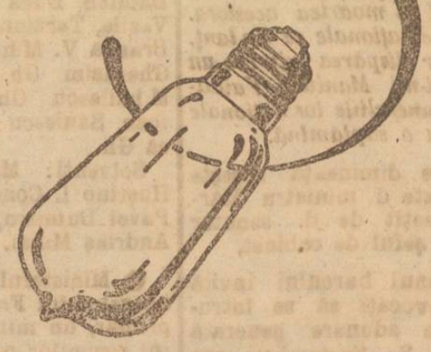
SEZON
PENTRU
SOBE TERACOTA
Comandaţi-le din timd spre a se obţine reduceri la firma I. ZLATOVICI
Iaşi Str. Sărărie 12 B s

RAZBOIUL CIVIL IN BULGARIA

— Comuniştii operează dealungul Dunărei. — Agrarienii sprijină revolta. — In câteva comune s'a proclamat republica. —

Bucureşti.— Refugiaţi bulgari sosiţi la Corabia dau noui relaţiuni asura revoluţiei comuniste.

Agrarienii încep să adere pe faţă la mişcările comuniştilor. Aceştia şi-au făcut baza de acţiune dealungul malului Dunărei, între comunele Bregaro, Cresavenene şi Besil.

In aceste localităţi, guvernamentalii au fost parte ucişi, parte întemniţaţi, iar restul risipiţi. Pichetele de pe malul Dunărei au fost capturate.

*

Comuniştii se sprijină în cea mai mare parte pe ţărani care dau tot mai mult semnalul revoltei. Revoluţionarii comunişti dau atacurile tocmai în satele unde agrarienii sînt în majoritate

Şefii agrarieni nu participă formal la revoltă, ci se menţin departe de mişcare In schi b partizanii agrarieni formează grosul forţelor revoluţionare.

Comuniştii fac paza la Dunăre şi opresc pe refugiaţi. Deasemenea, autorităţile romîneşti nu îngaduo trecerea. Persanele care au putut trece Dunarea în bărci au fost reţinute la Caracal sub supraveghere poliţienească.

*

Din Bazargic se anunţă că portul Burgas se află de două zile în mâinile comuniştilor. Armatele guvernului susţin lupta, dar până acum n'au putut goni pe revoluţionari.

La Varna, şeful comunist Corundarof a fost ucis în lupte, Avocatul Popof a fost arestat.

Guvernul a pus un mare premiu pe capul şefului comunist Meridicarof.

*

Armele şi muniţiunele au fost introduse prin contrabandă p in .porturile Mării Negre, fiind furnizate de Kemalişti, dar mai cu seamă de bolşevicii ruşi.

*

Un comunicat oficios din Sofia anunţă că trupele guvernului au recucerit Burgas şi Silven.

Comuniştii deţin o parte din oraşul Dubniţa. La Ferdinandove s'au trimis noul trupe contra rebelilor. In districtul Şumla s'a restabilit ordinea. Calea ferată Sofia-Plevna a fost restabilită.

Mare incendiu la Grozăveşti

— 200 vagoane de lemne nimicite —

Bucureşti.— Astă noapte la ora 1, un violent incendiu s'a declarat de depozitul de lemne al primăriei Capitalei, situat în comuna Grozăveşti.

Toate posturile de pompieri din Ca italâ au plecat la faţa locului.

Focul a consumat o enormă stivă, conţinând peste 200 vagoane lemne. Pagubele sunt de zeci de milioane lei.

Se crede că incendiul a provenit de la scînteele maşinei trenului de Giurgiu.

Mari inundaţii în Japonia

Bucureşti.—La Londra se telegrafiază din Osaka că inundaţiile în acea localitate au luat mari proporţii :

Până acum sunt 5000 victime şi pagube de 30 miliaane Yeni.

Porţile torenţiale agravează situaţia.

Sovietele cer recunoaşterea

Bucureşti.— Din Moscova se telegrafiază că Sovietele au trimis guvernului polon o nouă notă prin care cer recunoaşterea imediată şi fără condiţiuni a regimului sovietic

Abonaţi-vă la Opinia

DOCTOR
TOMA POPESCU - BERCA
Boli interne boli de copii, şi venerice
Consult 8-10 a.m. 6 8 seara
Str. Dubalari No. 5 (capul tramvaiului Nicolina)

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
— AVOCAT —
Fost magistrat Trib. Iaşi
Birou de notariat
— Iaşi Sft. Sava 14 —

INŞTIINŢARE

Nu vindeţi şi nu cumpăraţi cereale şi mărfuri decât prin intermediul Bursei Oficiale.

Este singura instituţie unde se întâlneşte cererea şi oferta şi vă asigură : realizarea vânzărei, predarea mărfei negociate, numărarea preţului şi perfecta îndeplinire a obligaţiunilor luate prin mijlocitorul oficial.

Cine refuză a încheia transacţiuni prin Bursă, acela de la început refuză executarea contractului. Doreşte a încasa un acont gras în schimbul sămnăturei sale pusă pe un petec de hârtie, pe baza căreia să vă judecaţi ani de zile la instanţele ordinare, în timp ce acontul deţinut fără cauză nu produce nimic şi aveţi şi riscul de a nu vă mai scoate banii nici odată.

Camera Arbitrală judecă procesele în cel mult 12 zile dela introducerea acţiunei şi are prin lege, procedura scutită de taxele de timbru.

La Bursă se negociază şi se încheie transacţiuni numai între acele persoane care fac cinste şi onoare semnăturei lor pusă pe un contract de vindere cumpărare şi dela care se pot obţine sumele la cari eventual ar fi condamnaţi de Camera Arbitrală

Dovadă e că acei care au făcut vre-o operaţiune prin Bursă şi au recurs la judecata Camerei Arbitrale, constatând avantagiile acestor instituţii continuă a se folosi mai departe de ele, căci astăzi este timpul când fiecare preferă a-şi revendica drepturile pe calea unei judecăti rapide.

M. ŞERBANESCU
Mijlocitor oficial de cereale şi mărfurial Bursei Iaşi
Telefon Camera de Comer

Biblioteca Universităţii Loco

ANUL AL XIX No. 4898 — 2 lei NUMARUL — SAMBATA 29 Septembrie 1928

REDACŢIA
IAŞI. — STR. BĂRLĂDESCU 17.
TELEFON No. 206

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Suprimarea libertăţii întrunirilor

— Intîmplările din Bucovina —

Partidul ţărănist continuă actualmente prin Bucovina opera lui de organizare politică, prin procedeul legal al ntrunirilor publice, înfăptuind totodată o adevărată **ş c o a l ă** de educaţie cetăţenească.

Se prea poate ca oratorii ţărănişti să facă, cu acest prilej, şi ceva demagogie. L-ar fi aproape inevitabil, şi în orice caz nu ne-am afla în faţa nici a primului nici a ultimului caz de asemenea natură, mai ales în democratismul de etichetă şi de licitaţie al ţării noastre.

Dar ştiu acum şi copiii că atît ideile sincere, cît şi demagogia unui adversar politic, nu trebuesc combătute, într'o societate organizată, de cît pe căi legale. La întrunire se răspunde prin întrunire, la idee prin idee, la demagogie prin demascare. Publicul îşi face treptat un criteriu de judecată şi alege de la sine binele de rău.

Guvernul brătienist e de altă părere. El nu se mulţumeşte să răspundă la demagogie printr'o demagogie şi mai deşanţată, dar vrea să combată ideile prin cea mai brutală violenţă.

Niciodată partidul ţărănist n'a folosit întrunirile publice ca pretext pentru dezordini şi devastări. Şi totuşi, ministrul de interne—de obicei atît de îngăduitor cu devastările antisemite—a răpit ţăraniştilor un drept constituţional, interzicându-le întrunirea de la Rădăuţi.

In această operă abuzivă, guvernul a fost admirabil secondat de cete de scandalagii încadrate cu anu iţi studenţi. Junimea aceasta antisemită urmăreşte pe propagandiştii ţărănişti în localităţile din Bucovina, pătrunde în sălile de întruniri, provoacă scandaluri şi împiedecă cuvântul oratorilor.

E straniu cum tocmai studenţii—socotiţi ca elemente luminate ale masei cetăţeneşti—se fac coadă de topor pentru un guvern abuziv, şi violentează dreptul de întrunire şi libertatea cuvîntului. E destul un pic de bun simţ, sau în lipsa acestuia, o diplomă de gimnaziu (unde se învaţă elemente de drept constituţional), pentru a poseda simţul de respect pentru lege şi pentru dreptul altuia de a şi comunica ideile. Se vede însă că asemenea calităţi valorează numai până la pragul Universităţii. Iar guvernul este încîntat de a putea opera cu cetăţeni... de elită, de soiul unei astfel de tinerimi „studioase". **Lr.**

România şi revoluţia bulgară

O informaţie venită din Belgrad pre inde a şti că în cazul când comuniştii vor reuşi să întroneze regimul sovietic în Bulgaria, România va interveni mi ităreşte pentru restabilirea vechiului regim monarhic. Declarăm din capul locului că nu credem în exac t tatea acestei ştiri, după cum de altfel nu credem nici că comuniştii vor reu şi aşa curînd în Bulgaria.

Este însă destul de trist că sântem astfel cunoscuţi în străinătate încât să se pară posibilă o intervenţie de asemenea natură. Reacţionarismul sălbatec care bântue în interiorul României dă vecinilor impresia că oficialitatea românească ar fi gata să facă expediţii pentru sprijinirea reacţiunii din ţările mărginaşe.

Aşteptăm din partea guvernului o dezminţire i mediată şi categorică a ştirii din Belgrad.

PREGATIRI LA CHIŞINAU

— pentru primirea generalului Berthelot —

Chişinău.—De două zile Chişinăul se pregăteşte spre a primi pe Generalul Berthelot.

Ilustrul bărbat va sosi la gară în ziua de Vineri 28 Septembrie, împreună cu d-nii Miniştrii Al. Constantinescu şi Inculeţ. D-sa va asista la lucrările congresului inginerilor silvici care se ţine zilele acestea în localitate şi la inaugurarea splendidului paro sportiv „Regele Ferdinand I" construit de primăria Chişinăului şi care se va inaugura Sâmbătă 29 cor. cu mare fast.

In onoarea ilustrului oaspe, comuna va oferi Vineri seara un banchet la Teatrul Naţional iar Sâmbătă seara d-l Ministru Inculeţ va oferi un al doilea banchet

DEFLAŢIUNE ?

sau afacere vintilistă ?

„Viitorul" se la de piept cu ziarele care scriu că deflaţionismul d-lui Vimtilă Brătianu şi criza financiară care decurge, suprimă creditul şi tranzacţiile paralizând viaţa noastră economică.

„Viitorul" anunţă mângâios că:

„Nu peste multă vremo va începe să funcţioneze noua instituţiune a „Creditului Industrial" care va acorda un real şi însemnat s p r i j i n industriilor noastre".

Fraza aceasta ne suggerează un gând lămuritor. Nu cumva deflaţionismul fratelui Vintilă e anume pregătit pentru garantarea succesului „Creditului Industrial" al fratelui Dinu ?

Căci Brătienii sunt în stare să distrugă ţara, pentru un gologan mai mult în lada fără fund a familiei.

INSEMNARI

Cazul ciudat

al d-lui general Holban

In primul moment de zarvă cu complotul fascist, se anunţase vinovăţia şi destituirea din comandă a d-lui general Holban. După vre o două zile de la aceasta, a intervenit un comunicat al ministerului de războiu prin care se arată că absolut nici un ofiţer activ nu-i amestecat în nebulosul complot şi că înlocuirea d lui general Holban nu-i decât o coincidenţă cu plecarea d-sale într'o misiune în străinătate.

Au mai trecut vre o trei zile, şi iată că d. general Holban în persoană vesteşte poporul român că nu mai pleacă în nici o misiune, ci rămâne la comanda corpului II de armată.

Până acuma e bine. Dar d. general Holban mai zice ceva.

D-sa arată, printr'un interview în ziarul „Dimineaţa"; că d. colonel Zăvoianu l'a vizitat într'o zi şi că „i s'a părut curios faptul" că în sara aceleaşi zile s'a făcut percheziţie la d. col. Zăvoianu la care s'a găsit pe nişte file însemnat numele d-sale. D. general Holban termină zicând: „Nu ştiu cum să-mi explic aceste ciudate coincidenţe"!

Intr'adevăr ciudat! Căci d. general Holban are aerul a se plânge că i s'a montat o cabală de către autorităţile care au făcut pomenita percheziţie.

Evident deci că cineva a voit să implice pe d. general Holban în complotul fascist. Şi iarăşi evident că zisul comunicat al ministerului de război ţintea în primul rând parchetul civil, cel cu „ciudata coincidenţă" a percheziţiei.

Mai adăogăm că d. general Holban este considerat ca „om al Regelui", pentru a întreba: ce ciudăţenie s'a petrecut? Căci ceva ciudat s'a petrecut, fără îndoială... **R**

„Demagogism Universitar"

--- Invăţăminte ---

„Viitorul" se ocupă, în numărul de ieri, cu „demagogismul universitar". Vorbind despre congresul dela Iaşi, oficiosul guvernului spune:

„Una din manifestaţiunile profund dăunătoare este demagogismul unor profesori universitari care se amestecă în viaţa şi acţiunile studenţimii, cu tendinţi complect străine oricării preocupări culturale şi diametral opuse îndatoririlor elementare şi rolului firesc al unor profesori".

Şi mai departe:

„E timpul ca acest primejdios şi condamnabil demagogism al unor profesori care confundă şcoala cu clubul şi elevul cu agentul electoral, să înceteze, pentruca viaţa universitară să-şi recapete liniştea şi prestigiul de care are nevoe".

Procedeele întrebuinţate de unii profesori faţă de „elevii care au de dat examene", sînt „cele mai primejdioase şi mai rusinoase pentru prestigiul şi autoritatea morală a vieţii noastre universitare".

Am făcut această prea lungă citaţie pentru a pune perfect în evidenţă punctul de vedere al guvernului. Deci — nici un „demagogism universitar". Putină diplomaţie însă se admite...

Din pricina dispoziţiilor primite dela centru, profesorii universitari liberali — deşi în mare parte antisemiţi—au susţinut moţiunea dela Cluj: adică expulzarea chestiilor politice din universitate, lupta pentru realizarea lor urmând să fie dusă dincolo de porţile şcoalei.. Această luptă ar putea fi purtată chiar în favoarea lui „numerus clausus" — profesorii universitari nu se opun, nu combat.. fereasă Dumnezeu! Ei nici măcar nu se pronunţă contra examenului de admitere în universităţi.

*

Această eschivare a profesorilor universitari, în colaborare cu guvernul, ne aminteşte o situaţie similară din Rusia ţaristă.

Regimul ţarilor, faţă de tulburările studenţeşti de acelaş fel, ţinea şi acelaş limbagiu;—Universitatea-i focar de cultură... el nu trebue întinat cu chestii politice. Măcar cultura să rămână în sferile pure. Vreţi numaidecât „politică"? Ei bine, politica faceţi-o în afară de Universitate.

Guvernul român şi profesorii universitari—neavând curajul, şi poate nici convingerea, să combată „numerus clausus"—caută să iesă din încurcătură trecând obiectul agitaţiilor studenţeşti în altă competenţă... exact după reţeta ţaristă.

Actualităţi din afară

Un dirijabil American pleacă la polul nord.— In primavara viitoare dirijabilul american Z-R-I. sub comanda amiralului Moffut, şeful biroului aeronauticei va pleca la polul nord. Totodată va vizita locurile inaccesibile până astăzi piciorului omenesc ca valea Amazonului.

Amiralul Moffut, speră că va demonstra că dirijabilele rigide sunt un mijloc practic de transport şi că pot fi ut lizate uşor de casele de comerţ.

*

800 Kilometri în 5 ore şi 27 mt.—**Marele premiu al Europei** pentru automobilism a fost câştigat de italianul Salamana pe o maşină Fiat, parcurgînd distanţa de 800 Km. în 5 ore, 27 mt. şi 38 s.

*

D'Anunzio compozitor,— O revistă americană anunţă acum câteva zile că Gabriele D'Anunzio lucrează la o operă muzicală intitulată „Frate Sole" (Frate soare) cu siguranţă o aluzie la faimosul imn al sfîntuluiFrancois d'Assise„Si a relui".

Noutatea e confirmată de „Giornale d'Italia" al cărui critic muzical raportează că în cursul ultimilor ani poetul s'a dedat cu totul studiului armoniei şi contrapunctului.

*

Cât trebue pentru reconstruirea Tokiului şi Yokohamei.—S'a evaluat suma care ar trebui pentru reconstruirea acestor două oraşe care au fost complect distruse.

Zece miliarde de Yeni, adică opt zeci miliarde franci, vor trebui pentru reclădirea lor.

Toţi bancherii din Japonia s'au unit pentru a forma un Sindicat cu scopul de a ajuta guvernul de a reconstrui oraşele distruse.

Sindicatul îşi va procura banii necesari, prin ajutorul unui împrumut interior.

Băncile Japoniei, companiile de asigurare şi publicul au contribuit până acum cu 50 milioane Yeni la opera de ajutorare a sinistraţilor.

Controverse ceferiste

Călătoriile cu carnet de identitate, şi obiecţiile unui controlor.

Să povestim o întâmplare din fuga trenului. Bine înţeles, „din fuga trenului" este numai un mod de a vorbi; căci trenurile noastre *fug* ca melcul.

E vorba de trenul care pleacă din Noua Suliţă dimineaţa la 7.45 şi ajunge la Iaşi la 2.55 dimineaţa, a doua zi. La Bălţi, de unde el pleacă la oara 19.37, pe lângă schimbarea de conductor, iată că se urcă în tren zilele trecute şi un controlor.

Două cazuri, ce s'au putut remarca: o doamnă, soţia unui ofiţer, prezintă conductorului, care era înştiinţat de zisul controlor, un bilet de călătorie cu preţ redus şi carnetul respectiv. Conductorul ca şi controlorul îi observă că pe coperta carnetului ştă scris; *„carnet de identitate pentru funcţionarii publici"*. In zadar d-nă atrage atenţia acestor două persoane de control că înăuntrul carnetului e fotografia dânsei, şi stă scris sub iscălitura directorului general că d-na..este soţia căpitanului...şi are drept a călători cu reducere de 75 la sută, iar carnetul e vizat de Regiment, cum cere regulamentul. Controlorul voia să treacă peste toate să nu ţină samă de carnet şi să pună pe d na în chestiune la rigorile regulamentelor; noroc că controlorul a văzut aici altfel şi chestiunea s'a aplanat.

Aceasta s'a întâmplat cu trenul mai sus arătat în ziua de Duminică 23 ale curentei când trenul plecase din Bălţi la 19.37.

Alt caz. O doamnă funcţionară prezintă jumătate bilet de călătorie şi carnet. Aici deasemenea intervin cele două persoane. Dl. controlor găseşte că acel carnet prezentat de d-na pensionară nu e în regulă pentru că „nu e din creditul de 2 milioa e".

Or, se ştie că toţi pensionarii au obţinut carnete pentru un număr de călătorii anual, cu începere din 1921 şi valabil până la finea anului 1925, bine înţeles cu îndeplinirea formelor reglementare. Or, dl. controlor susţine că însuşi carnetul nu e bun, ci trebue schimbat. De data asta însă a renunţat a lua măsuri riguroase.

In ambele cazuri fiind la mijloc chestiuni generale am r u g a Direcţia Generală a C. F. R. să dea circulari pentru a pune în curent pe subaltern:

1) ca d-nele soţii ale militarilor au voe a se folosi de reduceri la tren, deşi pe coperta carnetului scrie: carnet de identitate, pentru funcţionari publici.

2) că pensionarii trebue să s schimbe carnetele cu data de 1921 şi să vea altele, dacă după cum spunea dl controlor citat, ele numai încap în „creditul de milioane". Sau în caz contrar, să se recunoască valabilitatea acestor carnete până la finea anului 1925, aşa cum au fost eliberate. **V.**

CRONICA DRAMATICA

TEATRUL NAŢIONAL

R. DE FLERS şi FR. DE CROISSET — INTOARCEREA

„Intoarcerea", fruct al colaborării dramatice a doi diplomaţi parizieni, este o comedie de salon destul de slabă. Noua lucrare a d-lui de Flers păstrează toate defectele şi puţine din calităţile comediilor sale mai vechi. Ceva fără nerv, fără atmosferă; un exerciţiu ocazional psihologico-patriotic.

Subiectul, e o temă de multe ori lucrată: Colette Vandières măritată de câţiva ani, îşi iubeşte bărbatul, dar „egoismul" lui o revoltă. De fapt acest „egoism" nu-i decât deosebirea de temperament dintre cei doi soţi: Colette este romantică şi sentimentală, pe când Jacques are calităţile unui om de treabă: inhibitor, liniştit, muncitor şi prin urmare incapabil să înţeleagă aşa cum se cere, pornirile languroase ale soţiei lui. Jacques pleacă în războiu, se poartă foarte frumos dar, spre disperarea soţiei lui care voia să-l vadă venind ca un erou, se întoarce modest, fără tunică şi cască, ca să şi reia cu voluptate vechile lui obiceiuri: baia, papuceii, cafeaua...

Colette îi mărturiseşte că vrea să-l înşele. Jacques procedează cu diplomaţie: nu se opune în aparenţă, dar luptă pe căi piezişe. Un tânăr ofiţer de marină răpeşte un moment inima Colettei. Totul se sfârşeşte însă cu bine.

Colette înţelege în sfârşit inibirea şi eroismul bărbatului său şi revine la el, părăsind foarte simplu şi uşor pe tânărul marinar, care de altfel este şi el un om bun şi viteaz.

Odată cu înaintarea în vârstă şi cu intrarea la Academie, d. de Flers a socotit că e momentul să devie „serios" şi a scris această „Intoarcere" ca să se apropie de Porto Riche, trecând peste Bataille. Lăudabilă sforţare, dar care izbuteşte nu mai să obosească cu o serie de repetări, cu tipuri începute dar neisprăvite, sau cu figuri de un convenţionalism şi o banalitate de neiertat.

Tema conflictului dintre soţ după ce perioada primilor ani ai dragostei a trecut este foarte obişnuită, fără să fie totuşi epuizată. Nu ştiu cine spunea că atunci când o femee cască, un drac îi intră pe gură pentru a se duce drept la inimă. Din acest mic incident, cauză a atâtor „menajuri nenorocite", un dramaturg meşter ar putea scoate lucruri minunate, despre care am putea spune şi noi lucruri mai interesante...

In condiţiile vitrege de acum însă, e amarnic de greu să fii cronicar teatral la Iaşi. Criticul dramatic, pentru a-şi împlini meseria bine şi cu plăcere, are nevoe de material serios, de calitate aleasă. Altfel trebue să se resemneze la tăcere, aşa cum ar face un critic literar într'o ţară unde ele mai strălucite publicaţii s'ar reduce la poeziile d-lui Eftimiu şi la romanele detective.

Felul cum s'a început, stagiunea teatrului promite să ne reducă în curând la tăcere absolută.

*

Interpretarea nici n'a adăogat, nici n'a scăzut prea mult meritele destul de reduse ale piesei.

Rutina în teatru nu-i bună. Ea joacă farse actorilor leneşi.

D-na Lucia Singurof în Colette a avut momente de dragălăşie şi humor. Ca întotdeauna, această artistă şi-a înţeles rolul şi i-a dat viaţă.

Din nehotărâtul, timidul şi veşnic îndrăgostitul Baltazar, d. C. Antoniu a făcut o schiţă reuşită. Cele spuse de noi altă dată nu se desmint: d. Antoniu are talent. Îi trebue însă mai multă minuţiozitate în studierea rolului, ştiinţa nuanţelor şi exploatarea inteligentă a efectelor de mimică.

Spectator

Cetiţi în pagina IV-a

Ultima Oră

telegrafică şi telefonică

Cinema MODERN Astăzi Joi 27 Septembrie 1923 zilnic la 3, 5 jum. şi seara la 9 jum

Pentru l-a oară — Un Enorm Triumf al zilei — 12 acte mari 12

Gloria Ecranului Extraordinarul şi Puternicul succes Francez-Entusiasmul spectatorilor

L'EMPEREUR des PAUVRES (Impăratul Saracilor)

Grandioasă epopee socială după celebrele romane: *Saracnl, Milioanele, Torţele, Murdarii, Vijelia şi Floreal* ale celebrului romancier francez FELICIEN CHAMPSAUR

Magistrala întrepretare cuprinde în primele roluri: fermecătoarea frumuseţe a Parisului D-ra *GINA RELLY* de la Teatrul Sarah Bernhardt, precum şi D-nii

KRAUSS şi LEON MATHOT

Celebrii tragedieni de la Comedia Franceză din Paris. Primul cunoscut din Mizerabilii şi al doilea din Monte-Cristo. **Imparatul Saracilor** este filmul care a întrecut cu mult form dabilul succes obţinut cu Cei 3 Muşchetari.

TEATRUL SIDOLI

Turneul trupei din Wilna — Wilnaer-Truppe

Astăzi JOI 27 SEPTEMBRIE 1923 ora 9 seara fix

GELOZIA

Dramă în 5 acte de Artzebaşeff, pusă în scenă de Alex. Ştein

Mâine seara **ZI ŞI NOAPTE**

Direcţia: I. GOLDENBERG — Directorul trupei: M. MAZO

MARELE ŞI RENUMITUL

CIRC KRATEJL

Instalat la ARENA ROMANA—Astă-seară 27 Sept, orele 9 jum. prima reprezentaţie de gală

Cu un program ales şi compus din 24 numere — De remarcat

5 VILSON 5 Cei mai buni acrobaţi din lume la trapez şi inele Extra-ordinare Dresuri de cai în libertate — Gospodin Poităşel Extraordinar călăreţ cerchez etc.

Dresori de primul rang de urşi, maimuţe, cămile, câini şi porumbei.

Duminicele şi sărbătorile 2 reprezentaţii — Matineu la orele 4 p m. şi seara la 9 jum.

INŞTIINTARE

După cererea generală şi cu mari sacrificii am obţinut reintoarcerea în localitate la **TEATRUL ELISABETA**

a TRUPEI AMERICANE

în frunte cu frumoasa şi glorioşii artişti americani

Diana Feinman -- Celia Ader

I. Goldşmith -- I. Buzatt

Urmăriţ afişul zilei — H Braunştein Impresar

Cofetăria Hirschhorn

— STRADA SOCOLA —

Invită pe toţi epitropii (gabuem) ai sinagogilor de a-şi face comenzile trebuitoare din timp pentru sfintele sărbători spre a fi executate prompt

cu preţurile convenabile

CERETIBECURI

Verfex

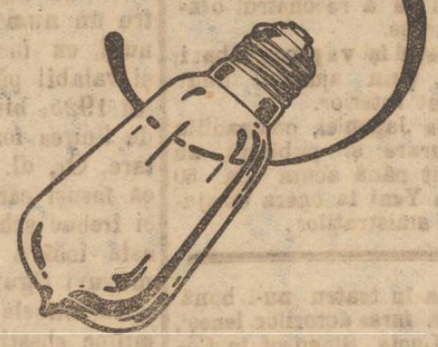

BLANARII

de la Cassa

ALTER DAVID S-sor

se găsesc de vânzare la firma

LUPU JACOBY & C-ie

n strada Ştefan cel Mare No. 48, vis-a-vis de Banca Iaşilor.

Desinfectarea **caselor** şi a **grajdurilor** numai cu **creolină**

(originală Pearson)

Introdusă de 30 ani

De vânzare pretutindeni.

Păziţi-vă de imitaţii şi contra faceri.

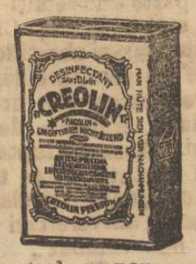

originale numai în flacoanele cu eticheta ca aceasta.

Depozitele se vor anunţa prin afişe speciale. singurii fabricanţi: *William Pearson & Co.* Ges. m. b. H. Creolin-Werke Wien I.

CAETE ŞCOLARE

condeie, hârtie de scris, creioane precum şi ori ce fel de articole şi requisite şcolare, fără rabat, însă *mai eftin ca ori-unde* vinde

Librăria Centrală

str. Gh. Mârzescu 25

DOCTORUL

H. WECHSLER

Böli interne, Venerice Sifilis

Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.

Strada Armeană 4

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOŞ

Iaşi Str. Lăpuşneanu 23 Etaj

Consult. 2—5 p. m.

DOCTOR

L.Cazac-Averbuch

Specializat la' Berlin

Boli de copii şi sugaci

Tratament radical al anemiei *reumatismului rachitismului* şi a *scrofulozei cu*

Băi Electrice

de lumină ultravioletă (Höhensonne), Heliodiatermie (Sollux) electroterapie etc.

Strada V. Stroescu (fostă Zoe) No. 7 colţ cu I. C. Bratianu

Consultaţiunile 3—6

„Opinia“ în Tară

BOTOŞANI

Bal.—In seara de 22 Septembrie a. c. a avut loc în frumoasele saloane ale Palatului Administrativ, un bal organizat de comitetul societăţii hipice. în onoarea numeroşilor şi distinşitor oaspeţi veniţi în Botoşani, cu prilejul concursului hipic. Onorurile au fost făcute cu multă amabilitate de către d nii Demostene Vizanty prefectul judeţului, Bebé Neculau vicepreşedintele comisiei interimare, Dan Enăşescu şi ceilalţi membri ai comitetului.

Reuşita balului a fost strălucită.

Din selecta aziştenţă, notăm pe:

Doamnele: Miron Costin, Smaranda Rosseti, Anette Carp, Frosay Nenitescu, Manuela Ghyka Budeşti, Contesa Nisi de Vassilko, Maja Ghyka Deleni, Medea Alexandrescu Guranda, Angelica Miclescu, Alice Mavrocordato, Carmen Bonachi, Marcelia Ghyka Dumbrăveni, Any Văsescu(Flondor, Ghyka Deleni, Maja Balaiş, Radu Miclescu, Viorica Patrulius, Mariette Paşcanu, Georgescu Baleni, Freytag, Argentine Frangopol, Margot Pelin Zoe Dombrovsky, Madgearu, Didia St. Georges, Gheorghiu.

Domnişoarele: Yvonne Pallady, Mariette Vasescu, Simone Bajcoianu, Elsy Fülek, Magda Mavrodi, Yolanda Rosseti, Mimi Florescu, Florica Stălpeanu, Liliana Stamati, Gaby Teodoru, Marie Miclescu, Gomuka de Vassilko.

Domnii: Georges Cretzeanu ministru plenipotenţiar, general Florescu, Leon Ghyka Dumbrăveni, N. Poiizu Mioşunesti, D. Vizanty prefectul judeţului, Nicu Rosetti, V. Pallady, George cavaler de Grigorcea, Georges Flondor, Artur Rosseti, contele dela Scalia, M. Mavrodin, N. Alexandrescu-Guranda, Lascar, G. Băleanu, Lupu Balaiş, Georges Mavrocordato, C. Ghyka Deleni, Pienot Văsescu, M. Borcea, Dan Patrulius, Bebe Neculau, Antonel Goilav, D. cavaler de Grigorcea, Mino Mavredi, Rosseti Solescu, Jean Miclescu, J. Ciulei, D. Madgearu, V. Antonovici, Niculitza, Freitag, N Pelin, Alex. Paşcanu, Zarifopol, Raoul Buzdugan, Dan Enăşescu, Puiu Ghyka, Dan Alex. Guranda, Norbert Dombrovsky, T. Isăcescu, Ion Manes, Ion Goilav, Sandu Iacoban Myrel Neculau, Saky Antoniu, Roger Mergault, Georgss şi Nicu Poiizu Mioşunesti, Alecuţu Mavrocordato, Teodorescu, Popovici etc.

D-nii colonelii: Aricescu, Miron Costin, Fillitis.

Căpitanii: Romallo, Rioşeanu, Radu Miclescu, Puiu Văsescu, Urdăreanu, Georgescu Baleni, Diago, Bălăşescu, Paşa.

Locotenenţii: Aslan, Olteanu, Frangopol, Petrovici, Miclescu etc.

RAŞCANI (Bălţi)

Deschiderea cursurilor.—Sâmbătă a avut loc cu o deosebită solemnitate deschiderea cursurilor la şcoala Medie.

Intâiu a oficiat părintele Văluţa şi'n urmă directorul şcolii d. Şotropă a ţinut o cuvântare îndemnând pe elevi la muncă. Activul corp didactic e acelaş ca şi anul trecut.

Logodnă.—La 18 crt. a avut loc într'un intim cerc familiar logodna d-rei M. Halfin studentă cu d. doctorand I. Breitman.

Transmitem simpaticilor tineri sincere felicitări.

Afacerea Dr. Popovici. — In urma reclamaţiei d-lui Dr. Popovici contra preotului Popovici, acesta din urmă va fi chemat la consistorul din Bălţi. Ihaş

BALUŞENI (Botoşani)

Hramul bisericei Buzeni.— In ziua de 21 Sept. fiind Naşterea Maicei Domnului biserica satului Buzeni şi-a sărbătorit hramul.

Slujba religioasă a fost oficiată de preotul paroh D. Apostiu ajutat de pr. C. Fasnino Băluşeni.

Au participat un mare număr de credincioşi din numitul sat şi de prin comunele vecine.

Ambii preoţi prin predicile lor ţinute, s'a ocupat cu solidaritatea sufletească ce trebue să fie azi, tot odată arătând şi însemnătatea zilei. Cor.

PAŞCANI

Politice — "Organizarea politică a partidului naţionalist-democrat din localitate, organizează în fie-ce Duminică adunări în satele din regiunea Paşcani, adunări;—în care se răspândeşte crezul partidului naţionalist-democrat.

In ultima săptămână au avut loc Duminică, adunări sătesti în satele din Dolhasca. Liteni Dolhesti, la care au luat parte pe lângă delegaţi d-nii Tempeanu-Fălticeni, Creţu-Lespezi şi d-nii avocat T. M. Tabacu. Dr. Samson. Institutori Dimitriu şi Tatu din localitase.

Se aşteaptă sosirea în localitate a prof. N. Iorga.

Vestitor

„Fatalitatea“ la teatrul Sidoli

— Debutul d-rei Ana Braz şi a d-lui Sanberg. —

Excelenta trupă de Vilna, a obţinut în a doua reprezentaţie un succes şi mai eclatant

In piesa jucată aseară,— *Fatalitatea*— (Motke Ganev) cu acelaş ansamblu irepros abil, s'au distins două elemente noi, d-ra *Ana Braz* şi d. *Samberg*.

*

Subiectul piesei, pe scurt: Motke este un năpăstuit al soartei. Un tată rău, care îl lasă să flămânzească, îl face încă copil să fure — şi devine hulitul târguşorului. Fuge în lume, despărţindu-se cu durere de mama iubitoare. Devine luptător într'un circ şi aci se'namorează de o artistă —*Mary*— care are însă un amant. O face pe Mary să fugă cu dânsul, şi să scape cu ori ce preţ de amantul ei, şi în acelaş timp, să-i fure paşaportul fără de care în Rusia nu se poate face un pas. Motke devine criminal, pleacă cu Mary, luînd numele victimei. Ajung la Varşovia, şi se adăposteso într'o casă rău famată Aci însă se găseşte *Hanele* — d-na Miriam Orleska, — care însă a scăpat din atmosfera în care trăeşte şi e însuşi nevinovăţia personificată. De astă dată o dragoste sinceră îl stăpâneşte pe Motke, care găseşte ecou în inima copilei, cu toate că e stăpânită, fără voia ei de o teamă inexplicabilă.

El destăinueşte copilei adevăratul său trecut, şi iubita cât pe ce să erte,— dar părinţii afla de aceasta, poliţia soseşte, şi Matke fuge, din nou în noroiul lumei, închinându-se fatalităţei.

*

D-ra *Ana Braz*, în Mary echilibristă, a făcut o creaţiune şi a ştiut să redea starea sufletească cu o putere, şi o identificare, cum poate rar se întâlneşte. Mai în fie care scenă alta era starea ei sufletească când iubitoare, dulce şi insinuantă, când perversă şi criminală, când revoltată de amantul-apaş, care o exploatează şi o loveşte.

D. *Samberg* în Motke,—tipul declasatului, incult, pungaş şi criminal, şi având în acelaşi timp un suflet bun,—a fost de la început, până la sfârşit tipul ce la înfăţişat. Nici o clipă de uitare, — nu s'a zărit pe actor dar numai figura omenească pe care a întrepretat-o.

Şi au fost scene, de o mare şi puternică extensiune dramatica, violente şi pasionante, care însă au fost jucate de aceşti doi artişti, cu atâta natural şi discuţiune, legitimând ovaţiunile şi rechemările.

Alături de dânşii au debutat d-na *Orleska* în Mary, cu o gingăşie şi o dragălaşie incomparabilă.

Să recunoaştem surprizele plăcută ce ne aduce în fie care seară, această excelentă grupă de artişti. *Dan.*

UNT DE LEMN
DE GATIT
OLIVIA

De la lume adunate...

Cânele vierului

Un cetăţean de origină armeană, cu numele de Garabet, avea o vie şi la vie un vier cam mucalit. Intr'o zi stăpânul se duce la vie, să mai vadă ce mai este pe acolo. Vierul îi ese înainte şi îl primeşte cum se cuvine. După obşnuitele întrebări, ce mai e, cum merge via, popuşoii, etc. etc. porneso, stăpânul înainte, vierul după el, să inspecteze crama, pivniţa, via etc.

Iată însă, o şarlă de câne a vierului, sare de la un dos, şi cu lătrături alarmante se repede spre stăpânul viei. Vierul strigă la el să se dea la o parte.

Câne se linişteşte puţin, dar când cei doi ies din cramă, iar se repede. Vierul din nou îl goneşte Când să intre în vie, câinele de sub o tufă, mai, mai, să-l apuce de picior pe stăpânul viei. Infuriat, vierul, puse mâna pe un arac, să repede la câne şi i strigă:

— „Ţibă şarlo!; marş de-acolo Garabetu dracului!

Stăpânul, când aude aşa, zice:

— „Mă Ioane, da mult te-ai gândit, până ai pus câinelui numele acesta?

— „D'apoi conaşule, nu-l chiamă aşa; îl chiamă Târcuci; da noi îi zicem Garabet fiindcă are obiceiu de mănâncă C...

INFORMAŢII

x D. Profesor dr. M. Ciucă, seful spitalului de izolare din Iaşi, a fost delegat de Ministerul Sănătăţii Publice de a vizita toate laboratoarele din ţară ce apărţin direcţiunii serviciului sanitar, a studia nevoile ce le au şi a propune măsuri de îndreptare.

Eri s'a judecat înaintea Curţei cu juri procesul intentat lui Al. Goldan din Uricani acuzat că ar fi omorât anul trecut cu un foc de armă pe N. Vernicinic din acelaşi sat.

Goldan e achitat.

Epitropia Generală a Case Sfc. Spiridon Iaşi. aduce la cunoştinţă că în ziua de 8 Oct. a. c. orele 10 a. m. se va ţine în cancelaria Epitropiei Generale Iaşi licitaţie publică cu oferte închise pentru aprovizionarea Spitalelor Casei locale cu pâne pe timp de un an, cu începere de la 1 Noembrie a. c. Garanţia provizorie e de 10 mii lei efecte sau numerar.

Condiţiunile de aprevizionare se pot vedea în fiecare zi la serviciul Administrativ al Casei

x Banca Muncitorilor, înfiinţată de curând în localitate, cu sediul în str. Langa No. 7, face operaţiuni în fiecare Luni şi Joi între orele 6 8 seara şi Duminica între 10-12 dimineaţa.

Consiliul de administraţie se întruneşte în fiecare Vineri între orele 8-10 seara.

In ziua de 4 Octombrie c. ora 11 dimineaţă se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală *pentru vânzarea locului fostei Grădina Primăriei din trecătoarea Banu* compusă din 2 parcele şi anume:

Parcela I, situată între această trecătoare şi imobilul P. Zamfirescu în întindere de 690.70 m. p. împreună cu clădirea, construcţiile, pivniţa şi îngrădirsa de pe el.

Parcela II. Situată între această trecătoare şi imobilul d-lui dr. Bălăcianu cu plantaţiile şi îngrăditura de pe el, în suprafaţă de 1382.50 m. p.

Garanţie provizorie pentru licitaţia de vindere deodată a ambelor parcele va fi de 100 de mii lei în numerar sau efecte garantate de stat.

x *Şcolare.*— Inscrierile la Liceul de băeţi „M. Kogălniceanu“ din Iaşi str. Carol 23, se fac în orice zi între orele 4-6 p m. Taxele sunt cele dela clasele paralele dela şcolile Statului.

Elevii nu dau examen de admitere în cl. I-a, şcoala fiind asimilată cu şcolile statului.

Regulamentele în privinţa purtării, frecventării şi promovării elevilor sunt cele dela liceele statului.

Citiţi ziarul Opinia

Generalul Berthelot în Iaşi

Primirea în gară.--Găzduirea

D nu General Berthelot şi d. ministru Constantinescu au sosit aseară în localitate.

Au fost întâmpinaţi de d-nii C. Toma, preşedintele Comisiei interimare, C. Mancin, prefect de poliţie, Vasiliu-Voina, ajutor de primar şi de mai mulţi membri ai comitetului expoziţiei.

Peronul gării şi sala de recepţie, erau frumos decorate.

La salutul d lui Toma, a răspuns d. General Berthelot, declarându-se fericit de a revedea Iaşul, în care a petrecut orele cele mai grele, dar şi cele mai fericite.

După cum am arătat, d. General Berthelot e găzduit la d. profesor dr. Bogdan, iar d-nu Constantinescu la şcoala profesională a Reuniunei.

Atât d. General Berthelot, în locuinţa d-lui dr. Bogdan, cât şi d. ministru Constantinescu, în palatul Reuniunei, ocupă aceleaşi camere, în care au locuit în timpul refugiului.

In special d. dr. Bogdan a păstrat *Camera Berthelot*, neschimbată. Acelaşi mobilier, acelaş birou, la care generalul Berthelot lucra nopţi întregi Tablourile frumoase, ce plăceau odată d-lui general Berthelot sunt la locul lor.

Cu o vădită emoţie, aseară generalul Berthelot, abia intrat în cameră, se aşează la piano, —acelaşi piano—şi se puse să fredoneze unul din refrenele favorite, şi care constituiau singura distracţie, pe care generalul şi o permitea în timpul refugiului, în clipele în care veşti bune îl făceau să tresalte de bucurie.

*

Azi dimineaţă, a sosit în localitate d. G. G. Mârzescu, ministrul sănătăţei, primit la gară de reprezentanţii autorităţilor şi de numeroşi prieteni.

D.

Un butoi numerclausist

P-Iloaei.— Zilele acestea d. Avram Şroter, maistru dogar din localitate, a depus în localul primăriei un butoi artistic executat pentru a fi expus la Expoziţia de la Copou-Iaşi. A doua zi dimineaţă, spre stupefacţia tuturera, se găsi desemnat pe unul din pereţii butoiului un haken kreutz cu inscripţia: „Kiki a numerus clausus".

Reclamându-se cazul, cercetările au fost începute de către jandarmeria locală, însă butoiul artistic, mai rămânând o noapte, se găsi dimineaţă o a doua inscripţie cu acelaşi desemn pe cellalt perete al butoiului.

Cercetările continuă. Autorul, nu poate fi de cât unul din cei care domiciliază în localul primăriei.

M.

x La 1 Octombrie se va deschide expoziţia de pictură a concetăţeanului nostru pictorul Ioan Marşic.

Indemnăm amatorii de artă să viziteze interesantele lucrări ale tânărului artist.

x Sindicatul Funcţionarilor din industrie şi comerţ a organizat o excursiune ştiinţifică la spitalul Socola, pentru ziua de Duminică 30 Sept., ora 7 a. m. Doritorii care vor să ia parte la această excursie trebue să se înscrie la secretarul sindicatului.

ECOURI

— D-na Dr. Suzana Grosi şef de clinică obstetricală, s'a reintors în localitate şi reia orele de consultaţii dela 1—5 p. m. Boale de femei şi faceri.

— D-nii institutori precum şi Instituţiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând cărţi de şcoală şi material didactic numai dela „Librăria Universală" str. Cuza-Vodă 52 vis-a vis de Casele Braunştein.

Ultimele Informaţii

❑ Piaţa valutară. — *Leul a cotat la Paris 7 65.*

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 13,50; francul elveţian 39; lira engleză 986; dolarul 217,50; coroana cehă 6 50; lira italiană 9,80; coroana austriacă bani 0,32; marca poloneză 0,09.

x *Senatul universitar a hotărât deschiderea universităţei locale pentru ziua de 10 Octombrie,*

x *D. C. Mancin, prefect de poliţie, simţindu-se jignit de unele declaraţiuni făcute de un domn avocat, în apărarea ce făcuse d lui Ciulei a adresat o plângere decanatului baroului. Chestia va fi dezbătută într'o apropriată şedinţă a consiliului de disciplină, după ancheta ce o va face de caul.*

❑ Pavilioanele expoziţiei agricole din localitate, pot fi vizitate zilnic de public între orele 8—12 a. m. şi 2—6 p. m.

Parcul Expoziţiei dimpreună cu restaurantele, şi localurile de distracţiuni sunt accesibile publicului tot timpul zilei şi până la ora 12 noaptea.

⚖ Apelul căpitanului Ciulei a venit spre judecare eri în faţa Curţei de Apel compusă din d-nii Patron preşedinte, Cihodariu, Lupu şi Gane ca membri, iar ca procuror d. Grigoriu.

Apărarea caută să dovedească neexistenţa flagrantului delict în proces.

După o deliberare de două ore Curtea respinge apelul parchetului ca nefondat trimiţând dosarul spre judecată în faţa judecătoriei. Până atunci d. Ciulei va fi menţinut arestat.

❑ Epitropia Sf. Spiridon a achitat la rândul ei funcţionarilor săi, sporul acordat prin legea specială la toţi funcţionarii statului.

❑ Şcoala de adulţi de la şcoala de fete P. Poni din str. Păcurari, peste drum de fabrica de bere Zimbru, începe cursurile la 1 Octombrie şi urmează în fiecare Luni, Miercuri şi Vineri de la 6 în sus. Certificatele au aceiaşi valoare ca şi ale şcoalelor primare ale statului. Inscrierile se fac de acum.

❑ La 21 Octombrie, se va inaugura cu solemnitate, noul local al şcoalei Femeilor ortodoxe.

Serviciul religios va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen şi de mai mulţi episcopi.

Un mare banchet, oferit de comitetul societăţei, va urma serbărei.

❑ Tratativele între lucrători şi direcţia fabricei Textila-Copou au fost rupte, din cauză că direcţia fabricei s'a ajuns la încheerea unui contract colectiv.

Inspectoratul muncii lucrează pentru apianarea acestui conflict.

x **Muzeul militar-naţional**,—Ministerul de război, notărând de a reorganiza şi completa Muzeul Militar naţional din Bucureşti, a adresat un apel marelui public pentru ca fiecare cetăţean sau grup de cetăţeni să acorde tot sprijinul acestui Muzeu.

Este vorba de a se aduna la un loc toate obiectele şi materialul în legătură cu trecutul nostru militar, ca: tablouri, arme, muniţiuni, hărţi, stampe, fotografii, costume, etc.

Comisiunea instituită la Prefectura jud. Iaşi pentru adunarea acestui material, roagă cu stăruinţă toate instituţiunele şi pe toţi particularii dornici de a contribui la această reorganizare a Muzeului nostru militar naţional, să ofere orice obiecte din cele arătate, adresându-se pentru aceasta Prefecturei jud. Iaşi unde funcţionează Comisiunea de primire pentru oraşul şi judeţul Iaşi.

A se ceti ULTIMA ORA

INAUGURAREA EXPOZIŢIEI AGRICOLE

— Discursurile Mitropolitului Pimen şi ale d-lor General Berthelot, Al Constantinescu, P. Poni, Crupenschi, Toma.

Azi, în prezenţa unei numeroase asistenţe, s'a deschis Expoziţia agricolă a Moldovei întregite, în prezenţa d-lui general Berthelot şi a d-lor miniştri Alex. Constantinescu, G. G. Mârzescu şi Inculeţ.

La ora zece se oficiază un serviciu divin de către I. P. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei înconjurat de un sobor de preoţi. Răspunsurile sunt date de corul mitropolitan.

In timpul serviciului, muzica militară intonează rugăciunea.

Terminându-se slujba religioasă, *I. P. S. S. Mitropolitul* binecuvinteaza Expoziţia.

Cel dintâiu care ia cuvântul e d. C. *Crupenskl*, senator, vice-preşedintele Comitetului expoziţiei, mulţumind în cuvinte frumoase d-lui gen. Berthelot pentru cinstirea expoziţiei cu prezenţa sa, d-lor miniştri Al. Constantinescu şi Mârzescu care au acordat acestei Expoziţii tot sprijinul lor moral şi material. Se ocupă apoi de importanţa Expoziţiei, mai ales azi când s'a aplicat exproprierea.

In acest timp soseşte d. P. Poni, preşedintele Comitetului expoziţiei, care e primit cu mari ovaţii.

D. *P. Poni*, într'o cuvântare rostită în franţuzeşte, aminteşte vremurile grele prin care a trecut ţara românească şi ajutorul mărinimos al Franţei. Adresându-se d-lui general Berthelot, aduce prinosul de recunoştinţă acelui care a contribuit la izbânda noastră, dându-ne putinţa să spunem la Mărăşeşti „Pe-aicea nu se trece!"

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturei, arată necesitatea acestor expoziţiuni, ca o dovadă de munca pe care o desfăşurăm de la război încoace, în toate direcţiile. Pe tărâmul agricol trebue să rivalizăm cu ţările cele mai mari.

Mulţumeşte comitetului organizator şi promite tot concursul.

D. C. Toma, preşedintele comisiei interimare, arată greutăţile ce au fost de întâmpinat pentru înfăptuirea expoziţiei. Mulţumeşte d-lui ministru Al. Constantinescu care a acordat fonduri pentru această operă şi d lui Mârzescu, care deasemenea s'a interesat în deaproape, dând tot sprijinul său.

D. C. Toma termină spunind că piatoul Expoziţiei va fi locul unde de aici înainte se va concentra munca Moldovei întregite.

Cuvântarea d-lui gen. Berthelot

In emoţia celor prezenţi, d. general Berthelot se declară fericit a se regăsi la Iaşi unde a petrecut zile grele şi dureroase, dar şi de glorie.

Vorbeşte de amiciţia franco-română şi se arată încântat a fi în mijlocul ieşenilor la opera de pace.

Termină z când:

— „Vă rog ca de acum înainte să nu-mi mai ziceţi *generalul* Berthelot, ci *agricultorul* Berthelot".

Vizitarea expoziţiei

Asistenţa trece la vizitarea expoziţiei. La pavilionul domeniilor, d. Al Constantinescu înmânează ţăranului C. Potac din jud. Fălciu, suma de 100 mii de lei pe care acesta a ciştigat-o la loteria expoziţiei.

La ora 1 s'a servit banchetul oferit de comună.

CEREŢI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iaşi

Mica Publicitate

BANCA NEAMULUI
Societate Anonimă
— IAŞI —

Se aduce la cunoştinţa generală, că, începând dela 10 Septembrie a.c. Banca Neamului din Iaşi, str. Eternitatea No. 64, efectuiază orice soi de afaceri comerciale, bancare etc. primeşte la depuneri diferite sumi de bani pentru care se plăteşte dobânzi dela 7—12 la sută.

Cassa Bancei e deschisă în toate zilele de lucru, între orele 9 12 dim. şi 3 jum. —7 jum. după amează.

Doamnă caută serviciu într'o familie de elită sau la un pension. Se angajează şi ca funcţionară sau casieră.

A se adresa la Adela Dobrea str. Măracineanu 21 vechi.

De vânzare Imobilul din str. Barbot No, 3 nou Adresa la proprietar în imobil în fie care zi între orele 1 şi 3 după amiază.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vanătoare.

Adresaţi magazinul B. Dumincatu, piata sf Spiridon 12

Se caută un bun comptabil bilanţier, eventual pentru jumătate zi. Preferabil unul care are practică în comptabilitatea de comerţ cu cereale. A se adresa la ziar sub B. 1000

Se caută băeţi de prăvălie. A se adresa str. I. C. Brătianu 132.

Germană predau, gramatica şi conversaţie. Informaţiuni 12 5 în str. Carol 42.

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tătaraşi No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniţă bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii şi curte mare, teren circa 700 metri pătraţi, are lumină, apa şi tramvai în faţa casei, cu preţul de Lri 300. 000. se fac înlesniri de plata, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

Perdut buletinul de înscriere în biroul populaţiei eliberat de Comisia disp. 3-a Il declar nul şi fără valoare în mâinile oricui s'ar afla. *Pavel Tarabuzan* str. Ştefan cel Mare 29.

Maşină de scris

de ocazie, în bună stare de funcţionare se caută.

A se adresa la ziar.

Studentă de confesiune mozaică în ultimul an al facultăţei de ştinţi doreşte a da meditaţie la elevi ai cursului secundar. A se adresa la ziar sub C.W.

Şeful unui birou de expediţie caută schimbarea postului. A se adresa la ziar sub P S.

Caut odae mobilată în centru inginer Inspector I. C. Lepadatu Gara Iaşi.

Institutor cunoscând limba franceză şi puţin Germana, predă lecţii de curs primar şi de primele clase secundare. Adresa la ziar.

S'a găsit în Şoseaua Ţutorei o pereche de pantaloni noi şi o manta noua. Păgubaşul să se adreseze d-lui Blitz Ion str. Trancu 31.

Pelerină de postav negru, căptuşită, bună pentru o elevă de şcoală, se află de vânzare în str. Calaraşi 23.

Dau de sufiet un băiat de 13 luni, bun şi sănătos. Maria Dimitriu str. Carol 44 la Dr. Bacalogiu.

Ciment TURDA

15 vagoane total sau parţial livrabile prompt.

A se adresa la ziar sub „Turda".

PUDRA
Eau de Cologne
Bouquet d'Origan

originale cu semnătura Charles Duprè
sunt cele mai bune
De vânzare la principalele parfumerii din ţară.

D-nii INSTITUTORI

precum şi Instituţiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărţi de şcoală şi material didactic* numai dela *Librăria Universală Str Cuza Vodă 52* vis-a vis de Casele Braunştein

APĂ DE GURĂ
PASTĂ DE DINŢI
LADY
sunt cele mai superioare

LIBRARIA „UNIVERSALA"
— Str. Cuza-Vodă 52 —
angajează imediat *un vânzător sau o vânzătoare,*

Pentru elevii de şcoală

Cumpăraţi *Cărţi de şcoală* precum *şi rechizite* cu preţuri reduse numai la

Librăria Universală
Strada Cuza Vodă 52.
Vis-a-vis de casele Braunştein unde se acordă *rabat* la liste complete.

BLĂNĂRIA
La David
str. Lozonsky No. 1

a primit un asortiment de blănării fine: Skongs, vulpi albe, biber veritabile. Lutru, biberette, Tibet-albe, gris, Pitois, oposon, skongsoposon, Tibet-Katzen, sil-otter, vidre precum şi diferite blăni pentru îmblănit

Atelierul artistic pentru comenzi efectuiază ultimele modele.

Vizitaţi spre convingere

POUDRE COLOGNE
Folie d'Origan

Dépôt general Parfumeria „Venus" Iaşi str. Cuza-Vodă

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
— AVOCAT —
Fost magistrat Trib. Iaşi
Birou de notariat
— Iaşi Sft. Sava 14 —

DOCTORUL
Jacques Goldner
Boli interne şi de copii
Cons. 2-4 d a.
Iaşi Str. Mârzescu 17, etaj

Dr. E. Ghelman
Specializat la Viena

Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfactelor pielei fetel.

SIFILIS şi VENERICE

ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral) ELECTROLYZA GALVANOCAUSTICA.

Consultaţiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis alături de Cinema Elisabeta

DOCTORUL
L Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice şi sifilis
Str. Anastasie Panu 19
(Piaţa Halei)
Cons: 9-11 a.m. 2 4 p. m.

Dr. H. ZANFT
Specializat în Germania
Boli de PIELE şi de PĂR
KOSMETICĂ
Syphilis, Venerice
ULTRAMIKROSKOPIE
Elektrotherapie
Cons. 8—11 a. m 1—5 p m.
Iaşi Str. Cuza-Vodă 33

Ultima oră

România intervine în Bulgaria?

Mersul revoluţiei bulgare - Armate bavareze contra Prusiei

O afacere scandaloasă

— Un comunicat agitator la palatul Eforiei.— Delegaţi antisemiţi din Bucovina dau ultimate guvernului şi promit dezordini.— Cercetările parchetului. —

Bucureşti. — Ieri după amiaza, trecătorii de pe bulevardul Elisabeta au fost surprinşi de un comunicat afişat pe un geam al palatului Eforiei, la sediul societăţii studenţilor în Medicină.

Comunicatul purta semnătura: „comitetul executiv al delegaţiilor studenţeşti" şi conţinea afirmaţiuni foarte îndrăzneţe.

La d. dr. Angelescu

Se afirmă că ieri dimineaţă la ora 11, o delegaţie de ţărani bucovineni, în frunte cu dr. Catalin, a fost primită de d. ministru Angelescu cu care a discutat o oră şi 20 minute.

Delegaţia a declarat solemn că vrea „numerus clausus" şi rezolvirea chestiunei cadavrelor evreeşti.

Un ultimatum

Comunicatul afirmă că delegaţia a dat ministrului un ultimatum, cerând ca în termen de 10 zile să li se satisfacă cererile, *altfel se va vărsa sânge şi se vor consuma între 5000 şi 10.000 de vieţi*, „când se va desfăşura în munţii Bucovinei steagul dezrobirei neamului românesc".

*

Comunicatul încheie spunând că la ora 5 s'a ţinut un consiliu de miniştri la care au fost invitaţi şi delegaţii bucovineni. Apoi promite că o seară sau astăzi se va afişa un al doilea comunicat pentru a relata cele petrecute în consiliul de miniştri.

Ce spun autorităţile

Trecătorii au cetit ceasuri întregi acest comunicat scandalos.

S'au cerut informaţiuni exacte la autorităţi, asupra faptelor cuprinse în comunicat.

Atitudine d-lui Angelescu

Este fapt cert că delegaţia bucovineană a fost la d. ministru Angelescu, dar acesta spune că delegaţia n'a vorbit aşa violent cum pretinde comunicatul. D. Angelescu a respins din capul locului cererea de „numerus clausus" şi celelalte.

La Consiliul de Miniştri

Delegaţia a fost şi la Consiliul de Miniştri. Şi lucru curios este că d. Ionel Brătianu —atât de invizibil chiar pentru prieteni— a stat de vorbă cu delegaţia. Şi ciudat mai este cine a invitat delegaţia la consiliu.

Convorbirea cu d. Brătianu

Delegaţia a început prin a cere „numerus clausus".

D. Brătianu a întrerupt:

—„Cine v-a băgat în cap asemenea lucruri? Astea nu vin dela d-stră. Să-mi spuneţi dacă aveţi unele nevoi personale".

Delegaţia a fost derutată şi s'a mulţumit să se plângă de chestia exploatării pădurilor fondului religionar din Bucovina.

Primul ministru a promis că va cerceta cazul.

*

La ieşirea de la Consiliu, un delegat a declarat ziariştilor:

—„Are să ne facă dreptate peste 100 ani. Tot noi singuri ne vom lua dreptate".

Intervenţia parchetului

Parchetul a deschis acţiune publică în chestia comunicatului. Procurorul Minculescu s'a transportat la sediul societăţii studenţilor medicinişti şi a ridicat exemplarul incriminat.

Seara au fost aduşi la poliţie dr. Catalin şi alţi membrii din delegaţia congresului de la Cimpulung (Bucovina). Ei au fost interogaţi de judele instructor Radavan şi de procurorii Minculescu şi Petrescu.

O repudiare

Delegaţia bucovineană şi-a declinat răspunderea în ce priveşte comunicatul de a cărui confecţionare a declarat că nu ştie nimic.

Delegaţii au mai declarat că nu înţeleg să-şi ia răspunderea pentru faptul că, în vizita la primul-ministru, i-au urmat şi agitatorii antisemiţi C. Zelea-Codreanu, şi studentul Moţa din Cluj, care s'au strecurat în delegaţie fără ştirea lor.

Noaptea târziu, toţi cei reţinuţi la poliţie au fost puşi în libertate.

Un nou atac pe străzile Chişinăului

Un om prădat de bandiţi

Chişinău 26. — Noaptea trecută, cam la ora 12 pe când târgoveţul zis Dumitru Zămneagă se întorcea dela cinematograf spre locuinţa unei rude de a sa din strada Tăbăcărie 94, pe când trecea pe strada gării, la un moment dat, doui indivizi care îl urmăriseră tot timpul s'au năpustit asupra lui, lovindu-l cu un ciomag peste cap şi culcându-l la pământ în nesimţire.

In urmă, cei doi necunoscuţi îi scoaseră punga din buzunar, ceasul de aur cu lanţ, câteva inele de preţ şi se făcură nevăzuţi, lăsându-şi victima în drum.

Aci Dumitru Zămneagă fu găsit de sergentul din post şi transportat la spitalul Regina Maria.

*

Cercetările poliţiei par a dovedi că nu numai furtul a fost cauza atacului, ci şi nişte socoteli personale ale celui atacat cu un oarecare I. Chirica din Malina Mică care în urma unei percheziţii domiciliare a şi fost arestat.

DOCTOR
TOMA POPESCU - BERCA
Boli interne boli de copii, şi venerice
Consult 8-10 a.m. 6-8 seara
Str. Dubalari No. 5 (capul tramvaiului Nicolina)

Mersul revoluţiei bulgare

— Sângeroase lupte pretutindeni.—Trupele guvernului progresează — Comuniştii deţin judeţul Filipopoli.— Luptele lângă Sofia —

Bucureşti.—Din Rusciuc se anunţă că comuniştii au început să ocupe gara Voicinova. După lupte sângeroase, au fost respinşi cu mari pierderi.

*

Comunicări din sursă guvernamentală anunţă:

In praşul Knejа a fost proclamată republica, dar trupele au reuşit să recucerească oraşul.

In jud. Târnova s'a proclamat republica, dar şi aici comuniştii au fost respinşi.

Jumătate din districtul Filipopoli este încă în mânele revoluţionarilor. Linia ferată e distrusă, iar un tren de persoane a fost asaltat.

In gara Kursu se dau lupte. Comuniştii au ucis pe reprezintanţii autorităţilor, câţiva militari şi ţărani.

Două comune de lângă Sofia au fost ocupate de comunişti. Linia ferată lângă Rusciuc e distrusă pe 3 km. lungime.

*

Trupele guvernamentale au reluat ieri Dubniţa şi Bustroviţa.

Oraşele Orechovo, Bela-Slatina, Lom, Bercovitza şi Ferdinandovo au capitulat.

Acte de violenţă s'au produs pe linia Filipopol-Sofia.

La Târnova, Varna şi Vraţa domneşte liniştе.

La Orechovo, comuniştii bulgari au voit să treacă Dunărea, dar au fost respinşi de grănicierii români.

*

La Sofia se întruneşte astăzi consiliul de miniştri, pentru a hotărî chestiunea confiscărei averilor particulare ale comuniştilor.

România intervine în Bulgaria?

— O comunicat ciudat din Belgrad —

Bucureşti. — O telegramă din Belgrad anunţă că, în cazul când răscoala comunistă va reuşi în Bulgaria, guvernul român va ocupa milităreşte Bulgaria, considerând ca un pericol social întronarea regimului comunist acolo. Informaţia aceasta a fost înregistrată întâi de ziarul „Navi List" din Belgrad. Dacă ştirea s'ar adeveri, situaţia în orientul european ar deveni extrem de gravă.

Germania în focul revoluţiei

Armata bavareză împotriva Berlinului. Mişcarea separatiştilor din Renania.

Munchen.— Conflictul dintre naţionalişti din Oberland şi socialişti a luat un caracter de lupte formale, cu schimb de focuri de după baricade.

*

Paris.— S'a transmis zvonul că mareşalul Ludendorf, în fruntea unei armate de 15.000 oameni, înaintează în contra Berlinului

*

Dusseldorf — Separatiştii renani atacă forţele poliţieneşti.

Se pare că proclamarea republicei independente Renane este iminentă.

*

Berlin. — Naţionalişti organizează o răscoală contra guvernului Stresseman.

Ieri s'a ţinut un Consiliu de miniştri în care s'au stabilit măsuri energice contra mişcărilor anarhice.

Descoperire macabră

Chişinău 26.— Eri după amiază, un lucrător ce săpa un puţ aproape de bariera Roşca novca a făcut o lugubră descoperire la vre-un metru de la faţa pământului. El a găsit cadavrul unui necunoscut pe jumătate putrificat.

Identitatea celui găsit n'a putut fi stabilită, întrucât asupra lui nu s'a găsit nici un act. Cauzele morţii până acum n'au fost nici ele stabilite.

O crimă este desigur la mijloc, deoarece sunt indicii că cadavrul a fost prădat înainte de a fi îngropat.

Degetul inelar al mânii stângi este tăiat în dreptul unei adâncituri provenind de la un inel ce nu putea fi scos din deget. Deasemenea buzunarul interior al hainei este întors şi de notat că un portmoneu a fost scos dintrânsul în grabă.

S'a dispus facerea autopsiei şi deschiderea unei anchete. Cadavrul a fost dus la morgă.

Accident de tren

Bucureşti.— Aseară, pe când un tren de lucrători pornit de la podul Valea Largă, se afla în dreptul Km. 52, a căzut o şină de de fier dintre două vagoane.

Doi lucrători au fost ucişi, iar alţi doi grav răniţi.

Vizita profesorilor universitari la Chişinău

Chişinău 26.— Azi cu trenul de 11 au sosit în localitate un grup de 40 profesori universitari, dintre aceia care au asistat la congresul din Iaşi.

Ei au vizitat oraşul şi instituţiile de seamă din localitate.

Cu trenul de seară au părăsit Chişinăul.

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli şi operaţiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpuşneanu 31, Iaşi

Abonaţi-vă la Opinia

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

La Magazinul „AURORA"
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ
au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă
Mantile gata de stofe engleze, velour de laine, plus brocat, biberette, tigheret bine lucrate, ultimul jôurnal. Preţuri foarte convenabile.
Notaţi bine firma „LA AURORA"

LA ADMINISTRAŢIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 70 lei decalitr.

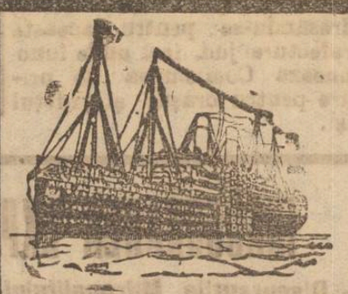

Byron Steamship Company
— Ltd. London —
M. EMBIRICOS & Co.
Bucureşti, Str. Paris No. 1
LINIA
CONSTANTA
direct
NEW-YORK
deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux rapide, cari ating portul Constanţa cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU şi PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord şi fără carantină durata voiajului este de 16 zile
AVIZ Transatlanticul de Lux „BYRON" ex MEGALI HELLAS 22.000 Tone pleacă la 6 Octombrie. Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE" pleacă la 5 Noembrie.
Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Reţinerile biletelor de vapor cu cabina şi or-ce informaţiuni se pot lua din biroul nostru central.
M. EMBIRICOS & Co.
Bucureşti.— Str. Paris No. 1

Depozit general „LA CAMILA" Iosef Marcu
Str. Anastasie Panu 47 Iaşi
Cereţi pucioasă pentru afumat vase „FLORIDA"

ANUL AL XIX No. 4899 — 2 lei NUMARUL — DUMINICA 30 Septembrie 1925

Biblioteca Universităţii Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

EVENIMENTELE DIN BULGARIA

-- Sîngele se răzbună --

După războiu, cum partidele politice istorice erau compromise, Regele Bulgari i-a chemat la putere, ca o ultimă salvare, pe Stamboliiski. Acesta a condus cîţi-va ani ţara în asentimentul poporului. Chiar dacă venirea la putere a ţărăniştilor nu fusese rezultatul unor alegeri sau a unei lovituri de stat, guvernarea agrariană însă crease în popor,— poporul acesta de ţărani, — o puternică şi explicabilă simpatie pentru regimul ţărănist.

Dar liga militară, în înţelegere cu regele, a făcut un pronunciamento. Stamboliiski a fost ucis. Şi o prigoană sălbatecă a început împotriva agrarienilor.

Teroarea din Bulgaria a provocat o apropiere între comuniştii şi agrarienii, care acum chiar lucrează în comun acord.

Dacă informaţiile primite de peste Dunăre sunt perfect exacte sau, mai bine zis, dacă proporţiile evenimentelor nu sunt exagerate,—atunci Bulgaria trăeşte astăzi una din cele mai sîngeroase revoluţii. Comuniştii şi agrarienii atacă pretutindeni forţele guvernamentale, vărsînd din belşug sînge în cursul luptei şi după victoria uneia sau a celeilalte tabere—cînd începe represiunea violentă şi necruţătoare.

Pronunciamentul militar, atît de bine plănuit şi executat, nu poate să se menţină la putere,— fiindcă nu-l vrea poporul. Şi poporul bulgar e serios, tenace, cu şcoli şi cu educaţie politică.

Regimul d-lui Aleksandrov n'a fost mai samavolnic decât actualul regim militar din Bulgaria. Totuşi poporul la noi nu s'a răzvrătit. Aceasta-i opera guvernanţilor romîni, cari au ţinut poporul în afară de şcoală şi politică — într'o semi-barbarie lucrativă pentru guverne, dar dezastruoasă pentru ţară.

Ziarele româneşti vor protesta, desigur, împotriva ororilor din Bulgaria... vor protesta mai ales acelea care au aplaudat răsturnarea regimului Stamboliiski şi care n'au găsit un cuvânt de critică asupra activităţii noului guvern. Dar puţin se vor întreba de ce militarii şi regele nu i-au lăsat pe ţărani să se cârmuiască ţărăneşte.

Presa liberală se va cutremura de groază în faţa morţilor, căzuţi şi luptele civile din Bulgaria, caşi— sau mai cu samă în faţa guvernanţilor actuali, care îşi ispăşesc ilegalităţile şi brutalitatea.

Deşi nu suntem partizanii cruzimei, care ne repugnă ori împotriva cui s'ar exercita, trebue să recunoaştem că actele sângeroase acum din Bulgaria au fost provocate, şi nu numai lovitura de stat, dar şi de teroarea regimului militar.

Răsculaţii răzbună suferinţele celor din temniţi, răzbună sângele vărsat de actualii guvernanţi. Suferinţele nu se uită uşor de popoare. Sângele nu poate fi şters cu stindarde naţionale, ci rămîne — negru — la uşa birourilor ministeriale şi la picioarele tronului. Este o vorbă, banalizată acum, dar care cuprinde un adevăr etern: sângele cere răzbunare!

In Bulgaria se petrece cruzimi? Ţara de peste Dunăre s'a transformat într'o „bae de sânge"? Răsculaţii răzbună sângele vărsat de alţii. Vina întreagă cade — caşi în Rusia — asupra acelora care au determinat această stare de lucruri.

— X —

Situaţia reală în Germania

Nu este vorba de o revoluţie

In chestie de tulburări sociale şi politice, totdeauna ştirile care se transmit sânt contradictorii şi exagerate într'un sens sau într'altul, după sursa de unde provin. De aceia este riscat a face afirmaţiuni prea categorice.

Nu vom face nici noi afirmaţii în ce priveşte situaţia din Germania. Există însă criterii de judecată, elemente sigure de cercetare şi o logică a lucrurilor care ne pot duce la caracterizări probabile şi serioase.

Cunoscând antecedentele situaţiei politice din Germania şi cumpăna de forţe a marelui popor de la nord, putem afirma că în această ţară nu este revoluţie şi desigur că nici nu va fi o răsturnare generală cu caracter politic.

Tulburările care sânt acum în Germania se reduc la simple demonstraţiuni cetăţeneşti pe care le putem numi normale, într'o perioadă de natura aceleia prin care trece azi marea republică din centrul Europei.

Faptele mai grave care se produc pe alocuri sânt datorite surescitării unei populaţiuni înflămânzite şi în goană grea după resursele de traiu. Micile ciocniri între cetăţeni pentru diferenţe de aspiraţii politice sânt numai o firmă în care totdeauna sufletul omenesc îmbracă substratul meschin al vieţii materiale.

Incidentele din Germania nu înseamnă o revoluţie. Aceasta s'ar produce numai când sutele de mii de oameni înflămânziţi ar fi împinşi la disperare şi n'ar mai crede posibilă salvarea decât prin sistemul de conducere cu totul deosebite decât cele de până acum. Dar tocmai pentru evitarea unei asemenea eventualităţi guvernul Stresseman a făcut actul mare al renunţării la rezistenţa pasivă, în aprobarea tuturor factorilor competenţi ai ţării.

Este de nădăjduit că noua politică a guvernului din Berlin va da roade bune şi va evita Germaniei şi Europei o cumplită nenorocire.

Iar fraude

Bucureşti. — Mari fraude au fost descoperite la prefectura şi primăria din Arad.

Prefectul Moldovanu a fost suspendat din funcţiune.

SCRISORI DIN BUCUREŞTI

Guvernul şi fascismul

Mişcarea şi oamenii. — Iluzie şi decepţie. — Manevra guvernului — Experienţe şi expediente.

Bucureşti.— Cu toate desminţirile unor ministere şi a comunicatelor străvezii ale altora, alături de exagerări şi poveşti, este sigur că mişcarea fascistă tindea să devie periculoasă. Politicianii eşiţi din circulaţie, indivizi eliberaţi din aresturile preventive, au găsit un prilej de a se manifesta.

Fără să ştie ce vor, fără răspundere, ei şi au cerut norocul.

La noi nu mai există o problemă a bolşevismului intern şi iminent — d. Argetoianu sfărâmase cu o lovitură de pumn o bâşică de săpun. N'am avut nici dezastre în Maroc şi nici agitaţiile lucrătorilor din Italia.

Totuş figuri încruntate ca a lui Mussolini şi nume sunătoare ca a lui Primo de Rivera nu lipsesc. O vinovată toleranţă din partea factorilor răspunzători şi o încurajare „se spune" de undeva, din alte sfere, cu care s'a războit d. Iorga la timp, au dat speranţe legionarilor noştri.

Şi într'una din blândele zile ale lui Septembrie, de la o margine la alta a ţării, gărzi cu nume romane ca'n Italia şi poate armate regulate ca în cealaltă ţară suroră, aveau să şi agite armele, să aresteze, să răstoarne, să verse puţin sânge şi apoi.. evira F. N. R.

*

Iluziile s'au spulberat curând şi la lumina ultimelor descoperiri şi precizări de nume, de plan de luptă etc.. putem privi fenomenul cu sânge rece.

Fascismul a căzut definitiv şi ridicol. Peste cenuşa atâtor visuri sfărâmate într'o clipă, guvernul îşi râde prin bărbile care rămân şi mai puţin prin acelea care vor fi rămaniate (va fi vreuna?)

Posturile înaintate ale partidului liberal au fost trimise, ca şi bandele din Balcanii apropiaţi, să-şi facă datoria. Alături de d-nii A. C. Cuza, Zelea şi alţi creştini nesoşi, cu naivi dezamăgiţi, guvernul a creiat fascia, a educat-o, a protejat-o şi a condus-o.

Când gluma putea deveni serioasă, ocultа libersită a demascat totul şi a dat alarma. In faţa pericolului comun şi iminent, toţi democraţii şi oamenii cuminţi din ţară au avut un singur cuvânt.

*

Cu asentimentul general guvernul a procedat energic şi opinia publică l-a aplaudat. Şi este cineva care să nu admire manevra? Ar fi ideală, dacă n'ar fi cusută cu aţă albă.

Oare n-aţi întâlnit nici odată la colţul străzii pe legionarul cu cămaşa neagră şi cu libretul tricolor în buzunar, bătându-se în piept pentru mişcarea ce va să vie? Era ocultă, erau posturi înaintate, pe care zădarnic le veţi căuta astăzi printre numele celor arestaţi, cercetaţi etc.

Şi totuşi manevra a avut efect. Din atmosfera penibilă care plutea în jurul guvernului în ajunul deschiderii parlamentului, s'a mai risipit ceva. Aceasta glumă care s'a terminat aşa de repede, putea şi mai ales poate deveni oricând sinistră. Ce îi costă pe liberali s'o pregătească, când toate expedientele se vor fi evaporat?

Antisemitismul ca platformă de opoziţie la alegeri este încă puţin. In ultimul timp mari preoţi experimentează alte mijloace pentru a prezida cât mai îndelung refacerea. Şi fascismul mai poate fi o experienţă, o armă sub acest nume, s'au poate sub ori care altul. Asupra problemei vom reveni.

Fodor

Cetiţi în pagina IV-a

Ultima Oră

telegrafică şi telefonică

Actualităţi din afară

Un curios caz de telepatie.— In Anglia a fost descoperit un curios caz de telepatie. Soţia unui căpitan de vas, visă într'o noapte un vis îngrozitor. Ea văzu vasul soţului ei, scufundându-se, după ce se ciocnise cu un alt vas, iar echipajul reuşind să se salveze.

Ingrijorată, femeia se duse la sediul societăţei căreia aparţinea vasul şi povesti cauchemarul ei; dar i se răspunse că nu era decât un vis.

Peste câteva ore însă Societatea primeşte o telegramă prin care e înştiinţată despre naufragiul vasului, aşa cum îl văzuse soţia căpitanului în vis.

*

O nouă victorie a lui Dampsey.—Acum câteva zile s'a întâlnit la New York Dampsey şampionul lumei pentru box cu şampionul argentinian Luis Firpo. Matchul a avut loc în prezenţa a 80 mii de spectatori. Luis Firpo a fost doborât la al doilea round.

Această victorie a adus şampionului lumii frumoasa sumă de 8 milioane franci, iar lui Luis Firpo un mil on jumătate ce'ace îi va permite fără îndoială să se consoleze de insuccesul său.

Românii şi elementul armean

In jurul unor calomnii fasciste. Ce ne spune părintele Hariton Hovsepian.

Intr'un număr recent al ziarului nostru am relevat atacurile ignobile pe care ziarul „Fascismul" le-a îndreptat împotriva naţiunei armene, şi am arătat că acele atacuri sunt mai nedemne chiar de cât sentimentele duşmănoase pe care masacrorii turci le nutresc contra unui popor creştin şi vrednic cum este poporul armean.

*

Având prilejul să întâlnim pe S. S. părintele Hariton Hovsepian, slujitor al bisericei armeneşti din localitate am conferit cu d-sa în această chestiune.

Distinsul păstor sufletesc ne-a declarat:

— „Atacul ziarului „Fascismul" nu este operă de oameni civilizaţi. Nu poate fi îngăduit a se duce asemenea insulte şi jigniri unei naţiuni întregi. Pot fi şi printre armeni oameni răi, cum sunt la toate neamurile. Dar de aici, a se trece la generalizări absolut nedrepte şi calomnioase este un sistem împotriva căruia eu—în calitate de conductor spiritual al unei comunităţi armeneşti—protestez.

„Ţin să aduc mulţumiri ziarului „Opinia" — a continuat distinsul nostru convorbitor — pentru cuvintele inimoase cu care a combătut insultele aduse armenilor de către gazeta fascistă din Bucureşti".

*

Am amintit părintelui Hovsepian că elementul armean este apreciat şi îmbrăţişat cu căldură de către întreg poporul român, aşa că insultele neghioabe ale unei jumătăţi de duzina de fascişti nu merită a fi luate în serios.

Părintele Hovsepian a adăogat:

— „Cunosc condescenţa şi simpatia cu care poporul romîn priveşte şi a privit întotdeauna elementele armeneşti cărora le-a dat putinţa a se distinge în sînul societăţii româneşti şi a contribui la propăşirea generală a ţărei.

„Sunt numeroşi armeni care ocupă în societatea ro-

(Continuarea în pag. II-a)

SPORTURI

Avântul pe care l-au luat sporturile în ţara noastră, în ultimii ani, e teribil!

Nu vorbim de alergările de cai, unde aristocraţia cea mai patentată, alături de vulgul cel mai gurăcească, se pasionează să ştie dacă sprintenul harmasar Zor-de-zamă dă mai repede din copite decât năstruşnica iapă Ciuperică. Afacerea aceasta era la preţ şi înainte de războiu.

Nu vorbim nici de şampionatele de box care rezolvă mondiala problemă dacă haidăul cutare e mai meşter în pumni decât cellalt haidamac.

Ne gândim la nenumăratele asociaţii de Foot-Ball, sau altele asemeni, care au pus stăpânire pe toate maidanurile, şesurile şi platourile României Mari.

Footballiştii cei mai neîmblânziţi sunt şcolarii. Ei depun o energie eroică pentru a trece mingea din dreptul crâşmei lui Berco, la gardul grădinei lui Bulgarof. Închipuiţi-vă ce progres ar face învăţătura de carte, dacă footballiştii ar pune tot atâta energie ca să-şi treacă capul din cl. IV a într'a V-a..

Dar spormanii nu se mulţumesc cu plăcerea zbânţuelii lor. Mai vor să treacă la nemurire! De aceia inundă gazetele cu dări de seamă, critice şi anunţuri. Na-i de chip să deschizi un jurnal, că te asasinează reportagiile matchurilor, cu „tânărul care s'a distins" şi cu „arbitrul corect".

Bătaeu şi odinioară băeţii mingea pe toloacă, dar învăţau şi carte, şi nu inundau ziarele cu descrierea isprăvilor lor fără nici un interes.

Acuma cartea nu prea are preţ. In schimb, zbânţuiala pe maidanuri a luat o importanţă de epopee...

De vină este războiul care a zgândărit esenţa morfologică şi fisiologică a animalului uman, condamnându-ne să trăim într'o epocă a pumnilor şi picioarelor! *Renovatus*

INSEMNARI

CRONICA LITERARA

A. de CHATEAUBRIANT: La Brière

de Demostene Botez

Acest roman apărut de curând şi premiat de Academia Franceză cu marele premiu pentru roman, se bucură în Franţa de o unanimă apreciere, şi graţie editorului desigur şi de o reclamă, aşa cum în ţara noastră nu a avut decât d-l Victor Ettimiu.

Reclama zgomotoasă îţi creiază îndeobşte o atmosferă antipatică operei recomandate, fiincă are ceva imperativ la adresa cetitorului, cărnia'i vicleşte oarecum libertatea de descernare şi apreciare. Intelectualul este prin esenţă individualist şi foarte refractar opiniunei colective. El vrea să verifice totul prin propriile lui mijloace, nejignite de nici o apreciere cu pretenţii de suveranitate.

De aceia poate am început cetirea primei pagini din roman cu un fel de atitudine şi dispoziţie cam bătăoasă faţă de autor. Pornisem parcă să-l dispute meritele. După câteva zeci de pagini am început însă să i le apreciez şi să le gust.

Este poate adevărat că succesul excepţional al romanului acesta ciudat se datoreşte şi faptului că mediul şi atmosfera lui este cu totul alta decât acea mai mult de cât comună din toate romanele franceze de azi.

Fără garsoane şi garsoni, fără a pune în evidenţă vre-o intenţie de orice natură cele 420 de pagini, prin un stil extrem de concentrat şi sobru isbuteşe să te intereseze în fiecare clipă.

In La Brière este viaţa locuitorilor acestei regiuni mlăştinoase din coastele Franţei, în care relicvele unei ere vechi, putrezite în mlaştini subt ceţi albe şi reci, fac de la olaltă un decor straniu şi original cu viaţa stufoasă şi virgină a pământului nou din insule. Locuitorii acestor insule sunt ameninţaţi în drepturile lor de exploatare liberă de intenţiile pline de capitalism organizator al Societăţilor anonime. E vorba să opună acestor tentative drepturile lor secundare, consemnate în înscrisuri pe care nu le au, dar care trebue să fie uitate pe undeva, într'un saltar la vre-un locuitor al regiunei.

Cu căutarea lor este însărcinat Austin.—Psihologia tenace şi încăpăţinată a lui Austin, care sintetizează psihologia şi conştiinţa întregei populaţii, este dată cu o artă minunată. Rătăcirea lui în căutarea documentelor, care să salveze poporul şi libertatea lui sălbatecă, şi dreptul la turba binecuvântată a regiunei, are ceva din rătăcirea tragică a unui personaj antic şi mitic.

Găsirea documentelor, şi aducerea lor la cunoştinţa poporului sunt iarăşi pagini în care simţi pulsaţia imensă şi primitivă a unui complex făcut din toată populaţia aceia aspră şi dârză ca un trunchi.

Partea aceasta din roman este întregită cu adăugirea caracterului aspru şi rău a lui Austin, om ursuz şi temut care poartă'n el ca pe-o ghiulea de plumb simţul unei datorii sociale, subt care au murit înăbuşite toate sentimentele omeneşti de soţ şi părinte.

Austin nu iubeşte pe nimeni şi nimic decât ideia de a-şi face datoria de păzitor în regiune, şi libertatea aceia sălbatecă a colectivităţii întregi, ameninţată de spectrul civilizaţiei al cărei schelet îl întrevede în scripetele înalte ce încarcă turba din regiune.

Austin îşi părăseşte casa şi nevasta şi fata şi se retrage singur într'o colibă în care stă auster şi rău. El pleacă din casă lăsând ordinul voinţei lui ca fiica Theotiste să nu se căsătorească niciodată cu Jeanin, locuitor al altei insule, şi prin aceasta numai despreţuit prin tradiţie. — Mândria obtuză de locuitor al unei anumite insule şi dispreţul necondiţionat pentru cei din altă insulă, se împleteşc în structura lui sufletească cu râvna cu care se sacrifică pentru co-insularii lui.

Trecut pe-aproape de porţile morţii, ciung şi dezamăgit, Austin totuşi nu manifestă un sentiment de bunătate omenească decât în faţa nebuniei fetei lui, Theotiste. Un senti-

(Continuare în pag. II-a).

37 de ani: KALODONT pastă de dinţi

Cinema MODERN Astăzi Vineri 28 Septembrie 1923 zilnic la 3, 5 jum. şi seara la 9 jum

Pentru I-a oară — Un Enorm Triumf al zilei — 12 acte mari 12

Gloria Ecranului Extraordinarul şi Puternicul succes Francez-Entusiasmul spectatorilor

L'EMPEREUR des PAUVRES (Impăratul Saracilor)

Grandioasă epopee socială după celebrele romane: *Saracnl, Milioanele, Torţele, Murdarii, Vijelia şi Floreal* ale celebrului romancier francez FELICIEN CHAMPSAUR

Magistrala interpretare cuprinde în primele roluri: fermecătoarea frumuseţe a Parisului D-ra *GINA RELLY* de la Teatrul Sarah Bernhardt, precum şi D-nii

KRAUSS şi LEON MATHOT

Celebrii tragedieni de la Comedia Franceză din Paris. Primul cunoscut din Mizerabilii şi al doilea din Monte-Cristo. **Imparatul Saracilor** este filmul care a întrecut cu mult formidabilul succes obtinut cu Cei 3 Muschetari.

INŞTIINŢARE

După cererea generală şi cu mari sacrificii am obţinut reîntoarcerea în localitate la **TEATRUL ELISABETA** a TRUPEI AMERICANE în frunte cu fruntaşii şi glorioşii artişti americani

Diana Feinman -- Celia Adler

I. Goldşmith -- I. Buzatt

Urmăriţi afişul zilei — H. Braunştein Impresar

MAREŢE ŞI RENUMITUL

CIRC KRATEJL

instalat la ARENA ROMANA—Astă-seară 28 Sept. orele 9 jum.

Cu un program ales şi compus din 24 numere — De remarcat

5 VILSON 5 Cei mai buni acrobaţi din lume la trapez şi inele Extra-ordinare Dresuri de cai în libertate Gospodin Poltăşel Extraordinar călăreţ cerchez etc. Dr. sori de primul rang de urşi, maimuţe, cămile, câini şi porumbei.

Dumînicele şi sărbătorile 2 reprezentaţii — Matineu la orele 4 p. m. şi seara la 9 jum

PENTAGON HUTCHINSON

PARIS

Cei mai buni Galoşi şi Şoşoni

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS

De vânzare la toate magazinele din ţară.

Vânzarea exclusivă pentru toată România

„Societatea „PENTAGON"

IAŞI, str. Ştefan cel Mare 4

BUCUREŞTI Str. Lipscani No 4 — CHIŞINAU Str. Armenească 71

Dr. MEDIC

Hans Wohlgemuth

Iaşi str. Stefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies

După o practică de mai mulţi ani în clinicele din Leipzig, Breslau şi Königshüte (Silezia) s'a stabilit la Iaşi.

Specializat în boli interne, Mamoş, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.

CONSULT 9—11, 3—5

DOCTOR

MATIAS LEDERHENDLER

fost asistent privat de operaţiuni al Prof. Halban şi medic secundar la I Clinica universitară (Schauta-Peham) de boli de femei şi faceri al spitalului general din Viena, precum şi la alte spitale vieneze.

Specialist în Operaţiuni şi boli de femei

— MAMOŞ —

Consult. 3—5

Strada Lăpuşneanu 35 etaj Casele Berăriei ASTORIA

Magazinul de Muzică

„Fulgerul"

Iaşi, str. Cuza-Vodă 17 (vis-a-vis de Golia)

A primit mari transporturi de mărfuri şi anume:

Viori cutii, arcuşe strune, şi toate accesoriile

Mandoline, italiene

Chitări cu 6 şi 7 strune

Instrumente de alamă diferite

Instrumente de suflet, gramofoane şi plăci

Armonice italiene

Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca:

Tuburi, alice, capse, bare, etc.

Depozit permanent de accesorii, şi piese de schimb pentru **Maşini de cusut şi biciclete**

Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri

Becuri şi baterii pentru lămpi de buzunar

Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM"

Vindem cu preturile fabricei.

mânească locuri înnalte, utile şi de încredere şi care se bucură de o mare consideraţiune.

„Cît priveşte masa armenilor din România, devotamentul ei şi simţul datoriei către ţară nu poate fi supus nici unui fel de critică. Mii de armeni au murit în războiul pentru făurirea României Mari, cimentînd prin jertfa de sînge confraternitatea romîno-armeană.

„De aceia —a încheiat distinsul nostru interlocutor — sunt nefireşti şi regretabile atacuri patimaşe contra armenilor, chiar când provin de la un fascist".

Din parte-ne, bine înţeles că ne declarăm de perfect acord cu părerile clare şi juste ale părintelui Hovsepian.

Rep.

Banchetul de la Expoziţia agricolă

— Discursul d-lui ministru Al. Constantinescu. Cuvântarea d-lui Mârzescu.—Celelalte cuvântări —

Sub o ploae torenţială, d. general Berhelot, miniştrii şi publicul au vizitat diferitele pavilioane. S'au admirat mai mult expoziţia de industrie casnică, a pictorilor ieşeni şi a produselor fermei Laza.

O admirabilă garnitură de mobile de grădină, produsele acelei ferme, a fost dăruită d-lui general Berthelot.

Banchetul

La ora 1 a avut loc banchetul.

Dacă prin banchet se'nţelege şi mâncare, aceasta de astădată a lipsit. Antreprenorul care şi-a luat sarcina de a furniza masa, şi-a bătut pur şi simplu joc de lume. Cei mai mulţi dintre invitaţi au rămas nemâncaţi, iar acei care au încăput la mâncare, au lasat-o în farfurie, neîndrăznind să se atingă de dânsa.

Azistenţa

Printre invitaţi, am remarcat pe I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, d-nii general Berhelot, miniştrii Al. Constantinescu, G. G. Mârzescu şi Inculeţ, episcopul catolic Cisar, C. Toma, preşedintele comişiei interimare, C. Crupenschi, general Frimu, general Lupu, P. Fântânaru, prefect de judeţ, colonel Tulea, At. Gheorghiu, Victor Ismandi deputat, Vasiliu-Voina, Scobai, Fraţiţă şi Diaconescu, ajutori de primar, dr. Cazacu, directorul regiunei sanitare, Mihai Negruzzi, fost primar, Parintele Nicula, protoereul orasului, Dr. Ochs, Fincheistein, Stângaciu, părintele Tudorachi, Grigoriu, consilieri comunali, dr. Tanasescu, medic şef al oraşului, Mihai Borcea, fost ajutor de primar, Moritz Wachtel, Max Vurnbrandt, Valeriu Bulgaru, V. Apotheker, Chiriţă, administratorul financiar al judeţului, Eug. Petit, prim preşedinte, Kessim, procuror general, Coroi prim procuror, N. V. Ştefăniu, preşedintele Camerei de Comerţ, dr. Capăţină, dr. Racoviţă, Eduard Lazarescu, dr. Zosin, Stefan Luegu, V. Arsene, Gheorghiu şi Crupenschi, şefi de cabinet ai Ministerului Muncei, Cardaş, inginer Casetti, Stoian, I. Constantinescu, Bastachi, Ciulei, căpitan Mazere, colonel Stere, Tacu, dr. Autonom Georgescu, inginer Ţinţu, V. Rusovici, inginer Gheorghiu, D. Stefanescu, Vioreson, inginer Voroncea-nu, Drăcea, Alfred Marin, Stiphghie, inspector Ionescu, Botez directorul azistenţei, C. Opran, epitropii Chilimoglu şi Teodoru, Arţăreanu, Ionescu-Brăila, Girgea, Voronca, Lucian Roiu, preoţii Stupcanu, Marţian, Lupu, Valeriu Iordăchescu, Metaxa, d-nii Dobrovici şi mai mulţi prefecţi din Bucovina.

Tuasturile

D. Toma, preşedintele comisiei interimare, rădică primul tuast, pentru România Mare, pentru M. S. Regele Ferdinand şi Dinastie.

D. *C. Crupenschi* arată importanţa agriculturei, pentru a asigura nu numai traiul, dar şi propăşirea ţărei.

„Inchin acest pahar — zice d. Crupeschi — în numele comitetului expoziţiei, pentru d. Al. Constantinescu, iubitul nostru ministru de agricultură".

D. *general Gherculescu* relevând tot ce a facut d. general Berthelot pentru ţară, închină pentru d. general Berthelot şi pentru Franţa.

Cuvîntarea d-lui Al. Constantinescu

D. Ministru *Al. Constantinescu zice:*

„Sunt fericit şi mândru, de a fi azistat azi la această serbare, a străduinţelor puse pentru opera ieşană".

Sunt fericit, pentru că văd adunaţi la un loc, pe fiii unui neam, despărţiţi de mai bine de un secol,—uniţi azi pentru o operă comună de pace, muncă şi progres.

„Sunt mândru, când văd, că această operă îşi are începutul în frumoasa Capitală a Moldovei, de unde au pornit toate motivele generoase şi nobile şi constat cu o mare mulţumire sufletească, că de aci a pornit şi aceasta dovadă de muncă, care, de sigur, va da roadele dorite, ca să servească drept exemplu pentru exemplu pentru toată ţara!"

Şi adânc emoţionat d. M. Constantinescu continuă:

„Daţi-mi voe să închin acest pahar pentru venerabilul d. Petru Poni, care simbolizează pentru noi, un trecut al unei Românie mici, dar mare în oameni şi suflete,— D-zeu i-a dat zile să vadă, în Iaşul său iubit, realizat visul său de copilarie: România Mare. El vede azi, fericit, ca tot în Capitala Moldovei, tot în Iaşul sau iubit, începe şi opera constructiva.

„Pentru noi bătrânii, dar mai ales pentru cei tineri, însamnă un capitol de vieaţă, care nu trebue să ramâie uitat, ci pe veci întiparită în inimele noastre.

„Inchin acest pahar, pentru veneratul d. Poni, cu rugămintе către atotputernicul, de a-i dărui încă zile multe şi frumoase, pentru gloria ţarei".

Sgomotoase aplause — asistenţa ovaţionează pe d. Poni.

D. dr. *Căpăţină*, în numele Comitetului expoziţiei relevă munca pe care d. ministru al muncei, d. G. G. Mârzescu, o depune în folosul ţărei. Aminteşte tot sprijinul moral şi material dat expoziţiei de către d. Mârzescu.

Asistenţa face d-lui Mârzescu o manifestaţie de simpatie.

D. *Crupenschi* închină pentru delegaţia Bucovinei şi ai Basarabiei.

*

D. *G. G. Mârzescu*, Ministrul Sănătăţei, încheie seria cuvântărilor.

Ministrul precizează factorii cari au contribuit şi contribue la progresul ţărei şi relevaţi în cuvântările precedente.

S'au închinat pentru iubita Franţa, pentru marea producţie, pentru care ne dă maximul producţiei.

Mai sunt de relevat doi factori principali.

Sunt miile de plugari, a căror muncă se datoreşte rodul atât de mare şi dragostea lor cea mare pentru ţară, a asigurat neamului atâtea succese.

Plugarii noştri vin cu sfinţenia şi religia strămoşească, punându-şi încrederea în biserică şi sfaturile bune ale propagatorilor sei.

Să-mi daţi voie să închin acest pahar, pentru plugari, şi pentru vrednicul Exarh al plaiurilor Moldovei, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Vii aplauze acopăr cuvântarea d-lui Mârzescu.

Cu aceasta serbarea era terminată.

D.

Rugăciunea

cetită de I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei, la deschiderea Expoziţiei agricole

La solemnitatea de ieri de la Copou, I. P. S. S Mitropolitul Pimen a cetit următoarea frumoasă şi înălţătoare rugăciune:

Doamne Dumnezeul nostru, cela ce ai adus pe om din nefiinţă în fiinţă şi i-ai pus ca să stăpânească şi să se folosească de fapturile mâinilor Tale, dându-i lui înţelepciune şi pricepere pentru ca prin iscusinţa minţei sale, să alcătuiască lucruri minunate care să fie de folos pentru ţară şi nevoile noastre de toate zilele.

Insuşi prea Bunule Impărate, binecuvântează această Asociaţie a Expoziţiei agricole şi de industrie casnică naţională produse a Moldovei întregite, în urma Marelui Rasboi, prin vitejia oştirei noastre sub oblăduirea M. S. Regelui nostru Ferdinand I. Da spor muncei noastre naţionale româneşti, care să se întindă în toata România Mare, cum şi pe ale ei întinse câmpii din bogatul pământ al acestei ţări binecuvântate de Tine şi apărate cu vitejie de strămoşii noştri contra duşmanilor cotropitori. Luminează ochii minţei noastre, pentru ca necontenit să mergem în calea progresului celui sănătos şi trainic, în interesul ţarii şi al neamului nostru românesc.

Dăne nouă Doamne tuturor duhul înţelepciunei, al priceperei şi al iubirei de neam şi de ţară, ca aşa cu toţii uniţi fiind sufleteşte, să lucrăm fără turburari, pentru fala ţării, pentru folosul nostru şi al aşezemintelor noastre de cultură şi industrie naţională, atât de trebuincioasă a vremurilor mari în care traim.

Dă poporului nostru românesc sănătate şi putere de muncă, lumină şi înţelepciune; iară pământului ţarii noastre, trimite la vreme ploi răcoritoare, ca să dea rod mult şi bun.

Aşa Doamne auzi-ne pre noi şi binecuvintează Expoziţia aceasta împreună cu cei ce au contribuit la înfrumuseţarea ei precum şi pe întregul popor român din România Mare. Amin.

Examenele de admitere în Universitate

Examenele de admitere, vor începe la Universitate, imediat după 10 Octombrie.

La congresul profesorilor singura facultate de ştiinţi, apărând principiul că aceste examene sunt elegale, a formulat un deziderat, ca ele să fie suprimate pentru anul viitor.

Pentru anul acesta, urmează dar ca regulamentul să fie în ori ce caz aplicat.

ment ciudat şi nou de milă pentru el şi pentru alţii abia atunci năzuieşte la suprafaţă ca nişte bulbuci de aer pe faţa unei mlaştini în a cărei adâncimi dăinuieşte o vietate.

Calău hotărât şi rău a întregei lui familii, Austin zdruncinat sufleteşte de nebunia fiicei lui, devine om şi are cel întâi gest de bunătate şi înţelegere omenească, atunci când în ultima pagină a romanului îl iartă pe Jeanin, cel mai mare duşman al lui, pe care'l ţinuse o noapte şi o zi subt teroarea morţii pe care vroia să i-o însemne cu un glonte de puşcă.

Acel: „Va-t'en, je te pardonne" cu care'l eliberează pe Jeanin, este eliberarea lui însuşi din tirania caracterului lui aspru şi închis.

Romanul scris cu o cumpătare calculată de artist consumat, are pagini de tragedie antică, măreaţă şi zguduitoare, aşa cum este rătăcirea lui Austin, noaptea, prin mlaştini, cu o barcă, în care-şi duce fiica nebună.

Sunt pagini de un tragic cumplit şi mare, care vor rămânea în literatura universală.

Romanul poartă astfel tratate, într'o atmosferă exotică, tema independenţei şi a luptei pentru libertatea, oricât de primitivă ar fi, tema conflictului aproape clasic al iubirei combătute, tema luptei între ceia-ce a fost şi ceia-ce va fi şi vrea să fie, şi tema efortului omenesc;—după cum le enumără didactic Benjamin Cremieux, care regretă că autorul a pus în equaţie aceste mari probleme omeneşti într'un subiect aşa de departe de normal.

La Brière are caracterul unui roman regionalist, aproape exotic prin culoarea locală şi cuvintele specifice care'l fac pe criticul de mai sus şi pe alţii, să-şi amintească de Germinal.

Prin acest „regionalism" desigur şi voit şi urmărit cu asiduitate calculată, romanul pierde din putinţa de a deveni un roman de valoare universala şi de înţelegere unanimă.

Această caracteristică însă i-a dat o savoare aparte, care nu a contribuit puţin la alte considerente ce au dus la buna reputaţie de care se bucură acest roman.

Intr'un interviev luat de F. Lefevre, d. A. de Chaeţaubriant a declarat că „ideia conducătoare a artei ca şi a vieţii lui, este ideia de răscumpărare a omului prin el însuşi, prin efortul şi aspiraţiile lui".

Austin s'a răscumpărat astfel prin acel *„te iert"* de la finele romanului.

Această idee centrală însă este mai largă de cât orizonturile ceţoase din Brière.

Demostene Botez

O lichidare nostimă

— Ce-au păţit românii cu milioane de mărci în depozit la băncile germane. —

Iată un speciment, de lichidare de compt curent pe care nu l'ar fi găcit creditorii acum un an.

Foarte mulţi ieşeni au cumpărat milioane de mărci, când această valută se vindea între 10—20 bani marca. Mărcile au fost lăsate în depozitul Băncilor din Germania, prin intermediul cărora, s'au făcut cumpărăturile.

Băncile trimeteau deponenţilor la fiecare trimestru contul curent, deducând taxa de depozit şi cheltuelile cu corespondenţa, cu ocazia comunicărei situaţiei depozitului.

In ultimul semestru — o scrisoare din Germania pentru România este taxată cu 460.000 mărci. Cei mai mulţi din concetăţenii noştrii *unimilionari*, au primit contul cu menţiunea că depozitul lor este lichidat prin taxe şi cheltueli de corespondenţă. Acesta este cazul *sărăcuţilor* de la Banca Uniunea Română ca d-nii Lascar Antoniu, Popper etc.

Şeful secretariatului d-lui d-lui Lascar Antoniu a răspuns chiar în nemţeşte, Băncei respective, mulţumindu-i că a fost lichidat la timp şi scutit astfel de un soldo debitor.

Acum vine rîndul *bi-milionarilor, tri-milionarilor* şi aşa mai departe.

INFORMAŢIUNI

x Asistenţa care a urmat ieri pe d-nii general Berthelot şi Alecu Constantinescu la inaugurarea parcului sportiv şi expoţiei agricole, a fost fascinată de profusiunea şi frumuseţea steagurilor şi drapelelor franceze şi române care fâlfâiau la bataia puternicului vânt de ieri, şi în special a fost literalmente epatată de vigoarea şi frumuseţa brazilor plantaţi în vârful colanadelor de la tribunele parcului sportiv.

x *Azi dimineaţă a sosit în localitate d. Romulus Voinescu, directorul general al Siguranţei Statului.*

D sa a avut o lungă întrevedere cu d. Manciu, prefect de poliţie.

x *Ultima mişcare în magistratura cuprinde numirea d lui Vespasian Erbiceanu primul preşedinte al Curţei de Apel din Chişinău, ca consilier la Inalta Curte de Casaţie s. III a, pe d. V.Popovici preşedintele secţiei II-a Curţei de Chişinau ca prim preşedinte al aceleaşi Curţi, iar pe d. D. Moscu, procurorul general al aceleaşi Curţi, ca preşedintele secţiei II a a Curţei.*

❑ *Printre studenţii în Medicină se agită idea înaintărei unei cereri către consiliul profesoral, pentru admiterea unei sesiuni de fine de an, în luna Ianuarie, astfel ca studenţii să poată recâştiga anul perdut.*

Suntem siguri că cererea va fi susţinută de majoritatea consiliului profesoral.

x *Ministrul de Industrie Sasu a dat Federalei Vaslui o comandă de 600 vagoane grâu pentru Minister, autorisând'o să meargă cu preţul pina la preţul mamximal. Federala a cumparat ieri 30 vagoane, cu preţ de 43,000 lei vagonul, grîu pe care comercianţii nu-i plăteau pînă în ajun decît 42.000 lei.*

🕭 In urma stăruinţelor d-lui Dr. Parhon, va apare în localitate un ziar „Ţăranul" al partidului ţăranist, care va apare deocamdată săptămânal.

❑ S'a găsit ieri la inaugurarea Expoziţiei un lanţ de metal cu trei cheiţi şi o steluţă zionistă în email.

Pagubaşul le va găsi la Siguranţa locală.

❑ In ziua de 5 Octombrie va avea loc la Teatrul Naţional un concert extraordinar dat de celebrul bariton Jean Atanasiu. Biletele le Agenţia Braşcu.

🕭 Examenul de capacitate' specialitatea rufăriei, a fost amânat pe ziua de 1 Noembrie, iar examenul de croitorie a fost amanat pentru 1 Decembrie.

x D-nii general Berthelot, şi miniştrii Al. Constantinescu şi Inculeţ, au plecat aseară la Chişinău.

D. ministru Mârzescu se înapoiază azi la Bucureşti.

x *Aducem la cunoştinţa autorităţilor şi particularilor, că nici în redacţia, nici în administraţia ziarului nostru n'a existat şi nu există vre un domn cu numele Popovici.*

x **Conflictul dintre primăria Iaşi şi Regionala c. f. r. Cernăuţi.** — In ziua de 2 Octombrie 1923 ora 9 a. m. va avea loc în cabinetul d-lui director regional C. F. R. întrunirea comisiei de anchetă instituită de ministerul de interne şi cel de comerţ, comisiune care va avea să se pronunte asupra învinuirii ce direcţia 8 Regională Cernăuţi a adus-o comunei Iaşi, ca a înstrăinat vagoane cu lemne.

Ancheta este cerută de către Primaria Iaşi, iar membrii comisiei de anchetă sunt d-nii Al. Ştefănescu inspector general administrativ din partea ministerului de interne. D. inginer Niţescu director regional C. F. R. din partea ministerului de comunicaţie, d. Th. Zipa directorul aprovizionărei din partea Comunei Iaşi. Din partea Regională 8 Cernăuţi încă nu s'a comunicat cine va asista.

❑ Expoziţia de animale se va deschide la 10 Octombrie, tot pe platoul expoziţiei agricole.

x Luni are loc solemnităţile de deschiderea cursurilor la liceele statitizate de fete şi băeţi

x Un grup de profesori, pleacă în astă seară în Transilvania, pentru a lua parte la comemorarea marelui dascăl naţional Gh. Lazăr.

x Liga Culturală „Morris Rosenfeld" anunţă că un distins artist al trupei din Viena va conferenţia Duminecă 30 Septembrie ora 9 dim. în sala Gheiţer.

x Strada Zugravilor a ajuns într'o stare de plâns. Nu poţi trece pe această stradă decât dacă ai cizme. Pamântul ramas dela canalizare s'a transformat într'o clisă din care nu mai poţi scoate ghetele.

Strada s'ar fi pavat de trei săptămâni dacă ar fi sosit nisipul necesar, căci piatra cubică a sosit de mult.

Dar caile noastre ferate n'au binevoit să dea vagoanele necesare nici până azi.

🕭 Pentru ziua de 8 Octombrie a. c. ora 6 a. m. sunt convocaţi la inspectoratul muncii delegaţii Primăriei şi ai Judeţului care împreună cu comitetul paritar de pe lângă oficiul public de plasare Iaşi, va lucra la alcătuirea bugetului oficiului public de plasare Iaşi pe 1914

Cu această ocaziune d. Inspector Şef al regiunei va face o dare de seamă asupra activităţii acestui oficiu, de la înfiinţarea lui până în prezent.

🕭 Se aşteaptă în localitate sosirea d lui ing. Stavri-Cunescu directorul învaţământului dela ministerul muncei, pentru a găsi un local necesar căminului de ucenici ce urmează a se înfiinţa.

❑ In ziua de 11 Oct. a c. orele 10 a. m. se va ţine licitaţie cu oferte închise în cancelaria Epitropiei Generale a Spitalelor Sf. Spiridon, pentru vânzarea unei locomotive de trier, veche, aflată în curtea conacului de pe moşia Popricani Jud. Iaşi. Garanţia lei 500.

Asasinatul din Ianina

Bucureşti. Un ziar din Atena primeşte ştirea din Argirocastro, că poliţia a arestat pe epirotul Jorli.

Acesta a mărturisit că este unul din cei 7 care au asasinat misiunea italiană lângă Ianina.

O comunicare

de la biuroul Congresului profesorilor universitari

Primim următoarea comunicare semnată de d. prof. I. Găvănescul, în calitate de preşedinte al biroului Congresului profesorilor universitari:

Domnule Director,

In ziarul „Viitorul" şi după el în ziarele ieşene „Lumea" şi „Mişcarea" s'a publicat ştirea că la Iaşi cu ocazia Adunării Generale a Asociaţiei profesorilor Universitari ar fi fost văzuţi unii profesori în capul unor cete de bătăuşi şi studenţi şi că au încercat astfel să forţeze intrarea în Universitate spre a tulbura liniştea lucrărilor Adunărei.

Biuroul congresului ţine de a sa datorie *să desmintă categoric această ştire*—şi-şi exprimă profundul său regret că Direcţiile ziarelor nu pun mai multă atenţiune în controlarea informaţiunilor, mai ales când acestea pot atinge prestigiul moral al unor instituţii înalte de cultură în stat.

Preşedinte, *I. Găvănescul*

Impuneraa avocaţilor

— Totul e relativ pe lume —

Avocaţii găsesc astăzi că comisiunea fiscală cea mai obiectivă şi cu măsură, este aceea prezidata de primul preşedinte al tribunalului.

La impunerea avocaţilor, această comisiune a redus pe d. Laurenţiu Pilat la un venit brut de 360,000 lei pe an, adică netul imposabil 240 000 lei; pe d-nii Petre Sion şi I. Leatris la un net imposabil de 130,000 lei.

Obiectivitatea e cu atât mai reală cu cât primul preşedinte al tribunalului nostru, se gândeşte uneori la Casaţie dar nici odată la avocatură.

Din partea avocaţilor formează comisiune distinsul avocat şi literat Demostene Botez.

x **Muzeul militar-naţional.** — Ministerul de Război, hotărând de a se rechiza şi completa Muzeul Militar naţional din Bucureşti, a adresat un apel marelui public pentru ca fiecare cetăţean sau grup de cetăţeni să acorde tot sprijinul acestui Muzeu.

Este vorba de a se aduna la un loc toate obiectele şi materialul în legătură cu trecutul nostru militar, ca: tablouri, arme, muniţiuni, hărţi, stampe, fotografii, costume, etc.

Comisiunea instituită la Prefectura jud. Iaşi pentru adunarea acestui material, roagă cu stăruinţă toate instituţiunele şi pe toţi particularii dornici de a contribui la această reorganizare a Muzeului nostru militar naţional, să ofere orice obiecte din cele arătate, adresându-se pentru aceasta Prefecturei jud. Iaşi unde funcţionează Comisiunea de primire pentru oraşul şi judeţul Iaşi.

🕭 Cursurile de la şcoala industriala de ucenici No. 1 de sub direcţia d lui Stoica, se deschide pe ziua de 1 Octombrie a. c.

Această şcoală funcţionează în localul şcoalei inferioare de meseni din str. Lascar Catargiu.

❑ In ziua de 8 Octombrie vor începe cursurile şcoalei industriale de ucenici No. 2 de sub direcţiunea d-lui Ştefanescu.

Această şcoală va funcţiona în localul şcoalei primare de băeţi, „Principele Ferdinand" din str. Sfi. Lazăr.

❑ In astă seară are loc o şedinţă a senatului universitar. La ordinea zilei numai chestii administrative.

x Comitetul societăţii patronilor bărbieri aduce la cunoştinţa membrilor săi că şedinţele de comitet se ţin în fiecare Marţi ora 9 seara în str. Stroescu 8.

x Ieri s'a iscălit la inaugurarea expoziţiei agricole, actul comemorativ, de către personalele oficiale.

Dar din cauza îmbulzelii multe persoane n'au putut iscăli.

Expoziţia aduce la cunoştinţa acelor persoane care doresc să iscălească acest act să treacă pe la Ad-ţia expoziţiei între orele 9—12 şi 3—6.

❑ Siguranţa locală a înaintat parchetului o bandă de 4 ţigani nomazi implicaţi în mai multe furturi şi tâlhării la drumul mare.

x Pungaşii de buzunare Buium Herşcu şi Herman Mendelovici, implicaţi în mai multe furturi, se află în cercetarea d-lui Jude Instructor al cabinetului III.

🕭 Pentru a arăta vizitatorilor laşului — cu ocazia expoziţiei, frumuseţea şi mai ales originalitatea laşului — edilii au lăsat să fie oprită lumina în unele sectoare.

Astfel cei ce încă nu cunosc gropile din unele străzi ale noastre, *le au simţit* bine aseară, mai ales că era în urma a vre-o 2 zile de ploi Mulţi au rămas cu o impresie din cele mai frumoase.

❑ De azi încep cursurile la liceul militar din localitate.

❑ Din cauza abundenţei de materie, amânăm pentru mâine cronica teatrală privitor la reprezentaţiile trupei din Viena.

❑ Timpul fiind ieri nefavorabil jocurile sportive de la Parcul Sportiv au fost amânate pe astăzi după amiază orele 3

Astăzi va avea loc matchul de foot-ball între echipele eşene Macaby şi Sport Muzică, Tren Blindat şi Aviaţia, iar Duminecă între echipele combinate ale laşului şi între Braila.

Pe lângă aceasta vor fi şi concursuri de atletism.

x Epitropia Generală a Casei Spitalelor şi Ospiciilor St. Spiridon Iaşi, aduce la cunoştinţă că în ziua de 5 Octombrie a. c. orele 10 dimineaţa se va ţine în cancelaria Epitropiei licitaţie publică cu oferte închise pentru aprovizionarea Spitalelor Casei locale cu verdeţuri pe iarna anului curent 1923 | 924 şi anume:

10 500 kgr. fasole, 30.000 kgr. curech, 6.500 kgr. ceapă albă, 2.000 kgr. morcovi, 2.000 kgr. petrinjel, 2.000 kgr. sfecle roşii, 3.200 kgr. perje uscate, 3.000 kgr. linte, 30.000 fire praj, 3.500 bucăţi ţelină.

Garanţia provizorie 20.000 lei.

Licitaţia se va ţine conf. Art 72-83 din legea contab. lităţei generale a statului.

Condiţiunile de aprovizionare se pot vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Ad-tiv al Casei.

CEREŢI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iaşi

TEATRUL SIDOLI

Turneul trupei din Wilna — Wilnaer-Truppe

Astăzi VINERI 28 SEPTEMBRIE 1923 ora 9 seara fix

ZI şi NOAPTE

Tragedie în 3 acte Postumă de Scha An-sky pusă în scenă de L. Kadisson

Sâmbătă 29 Septemb. **DER DYBUK** (Intre două lumi)

Direcţia : I. GOLDENBERG — **Directorul trupei : M. MAZO**

MICA PUBLICITATE

Dau de suflet băiat născut de 8 zile, frumos şi sănătos, str. Hotin No. 4 nou.

Dau de suflet un băiat de 13 luni, bun şi sănătos. Maria Dimitriu str. Carol 44 la Dr. Bacalogu.

S'a găsit în Şoseaua Ţuţorei o pereche de pantaloni noi şi o manta nouă. Păgubaşul să se adreseze d-lui Blitz Ion str. Trancu 31.

Pelerină de postav negru, captuşită, buna pentru o elevă de şcoală, se află de vânzare în tr. Calaraşi 23.

Se caută un bun comptabil bilanţier, eventual pentru jumătate zi. Preferabil unul care are practica în comptabilitatea de comerţ cu cereale. A se adresa la ziar sub B. 1000

Se caută băeţi de prăvălie. A se adresa str. I. C. Bratianu 132.

Germană predau, gramatică şi conversaţie. Informaţiuni 12 5 în str. Carol 42.

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tatarăşi No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniţă bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii şi curte mare, teren circa 700 metri pătraţi, are lumină, apa şi tramvai în faţa casei, cu preţul de Lei 300. 000. se fac înlesniri de plata, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Bratianu No. 91.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.

Adresaţi magazinul B. Duminicatu, piaţa sf. Spiridon 12

Caut odae mobilată în centru Inginer Inspector I. C. Lepadatu Gara Iaşi.

Institutor cunoscând limba franceză şi puţin Germana, preda lecţii de curs primar şi de primele clase secundare. Adresa la ziar.

Studentă de confesiune mozaica în ultimul an al facultăţei de ştinţi doreşte a da meditaţie la elevi ai cursului secundar. A se adresa la ziar sub C.W.

De vânzare Imobilul din str. Barboi No, 3 nou Adresa la proprietar în imobil în fie care zi între orele 1 şi 3 după amiază.

Doamnă caută serviciu într'o familie de elită sau la un pension. Se angajează şi ca funcţionară sau casieră.

A se adresa la Adela Dobrea str. Măracineanu 21 vechi.

BANCA NEAMULUI

Societate Anonimă

— IAŞI —

Se aduce la cunoştinţa generală, că, începând dela 10 Septembrie a.c. Banca Neamului din Iaşi, str. Eternitatea No. 64, efectuiaza orice soi de afaceri comerciale, bancare etc. primeşte la depuneri diferite sume de bani pentru care se plăteşte dobânzi dela 7—12 la sută.

Cassa Bancei e deschisă în toate zilele de lucru, între orele 9 12 dim. şi 3 jum. — 7 jum. după amează.

De vânzare un cazan de fonta capacitate până la 100 litri, **o bibliotecă** şi mai multe mobile. A se adresa Strada Elena Doamna 25, — între 9 11 dim.

Şeful unui birou de expediţie caută schimbarea postului. A se adresa la ziar sub P. S.

Serviciu de comptabilitate

Se aduce la cunoştinţa D-lor Comercianţi că la Sfatul Negustoresc Iaşi a început să funcţioneze un **Serviciu de Contabilitate** pentru ţinerea registrelor la zi.

Acei cari doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugaţi a se adresa la Sfatul Negustoresc dela 9—12 dim. sau 4-6 după amiază.

Maşină de scris, de ocazie, se caută. A se adresa la ziar.

Domnişoară, care cunoaşte perfect corespondenţa germană şi franceză se angajează de o mare societate comercială. A se adresa la ziar sub *corespondentă*.

Doamna Boldea str. Scăricica 18, execută broderie fină de mână. Vine chemaat printr'o cartă postală.

Rechizite şcolare, se vând mai ieftin ca oriunde la Librăria Centrală str. Mârzescu No. 25.

Ultima oră

Rezistența îndârjită a comuniștilor bulgari

Ei stăpânesc mai multe comune și orașe - Elemente din armata regulată trec la comuniști

TULBURARILE DIN GERMANIA

Incăerări de stradă la Dresda, Munchen și în alte orașe. —Un nou partid politic bavarez.

București.— Din Drezda se anunță că tulburările au continuat alaltăeri și ieri, cu oarecare violență.

Circulația a fost întreruptă. Demonstranții au răsturnat tramvaele.

In Bismarkstrasse au fost făcute baricade din căruțele hamalilor de la gară. Cînd poliția s'a apropiat, demonstranții au fugit. Din cauza barcadei, nu s'au putut opera decît două arestări. După puțin timp, demonstranții s'au regrupat în fața gării și au făcut uz de arme, rănind cîțiva polițiști.

*

La Moldenitz a avut loc o ciocnire între comuniști și naționaliști. Aceștia din urmă au convocat o întrunire care însă a fost interzisă de autorități. Totuși întrunirea s'a ținut, dar au venit și comuniști ca s'o zădărnicească. S'au schimbat focuri de armă, căzînd 11 răniți.

*

»Munchener Post« anunță că grupele de naționaliști primiseră ordinul a pleca la Kohel, pentru a ataca centurille proletare. Naționaliștii s'au îmbarcat în tren, înarmați cu arme de foc, ciomege și boxuri. Dar trenul n'a plecat, fiindcă personalul căilor ferate a refuzat să transporte bandele de naționaliști.

Bandele înarmate au debarcat și au ținut sub teroare o parte din orașul Munchen. S'a tras asupra tramvaelor și au fost percheziționați trecătorii.

Circulația a fost întreruptă. Locuitorii și-au blocat ferestrele. S'au operat cîteva arestări.

*

Din Nurenberg ne anunță ca la Bamberl s'au întrunit delegații partidului popular sub președinția consilierului Sacks. S-a hotărât ieșirea din partidul popular, și reînființarea vechiului partid liberal-național bavarez, sub președinția profesorului Lent.

*

Comisia externă a Reichstagului a asultat expunerea cancelarului Stresseman. Acesta a anunțat că guvernul va retrage toate ordonanțele prin care guvernele anterioare favorizaseră rezistența pasivă în Ruhr. A mai comunicat că ideia rezistenței nu are partizani nicăeri.

Expunerea cancelarului a fos aprobată de toți reprezintanții partidelor, afară de naționaliști și comuniști.

Legea marțială a fost proclamată în toată Germania

Lupta disperată a comuniștilor bulgari

— Ei stăpânesc mai multe orașe și comune. — Lupte violente la Berkovitza și Ferdinandovo. Ciocniri pe străzile Sofiei. —Trupe de-ale guvernului trec la comuniști —

București. — Știri sosite din Bulgaria anunță că pe ziua de ieri au fost arestați la Sofia peste 500 comuniști și anarhiști. Capii revoltei vor fi judecați de tribunalele militare.

In cartierul gării din Sofia se dau lupte crîncene între armată și grupele de revoluționari formate în majoritate de muncitori ai căilor ferate și ai altor instituții de stat.

*

Pe linia Sofia-Filipopoli, au capitulat ieri comunele Sosteletz și Dolna-Pana, două importante citadele comuniste.

Dar acest insucces a fost compensat de izbînda comuniștilor în jurul Sofiei, unde au cucerit mai multe localități.

S'a remarcat faptul că unele detașamente guvernamentale au trecut de partea comuniștilor. Dealtfel cazurile de dezertare sunt frecvente în armata regulată.

*

Conducătorii Dimitrof și Colarof au căzut în luptele de la Bercovitza. Acest oraș este în mîna comuniștilor care resping cu succes atacurile armatei regulate.

In oraș funcționează Ceka (poliția secretă comunistă). Ea a condamnat la moarte și a executat imediat prin strangulare, întreaga comisie interimară, alcătuită din 17 notabili.

Alte execuții continuă.

*

Orașul și regiunea Ferdinandovo sunt stăpânite de comuniști. Lupte crîncene se dau cu trupele guvernului; dar acestea luptă foarte slab.

România nu intervine

Privitor la știrea publicată de ziarul sârbesc «Novi List», cercurile noastre competente asigură nu numai că România nu va interveni în Bulgaria, dar nici n'a avut intenția să intervie în afacerile interne ale vre unui stat vecin.

Guvernul român are numai grija de a lua măsuri pentru a opri intrarea în țară a elementelor anarhice din Bulgaria.

Din Bazargic au plecat ieri mai multe patrule de cavalerie pentru a întări paza granițel cadrilaterului.

Deal fel, guvernul este informat că mișcarea comuniștilor bulgari este în declin. Circulația ferată a fost reluată în mai multe puncte.

Chestiunea Fiume

Guvernul sîrb n'a renunțat la arbitraj —

București.— Din Belgrad se telegrafiază că, răspunzînd unei interpelări în chestia Fiume, d. Nincici, ministrul de externe, a accentuat că negocierile directe italo-jugoslave nu însemnează că Serbia a renunțat la arbitraj, pentru cazul cînd aceste negocieri n'ar avea succes.

Arbitrajul președintelui Elveției, prevăzut în tratatul din Roppalo, rămîne executabil sub auspiciile Ligei Națiunelor.

Primul ministru d. Pasici, a declarat și el că tratatul din Roppalo rămâne baza negocierilor directe cu Italia.

Pe urmele fasciștilor

— O descindere la Oradea-Mare. —

București.— Siguranța din Oradea Mare a aflat despre existența unei organizatiuni fasciste în acea localitate. O descindere a fost făcută la locuința unui anume Vikor, de unde s'au ridicat numeroase scripte.

Printr'un denunț primit la Siguranță, sunt indicați ca participanți la complotul fascist, profesorii Bogdan și Ionescu Petru.

Dar denunțul acesta poate să fie o simplă farsă.

Botezul prințului Dușan

București.— Escadra noastră de Dunăre, împreună cu iahtul regal „Ștefan cel Mare" va pleca în curând de la Galați la Belgrad, pentru a da onorurile la botezul prințului Dușan al Jugoslaviei.

Tabloul lui Horia n'a dispărut

In orașul nostru s'a răspândit acum câteva zile știrea că tabloul reprezentând executarea lui Horia și datorit d-lui Popovici, directorul școalei de bele-arte din Iași, a dispărut dela Universitatea din Cluj.

Zvonul pare a nu fi întemeiat. Un redactor al ziarului „Înfrățirea" a obținut, în privința acestei chestiuni următorul răspuns dela rectorul Universității din Cluj:

«Svonul despre dispariția acestui tablou, care simbolizează un important act din istoria românilor sub jugul maghiar, provine probabil din următorul fapt:

«Tabloul era așezat în Aula Universității. Cu prilejul reparațiunilor care s'au făcut aici, tabloul a fost scos și așezat într'o altă cameră din corpul clădirei Universității, urmând să fie apoi așezat într'un local mai potrivit, față cu importanța lui, atât ca valoare de artă, cât și din punct de vedere istoric».

LA ADMINISTRAȚIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 80 lei decalitr.

Doamnele și Domnișoarele Evreice
sunt invitate la o interesantă
CONFERINȚA
— ce are loc —
LUNI 1 OCTOMBRIE orele 3 p. m.
în localul lojei Bnei Brith. Str. Mărzescu 22
va conferentia D l
M. HAEZRACHY-Ierusalim
despre Viața femeei evreice în Erez-Israel în legătură cu renașterea țărei

Cofetăria Hirschhorn
— STRADA SOCOLA 39—
Invită pe toți epitropii (gabuem) ai sinagogilor de a și face comenzile trebuitoare din timp pentru sfintele sărbători spre a fi executate prompt
cu prețurile convenabile

BLĂNĂRIA
La David
str. Lozonsky No. 1
a primit un assortiment de blănării fine: Skongs, vulpi albe, biber veritabile. Lutru, biberette, Tibet-albe, gris, Pitois, oposon, skongsoposon, Tibet-Katzen, sil-otter, vidre precum și diferite blăni pentru îmblănit
Atelierul artistic pentru comenzi efectuiază ultimele modele.
Vizitați spre convingere

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli și operațiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpușneanu 31, Iași

DOCTORUL
H. WECHSLER
Boli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

DOCTOR
A. POLAC
Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA
Boli interne
Boli de femei
MAMOȘ
Iași Str. Lăpușneanu 23 Etaj
Consult 2—5 p. m

DOCTORUL
Jacques Goldner
Boli interne și de copii
Cons. 2-4 d a.
Iași Str. Mărzescu 17, etaj

Dr. E. Ghelman
Specializat la Viena
Medic a serviciului venerio al Spitalului Militar BOALE DE PIELE și de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfacetor pielei fetei.
SIFILIS și VENERICE
ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute și cronice prin vaccine și URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral).
ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.
Consultațiuni dela 2—7 p. m.
Str. Gându bis. alături de Cinema Elisabeta

DOCTOR
L.Cazac-Averbuch
Specializat la Berlin
Boli de copii și sugaci
Tratament radical al anemiei *reumatismului rachitismului* și a *scrofulozei cu*
Băi Electrice
de lumină ultravioletă (Höhensonne), Heliodiatermie (Sollux) electroterapie etc.
Strada V. Stroescu (fostă Zoe) No. 7 colț cu I. C. Bratianu
Consultațiunile 3—6

Cumpărăm Brillante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate
Oferind prețurile cele mai mari
Ceasornicăria Frații TISCHLER
IAȘI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAȘI

BLANARII
de la Cassa
ALTER DAVID S-sor
se găsesc de vânzare la firma
LUPU JACOBY & C-ie
n strada Ștefan cel Mare No. 48,
vis-a-vis de Banca Iașilor.

DEPURATIVUL REGENERATOR
Cel mai puternic deparativ-vegetal SALPARILL Cel mai puternic depurativ-vegeta' recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de Piele, ecseme, boli sifilitice, etc. și în orice afecțiuni ale sângelui viciat.
CHEMIX S. A. București
Depozit general pentru Moldova, Basarabia și Bucovina, pentru toate preparativele „CHEMIX"
Farmacia Dr. KONYA — Iași